

**PROFESSIONELE BACHELOR IN HET ONDERWIJS
SECUNDAIR ONDERWIJS**

Bachelorproef

Een tocht door een wereld van inkt

*Een lessenreeks over jeugdliteratuur voor
leerlingen van de eerste graad B-stroom*

Voorwoord

Ik ontsnap graag naar verschillende werelden van inkt. Werelden vol avontuur, magie, huiveringwekkende situaties, onmogelijke dingen, onsterfelijkheid, verlangen... . Met andere woorden: ik lees enorm graag.

Vroeger, tijdens mijn middelbare schoolcarrière was ik één van de weinigen die graag las. Tijdens mijn stages ervoer ik ook dat leerlingen - zelfs leerkrachten - niet warm werden van boeken. Dit wilde ik veranderen. Graag wilde ik iets rond leesplezier doen, iets creëren waardoor leerlingen geprikkeld worden om een boek vast te nemen en er eens in snuisteren. Ook wilde ik iets ontwikkelen dat functioneel is voor leerlingen: waar kunnen zij boeken vinden en hoe weten zij of een boek geschikt is voor hen? Met deze vage omschrijving stapte ik naar Marijke Hendrickx. Zij heeft samen met mij gebrainstormd en we kwamen op de ideeën die u straks terugvindt in deze bachelorproef.

Ten eerste wil ik mijn beide promotoren, Marijke Hendrickx en Annemie Skopinski, uit de grond van mijn hart bedanken. Mevrouw Hendrickx voor de schitterende ideeën die ze deelde, alle boeken die ze toonde en meegaf, de morele en didactische steun, het fijne contact... Ik kan zeker nog een tijdje doorgaan. En mevrouw Skopinski, een vrouw die met haar aanwezigheid ervoor zorgde dat het promotorschap officieel in orde was. Maar ook haar tips, feedback en haar vriendelijke woorden werden en worden ten zeerste geapprecieerd.

Nog een belangrijk persoon die ervoor gezorgd heeft dat deze bachelorproef bestaat, is Hanne Rosius, mijn lector PAV. Door haar fantastische lessen heb ik heel wat ideeën en inzichten opgedaan en kunnen verwerken in dit werk.

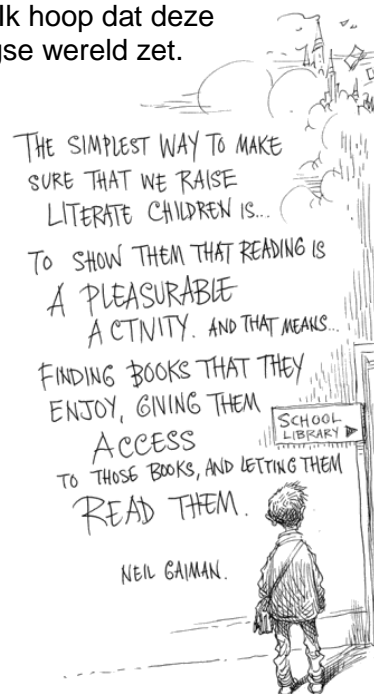
Ook An Schurmans (mijn medestudent die het laatste anderhalf jaar hetzelfde pad heeft bewandeld als ik), Sofie Vautmans, Jana Roggen en Alessandro Voets mag ik niet vergeten. Zonder hen zou ik het op bepaalde momenten opgegeven hebben.

Ten slotte wil ik de externe hulp nog bedanken. De middenschool Prins van Oranje in Diest, de scholengroep domein Speelhof in Sint-Truiden en al hun leerlingen die het mogelijk maakten om zoveel enquêtes te verwerken. Alle leerkrachten die de online bevraging over leesplezier hebben ingevuld. Erwin Marcisz en al het personeel in de Provinciale Bibliotheek Limburg voor alle hulp.

Zonder al deze personen zou ik vandaag nergens staan.

Maar ook u bedankt, beste lezer, voor uw interesse in mijn bachelorproef. Ik hoop dat deze wereld van inkt u opsloopt en u daarna vol inspiratie weer in de hedendaagse wereld zet.

Tamara Blickx

Inhoudsopgave

Voorwoord.....	3
Inhoudsopgave.....	5
Inleiding.....	7
1 Bestaat er al een wereld van inkt in de B-stroom?.....	9
1.1 Lezen: een prachtig liefdesverhaal of mistroostige horror?.....	9
1.1.1 Leerlingen onder de loep.....	9
1.1.2 Enkele leerkrachten aan het woord.....	12
1.1.3 Leesplezier op de onderzoekstafel.....	12
1.2 De wereld van inkt is aan uitbreiding toe!.....	14
1.2.1 Wat zijn de kenmerken van een B-stroomleerling?.....	14
1.2.2 Hoe kan je leerlingen motiveren om te lezen?.....	16
1.2.3 Welk materiaal is er nu in de aanbieding op literatuuengebied voor de B-stroom?.....	20
1.2.4 Hoe kan je leerlingen motiveren om naar de bibliotheek te gaan en er leesplezier te laten ontdekken?.....	20
1.2.5 Welk nieuw materiaal wil ik ontwikkelen voor de B-stroom?.....	21
1.3 Conclusie.....	21
2 Wereld van inkt, ik kom eraan!.....	22
2.1 De poorten van de wereld van inkt openen zich... ..	22
2.1.1 Een lettertype op maat voor dyslectische leerlingen.....	22
2.1.2 Paarse fiches: Lezen we nu over superhonden of echte honden?.....	23
2.1.3 Groene fiches: Zet een boek in zijn blootje!.....	23
2.1.4 Gele fiches - Spits je oren!.....	25
2.1.5 Blauwe fiches: Samen lezen in de klas!.....	26
2.1.6 De wereld van inkt - Reis naar de bibliotheek!.....	27
2.1.7 Grijsse fiches - Leesfiches en leesvoortgang.....	28
2.2 Een wereld van inkt op maat van de leerling.....	29
2.3 Een terugblik naar de bewogen wereld van inkt.....	305
Besluit.....	306
Literatuurlijst.....	307
Geraadpleegde werken.....	307
Bijlagen.....	308

Inleiding

Een wereld die beschreven is door fantasie, een sierlijke hand en een pen of laptop. Een wereld die ontstaat in het brein van iemand met de wonderlijke gave van het schrijven... We hebben het over de werelden van inkt, over boeken.

Ik ben zo'n persoon die me kan verliezen in zo'n wereld, maar niet iedereen kan dit. Meer bepaald (jonge) leerlingen. Vaak hoorde ik in de klas - tijdens stages of tijdens mijn eigen middelbare schooltijd - dat boeken stom zijn. Dat lezen saai en iets voor *nerds* is. Als ik dit hoor, breekt mijn hart een beetje. Hoe kan het toch dat leerlingen zo negatief over lezen en boeken denken?

Als ik eens nadenk over mijn eigen schoolcarrière, meer specifiek over leesplezier in de klas, dan vind ik daar nauwelijks iets over. Er werd hier (bijna) geen aandacht aan geschonken. Elk jaar boekverslagen maken en een beperkt aantal uren literatuurgeschiedenis in het zesde jaar: dat is alles wat we rond boeken hebben gedaan. Dan spreken we zelfs niet over leesplezier. Ergens snap ik de leerkrachten wel, waarom ze hier geen aandacht aan besteden. Leesplezier wordt niet vermeld in het leerplan. Een spijtige zaak, want met leesplezier leer je leerlingen lezen, verruim je hun woordenschat, zien ze correcte zinsconstructies en kunnen ze hier van leren, ... En het allerbelangrijkste: hun fantasie en hun empathie wordt geprikkeld!

Lezen brengt dus alleen maar voordelen met zich mee. Het is een basis die ze bij elke les, bij bijna elke situatie moeten gebruiken. Om deze redenen wilde ik graag rond de volgende onderzoeksvraag werken: **Hoe kan een leerkracht Nederlands (of PAV) op een motiverende en creatieve manier een functionele leerlijn jeugdliteratuur aanbieden die leerlingen van de eerste graad B-stroom motiveert om te lezen?**

Door zelf een leerlijn vol motiverende, creatieve en functionele ideeën te ontwikkelen, wil ik leerkrachten laten zien dat leesplezier belangrijk is voor leerlingen, maar ook voor henzelf. Leerlingen plezier leren beleven bij het lezen zorgt voor een fijnere sfeer in de klas en voor een sterkere taalbasis.

De doelgroep die ik voor ogen heb, is de eerste graad van de B-stroom. Vaak zitten hier de jongeren die niet graag lezen omdat ze hier moeite mee hebben. Het kan zijn dat de taal moeilijk is of dat ze niet weten welke boeken voor hen bestemd zijn.

Daarom wil ik aan de onderste trede van de trap beginnen zodat de basis is gelegd. Zo kunnen andere studenten of leerkrachten deze leerlijn verder uitwerken in een andere bachelorproef of hun eigen lessen.

Ik hoop van harte dat deze bachelorproef een inspiratiebron kan zijn voor leerkrachten en studenten. Een inspiratiebron die laat zien dat lezen de kern van ons onderwijs is en jongeren opnieuw warm maakt voor boeken. Het zijn immers de jongeren van nu die de hoop van de toekomst zijn.

Ik wens u een fijne reis toe naar de wereld van inkt.

I DON'T THINK THERE IS SUCH A
THING AS A BAD BOOK
FOR CHILDREN.

IT'S TOSH. IT'S SNOEBERY
AND IT'S FOOLISHNESS.

WELL-MEANING ADULTS CAN EASILY DESTROY
A CHILD'S LOVE OF READING.

WE NEED OUR CHILDREN TO GET ONTO THE
READING LADDER:

ANYTHING THAT THEY ENJOY READING
WILL MOVE THEM UP, RUNG BY RUNG,
INTO LITERACY.

NEIL GAIMAN.

1 Bestaat er al een wereld van inkt in de B-stroom?

1.1 Lezen: een prachtig liefdesverhaal of mistroostige horror?

“Lezen... Een woord waar veel leerlingen van gruwelen. Haal daarbij nog het woord ‘boek(en)’ erbij en ze willen vluchten van deze vreselijke woordencombinatie. De leerlingen die wel van lezen houden, zijn eerder een zeldzaamheid.” - Tamara Blickx

Deze opinie heb ik doorheen de jaren gevormd. Eigen ervaring tijdens mijn stages, maar ook mijn middelbare schoolcarrière hebben bijgedragen aan mijn eigen beeldschepping over leerlingen en lezen. Ook studenten hoor ik vaak zeggen dat het lezen van boeken saai is of dat het tijdverspilling is als er toch een film van bestaat.

Maar klopt deze bewering wel? Zie ik het niet te somber in? Om hier een antwoord op te formuleren ging ik aan de slag.

Er werden enquêtes bij leerlingen afgenomen, leerkrachten werden bevraagd, artikels en boeken werden doorspit. De verschillende onderdelen van deze zoektocht vindt u hieronder.

1.1.1 Leerlingen onder de loep

Om het leesgedrag van leerlingen te onderzoeken, had ik - samen met Marijke Hendrickx - een enquête opgesteld speciaal voor de jongeren uit de eerste graad B-stroom.

Via 15 concrete vragen wilde ik te weten komen hoe leerlingen over lezen denken, wat er zich in hun leefwereld afspeelt én wat zij leuk vinden om (eventueel) te lezen.

De volgende stap was om scholen te vinden die wilden participeren aan dit onderzoek. Na heel wat scholen te mailen, waren er twee scholen bereid om hun leerlingen te laten meedoen aan deze enquête. We spreken dan over de middenschool *Prins van Oranje* in Diest en de scholengroep *domein Speelhof* in Sint-Truiden.

Hieronder vindt u van beide scholen een klein verslag over de verzamelde gegevens in verband met leesplezier. Voor de volledige analyse van de enquêtes, verwijs ik naar bijlage één en twee. Bijlage één bevat een blanco versie van de enquête, terwijl u in bijlage twee de resultaten vindt.

Middenschool Prins van Oranje, Diest

Het contacteren van deze school verliep vrij vlot: één van hun leerlingen was tijdens het academiejaar 2014-2015 een leerling die ik (wekelijks) begeleidde tijdens het project leerlingenbegeleiding. De school was meteen enthousiast!

Op dinsdag 15 maart 2016 ben ik naar de desbetreffende school geweest. Vooraleer ik de enquêtes afnam, had ik de kans om de leerlingen te observeren. Het werd me meteen duidelijk dat deze middenschool een bijzondere leermethode heeft voor hun leerlingen. De vakken Nederlands, Frans, aardrijkskunde, geschiedenis en wiskunde zijn namelijk verwerkt in een leertraject. De leerlingen hebben een soort contractwerk voor dit leeronderdeel. Ze krijgen een opdrachtenlijst voor de vijf verschillende vakken tezamen. Deze opdrachten hebben een deadline (bv. de volgende schoolweek). Hoe ze dit aanpakken, is aan hen. De leerlingen moeten zelf hun week inplannen en gaan vooral zelfstandig aan de slag. Wel wordt er vaak een 'instructiekwartiertje' ingelast waarbij de vakleerkracht de opdracht(en) voor zijn vak gestructureerd uitlegt of waarbij er extra uitleg over de inhoud wordt gegeven.

Een zeer mooi project, maar ik dacht meteen: hier gaan leerlingen niet veel tijd hebben om te lezen of gewoon een boek vast te nemen.

Na het afnemen van de 53 enquêtes (eerste- en tweedejaars samen) was het tijd om de gegevens te verwerken. Allereerst ging ik meteen naar de antwoorden op de vraag 'Lees jij graag?' kijken. De resultaten lagen in de lijn der verwachtingen: het merendeel van de leerlingen leest niet graag. Zowel in het eerste als tweede jaar.

Op de vraag of het misschien leuk zou zijn dat de leerkracht elke week een kwartiertje zou voorlezen, waren de antwoorden verbazingwekkend negatief. Heel veel leerlingen willen dit niet omdat het saai en zelfs kinderachtig zou zijn. Deze uitkomst had ik echt niet verwacht.

Als de leerlingen dan wel eens lezen, is het vaak een strip of een verzonnen verhaal. En het lezen gebeurt vaak in een andere taal! Dit had ik helemaal niet verwacht. De meeste leerlingen lezen meestal in het Nederlands, maar er zijn er ook veel die in het Engels, Frans, Italiaans, Turks,... lezen. Dit gegeven moet ik zeker onthouden voor de uitwerking van het lessenpakket. Het gaat immers over leesplezier en dan telt de taal nog niet heel veel mee. Het favoriete leesplekje is voor heel veel leerlingen nog steeds hun eigen kamer of bed.

Ten slotte ben ik ook gaan kijken waar leerlingen van houden en wat ze misschien wél eens willen lezen. De meeste leerlingen - zowel jaar één als twee - sporten en gamen in hun vrije tijd. Dat zien we ook een beetje terugkomen bij de antwoorden bij de vraag 'Waar houd jij van?'. Vooral eerstejaars houden nog van gamen, de tweedejaars zijn echter meer met muziek bezig. Maar zowel jaar één als twee houden van lachen en dieren.

In de toekomst zouden de leerlingen graag iets spannends en/of grappigs willen lezen. De eerstejaars hebben nog een specifieke voorkeur om iets over oorlog te lezen, terwijl de leerlingen in jaar twee ook graag iets over de liefde of een fantasieverhaal willen lezen.

Uit deze enquêtes kan ik concluderen dat ik me écht moet toespitsen op het leesplezier en niet zozeer op de taal. Sommige leerlingen hebben het wat moeilijker met het Nederlands en voor hen zou het interessant zijn om af en toe iets in een taal naar keuze te lezen. Hierdoor stimuleren we echt het leesplezier, wat de basis vormt om goed te kunnen lezen. Daarnaast moet ik ook denken aan een soort 'genresysteem'. Ik moet iets ontwikkelen waarbij leerlingen kunnen kiezen waarover ze willen lezen. Als ze bijvoorbeeld iets spannends of iets over dieren willen lezen, moet ik voor enkele suggesties kunnen zorgen.

Scholengroep domein Speelhof, Sint-Truiden

Via één van mijn promotoren, Marijke Hendrickx, ben ik bij deze school terecht gekomen. Ook deze school werd meteen warm om mee te doen aan dit kleinschalig onderzoek.

Na wat mailverkeer kon ik op maandag 18 april 2016 starten aan een grote enquêtamarathon.

In deze school heersen de 'gewone' lessen nog: er zijn geen verschillende vakken samengevoegd tot een leertraject.

Mijn verwachtingen over de ingevulde enquêtes waren nu heel anders. Door het stimulerende leesmilieu van de school verwachtte ik dat deze leerlingen positiever gingen antwoorden als het over lezen ging. Ook door het aantal enquêtes - 82 ingevulde exemplaren in totaal - waren mijn vermoedens over het resultaat geheel anders.

Wanneer ik de resultaten van de twee scholen vergeleek, kreeg ik precies het beeld dat de leerlingen uit de school in Diest liever lezen dan diegene in Sint-Truiden. De bevroegde groep in Diest was uiteraard kleiner, maar toch leek het antwoord op de vraag of ze graag lezen toch positiever.

Maar als we de uitslag algemeen bekijken, dan zien we dat het aantal leerlingen die graag lezen betreurenswaardig laag is.

Wanneer we gaan kijken naar de taal, dan lijkt het wel of het aantal leerlingen die wel eens in een andere taal lezen hoger ligt ten opzichte van de leerlingen in Diest. Een kritische opmerking: we moeten uiteraard wel in ons achterhoofd houden dat er in Sint-Truiden veel meer enquêtes zijn ingevuld!

In het algemeen wordt het in de enquêtes ook duidelijk dat de leerlingen, die wel eens in een andere taal lezen, het Nederlands moeilijker vinden.

De antwoorden van jaar één en twee zijn gelijklopend. Zo zijn de beide jaren in hun vrije tijd vaak bezig met sporten, gamen of sociale media. Ze houden bijna allemaal van muziek, films en lachen, hoewel de eerstejaars ook nog van dieren houden. En ze lezen vaak wel eens een waargebeurd verhaal en strips. De tweedejaars lezen ook nog tijdschriften en artikels op het internet. Daarnaast willen deze leerlingen graag eens iets spannends, grappigs of iets over de liefde lezen.

Het enige antwoord waarbij een serieus verschil was tussen de twee jaren, vond ik bij de vraag 'Zou je het leuk vinden als je leerkracht Nederlands elke week een kwartiertje zou voorlezen?'. De eerstejaars duidden massaal 'ja' aan. Zij zouden dit superleuk vinden! Een groot contrast tegenover de tweedejaars. Het merendeel duidde bij deze vraag 'neen' aan. Zij zouden dit saai en kinderachtig vinden.

Als we deze gegevens eens vergelijken met die van Diest: in Sint-Truiden lijken de leerlingen enthousiaster te zijn als we spreken over een voorleesmoment dan de leerlingen in Diest.

Na het verwerken van al deze gegevens, kan ik ongeveer hetzelfde concluderen als bij de school in Diest. Ik moet rekening houden met de taal van de leerlingen en in het achterhoofd houden dat we rond leesplezier werken. Daarnaast is het belangrijk dat we de leerlingen een keuze kunnen geven. Wat valt er te lezen en wat past er bij hen? Daarom is een keuzesysteem heel belangrijk!

1.1.2 Enkele leerkrachten aan het woord

Oorspronkelijk was het de bedoeling om enkele interviews af te nemen van leerkrachten. Omwille van de tijd en andere afspraken zou dit moeilijk zijn. Daarom heb ik ervoor gekozen om een online bevraging op te stellen aan de hand van 11 stellingen. De leerkracht duidt aan of hij met de stelling in kwestie (niet) akkoord gaat en licht dit kort toe. In bijlage drie vindt u de 11 stellingen waarover de leerkrachten moesten nadenken.

Uiteindelijk hebben zes leerkrachten deelgenomen aan de online bevraging. Het aantal maanden/jaren ervaring in de B-stroom zijn bij de verschillende bevrageden heel uiteenlopend: van één maand tot 23 jaar. En laat het net die ervaring zijn die de antwoorden zo interessant maakt!

De uitgebreide antwoorden vindt u in bijlage vier. Toch wil ik even stilstaan bij enkele toelichtingen die mij verbaasden.

Bij stelling drie - *leerlingen uit de B-stroom vinden een boek lezen niet zo leuk* - viel meteen het verschil tussen de ervaring op. Personen met nog maar een maand ervaring in de B-stroom gingen met deze stelling niet akkoord. Zij denken meteen aan hoe je als leerkracht hierop kan inspelen en het lezen kan stimuleren. De leerkrachten met jaren ervaring vertellen dat deze stelling gewoon klopt: leerlingen lezen in het algemeen niet graag. Hun antwoord kan ik ook linken aan de enquêtes die ik heb afgenomen. Hieruit kon ik ook concluderen dat dit in het algemeen zo is.

In mijn conclusie bij de enquêtes had ik genoteerd dat leerlingen hulp nodig hebben bij het uitzoeken van een geschikt boek. Vaak weten leerlingen niet welke leesstijl bij hen past. Ze hebben hierbij dus hulp nodig! Deze conclusie werd door de bevraging bevestigd (zie stelling zes): de leerkrachten met jarenlang ervaring bevestigen dat leerlingen hier geen idee van hebben en dat hulp hierbij welkom zou zijn.

Ten slotte werd ook het 'taalprobleem' bij het lezen (stelling zeven) bevestigd door de bevrageden. Vaak kunnen leerlingen niet goed lezen en wat ze niet goed kunnen, doen ze niet graag! Eén iemand antwoordde dat '*iedereen toch een boek in zijn eigen taal kan lezen*'. Dat ligt ook in de lijn van wat ik dacht en daarom vind ik het belangrijk dat we hierover moeten denken, dat we leerlingen een kans moeten geven om een boek te lezen in een taal die zij goed onder de knie hebben.

1.1.3 Leesplezier op de onderzoekstafel

Naast de leerkrachten en de leerlingen is ook onderzoek belangrijk. Is er al (officieel) onderzoek gedaan naar leesplezier? En wat was het resultaat? Lezen onze leerlingen graag? Het antwoord hierop vond ik bij - een bij leerkrachten heel gekende studie- PISA, meer specifiek de studie van het jaar 2009.

PISA

Programme for International Student Assessment - kortweg PISA - is een internationaal onderzoek dat de kennis en vaardigheden van 15-jarigen test. Steeds worden dezelfde cognitieve domeinen onderzocht: leesvaardigheid, wiskundige geletterdheid en wetenschappelijke geletterdheid. De test vindt om de drie jaar plaats en legt de nadruk steeds op functionele vaardigheden en kennis.

Na de verwerking van de gegevens, kunnen we de resultaten gebruiken om ons Vlaamse onderwijsbeleid te adviseren en te verbeteren. Ook kunnen we op deze manier de evolutie van onze leerlingen in kaart brengen.

Tijdens elk onderzoek wordt één van de drie domein benadrukt. Het jaar 2009 was het laatste jaar waar het domein leesvaardigheid werd benadrukt. Deze test werd in 65 landen afgenomen en in Vlaanderen werden bijna 4 000 leerlingen uit 124 scholen getest.

De resultaten waren overwegend positief. Liefst één op de acht Vlaamse leerlingen is een toplezer. Internationaal gezien is dit een hele presentatie: slechts zeven landen van de 65 doen het nog beter dan de Vlamingen.

Hoewel we nog heel goed scoren op technisch lezen, is de score hierop wel gezakt. In het jaar 2000 haalden we nog een score van 532 terwijl we in het jaar 2009 'maar' 519 punten verzamelden.

Maar er is ook een keerzijde. Bij deze studie is er ook een index voor 'plezier in lezen' voorzien. Het resultaat hier is schrikwekkend: de score voor Vlaanderen is het laagst van alle deelnemende landen, samen met Nederland, waar de score ongeveer even laag is.

50% van de deelnemende jongeren zegt dat hij enkel leest om zich te informeren of omdat hij moet. Ook vertelt 41% dat ze lezen gewoon tijdverlies vinden. Bijna de helft van de Vlaamse 15-jarigen (49%) zegt dat ze helemaal niet lezen voor het plezier.

Als deze jongeren dan wel eens lezen, dan lezen ze het meest online. Liefst zo'n 79% doet dit en dat merken we ook in de PISA-test: deze leerlingen scoren in het algemeen beter op leesvaardigheid.

Een les voor deze bachelorproef

Hoewel deze test al enkele jaren geleden is afgenomen, voelen we in klassen en bij onze leerlingen dat 'lezen voor het plezier' iets is dat zorgt voor gezichten vol verbazing: Wie doet dat nou?

Ook op de leeftijd moeten we ons niet blindstaren. Deze jongeren waren 15 jaar toen de test werd afgenomen, dus naar alle waarschijnlijkheid hadden ze in de eerste graad ook niet echt kans om plezier in het lezen te ontwikkelen.

Het doel van mijn bachelorproef is dat leerlingen de wereld van inkt leren kennen. Ik wil een antwoord geven op vragen zoals 'Wat valt er nu te lezen?', 'Hoe vind ik een boek in de bibliotheek dat aansluit bij mijn leeftijd en mijn interesses?', 'Welk genre past bij mij?', ... Ook wil ik leerkrachten een duwtje in de rug geven met mijn ideeën. Ideeën die zij kunnen gebruiken om het leesplezier in hun klas te verhogen.

1.2 De wereld van inkt is aan uitbreiding toe!

Uit de enquêtes, de online bevraging en de resultaten van de PISA-test uit 2009 kunnen we wel stellen dat het leesplezier in ons Vlaamse onderwijs verre van goed is. De meeste leerlingen lezen niet graag. Maar ze weten ook niet goed wat ze kunnen lezen, wat hun leesstijl is.

Als leerkracht is het onze (gedeeltelijke) taak om leerlingen plezier aan het lezen te laten ervaren. Maar hoe kunnen we dit realiseren? **Hoe kan een leerkracht Nederlands (of PAV) op een motiverende en creatieve manier een functionele leerlijn jeugdliteratuur aanbieden die leerlingen van de eerste graad B-stroom motiveert om te lezen?**

1.2.1 Wat zijn de kenmerken van een B-stroomleerling?

Vooraleer we gaan denken over hoe het lesmateriaal eruit moet zien, is het belangrijk om ons doelpubliek, de eerste graad B-stroom, eens te bestuderen. Wat typeert hen? Wat is belangrijk om rekening mee te houden? We omschrijven enkele kenmerken die een algemeen beeld geven van de B-stroomleerling. Let op: elke leerling is anders, dus niet alle kenmerken gelden voor alle leerlingen. Het gaat hier om een algemeen beeld!

☞ Heterogeniteit op vlak van leeftijd, motivatie en studiepeil

In de eerste graad, zeker in het eerste jaar, B-stroom zijn de meeste leerlingen van dezelfde leeftijd. Maar hoe hoger we in de jaren gaan, hoe vaker dat er in bepaalde klassen verschillende leeftijdscategorieën bij elkaar zitten. Dit kan soms een hele uitdaging zijn voor een leerkracht: wat een leerling van 15 jaar interesseert, kan voor een 17-jarige leerling oersaai zijn.

Daarnaast is er een grote heterogeniteit qua motivatie en niveau. We zitten in het beroepsonderwijs, dat wil zeggen dat de leerlingen worden klaargestoomd om binnen enkele jaren op de arbeidsmarkt te belanden. Sommige leerlingen kiezen bewust voor een welbepaalde opleiding omdat het hun droom is om bijvoorbeeld kapper te worden (dit zien we vooral vanaf de tweede graad). In de eerste graad kunnen er ook leerlingen zitten die de A-stroom gemakkelijk aankunnen, maar die door diverse omstandigheden toch in de B-stroom belanden. Denk maar aan kinderen die langdurig ziek zijn geweest, die in de lagere school al ongemotiveerd op de schoolbanken zaten of die vaak gespijbeld hebben.

Toch zien we vooral leerlingen met leermoeilijkheden terug in de B-klasjes. Sommigen van hen zijn op leeftijd overgegaan naar het secundair onderwijs en hebben dus hun basisonderwijs niet afgerond.

In deze groep vinden we ook leerlingen die heel gemotiveerd zijn om naar school te gaan en die heel erg hun best doen om het goed te doen op schools vlak, maar we hebben ook de leerlingen die geen moeite doen - zoals net gezegd de kinderen die wel eens vaker niet naar school gingen - en schoolmoe zijn. Deze jongeren belanden dan - jammer genoeg - in een verkeerde studierichting.

☞ Doen in plaats van denken

Het merendeel van deze jongeren denkt niet graag na. Ze doen liever dingen, werken graag met hun handen. Een (negatief?) gevolg hiervan is dat deze leerlingen flapuiten zijn: ze zeggen alles wat op hun tong ligt. Je kan er bijna zeker van zijn dat ze goudeerlijk zijn, maar soms kunnen de dingen die ze zeggen verkeerd of hard overkomen.

Voor onze B-stroomleerlingen is het belangrijk dat ze bezig kunnen zijn, dat ze iets kunnen creëren. Een klassieke les is voor hen minder geschikt. Laat hen geen cursussen studeren, maar laat hen creëren en presenteren!

☞ Geringe taalvaardigheid

Leerlingen uit de B-stroom komen vaker uit een taalarme omgeving: de jongeren spreken thuis een andere taal of een dialect waardoor ze minder sterk zijn in het Nederlands. Doordat de taal een struikelblok is, is het vaak moeilijker om iets in de standaardtaal te lezen. Maar ook het volgen van de lessen kan voor hen enorm moeilijk zijn! Instructietaal, schoolwoorden, ... zijn moeilijke begrippen die echt in de schoolcultuur horen en thuis zelden worden gebruikt. Geen wonder dat er moeilijkheden zijn!

☞ Meer leerproblemen

In de B-klassen een leerling zonder leerproblemen of -stoornissen vinden, is een hele opgave. ADHD, ADD, autisme, dyslexie, dyscalculie, het syndroom van Asperger,... Het is maar een kleine grabbel uit de ton van labels die vaak aan leerlingen worden gehangen.

Sinds het M-decreet, dat in 2015 is ingevoerd, vinden we nog meer leerlingen met verschillende problemen en stoornissen in deze studierichting. Als leerkracht is het vandaag de dag dus niet gemakkelijk om voor een B-klasje te staan.

☞ Psychologische kenmerken

De leerlingen in de B-klassen zijn vaak op deze jonge leeftijd al schoolmoe. In de basisschool was het leren (soms) al zwaar voor hen. Het kan dus zijn dat een leerling al vaak heeft gefaald. Als er ook nog eens de noodzakelijke aanmoediging ontbrak, dan kunnen we goed begrijpen dat deze leerlingen niet meer gemotiveerd zijn om te leren. Ze hebben het gevoel dat ze enkel maar kunnen falen. Een kans om te slagen lijkt te hoog gegrepen.

Het is dan niet verwonderlijk als een leerling met zo'n traject een negatief zelfbeeld en weinig zelfvertrouwen heeft. Vaak denken ze al meteen dat ze iets niet kunnen, terwijl ze er evengoed in kunnen uitblinken! Aanmoediging en geloven in deze jongeren is dus cruciaal.

Om leerlingen hun kennis en vaardigheden te stimuleren én hun zelfbeeld en -vertrouwen te *boosten*, moeten we de lessen aanpassen aan hun noden. De leerlingen uit de B-stroom hebben vaak een zwak concentratievermogen en hebben nood aan afwisseling. De leerkracht moet dus voor korte, maar actieve opdrachten zorgen die ook nog eens functioneel zijn. Wanneer hiervoor gezorgd wordt, kan de motivatie om te leren stijgen, krijgen leerlingen - mits ze moeite doen - een boost in hun zelfbeeld en kunnen ze hun ware talenten ontplooien.

☞ **Sociale kenmerken**

Jongeren uit de B-stroom komen vaak uit kansarme socio-culturele milieus. Heel wat leerlingen spreken het Nederlands als tweede of zelfs derde taal, het is niet hun moedertaal. Doordat ze vaak enkel op school deze taal spreken, wordt het niet voldoende geoefend en zijn ze taalzwak. Maar ook de leerlingen waarvan de ouders dialect spreken, hebben het soms moeilijk. Het dialect heeft vaak een heel andere woordenschat. Het Standaardnederlands is dan ook voor deze leerlingen vaak niet gemakkelijk.

Er hangt dus heel veel van de thuissituatie af. De taal die leerlingen thuis spreken kan, zoals net is besproken, heel bepalend zijn. Maar ook de steun van thuis uit is een belangrijke factor. Een factor die heel vaak bij BSO-leerling ontbreekt. Het kan zijn dat ouders niet bezig zijn met school en daarom hun kinderen weinig tot niet aanmoedigen of steunen.

1.2.2 Hoe kan je leerlingen motiveren om te lezen?

Leerlingen motiveren om te lezen, is niet gemakkelijk. Allereerst is het belangrijk dat we naar de literaire competenties gaan kijken.

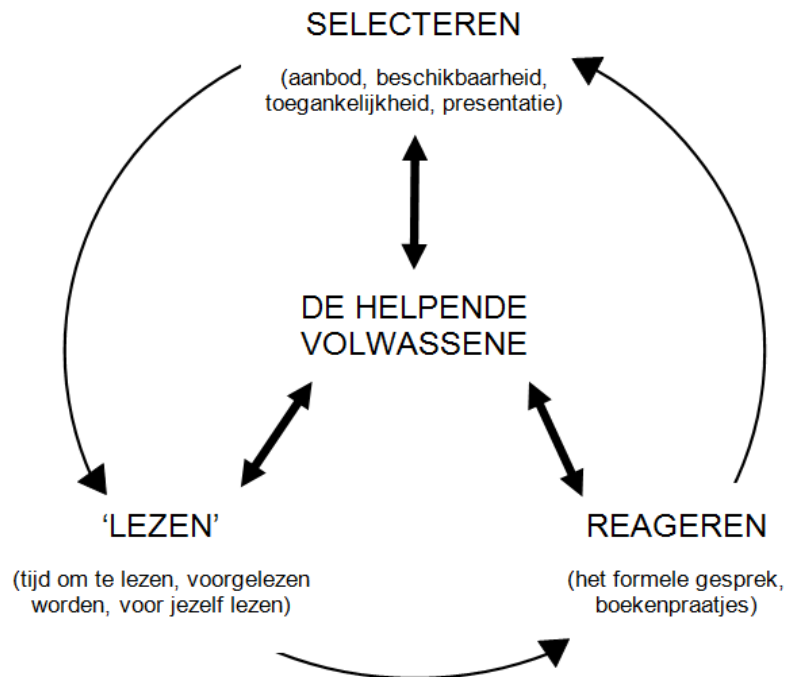
Figuur 1: Literaire competentie

Ten slotte moeten we er ook naar streven dat de leerlingen boeken gaan waarderen. We willen streven naar een positieve leeshouding. Door na te denken over het boek en hierover te praten met anderen, zijn leerlingen niet enkel bezig met het boek in kwestie, maar verwerven ze ook woordenschat om hun waardering uit te spreken!

Maar hoe pakken we dit het best allemaal aan? Hiervoor heb ik (via YouTube) een lezing van Aidan Chambers gevolgd. Daarna heb ik ook zijn twee boeken *De leesomgeving* en *Vertel eens* gelezen.

Aidan Chambers staat gekend als een goeroe als het aankomt op jeugdliteratuur. Het is zeker de moeite om te luisteren wat hij te vertellen heeft.

Om de aanpak uit te leggen, neem ik de leescirkel volgens Aidan Chambers erbij.

Figuur 2: De leescirkel volgens Aidan Chambers

Lezen begint met **selecteren**. We weten dat het aanbod voor ons, volwassenen, al zeer groot is. Het aanbod voor en door de ogen van een BSO-leerling lijkt enorm. Daarom is het belangrijk dat we boeken goed selecteren voor onze leerlingen. De selectie moet aansluiten bij hun niveau, maar het aanbod moet ook voldoende groot zijn. Zo moeten we ervoor zorgen dat niet enkel horror-, fantasie- en liefdesverhalen worden aangeboden. Ook scienefiction, detectiveverhalen, verhalen over dieren, sportverhalen,... moeten in het aanbod zitten zodat er voor elke leerling een boek aanwezig is dat hen aanspreekt.

Het aanbod is dus een heel belangrijk punt bij het selecteren. Maar ook beschikbaarheid en toegankelijkheid zijn factoren die niet te onderschatten zijn. Zorg ervoor dat de boeken die geselecteerd zijn ten alle tijden beschikbaar zijn voor leerlingen, dat ze niet in een gesloten kast zitten. Een open kast waar leerlingen naar hartenlust kunnen snuisteren tussen de boeken op elk moment van de dag (natuurlijk niet tijdens de les), dat is een ideale situatie.

Figuur 3: Ideeën Pinterest

Tot slot is ook de presentatie bij het selecteren heel belangrijk. Je kan gewoon boeken in een kast steken en het daar bij laten. Maar je kan ook creatiever gaan nadenken. Doe de site Pinterest open en je vindt snel heel wat inspiratie. Zo kan je bijvoorbeeld enkele van jouw favoriete boeken selecteren. Daarna maak je enkele boekomslagen met daarop de titel en de auteur. In het boekje zelf komt dan te staan waarover het verhaal gaat: de leerlingen worden warm gemaakt om te lezen. Dan plak je alle boeken op een bord (zie foto) en laat leerlingen nieuwsgierig worden!

Op de figuur zien we als tweede stap **'lezen'** staan. Het woord 'lezen' is met opzet tussen aanhalingstekens gezet, want lezen is zoveel meer dan je ogen over woorden te laten glijden om ze te ontcijferen. Lezen bestaat uit zoveel meer zoals je ziet in de leescirkel. Als we het over lezen hebben, hebben we het ook over de tijd die nodig is om de woorden op een pagina te bekijken. En niet enkel de tekst in het boek. Ook op de cover staat tekst. Deze bekijken en lezen, is ook een belangrijk aspect.

Wat nog belangrijker is, is dat we onthouden dat lezen tijd kost. Leerlingen moeten de kans krijgen om zich in te leven en te concentreren op het verhaal. Sommigen worden meteen in een boek gezogen, terwijl anderen hier meer tijd voor nodig hebben. Dit proces is zelfs cruciaal. Genieten van literatuur heeft alles te maken met het ontdekken van het patroon dat de gebeurtenissen, karakters, ideeën, beelden en taal met elkaar vormen. Zo zien we bijvoorbeeld dat de boeken voor zeer jonge kinderen zo ontworpen zijn dat zij die beelden en woorden in een paar minuten kunnen ontdekken. Ze moeten zich dus niet zolang concentreren, wat ideaal is voor deze kinderen. Na dit enkele keren te herhalen, weten ze hoeveel tijd en inspanning ze nodig hebben om diezelfde plezierige en waardevolle ervaring nog eens te hebben. De tekst bepaalt dus wat de lezers (graag) lezen.

We hebben het nu over kleine kinderen, maar we kunnen dit zeker doortrekken naar onze leerlingen van de B-stroom. Ook zij zijn vaak afgeleid en hun concentratie is maar van korte duur. Daarom is het ook bij hen belangrijk om boeken te selecteren (zie vorige stap) waarbij ze al snel een patroon kunnen vinden tussen woorden en beelden (hun fantasie). De tijd (en de nodige rust) die ze voor dit proces nodig hebben, moeten we hen ook geven.

Maar hoe zorgen we er nu voor dat leerlingen met plezier een boek in hun handen willen nemen? Het is van belang dat we de voorgaande informatie in het hoofd houden. Als leerkrachten moeten we boeken selecteren waarvan we weten of vermoeden dat de leerlingen hiervoor wel een inspanning willen inleveren, een boek dat de moeite waard is om zich te concentreren.

Het is daarom heel interessant om voor te lezen: leerlingen horen dan waarover het verhaal gaat en kunnen nadenken of dit boek misschien de moeite waard is om volledig (zelfstandig) te lezen. Door voor te lezen maak je de leerlingen ook wat wegwijs in het aanbod, iets wat - uit mijn eigen onderzoek is gebleken - noodzakelijk is.

Als derde stap gebruikt Aidan Chambers de term **'reageren'**. We staan er vaak niet bij stil, maar lezen maakt altijd iets los bij een lezer. Als we ons dan over dit gevoel uitspreken, blijven we vaak hangen bij woorden als saai, spannend, grappig, interessant,... of 'ik heb ervan genoten'.

Zoals bij stap twee gezegd, moeten we eigenlijk onze leerlingen helpen om aandachtig te lezen, om de woorden en beelden in een boek tot één patroon te weven.

Als leerlingen een positieve leeshouding hebben, komen ze vaak tot leesplezier. En dan moeten we rekening houden met twee reacties.

Wanneer een leerling van een boek heeft genoten, wil hij die ervaring graag herhalen. Het kan zijn dat hij het boek een tweede keer wil lezen, of andere boeken van dezelfde auteur of gewoon dezelfde soort boeken. Een andere optie is dat de leerling gewoon graag de activiteit van het lezen wil herhalen (ja hoor, dit kan!). Bij deze reactie moeten we opnieuw een keuze gaan maken in het aanbod (zie stap selecteren) en de leescirkel nog eens herhalen.

Een andere reactie is wanneer een leerling heel enthousiast is over een boek. Zo enthousiast dat hij erover kan en wil praten. Hij wil dat anderen die ervaring ook hebben en spreekt (waarschijnlijk) vol lof over het gelezen boek.

Een leerling gaat dus even nadenken wat er met hem gebeurd is (welke gevoelens ervaart hij?) en waarom het boek zoveel indruk op hem heeft gemaakt. En dat nadenken gebeurt vaak hardop, door te praten.

Het gesprek kan informeel en spontaan gebeuren tussen vrienden of een bespreking in de klas die wat formeler en meer georganiseerd is. Beide vormen zijn goed, want ze kunnen - hetzij elk op zijn eigen manier - leerlingen laten praten over hun leeservaringen.

Als je een goed gesprek houdt over het boek, dan word je gedwongen om meer en beter na te denken over wat je gelezen heb. Je gaat automatisch beter beseffen wat er met je gebeurt en een volgende keer zal je wat kritischer zijn bij het kiezen van een nieuw boek. Op deze manier vormen we aandachtige, kritische lezers die openstaan voor iets nieuw, die hun leeswereld durven te verruimen.

De leescirkel is een heel goed hulpmiddel om op een didactische manier het stimuleren van lezen aan te wakkeren. Maar we hebben de leescirkel nog niet volledig besproken. In het midden staat namelijk 'de helpende volwassene'. Deze persoon is heel belangrijk voor de lezer. In dit geval zou de helpende volwassene de leerkracht zijn. De leerkracht kan de leerling helpen bij het leesproces, kan een rots in de branding zijn. Dankzij zijn ervaring bij het lezen, is de leerkracht de gewezen persoon om een leerling vertrouwd te maken met de kunst van het lezen.

Maar ook de leerkracht kan leren van de lezers. Beide partijen kunnen van elkaar leren. Een belangrijke les die we zeker niet mogen vergeten. (Chambers, 2002)

1.2.3 Welk materiaal is er nu in de aanbieding op literatuurgebied voor de B-stroom?

Als we ons focussen op het didactische, dan kunnen we stellen dat er toch al heel wat ontworpen is voor het beroepsonderwijs. Na een blik op de eindwerken databank van PXL zie ik al meteen enkele voorbeelden verschijnen die ook de nadruk leggen op leesplezier.

Enkele voorbeelden:

- Verjans, L. (2015). *Bevorderen van leesplezier in Sint Maarten*. Onuitgegeven verhandeling, Hogeschool PXL, PXL-Education.
Gevonden op 15/7/2016 op <http://doks.pxl.be/doks/do/record/Get?dispatch=view&recordId=SEtd8ab2a8214b78acca014c327158142567>.
- Kenens, C. (2014). *Leesbevordering in de tweede graad van het secundair onderwijs*. Onuitgegeven verhandeling, Hogeschool PXL, PXL-Education.
Gevonden op 15/7/2016 op <http://doks.pxl.be/doks/do/record/Get?dispatch=view&recordId=SEtd8ab2a8214a61f553014a6201c93715ca>.

Deze twee voorbeelden zijn niet van toepassing op van de eerste graad B-stroom. Een voorbeeld van een eindwerk dat over leesplezier in de B-stroom gaat, is het eindwerk van Sara Goyen (Goyen, S. (2010). *Lessenpakket fictie voor de B-stroom*. Onuitgegeven verhandeling, XIOS Hogeschool Limburg.). Haar eindwerk is meer gericht op het ontwikkelen van leuke lesthema's (die overigens zeer goed zijn uitgewerkt). Ik wil nog meer de nadruk op leggen op het functionele van leesplezier en de weg openleggen naar boeken (Waar vindt een leerling een boek dat goed is voor hem?).

1.2.4 Hoe kan je leerlingen motiveren om naar de bibliotheek te gaan en er leesplezier te laten ontdekken?

Uit de enquêtes en de online bevraging kwam vooral het aspect naar voren dat leerlingen niet weten welke leesstijl bij hen past. Dat is natuurlijk een probleem, want als je niet weet wat je graag leest, hoe vind je dan het geschikte boek in de bibliotheek? Ook het feit dat leerlingen niet uit eigen beweging naar de bibliotheek gaan, laat me erover nadenken om een creatieve bibliotheektocht te maken.

Waarom denk ik nu meteen aan een bibliotheektocht? Wel, dit lijkt met de beste manier om leerlingen op een andere manier te laten kennis maken met de bib. Toen ik in het secundair onderwijs zat, ben ik ook eens met mijn klas naar de bibliotheek geweest. We werden heel kort rondgeleid in de bib en dan moesten we eigenlijk *onze plan trekken*. Die dag heb ik echt niets geleerd. Daarom wil ik een soort bibliotheekgids maken. Een gids die leerlingen begeleidt vanaf hun thuis (hoe geraak ik tot aan de bibliotheek), die hen laat kennis maken met de verschillende functies van en binnen de bibliotheek en die hen helpt om hun eigen leesstijl te ontdekken. Met deze gids wil ik vooral de nadruk leggen op het functionele zodat leerlingen gemotiveerd zijn om zelfstandig en in alle veiligheid naar de bibliotheek te gaan.

Het ontdekken van leesplezier in de bibliotheek zou ik ook aan de hand van de gids willen aanwakkeren. Door leerlingen te helpen bij het ontdekken van hun leesstijl (Hou ik van dieren- of horrorverhalen? Wil ik liever een grappig boek lezen? ...), wordt het plezier sowieso aangesproken. Jongeren van die leeftijd gaan misschien niet meteen *wild staan* van boeken en lezen, maar door hen te helpen bij het maken van keuzes in verband met boeken is een eerste stap richting leesplezier zeker al gezet.

1.2.5 Welk nieuw materiaal wil ik ontwikkelen voor de B-stroom?

In de Provinciale Bibliotheek Limburg bestaat er al een spel waarbij leerlingen alle faciliteiten van de bib ontdekken, namelijk BIBOB. Dit spannende detectivespel duurt ongeveer 2 uur en 30 minuten. Voor sommige leerkrachten/ scholen is dit misschien wat lang.

Zelf zou ik graag een bibliotheektocht maken waarbij leerlingen op één of anderhalf uur tijd ook de (meeste) faciliteiten in de bibliotheek leren kennen. Maar waar ik vooral de nadruk op wil leggen, is het functionele: Wat zijn de afspraken in de bibliotheek? Hoe kan ik lid worden van de bib? Hoe geraak ik van mij thuis tot aan de bibliotheek? Welke leesstijl (genre) past bij mij? Aan de hand van een gids (eigen ontwerp) die leerlingen langzaam aanvullen, ontdekken ze de antwoorden op bovenstaande vragen.

Daarnaast wil ik ook lesjes ontwerpen die functioneel zijn, maar ook een basiskennis over boeken geven. Het verschil tussen fictie en non-fictie, inzichten aanleren over een boekencover en de inhoud, verschillende genres ontdekken, gevoelens die boeken opwekken, samen een nieuw boek ontdekken en bespreken, werken met strips, suggesties om leesplezier te bevorderen in de klas,... Rond deze onderwerpen wil ik verschillende lessen creëren. Lesjes waar leerlingen echt iets bijleren en plezier aan hebben. Geen saaie werkbundels, wel leuke doe-opdrachten! Dat is waar ik naar wil streven.

1.3 Conclusie

Het vinden van plezier in lezen, is een moeilijke zaak bij leerlingen. Zowel bij leerlingen in de B-stroom als leerlingen in het algemeen. Dat toonde het PISA-onderzoek van het jaar 2009 aan, maar ook uit de bevraging bij leerkrachten en de enquêtes van leerlingen kon ik concluderen dat de B-stroomleerlingen in het algemeen niet graag lezen.

Wat me is opgevallen tijdens het onderzoek is dat leerlingen vaak niet weten wat hun leesstijl is. Houden ze meer van griezelverhalen? Of toch meer van liefdesverhalen? Ze hebben wel een idee van wat ze willen lezen, maar past het wel bij hen? Daarvoor hebben ze niet genoeg (lees)ervaring voor om dit te kunnen aantonen.

Leerlingen lopen ook een beetje verlopen in het aanbod. Wat is er eigenlijk om te lezen? En waar vinden we deze boeken? Door middel van mijn lessenkast wil ik leerlingen hierin wegwijs maken, wat ook een literaire competentie is die leerlingen moeten halen. Ze moeten die niet halen voor hun schoolse carrière, maar voor de carrière die wij 'het leven' noemen.

Tot slot heb ik tijdens mijn zoektocht naar informatie ook kunnen besluiten dat mensen wel bezig zijn om leesplezier te stimuleren bij kinderen en jongeren. Kijk naar Aidan Chambers of de studenten die hun eindwerk/bachelorproef hierover maken!

Maar hoeveel materiaal er al aanwezig is, hoe vaak mensen als Aidan Chambers tips geven om van leerlingen aandachtige, kritische lezers te maken, een extra bachelorproef over leesplezier (maar met andere accenten) is geen overbodig werk. Een nieuwe inspiratiebron waardoor misschien één leerling de wereld van inkt met ogen vol bewondering aanschouwt, kan nooit een slechte zaak zijn.

2 Wereld van inkt, ik kom eraan!

2.1 De poorten van de wereld van inkt openen zich...

Het korte onderzoek naar het leesgedrag van leerlingen en leerkrachten was afgelopen. De tijd drong om eens na te gaan hoe ik mijn lessenspakket zou samenstellen.

Samen met mijn promotor, Marijke Hendrickx, had ik al wat gebrainstormd over wat ik zou kunnen ontwikkelen om leesplezier te stimuleren. Uiteindelijk hebben we zes onderdelen geselecteerd die een leerlijn volgen, maar ook perfect afzonderlijk gebruikt kunnen worden. Per onderdeel krijgt u dadelijk uitleg waarom ik voor de specifieke materialen koos. Na de uitleg vindt u het uitgewerkte lessensmateriaal en bijhorende handleiding(en).

Vooraleer u het ontwikkelde lesmateriaal kan bekijken, wil ik even wijzen op het speciale lettertype dat ik hiervoor heb gebruikt. Meer uitleg vindt u onderstaand.

2.1.1 Een lettertype op maat voor dyslectische leerlingen

Een lessenspakket maken om leesplezier te bevorderen is niet gemakkelijk gezien de reputatie van boeken in het secundair onderwijs. Vaak vinden leerlingen lezen 'saai', maar soms kunnen ze gewoon niet goed lezen omwille van een leerstoornis. We hebben het over leerlingen met dyslexie.

Voor hen is het vaak niet gemakkelijk om een boek te lezen omwille van bovenstaande reden. Gelukkig bestaat er voor hen een oplossing, namelijk het lettertype *Dyslexie Font*. In het jaar 2016 heeft grafisch ontwerper Christian Boer, iemand die zelf dyslexie heeft, een lettertype ontworpen om zichzelf en anderen met hetzelfde probleem te verbeteren. Wereldwijd heeft dit lettertype al honderdduizenden mensen met dyslexie kunnen helpen.

Omdat mijn bachelorproef erover gaat om leerlingen te stimuleren om te lezen, was het ook belangrijk dat ik dit vermeld. Leerlingen met dyslexie behoren ook tot mijn doelgroep (eerste graad B-stroom). Het is belangrijk om ook voor hen een oplossing te vinden. En dit lettertype kan een deel van de oplossing vormen.

Het is om deze reden dat ik mijn materiaal heb ontwikkeld met dit lettertype¹. Zo maken leerlingen met dyslexie (en leerkrachten) kennis met dit kleine, maar wonderlijke hulpmiddel. Wanneer uw leerlingen bevestigen dat dit lettertype hen helpt bij het lezen, kan u er misschien over nadenken om een klasbibliotheek aan te maken. In deze bibliotheek kan u dan boeken plaatsen die in *Dyslexie Font* geschreven zijn. Zo hebben leerlingen makkelijk toegang tot boeken op maat. Als u de QR-code hiernaast scant, kan u het boekenaanbod met het *Dyslexie Font* bekijken.

¹ Als u het lettertype voor thuisgebruik wil downloaden, dan kan dat gratis via www.dyslexiefont.com/nl/bestellen/.

2.1.2 Paarse fiches: Lezen we nu over superhonden of echte honden?

Vooraleer we kunnen beginnen met het (voor)lezen van boeken is het belangrijk dat we leerlingen het verschil tussen fictie en non-fictie aanleren. Met deze les wil ik me niet enkel focussen op leesboeken, maar leesmateriaal algemeen zoals krantenartikels, weetjesboeken, een sciencefictionroman, een stripverhaal, een agenda ...

Door een algemeen beeld te creëren van fictie en non-fictie krijgen de leerlingen meer inzicht over wat dit nu precies is. Wanneer leerlingen later dan een leesboek bekijken, kunnen ze sneller interpreteren of het om fictie- of non-fictieverhaal gaat.

Ook wordt er ook even nagedacht over realistische fictie en niet-realistische fictie. Door leerlingen even op deze verschillende te wijzen, denken zo ook even verder na over fictie (zou dit kunnen gebeuren in onze realiteit?).

Bij het ontwikkelen van het lesmateriaal wilde ik vooral iets visueel voor in de klas maken. Een soort 'bord' waar leerlingen gedurende een schooljaar aan werken en dat tijdens deze lange periode ook steeds visueel aanwezig is.

Met dit bord zou ik ook het teamverband binnen een klas willen versterken: door elke leerling minstens drie voorbeelden van fictie of non-fictie te laten zoeken en in de correcte kolom te laten plaatsen, werken ze mee aan een klein klasproject.

Dit project plaats ik als eindopdracht bij deze fiches. Zo blijven de leerlingen heel het schooljaar bezig met het onderscheiden van fictie en non-fictie, wat zeker een goede oefening is.

Het thema 'dieren' heb ik gekozen omwille van de toegankelijkheid. Iedereen is of kent wel een dierenvriend. Ook vind je er heel veel leesmateriaal over: krantenartikels, gedichten, strips, verzonden verhalen, weetjesboeken, ...

Maar ook heb ik in functie van het begin van het schooljaar nagedacht. Op vier oktober vieren we Werelddierendag. Als u als leerkracht met dit lessenpakket start, lijkt me dit een geschikte datum. De leerlingen zijn dan de school weer 'gewoon' en kan u met een fijn onderwerp starten dat ook nog eens actueel is!

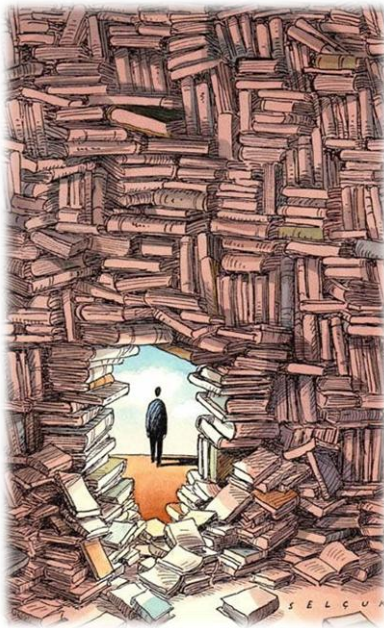
2.1.3 Groene fiches: Zet een boek in zijn blootje!

Het aanbod jeugdliteratuur voorstellen aan leerlingen van de eerste graad B-stroom. Dat is geen makkelijke taak. Als leerkracht moeten we ervoor zorgen dat dit op een fijne, interessante manier gebeurt. We kunnen dus niet komen aandraven met tientallen boeken en er kort iets over zeggen.

Om het leesaanbod op een speelse manier voor te stellen, heb ik gekozen om een hoekenwerk uit te werken. Door vier verschillende hoeken uit te werken, probeer ik verschillende genres voor te stellen, maar ook om leerlingen verbanden te laten leggen tussen de omslag en de korte inhoud van een boek. Bij een andere hoek wilde ik ook de gevoelens die een boek kan oproepen uitspelen. Tot slot heb ik ook geprobeerd de leerlingen hun creatieve kant aan te spreken door hen een boeklegger te laten maken aan de hand van instructies.

Het zijn vier verschillende taken die leerlingen uitvoeren, maar net door die afwisseling blijft dit hoekenwerk interessant.

Waarom heb ik net voor deze specifieke hoeken gekozen? Dat zal u kort even uitleggen.

Bij de eerste hoek wil ik leerlingen vooral stimuleren om verbanden te leggen. Leerlingen moeten bij deze hoek de juiste omslag met de correcte korte inhoud combineren. *“Waarom zou een auteur net voor die specifieke omslag kiezen? Kunnen ze de korte inhoud linken aan de juiste omslag? Waarom was het zo moeilijk of makkelijk om de correcte combinatie (omslag en korte inhoud) te vinden?”* Dat zijn enkele vragen die leerlingen zichzelf moeten stellen tijdens deze lessen.

Het doel van dit deel van het hoekenwerk is vooral om het leren van verbanden te leggen te oefenen (dit is vaak nog moeilijk voor leerlingen). Maar door de omslagen en korte inhoud aandachtig te bekijken en lezen, leren ze ook (nieuwe) boeken kennen.

Door op het einde nog eens naar hun favoriete boek (het boek dat ze wel eens willen lezen) van deze selectie te vragen, laten we de leerlingen ook nadenken over welke boeken zij wel eens willen lezen en welk genre hen aanspreekt.

Hoek twee wil vooral de verschillende genres/thema's benadrukken. Door hier een kwartetspel van te maken, zijn leerlingen vooral bezig met (het winnen van) het spel. Het doel van *Libro Quartetto* is leerlingen wat meer wegwijst te maken binnen de verschillende genres/thema's. Een kwartetspel is een handige manier om bij elk genre enkele voorbeelden te geven zonder dat de leerlingen beseffen dat ze meer leren over het boekenaanbod!

Ook is het belangrijk dat we even stilstaan bij de gevoelens die een boek kan oproepen. Zelfs wanneer je een boek nog niet hebt gelezen. Het is zeker belangrijk dat we leerlingen leren omgaan met deze gevoelens. Het uiten van deze gevoelens gebeurt aan de hand van een digitale poster (via Glogster).

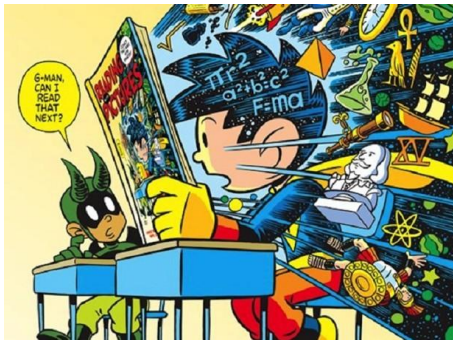
Waarom ik voor Glogster heb gekozen, een Engelstalige site/app? Leerlingen - vooral de laatste generaties - zijn opgegroeid met smartphones, tablets en apps. Een groot aantal onder hen zal wel dagelijks gebruik maken van een smartphone/tablet en de bijhorende apps! De drempel naar deze app is (meestal) niet zo hoog. Glogster is eenvoudig te gebruiken en met een gegeven stappenplan mogen er normaal geen problemen vormen. Nog een reden waarom ik voor deze app heb gekozen, is omwille van de mogelijkheden. Door leerlingen online een poster te laten maken, kunnen ze ook gebruik maken van (audio)visueel materiaal. Denk maar aan muziek en filmpjes! Heel vaak drukken jongeren van deze leeftijd hun gevoelens uit via muziek. Als we hen een kans geven om dit ook in een poster te laten verwerken, kunnen we van deze hoek iets waardevol maken.

Tot slot is er ook de vierde hoek: het maken van een boekenlegger. U zal misschien verbaasd zijn dat ik leerlingen van deze leeftijd nog laat knutselen. Ik stel u dan de vraag: waarom niet? Als we leerlingen een boekenlegger laten maken, hebben ze iets tastbaars van deze les en motiveert het hen misschien om dit te gebruiken. Met andere woorden: dit kleine knutselwerkje kan hen het kleine duwtje geven om toch eens te lezen!

Ook is het een waardevolle les als we naar de schoolcarrière van onze leerlingen kijken. Wanneer leerlingen de boekenlegger maken, moeten ze gebruik maken van instructies. Een vaardigheid die ze binnen het vak Nederlands (en andere vakken uiteraard) zeker nodig hebben.

2.1.4 Gele fiches - Spits je oren!

Als we het over lezen hebben, denken we spontaan aan leesboeken. Maar wat met de stripverhalen? Leerlingen en ook leerkrachten lezen wel eens strips: een papieren versie of online. Waarom zouden we deze mooie kunst niet gebruiken in de strijd om leesplezier te stimuleren?

Binnen mijn opleiding heb ik tijdens stages altijd geprobeerd om leesboeken of stripverhalen in mijn lessen te verwerken. Vooral strips hebben veel mogelijkheden te bieden binnen een les Nederlands of PAV. Ik heb het niet over het ontleden van een

stripverhaal, het herkennen van kenmerken van een strip en dergelijke. Neen, mijn doel was en is altijd om een stripverhaal op zo'n manier te gebruiken dat het functioneel is voor de les (verhelderend of om een vaardigheid aan te leren). Door een stripverhaal (of -verhalen) te gebruiken in de les, tonen leerlingen automatisch meer interesse in het verhaal en ontdekken ze misschien leesplezier door zelf strips te lezen!

Voor mijn bachelorproef heb ik een les ontwikkeld waar ik de luistervaardigheid van leerlingen wil oefenen. Waarom heb ik net voor deze vaardigheid gekozen? Wel, deze les is eigenlijk al voor een deel uitgetest tijdens een stageperiode (laatste semester van 2015). Bij deze les had ik ook gebruik gemaakt van een strip van F.C. De Kampioenen.

Om even te kaderen: mijn toenmalige mentor had gevraagd om de luistervaardigheid van haar vierdejaars (tso) te oefenen. F.C. De Kampioenen was toen ook al heel populair onder de jongeren (hoewel ze het niet altijd toegeven) én er bestonden toen ook al luisterfragmenten van de stripreeks die zijn ingesproken door de acteurs van de televisieserie!

Voor de vierdejaars had ik de lessenreeks natuurlijk wat moeilijker gemaakt: zij kregen dezelfde 40 stripfragmenten, maar zonder ingevulde tekstballonnen. Hoewel het geen makkelijke opdracht was, vonden ze het toch fijn om te luisteren naar het fragment. Ook de opdracht om de stripfragmenten in chronologische volgorde te leggen, kreeg positieve reacties.

Ook deze keer koos ik terug voor F.C. De Kampioenen, omdat uit de enquête bleek dat deze strip nog steeds de populairste reeks is bij jongeren. Uiteraard heb ik de opdrachten voor de leerlingen uit de eerste graad makkelijker en toegankelijker gemaakt.

Door stapsgewijs de wereld van 'de kampioenen' te ontdekken, leren de leerlingen ook meer over de Vlaamse strip-/televisiecultuur. F.C. De Kampioenen is nu eenmaal een klassieker bij Vlamingen!

Bij de ontwikkelde les leren de leerlingen dus vooral F.C. De Kampioenen kennen. Uiteraard bestaan er nog ontelbaar meer strips! Als stimulatie kan u in uw vaste klaslokaal misschien een snuisterhoekje creëren. Een hoekje waar leerlingen tijdens een vrij moment kunnen snuisteren tussen stripverhalen die u hebt verzameld. Als leerlingen willen, kunnen ze op dat moment een strip lezen.

Een andere mogelijkheid om stripverhalen (en boeken) aan te bieden, is via de site Tapastic (app: Tapas - Books, Comics, Stories). Op deze site staan strips en boeken die door 'gewone' mensen worden geschreven en getekend. Het aanbod op deze site is enorm en ook de toegankelijkheid is een enorm pluspunt. Het enig 'minpunt' is de taal: deze site is Engelstalig, dus ook de strips en dergelijke zijn in het Engels geschreven.

Maar zoals de resultaten van de enquêtes ons leerden, lezen onze leerlingen ook al vrij vaak in het Engels. De taal mogen we niet als een obstakel bekijken, maar als een verrijking!

Hoe kan u dit toepassen in de klas? Bekijk de site en zoek zelf naar enkele leuke stripreeksen. En als u een interessante reeks (naar leerlingen toe) vindt, kan u een QR-code creëren en deze printen. Hang de QR-code in uw klas zodat leerlingen nieuwsgierig worden en een kijkje kunnen nemen!

Als u zelf de site even wil verkennen, kan dat door de QR-scan links te scannen. Daarnaast kan u ook steeds de app downloaden als u - net zoals ik - een fan bent!

2.1.5 Blauwe fiches: Samen lezen in de klas!

Hoe kan je het lezen van boeken beter promoten dan zelf af en toe voor te lezen in de klas? Als we naar de enquêtes kijken, zien we dat sommige leerlingen voorlezen in de klas 'kinderachtig' vinden. Toch is het een belangrijk onderdeel bij het stimuleren van leesplezier.

Leerkrachten lezen soms al eens een fragmentje uit een boek voor als het geschikt is bij een bepaald lesonderwerp. Dit is een zeer goed idee! Zelf probeer ik dit ook steeds zo vaak mogelijk te doen. Maar waarom lezen we in een schooljaar niet één à drie boeken voor in de klas?

Dit idee kwam bij me op nadat ik een bijzonder boekje had gelezen, namelijk *Het mysterieuze kerkhof* door Darren Shan. Het boek lijkt op het eerste zicht een klein griezelverhaal, maar het is zoveel meer dan dat! Door het verhaal te lezen zie je dat één van de personages zichzelf beter leert kennen en haar angsten leert overwinnen. Ook door de manier waarop het verhaal geschreven is, is de leeservaring een aangename verrassing. Omdat dit boek mij zo heeft aangegrepen, wilde ik het zeker introduceren in mijn bachelorproef. En wat is er beter dan het verhaal voor te lezen in de klas?

Genietend lezen is zeer belangrijk in de klas. Maar toch vind ik het ook belangrijk dat leerlingen kleine verwerkingsopdrachten krijgen. De opdrachten waarvoor ik gekozen heb, zijn vooral gericht om even stil te staan bij het verhaal. Wie zijn de personages? Wat is de boodschap van het verhaal? Wat vond ik van het verhaal?

Door het luchtig te houden, wordt lezen (of voorlezen) niet geconditioneerd aan opdrachten maken of negatieve gevoelens.

Uiteraard kan u ook zelf een boek selecteren of de leerlingen laten kiezen! Maar hoe laten we het best leerlingen een boek selecteren? Wel, er bestaat een zeer handige site om 'online boekenplanken' aan te maken zodat u boeken zorgvuldig kunt selecteren. Laat de leerlingen daarna rondneuzen op uw boekenplank en laat hen stemmen. Het boek met de meeste stemmen wordt dan voorgelezen.

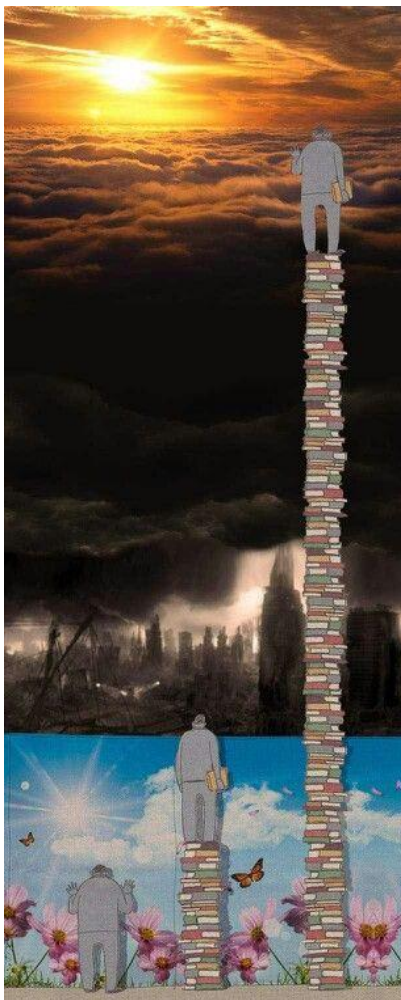

De site waar ik het over heb, is www.hebban.nl. Hierop vindt u een enorm aanbod van boeken! U kan de site voor uzelf gebruiken (Welk boek wil ik nog lezen? Welk boek heb ik al gelezen?), maar uiteraard ook voor educatieve redenen! Zo probeer ik zelf voor elke graad wat boeken te verzamelen op boekenplanken. Op deze manier kunnen leerlingen zelfstandig een keuze maken, maar heeft u ook wat controle over de zaak. Om u een idee over dit 'boekenplanksysteem' te geven, kan u de QR-code links scannen. Hier vindt u de boekenplan voor leerlingen uit de eerste graad die niet vaak of moeilijkheden

hebben bij het lezen. Het zijn vooral boeken die niet te dik en makkelijk te lezen zijn. U kan deze boekenplanken gebruiken om leerlingen een boek te laten selecteren voor de voorleesmomenten, maar ook wanneer leerlingen zelf een boek gaan lezen kan dit een hulp zijn. Vul uw boekenplanken regelmatig aan zodat het leesaanbod up-to-date is.

2.1.6 De wereld van inkt - Reis naar de bibliotheek!

Sinds ik aan deze bachelorproef begon te werken, was het een van mijn hoofdideeën om een bibliotheekzoektocht uit te werken. Uiteindelijk ben ik toch van dit idee een beetje afgestapt. De PAV-leerkracht in mij vond dat dit niet genoeg was. Het was niet functioneel genoeg! Daarom heb ik tijdens de laatste weken besloten om een bibliotheekgids te maken. Een instrument dat leerlingen zelf kunnen bijhouden en - wanneer het nodig is - raadplegen als ze een reis naar de bibliotheek maken.

Aan de hand van deze bibliotheekgids wil ik vooral de zelfstandigheid van de leerlingen stimuleren. Door hen te laten nadenken over de route van de dichtstbijzijnde bibliotheek en hun thuisadres, de kosten van het eventuele vervoer, de regels die gelden in een bibliotheek,... gaan leerlingen misschien eens vaker naar de bibliotheek omdat ze dan de hulp van hun ouders niet meer nodig hebben! Ook wil ik via deze gids leerlingen bepaalde vaardigheden aanleren zoals hoe ze een boek moeten opzoeken op de computer in de bibliotheek of hoe ze een lidkaart moeten aanvragen. Vaak zijn deze vaardigheden struikelblokken. Denk maar aan de jongeren waarvan de ouders niet naar de bibliotheek gaan. Hoe kunnen deze jongeren deze informatie verwerven? Hopelijk kan deze bibliotheekgids dan raad brengen.

Waarom vind ik het nu belangrijk dat leerlingen een bibliotheekgids hebben? Het antwoord vinden we bij het onderwerp van deze bachelorproef, namelijk leesplezier. De plaatselijke bibliotheek is één van de belangrijkste bronnen waar leerlingen de wereld van inkt ontmoeten. Maar ik snap ook dat deze wereld overweldigend kan zijn voor leerlingen. Daarom heb ik dit instrument ontwikkeld. Om leerlingen een helpende hand te bieden.

Naast de vaardigheden, wil ik - via de gids - leerlingen helpen bij de keuze om een boek te kiezen. Wat willen ze graag lezen en hoe vinden ze dat? Door specifieke denkvragen te stellen, heb ik geprobeerd om hen te stimuleren om hun 'leessmaak' te ontdekken.

Tot slot kan ik zeggen dat ik mijn best heb gedaan om leerlingen hun wereld leren te verruimen. Dat ik hen nieuwsgierig heb gemaakt om nieuwe horizons te ontdekken, om hen te laten inzien dat lezen nieuwe werelden opent en dat je er steeds van leert. Op deze manier hoop ik dat deze gids een onderdeelje kan zijn bij het vormen van een kritische geest.

2.1.7 Grijs fiches - Leesfiches en leesvoortgang

Om leesplezier te stimuleren moeten we uiteraard leerlingen aan het lezen zetten! Maar wat is nu de beste manier om dit te doen?

Als ik even terugblik naar mijn eigen middelbare schoolcarrière, herinner ik met vooral de boekbesprekingen. Enkel om die reden las ik niet graag iets voor een schoolopdracht, terwijl ik een leerling was die van lezen hield! Door steeds een (uitgebreide) opdracht aan een boek te koppelen, gaat het plezier van het lezen wat verloren. Vooral in de eerste jaren van het middelbaar is dat plezier cruciaal: als leerlingen geen genot vinden bij het lezen, dan gaan ze de bijhorende opdracht ook niet fatsoenlijk voltooien.

Om deze redenen heb ik twee soorten leesfiches ontwikkeld: eentje voor een leesboek en eentje voor een stripverhaal. Waarom heb ik ook voor een leesfiche voor strips gekozen? Wel, uit mijn enquête die ik heb afgenomen bij de leerlingen in Diest en Sint-Truiden bleek dat zij zeer graag strips lezen. Vooral F.C. De Kampioenen was een voorbeeld van een geliefd stripverhaal dat ze vaak aanhaalden.

In de eerste graad B-stroom is het vooral belangrijk dat we het leesplezier van leerlingen stimuleren. En waarom zouden we dan geen gebruik maken van strips als leerlingen deze graag lezen? Door een leesaanbod van leesboeken én strips voor te stellen, wordt de leesdrempel verlaagd. Op deze manier wordt het werkwoord 'lezen' wat aantrekkelijker voor heel wat leerlingen.

Bij beide leesfiches zal u zien dat er geen concrete opdracht is gekoppeld aan het lezen van een boek of stripverhaal. Het enige wat leerlingen moeten doen, is hun leeslectuur beoordelen aan de hand van vijf gegeven stellingen. Afhankelijk van hun gekozen antwoorden op de stellingen, verdient een boek een aantal sterren. Het aantal sterren op de leesfiche is dus de score die de leerlingen het boek geven. Door kritisch over de stellingen na te denken, leren de leerlingen ook meer over hun leesinteresses. Houden ze eerder van romantische of fantasieboeken? Lezen graag boeken van Dirk Bracke of toch liever iets van Darren Shan? Vinden ze de strips van Kiekeboe toffer dan die van F.C. De Kampioenen? ... In deze fase van hun leescarrière is het belangrijk dat leerlingen hun leessmaak ontdekken. Pas daarna kunnen we dieper ingaan op inhoud, personages ed.

Ook heb ik ervoor gekozen om de beoordeling centraal te laten staan. Doordat leerlingen een boek beoordelen, kunnen we dit ook gebruiken in de klas. Als de leerkracht een systeem ontwikkelt waar de leerlingen makkelijk alle ingevulde leesfiches kunnen raadplegen, zien leerlingen het nut in van het beoordelen van een boek. Maar de leesfiche kan ook helpen bij het kiezen van een boek! Als een leerling een gelezen boek een aanrader vindt, kan een andere leerling misschien nieuwsgierig worden naar het beoordeelde boek. Misschien gaat de leerling in kwestie het boek zelfs lezen!

Om het lezen bij leerlingen nog meer te stimuleren, heb ik ook een 'leesvoortgangsjabloon' ontwikkeld. Als leerlingen een boek hebben gelezen, dan moeten ze een vakje inkleuren. Zo wordt hun voortgang visueel getoond én is er wat competitief gedrag tussen de leerlingen (Wie leest de meeste boeken?).

Dit idee komt volledig van Kristel Geraerts, één van de leerkrachten van Sint-Truiden. Zij werkt met ongeveer eenzelfde sjabloon. Omdat het in haar klassen werkt, vond ik het zeker interessant om dit ook in mijn bachelorproef te verwerken. In het beroepsonderwijs is visualisatie heel belangrijk, dus dit is een gedroomd voorbeeld.

Tot slot zal u ook zien dat ik leerlingen de keuze geef om boeken in een andere taal te lezen. Dit onderdeel heb als laatste toegevoegd aan de leesfiche en de sjabloon van de leesvoortgang. Waarom zou ik leerlingen in een andere taal laten lezen? Wel, uit mijn enquête is gebleken dat er toch heel wat leerlingen in het Frans, Engels of een andere taal lezen. Dat is uiteraard goed om de talenkennis uit te breiden, maar voor sommigen is het gewoon makkelijker. Denk maar aan leerlingen die thuis een andere moedertaal spreken. Voor hen is het vaak moeilijk om leesplezier te ervaren omdat de Nederlandse taal nog te moeilijk is. Laat deze leerlingen een verplicht aantal (bijvoorbeeld twee) Nederlandstalige boeken lezen en laat ze dan vrij. Zo krijgen

ze de kans om leesplezier te ervaren, maar oefenen ze ook de Nederlandse taal (door het aantal verplichte Nederlandstalige boeken).

2.2 Een wereld van inkt op maat van de leerling

Op welke manier kunnen we het leesplezier van onze leerlingen nu het best stimuleren? Want - laten we eerlijk zijn - onze leerlingen uit de eerste graad B-stroom lezen niet zo graag! Op de volgende pagina's vindt u het materiaal dat ik heb uitgewerkt om het leesplezier in de klas op te wekken.

De fiches kan u - zoals u ze hieronder ziet - chronologisch gebruiken als leerlijn leesplezier. Maar u kan de lespakketten apart gebruiken als u dat liever wenst.

Het doel van deze materialen is om ten eerste leesplezier te creëren, maar ook om het leesaanbod voor te stellen!

U vindt op de volgende pagina een korte inhoudstafel van het gecreëerde materiaal. Het materiaal zelf kan u raadplegen vanaf pagina 31.

De wereld van inkt

Een lessenkpakket voor leerlingen van de eerste graad B-stroom

- ❖ **Paarse fiches - Lezen we nu over superhonden of echte honden?**
  - Lesmateriaal voor de leerlingen
  - Info voor de leerkracht - Lezen we nu over superhonden of echte honden?

- ❖ **Groene fiches - Zet een boek in zijn blootje!**
  - Lesmateriaal voor de leerlingen
    - Algemene instructiefiche
    - Administratiefiche
    - Instructiefiche 'HOEK 1: Combimatch'
    - Werkblad 'Combimatch'
    - Instructiefiche 'HOEK 2: Spot de Glog!'
    - Stappenplan Glogster
    - Instructiefiche 'HOEK 3: Libro Quartetto'
    - Instructiefiche 'Maak een boekenlegger!'
    - Werkblad 'Maak een boekenlegger!'
    - Knipblad
  - Info voor de leerkracht - Zet een boek in zijn blootje!

- ❖ **Gele fiches - Spits je oren!**
  - Lesmateriaal voor de leerlingen
  - Info voor de leerkracht - Spits je oren!

- ❖ **Blauwe fiches - Samen lezen in de klas!**
  - Lesmateriaal voor de leerlingen
  - Info voor de leerkracht - Samen lezen in de klas!

- ❖ **Een wereld van inkt - Reis naar de bibliotheek!**
  - Bibliotheekgids voor de leerlingen
  - Info voor de leerkracht - Reis naar de bibliotheek!

- ❖ **Grijze fiches - leesfiches en leesvoortgang**
  - Lesmateriaal voor de leerlingen
    - Leesfiche leesboeken, eerste jaar
    - Leesfiche leesboeken, tweede jaar
    - Leesfiche stripverhalen, eerste jaar
    - Leesfiche stripverhalen, tweede jaar
    - Instructiefiche - Hoe beoordeel ik een boek (of stripverhaal)
  - Info voor de leerkracht - Leesfiches en leesvoortgang

Lezen we nu over superhonden of echte honden?

Opdracht 1

Op 4 oktober vieren we altijd een speciale dag! Een dag waar we extra aandacht hebben voor iets of iemand. Weet jij wat er zo bijzonder is aan deze dag?

4 oktober is .....

.....

Ik wist al wat we op 4 oktober vieren (duid aan).

- Ja
- Neen

Vind je het belangrijk dat we hier aandacht aan besteden?

Ik vind het WEL/NIET (schrap wat niet past) belangrijk dat we hier aandacht aan besteden, omdat .....

.....

Opdracht 2

Het thema van vandaag is duidelijk!

Over dit onderwerp vind je ook heel veel teksten. Je vindt hier verschillende tekstsoorten van. Laten we op de volgende pagina even kijken wat er van ons verwacht wordt...

Opdracht 2 – deel 1

Bekijk per twee de voorbeelden die je vindt in de bijlage (pagina's 8 tot 11). Daarna vul de onderstaande tabel in.

	Is de tekst verzonnen of echt gebeurd?	Lees je de tekst ter ontspanning of om je te informereren?	Over welke tekstsoort gaat het hier (zie kader onderaan)?
voorbeeld 1	.....	.....	.....
voorbeeld 2	.....	.....	.....
voorbeeld 3	.....	.....	.....
voorbeeld 4	.....	.....	.....
voorbeeld 5	.....	.....	.....
voorbeeld 6	.....	.....	.....
voorbeeld 7	.....	.....	.....

Tekstsoorten

*fabel – recept – fragment uit een verzonnen verhaal – stripverhaal
– fragment uit een weetjesboek – krantenartikel –
dagboekfragment*

Wat betekent 'informereren'?

.....

.....

Opdracht 2 – deel 2

Heb je de tabel ingevuld? Prima!

De voorbeelden die je aandachtig hebt bekeken, kan je eigenlijk in twee groepen verdelen. Probeer – aan de hand van de vorige tabel – de voorbeelden in twee groepen te verdelen!

Tips:

- Schrijf in de onderstaande tabel de nummers van de voorbeelden!
- In de gekleurde vakjes moet je nog niets schrijven!

.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....

Leg even uit...

Waarom heb je sommige voorbeelden in de rechterkolom geplaatst en andere in de linkerkolom?

.....

.....

.....

Conclusie

Vul de conclusie aan.

TIP: De woorden die je moet gebruiken zijn *fictie* en *non-fictie*!

Een tekst die wordt geschreven vanuit de fantasie van de schrijver, verzonnen is, noemen we .....

Teksten (of verhalen) die op de werkelijkheid zijn gebaseerd, die dus echt gebeurd zijn, noemen we .....

Weet je nog dat we bij opdracht 2 – deel 2 in de tabel de gekleurde vakjes niet mochten invullen?

Schrijf nu de woorden ‘fictie’ en ‘non-fictie’ in het correcte vakje!

Opdracht 3

We kennen nu het verschil tussen fictie en non-fictie. Bij deze opdracht gaan we even kijken of je helemaal mee bent!

Opdracht 3 – deel 1

In de tabel (zie volgende pagina) vind je enkele beschrijvingen van teksten. Duid aan of het over fictie of non-fictie gaat.

SOORT TEKST	fictie	non-fictie
Een handleiding om een konijnenhok in elkaar te knutselen.		
Het sprookje over de wolf en de drie biggetjes.		
Torak en de wolf, een boekenreeks over het overlevingsverhaal van een jongen en zijn trouwe wolf in de oertijd.		
Een krantenartikel dat over de zwangerschap van de olifant Kai Mook gaat.		
Het boek 'Dolfijnenkind'. Een verhaal over een jongen Marijn die een zeer goede band met dolfijnen heeft.		
Een geboortekaartje van Rafiki, het babygirafje dat in 2016 in Planckendael is geboren.		
Het verhaal over de reis van Thomas en Long, een zilveren draak. Samen gaan zij met een koboldmeisje op zoek naar een plek waar de laatste draken veilig kunnen leven.		

Opdracht 3 – deel 2

Je hebt net aangeduid of de beschrijvingen over fictie of non-fictie gaan. Laten we nog één stapje verder gaan!

Als we naar fictie kijken, kunnen dit nog in twee grote groepen verdelen! We kunnen spreken over **realistische fictie** en **niet-realistische fictie**.

Wat betekent 'realistisch'?

.....

.....

Kan je een voorbeeld geven van iets 'realistisch'?

.....

.....

Wat betekent 'niet-realistisch'?

.....

.....

Kan je een voorbeeld geven van iets 'niet-realistisch'?

.....

.....

Realistische fictie zijn verzonden verhalen die lijken op de werkelijkheid. Alles zou echt kunnen gebeuren en er kunnen personages in voorkomen die echt (hebben) bestaan.

Niet-realistische fictie zijn verhalen waarin dingen voorkomen die in de werkelijkheid niet kunnen gebeuren (denk maar aan magie, sprekende dieren, ...).

Wat is 'magie'?

.....

.....

Bij opdracht 3 – deel 1 heb je bij enkele beschrijvingen fictie aangeduid. Kleur nu de beschrijvingen die volgens jou **realistische fictie** zijn **groen**. De beschrijvingen die volgens jou **niet-realistische fictie** zijn, kleur je **blauw**.

Wat voor leesboek zou jij het liefste lezen (duid aan)?

- Een non-fictieboek
- Een realistisch fictieboek
- Een niet-realistisch fictieboek

Opdracht 4 – project

Het verschil tussen fictie en non-fictie heeft voor jou geen geheimen meer. Laten we dit toch af en toe eens oefenen! Lees onderstaande opdracht zodat je weet wat er dit schooljaar van jou verwacht wordt!

Wat moet je doen?

- Houd je ogen open dit schooljaar! Zoek naar interessante, leuke teksten die een duidelijk voorbeeld van fictie of non-fictie zijn.
- Knip of print de tekst en neem hem mee naar de klas.
- Laat je tekst aan de leerkracht zien en vertel hem/haar of het fictie of non-fictie is. Zeg ook welke tekstsoort je hebt meegenomen!
- Na goedkeuring plak jij je tekst op de juiste plaats op de fictie/non-fictieposter van de klas.
- Schrijf bij je tekst over welke tekstsoort het gaat!

Dit project loopt een heel schooljaar door! Zoek **minstens drie** (verschillende) teksten die je op de poster plakt.

Je mag – uiteraard – meer teksten op de poster hangen.

Heb je deze taak goed uitgevoerd? Dan krijg je op het einde van het schooljaar **10 attitudepunten** cadeau!

1

Kattenplaag in Australië brengt inheemse dieren in gevaar

In Australië is er zo goed als geen plek meer waar geen wilde katten leven. De dieren hebben 99,8 procent van het vasteland ingenomen. Dat moet blijken uit een woensdag gepubliceerd rapport in het vakblad Biological Conservation. Meer dan 40 Australische milieuwetenschappers werkten mee aan het onderzoek, waarin de resultaten van bijna honderd studies zijn opgenomen.

Het aantal zwerfkatten schommelt tussen de 2,1 miljoen en 6,3 miljoen, naargelang de beschikbaarheid van prooi, schreef Sarah Legge van de University of Queensland in een mededeling. De in het wild levende dieren hebben volgens haar al de uitsterving van meer dan 20 Australische soorten zoogdieren veroorzaakt, onder andere van de woestijnbuideldas en de zuidelijke stekelstaartkangoeroe. De onderzoeksresultaten vestigen de aandacht op de omvang van het kattenprobleem en de noodzakelijkheid om effectieve controles uit te werken, aldus Legge.

Katten werden net zoals vossen in de 17de en 18de eeuw uit Europa ingevoerd. Volgens het ministerie van Milieu hebben ze al rond de honderd enkel in Australië voorkomende soorten gevaarlijk gedecimeerd, waaronder vogels, kikkers, sprinkhanen, schildpadden, kevers en schaaldieren. De regering verklaarde de katten in 2015 tot een nationale plaag en verkondigden tegen 2020 twee miljoen van de dieren te laten doden, door bijvoorbeeld vergiftigd aas, maar vooral door ze af te schieten.

Bron: Gazet van Antwerpen, 4 januari 2017 (<https://goo.gl/EKoYp4>)

2

Hachi (Hachi-kō), een Akita, is in november 1923 in Odata, Japan geboren. Hij werd rond de jaarwisseling van 1923-1924 gekocht door professor Ueno Hidezaburo (1871-1925), landbouwkundige en hoogleraar aan de universiteit van Tokyo. Er ontstond een sterke band tussen de jonge hond en zijn baas. Elke werkdag ging professor Hidezaburo met de trein naar zijn werk. En vrijwel elke middag wachtte Hachi zijn baas op bij het treinstation van Shibuya,

Op 21 mei 1925 stierf Ueno Hidezaburo op zijn werk plotseling aan de gevolgen van een hersenbloeding. De zorg voor Hachi werd na de dood van zijn baas overgenomen door familieleden van de overleden professor. Vrijwel elke dag ging Hachi tevergeefs zitten wachten op het perron van het treinstation van Shibuya op de terugkomst van zijn baas. Hij deed dit tot zijn dood, negen jaar lang.

Hachi kreeg meer bekendheid door een artikel in de *Asahi Shimbun* dat op 4 oktober 1932 verscheen. Het was een aangrijpend verhaal van onvoorwaardelijke trouw.

Drie jaar later, op 8 maart 1935 werd de hond dood gevonden in de nabijheid van Shibuya Station. De hond leed aan een uitgebreide infectie met filaria, een parasitaire rondworm. Hij werd 11 jaar.

Bron: <https://goo.gl/T2Eixp>

3

Hondenkoekjes met haring en een Italiaans tintje

Benodigdheden:

- 1 blik haring in tomatensaus
- 2 eieren
- 300 gram rijstmeel
- 4 teentjes knoflook
- 2 theelepels basilicum
- 3 eetlepels zonnebloemolie of olijfolie
- een deegroller
- een blender
- uitsteekvormpje(s)
- een bakplaat
- bakpapier

Werkwijze:

1. Verwarm de oven voor op 180° Celcius, zonder de bakplaat erin!
2. Doe de inhoud van het blikje vis in de blender samen met de olie, de eieren, de knoflook en de basilicum.
3. Maak hiervan een gladde massa.
4. Doe de bloem in een kom.
5. Voeg de mix uit de blender bij de bloem toe.
6. Kneed dit tot een deeg. Het deeg mag niet meer plakken, dus voeg nog wat extra rijstmeel toe als dit wel het geval is.
7. Rol het deeg uit tot ongeveer een halve centimeter dikte.
8. Steek vormpjes uit het deeg.
9. Leg de deegvormpjes op het bakpapier op de bakplaat.
10. Schuif de plaat in de oven.
11. Bak de koekjes 20 minuten.
12. Zet de oven na 20 minuten uit en laat de koekjes daarna ongeveer 30 minuten liggen (in de oven met gesloten deur).

Bron: <https://goo.gl/xZwIBk>

4

Bron: <https://goo.gl/2tsa75>

Baby panda

Het ..... van de baby panda geboren in Pairi Daiza (België), op 02/06/16 om 02.02u.

10 november 2016

13u15 - Tian Bao : "Hallo vrienden! Terwijl mama 's ochtends ontbijt, doe ik de grote kuis! Wel, ik probeer het te leren... Wat ik tot nu toe al heb ontdekt is dat je een grote slang nodig hebt (ook geweldig leuk om op te kauwen trouwens), water, een grote stok met wat schuim op het uiteinde, laarzen... en een portie goede wil ! Waar ze die portie goede wil stockeren heb ik wel nog niet ontdekt. Normaal gezien gaat het kuisen van onze grot redelijk snel. Nu ik goed kan stappen zou het allemaal wel wat minder vlotjes verlopen. Ik snap wel niet goed waarom... Alles gaat toch sneller als je met twee bent?! Niet iedereen lijkt

daarmee akkoord te gaan... ik hoorde hen onlangs zeggen « Het wordt tijd dat we hem iets geven om mee te spelen! » Toen belden ze de timmermannen. Die mannen ken ik nog niet, maar ben vrij zeker dat ik al heel veel van hen hou!"

5 november 2016

10u50 - Tian Bao : "Hoi vriendjes ! Ik had Tania een paar dagen niet gezien en ik heb haar gemist! Ze is zo leuk dat ik ze gewoon overal wil volgen. Ik plaag ze ook een beetje graag, dat moet ik nu wel toegeven... Ze keerde even haar rug en ik dacht dat ze weg wou... en dat kon ik niet laten gebeuren ! Waar zij gaat, wil ik ook gaan en niets houdt me nog tegen ! Wat denken jullie ? Is het me gelukt om tot bij haar te geraken?"

Bron: <https://www.pairidaiza.eu/nl/baby-panda>

De leeuw en het konijntje

Een leeuw en een konijntje woonden eens dicht bij elkaar. De leeuw gedroeg zich als een slechte buur; hij pochte en blufte tegenover het konijntje met zijn kracht, maakte het bij andere dieren belachelijk en treiterde het waar hij maar kon. Toen zon het konijntje op wraak, want zo wilde het niet langer meer voortleven.

"Heer buurman," zei het konijntje op een dag, gezeten voor het hol van de leeuw, "stelt u zich eens voor. Daar zag ik vanmorgen vroeg een kerel, net zo groot als u, die hier rondloopt en overal vertelt dat hij de sterkste leeuw ter wereld is. Ik ken u al jaren en weet dus hoe sterk u bent. U moet deze opschepper zijn gewichtigdoenerij afleren!"

"Heb je dan niet gezegd, dat ik er ook nog ben en er helemaal geen behoefte aan heb me met opscheppers in te laten?"

Het konijntje maakte een diepe buiging en zei: "Ik had nog nauwelijks uw naam uitgesproken toen de kerel al een stortvloed van beledigingen over u uitstortte. Hij zei u wel te kennen en u niet eens als zijn minste dienstknecht in dienst te willen nemen."

De leeuw beefde over zijn hele lichaam van woede en schreeuwde: "Waar is die opschepper? Ik zal hem eens wat laten zien!"

Toen nam het konijntje de leeuw mee de bergen in. Na een vermoeiende mars kwamen zij eindelijk bij een diepe put. De leeuw baadde in het zweet. Het konijntje wenkte hem met zijn poot en fluisterde: "Psst, daar binnen zit die kerel!"

De leeuw was met een zwaai op de rand van de put gesprongen en keek met een boze uitdrukking op zijn gezicht naar beneden. Uit de diepe put keek hem met een woedende blik zijn rivaal aan. Toen de boze leeuw nu naar beneden brulde, steeg het gebrul van de opsnijder weer naar hem terug. De kerel scheen zich helemaal niet te laten afschrikken.

De leeuw op de rand van de put hief nu, in woede ontstoken, zijn klauw op, waarbij zijn haren van woede overeind gingen staan. De ander in de put deed precies hetzelfde. Dat was teveel! "Hij verstout zich zelfs me uit te lachen en voor de gek te houden," dacht de leeuw, zette zich schrap en sprong naar beneden. Toen het konijntje de grote plons in het water hoorde, haalde het opgelucht adem en huppelde vrolijk naar huis.

Bron: <https://goo.gl/jYhJM8>

Zijn neus was voortdurend in beweging en toen een hommelt zoemend naar een distel achter hem vloog, sprong hij op en draaide zich zo plotseling om dat twee nabijzijnde konijnen naar hun hollen renden voordat de dichtstbijzijnde, een rammelaar met zwarte punten aan zijn oren, hem herkende en verder ging met eten.

"O, het is Vijfje maar, die de bromvliegen weer achterna zit," zei het konijn met de zwarte punten. "Vooruit Wegedoorn, wat was je aan het vertellen?"

"Vijfje?" vroeg het andere konijn.

"Waarom heet hij zo?"

"Vijf in het nest, je weet wel: hij was de laatste - en de kleinste. Je snapt niet dat hij nog niet te grazen is genomen. Ik zeg altijd: een mens zou hem niet kunnen zien en een vos zou hem niet willen. Maar toch, ik moet toegeven dat hij erin lijkt te slagen het kwaad te ontlopen."

Het kleine konijn kwam dicht bij zijn metgezel, traag wippend op lange achterpoten.

Uit: *Waterschapsheuvel* door Richard Adams

info voor de leerkracht

Lezen we nu over superhonden of echte honden?

Doel

Vooraleer we leerlingen laten kennis maken met een wereld van inkt, is het belangrijk dat ze goed het verschil kennen tussen fictie en non-fictie. Deze begrippen zijn toch belangrijk bij het kiezen van een boek (Hou ik van fictie of toch meer van non-fictie?).

Door met het thema 'dieren' te werken, sluiten we aan bij de actualiteit (Werelddierendag op 4 oktober). Ook wordt dit onderwerp wat toegankelijker door bewust teksten over dieren te selecteren.

Werkwijze

- **Opdracht 1**

Opdracht 1 is vooral de inleiding van de les. U gaat samen met de leerlingen nadenken over de datum 4 oktober. Als leerlingen echt geen idee hebben wat er zo speciaal is aan deze dag, kan u hen dit laten opzoeken op hun Iphone/smartphone.

Daarna laat u hen even het paarse kadertje zelfstandig invullen. Vinden ze het belangrijk dat er een Werelddierendag is? Waarom wel of niet? Bespreek dit klassikaal.

- **Opdracht 2 (deel 1 en 2)**

Bij deel 1 van de opdracht gaan de leerlingen per twee de zeven tekstvoorbeelden lezen. Bij elk voorbeeld gaan de leerlingen (nog steeds per twee) kijken of het 1) verzonnen of echt gebeurd is en 2) of de tekst ter ontspanning is of om informatie te verwerven. Daarna gaan ze ook kijken over welke tekstsoort het gaat (ze kunnen een keuze maken uit de gegeven tekstsoorten). Elke tekstsoort kunnen de leerlingen slechts één keer invullen.

Bij het tweede deel van de opdracht gaan de leerlingen per twee kijken welke teksten gelijkenissen vertonen en welke heel anders zijn. De leerlingen schrijven de nummers van voorbeelden in de gegeven tabel. Daarna leggen ze ook even uit waarom ze sommige voorbeelden in de rechterkolom hebben geplaatst en andere in de linkerkolom. Bespreek dit even klassikaal.

Tot slot vult u klassikaal de conclusie aan. De leerlingen leren dan de begrippen 'fictie' en 'non-fictie'. Het kader vormt de korte theorie over dit lesonderwerp.

Als u dit heeft aangevuld, vult u de gekleurde vakjes van de tabel (opdracht 2 – deel 2) nog in. Hier komen de begrippen 'fictie' en 'non-fictie' te staan.

- **Opdracht 3 (deel 1 en 2)**

Om voor wat afwisseling te zorgen, wordt er nu gewerkt met beschrijvingen van een tekst. Aan de hand van de beschrijving moeten leerlingen kunnen bepalen of het om fictie of non-fictie gaat. Deze opdracht kunnen leerlingen zelfstandig of in duo's uitvoeren.

Bij deel twee van deze opdracht gaan leerlingen even dieper in op fictie (fictie komt vaak voor binnen jeugdliteratuur). Leerlingen gaan nadenken of fictie (verzonnen verhalen) misschien toch echt kunnen gebeuren (realistische fictie) of dat het verhaal dat ze lezen echt verzonnen is (niet-realistische fictie).

Laat de leerlingen individueel of in duo's de fictieve beschrijvingen groen (= realistische fictie) of blauw (niet-realistische fictie) kleuren.

Tot slot denken leerlingen even na wat zij het liefste willen lezen: een non-fictieboek, een realistisch fictieboek of een niet-realistisch fictieboek. Zo wordt de eerste stap naar het kiezen van 'het juiste boek' genomen.

- **Opdracht 4**

Opdracht 4 is een klein project waar leerlingen gedurende het hele schooljaar aan werken. De leerlingen zoeken zelfstandig naar teksten die duidelijk non-fictie en fictie zijn.

U, als leerkracht, hebt dan in de klas een grote poster (bv. een groot stuk behangpapier) waar er een duidelijke scheiding tussen fictie en non-fictie op te zien is.

De leerlingen nemen hun gevonden tekst mee naar de klas en vertellen aan u dat het 1) fictie of non-fictie is en 2) over welke tekstsoort het gaat. Als de leerlingen een fictieve tekst hebben gekozen, moeten ze ook nog nadenken of het over een realistische of niet-realistische tekst gaat.

Pas wanneer de leerling het correcte antwoord geeft, krijgt hij de toestemming om zijn tekst – met de nodige informatie (fictie/non-fictie, tekstsoort, realistische/niet-realistische fictie) – op de poster te plakken.

Gedurende het schooljaar zoekt elke leerling minstens drie verschillende teksten. Geef op dit project ook attitudepunten, bijvoorbeeld 10 punten.

- één gevonden tekst = 3/10
- twee gevonden teksten = 6/10
- drie gevonden teksten = 10/10

Zo worden de leerlingen gestimuleerd om deel te nemen aan het project.

Tijdsduur

Dit lesmateriaal is goed voor tweetal lessen. Enkel opdracht 4 (het project) wordt gedurende het hele schooljaar door uitgevoerd.

Materiaal

- Eventueel smartphone/Iphone
- Fictie/non-fictieposter

Lesdoelen

- K: De leerlingen kennen de datum waarop Werelddierendag valt.
- TV: De leerlingen kunnen aan de hand van minstens één argument verwoorden waarom het (niet) belangrijk is om aan Werelddierendag aandacht te besteden.
- TV: De leerlingen kunnen aan de hand van beschreven teksten vertellen of het om fictie of non-fictie gaat.
- TV: De leerlingen kunnen aan de hand van beschrijvingen realistische en niet-realistische fictie onderscheiden.
- TV: De leerlingen kunnen aan de hand van zeven gegeven voorbeelden fictie en non-fictie onderscheiden.
- INF: De leerlingen kunnen zelfstandig een fictieve of non-fictieve tekst selecteren.
- A: De leerlingen zijn bereid om deel te nemen aan een posterproject over fictie en non-fictie.

Bronnen

- <https://goo.gl/EKoYp4> (geraadpleegd op 2016-12-16)
- <https://goo.gl/T2Eixp> (geraadpleegd op 2016-12-16)
- <https://goo.gl/xZwlBk> (geraadpleegd op 2016-12-16)
- <https://goo.gl/2tsa75> (geraadpleegd op 2016-12-16)
- <https://www.pairidaiza.eu/nl/baby-panda> (geraadpleegd op 2016-12-16)
- <https://goo.gl/jYhJM8> (geraadpleegd op 2016-12-16)
- *Waterschapsheuvel* - Richard Adams (geraadpleegd op 2016-12-16)

Bijlagen

- Voorbeeld van een fictie/non-fictieposter
- Correctiesleutel

Voorbeeld van een fictie/non-fictieposter (op kleine schaal)

superhonden of echte honden?

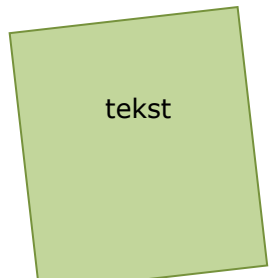

FICTIE

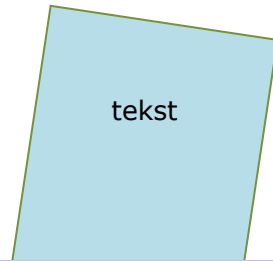
= een tekst die verzonnen is.

NON-FICTIE

= een tekst waarvan de inhoud echt gebeurd is.

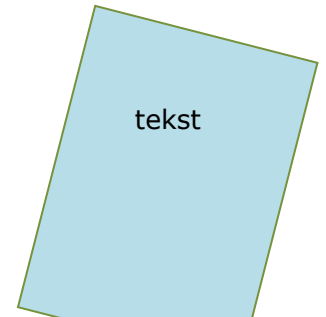
stripverhaal

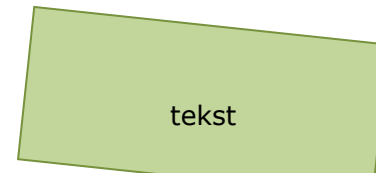
fragment uit ... (leesboek)

krantenartikel

weetjestekst

autobiografie van ...

Correctiesleutel

In de correctiesleutel vindt u enkel oplossingen van opdrachten waarbij maar één mogelijkheid correct is. De andere opdrachten zijn eigen mening of hebben uitgebreide oplossingmogelijkheden.

Opdracht 1

4 oktober is **Werelddierendag**.

Opdracht 2 – deel 1

	Is de tekst verzonnen of echt gebeurd?	Lees je de tekst ter ontspanning of om je te informer en?	Over welke tekstsoort gaat het hier (zie kader onderaan)?
voorbeeld 1	echt gebeurd	informer	krantenartikel
voorbeeld 2	echt gebeurd	informer	fragment uit een weetjesboek
voorbeeld 3	echt gebeurd	informer	recept
voorbeeld 4	verzonnen	ontspanning	stripverhaal
voorbeeld 5	echt gebeurd	informer	dagboekfragment
voorbeeld 6	verzonnen	ontspanning	fabel
voorbeeld 7	verzonnen	ontspanning	fragment uit een verzonnen verhaal

Opdracht 2 – deel 2

non -fictie	fictie
1	4
2	6
3	7
5	/
/	/

Leg even uit...

Waarom heb je sommige voorbeelden in de rechterkolom geplaatst en andere in de linkerkolom?

De voorbeelden aan de linkerkant zijn gebaseerd op de realiteit, terwijl de voorbeelden aan de rechterkant verzonnen zijn.

Conclusie

Een tekst die wordt geschreven vanuit de fantasie van de schrijver, verzonnen is, noemen we **fictie**

Teksten (of verhalen) die op de werkelijkheid zijn gebaseerd, die dus echt gebeurd zijn, noemen we **non-fictie**

Opdracht 3 – deel 1 en 2

SOORT TEKST	fictie	non-fictie
Een handleiding om een konijnenhok in elkaar te knutselen.		X
Het sprookje over de wolf en de drie biggetjes.	X	
Torak en de wolf, een boekenreeks over het overlevingsverhaal van een jongen en zijn trouwe wolf in de oertijd.	X	
Een krantenartikel dat over de zwangerschap van de olifant Kai Mook gaat.		X
Het boek 'Dolfijnenkind'. Een verhaal over een jongen Marijn die een zeer goede band met dolfijnen heeft.	X	
Een geboortekaartje van Rafiki, het babygirafje dat in 2016 in Planckendael is geboren.		X
Het verhaal over de reis van Thomas en Long, een zilveren draak. Samen gaan zij met een koboldmeisje op zoek naar een plek waar de laatste draken veilig kunnen leven.	X	

Zet een boek in zijn blootje!

Vandaag gaat we eens wat anders doen. We gaan boeken in hun blootje zetten! Wat ik hiermee bedoel? Wel, we gaan een hoekenwerk doen.

Zoals je ziet, heeft de klas vier hoeken. Bij elke hoek ligt er een instructiefiche die je stap voor stap uitlegt wat er van jou verwacht wordt.

Wat moet je doen?

1. Vraag aan de leerkracht bij welke groep jij hoort.
2. Ga met je groep bij de aangeduide hoek zitten.
3. Verdeel de taken (zie administratiefiche).
4. Lees aandachtig de instructiefiche van de hoek (de fiche met het klokje).
5. Voer de opdracht(en) goed uit!
6. Als je klaar bent met je opdrachten, ga je verder naar de volgende hoek.

Administratiefiche

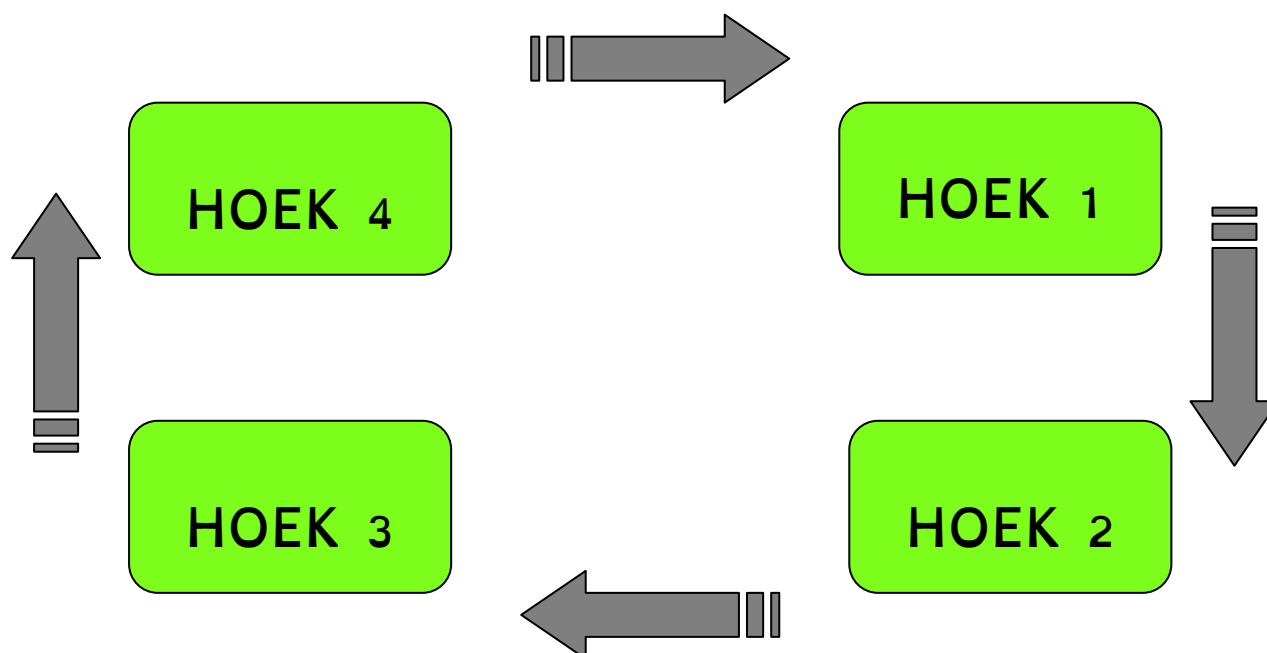
Wie zit er in de groep?

TAAK	NAAM
VOORZITTER Jij bent de leider van de groep. Je zorgt ervoor dat je groep rustig werkt en dat iedereen zijn of haar steentje bijdraagt aan de taken.	.....
SECRETARIS/ SECRETARESSE Jij zorgt voor de administratie. Het is jouw taak om dit formulier in te vullen en bij te houden. Ook zorg je ervoor dat elke afgewerkte hoek wordt aangevinkt (zie achterzijde).	.....
TIJDSBEWAKER Jij zorgt ervoor dat jouw groep op tijd klaar is met de opdracht.	.....
GROEPSLID Jij hebt geen specifieke taak. Je werkt goed mee en zorgt ervoor dat je evenveel werkt als de anderen.	....

Met welke opdrachten zijn jullie al klaar?

HOEK	KLAAR?
HOEK 1 De juiste boekenomslag met de correcte korte inhoud combineren.	
HOEK 2 Een digitale poster maken over een gekozen boek.	
HOEK 3 Het kwartetspel spelen om verschillende thema's te leren kennen.	
HOEK 4 Een boekenlegger maken.	

HOEK 1: Combimatch

Welkom bij hoek 1! Bij deze hoek ga je verschillende boekomslagen combineren met de correcte korte inhoud.

Wat betekent 'combineren'?

.....

.....

Wat moet je doen?

1. Bekijk met heel je groep aandachtig de tien omslagen en de tien korte inhouden.
2. Probeer eerst de juiste omslagen met de correcte korte inhoud te combineren.
3. Vraag aan je leerkracht of jullie oplossing klopt.
4. Als jullie oplossing klopt, schrijf je de juiste letter bij het correcte nummer op je werkblad.
5. De leerkracht zet de omslagen en korte inhouden op Smartschool/School Online zodat jullie dit altijd kunnen bekijken!

Naam: ..... Klas: .....

Combimatch

Opdracht 1

Combineer de juiste omslag met de correcte korte inhoud!

Tips:

- De letters en nummers staan bij elke omslag en korte inhoud.
- De leerkracht zet de korte inhoud en omslagen op Smartschool/School Online zodat je deze steeds kan nalezen!

.....	.....	.....	.....	.....

.....	.....	.....	.....	.....

Opdracht 2

Vul in.

1. Welk boek (van deze 10) zou jij graag eens willen lezen?

Titel: .....

Naam auteur: .....

2. Waarom zou je net dat boek willen lezen?

Geef twee redenen.

.....

.....

.....

.....

.....

HOEK 2: Spot de Glog!

Welkom bij hoek 2! Bij deze hoek ga je een digitale poster maken over een gekozen boek.

Het gekozen boek heb je nog niet gelezen, maar je gaat eens nadenken over je verwachtingen bij dit boek. Deze verwachtingen ga je aan de hand van de digitale poster uitbeelden.

Wat zijn 'verwachtingen?

.....

.....

Wat moet je doen?

1. Kies individueel één boek dat je interessant vindt uit de verzameling op tafel.
2. Ga aan een computer zitten of neem een tablet.
3. Neem het stappenplan over Glogster erbij.
4. Maak individueel een digitale poster over je gekozen boek, via Glogster!
5. Als je klaar bent, dan sla je de poster op. Daarna stuur je de link van de poster naar de leerkracht (via mail).

Wat moet er **ZEKER** op je Glogster-poster staan?

- De titel van je boek en de naam van de auteur
- Een foto van de omslag van je boek
- Een liedje dat volgens jou bij het boek past (audio of filmpje)
+ minstens één reden waarom dit liedje er zo goed bij past
- Gebruik één kleur – die volgens jou bij het boek past – heel veel in de poster + maak een tekstvak waarin je schrijft waarom je voor deze kleur koos
- Zoek minstens drie afbeeldingen die bij jouw boek passen + maak een tekstvak waarin je schrijft waarom je hiervoor hebt gekozen.

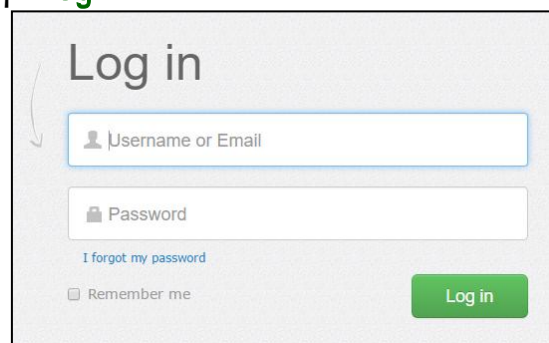
Stappenplan Glogster

Glogster is een website/app waar je heel mooie digitale posters kunt maken. Je kan aan de posters tekst, foto's, filmpjes en zelfs geluiden toevoegen. Je kan alles!

Stap 1: De eerste keer inloggen

Je hebt van je leerkracht een username (schuilnaam) en een wachtwoord (password) gekregen.

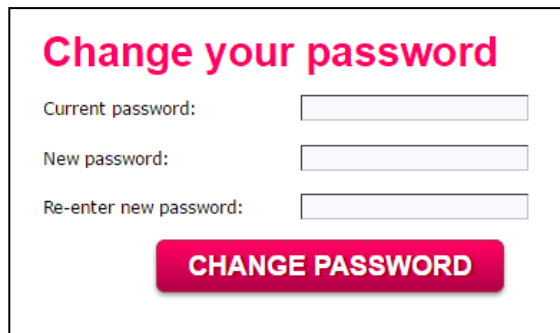
- 1) Open de website <http://edu.glogster.com>
- 2) Klik rechtsboven op '**Log in**'.
- 3) Vul in het venster je username en je wachtwoord in.
- 4) Klik daarna op **Log in**.

A screenshot of the Glogster login interface. The title 'Log in' is at the top. Below it are two input fields: 'Username or Email' and 'Password'. There is a link 'I forgot my password' below the password field. At the bottom left is a checkbox labeled 'Remember me'. At the bottom right is a green 'Log in' button. A grey arrow points to the top right corner of the form area.

Je bent nu in je eigen scherm.

- 5) Klik boven in het scherm op het tandwielletje.
- 6) Klik daarna op **Account settings**.
- 7) Vul in het volgende venster je oude wachtwoord in en daaronder twee keer een nieuw wachtwoord.

8) Klik daarna op **CHANGE PASSWORD**.

The screenshot shows a form titled "Change your password" in pink text. It contains three input fields: "Current password:", "New password:", and "Re-enter new password:". Below the fields is a pink button with the text "CHANGE PASSWORD" in white.

9) Klik bovenaan het volgende scherm op «**Back to Dashboard**».

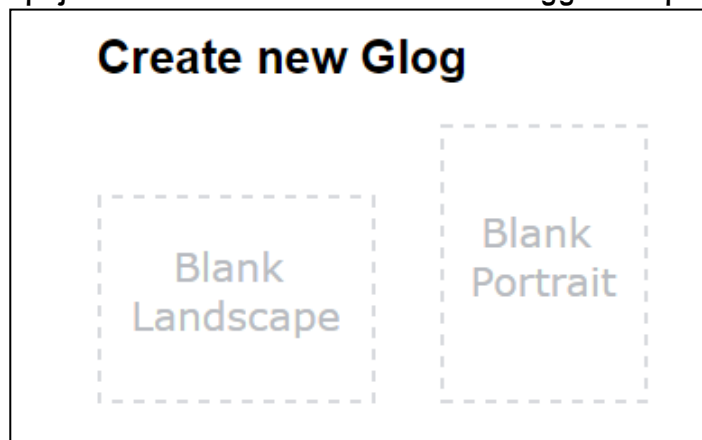
Stap 2: Je eerste poster maken

Je kunt nu je glog (je poster) maken!

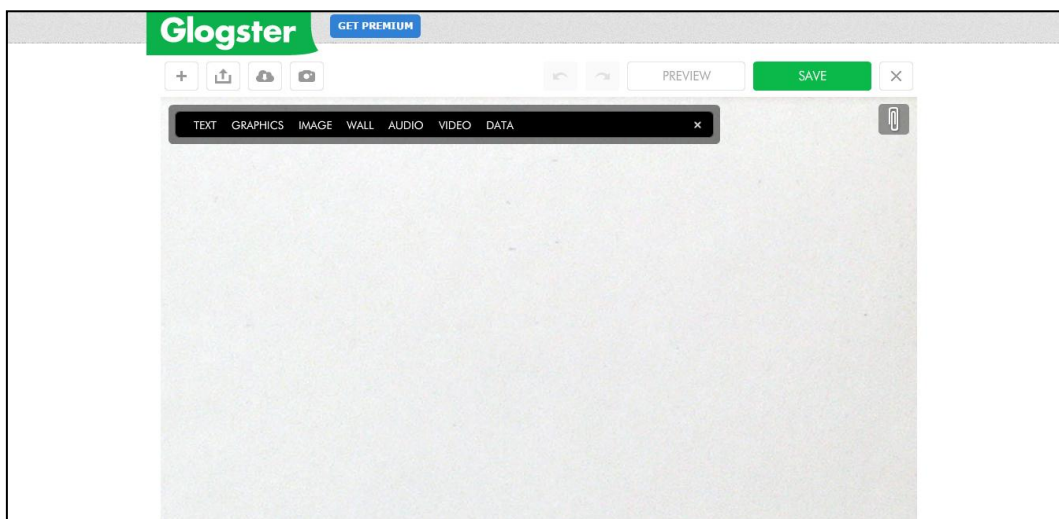
1) Klik op de groene knop **CREATE NEW GLOG**.

CREATE NEW GLOG

2) Klik daarna op jouw keuze: een staande of liggende poster.

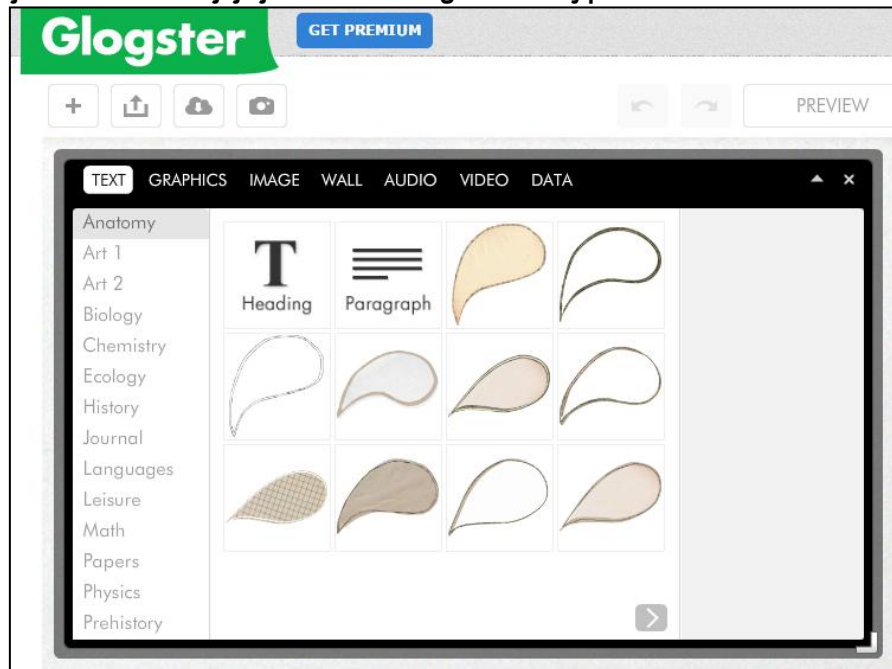

Je komt nu in dit scherm:

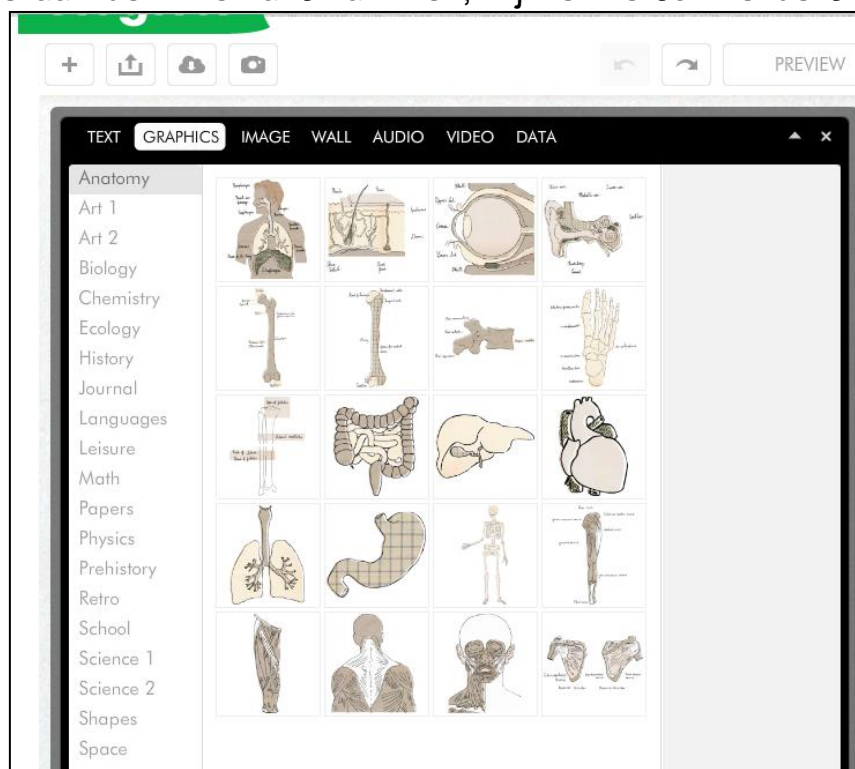

Laten we even de werkbalk bekijken:

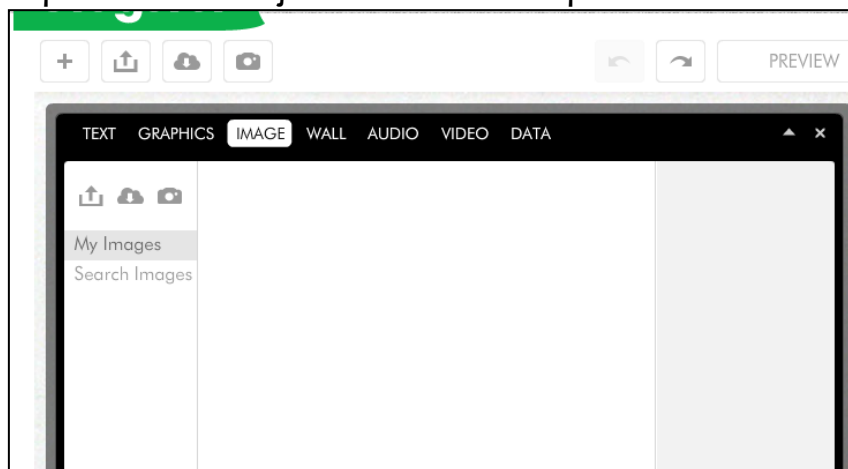
- 1) Bij de knop **TEXT** kan je een tekstvak kiezen. Als je een vak gekozen hebt, dan verklein je dit scherm (klik op het driehoekje) zodat je de poster terug ziet. Daarna zie je jouw gekozen vak verschijnen en kan jij je tekst beginnen typen.

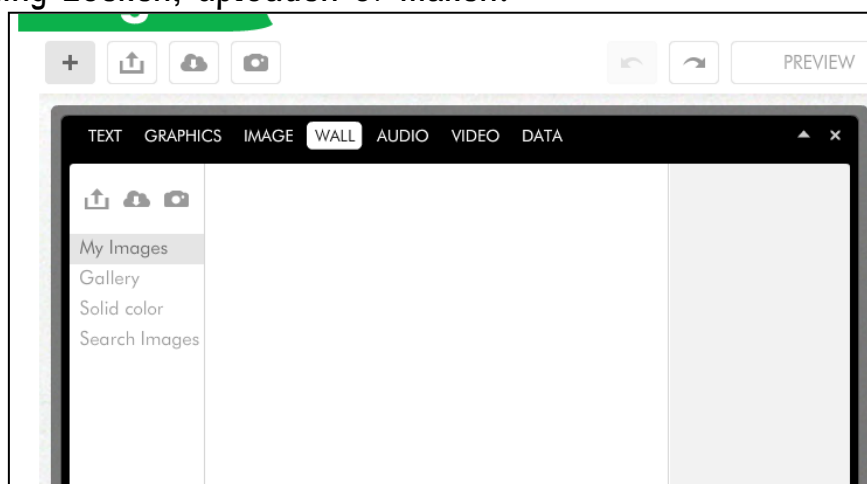
- 2) Bij de knop **GRAPHICS** kan een tekening kiezen voor op je poster. Zoals je aan de linkerkant kan zien, zijn er verschillende thema's!

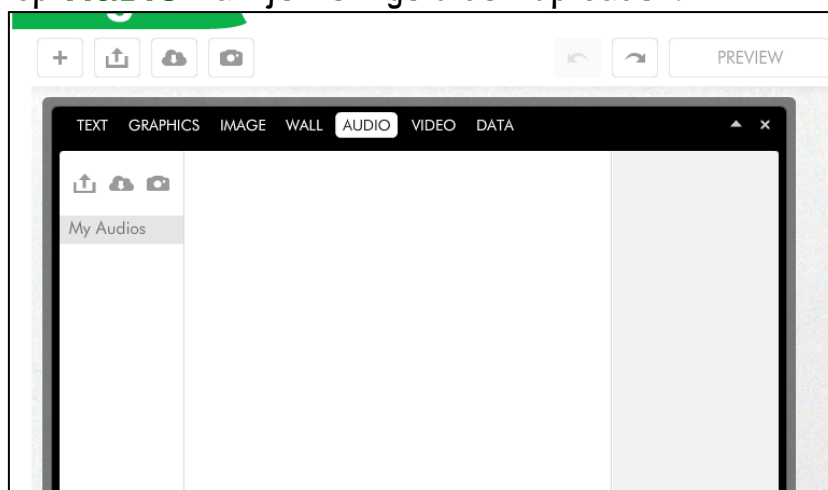
3) Bij de knop **IMAGE** kan je zelf een foto uploaden of maken.

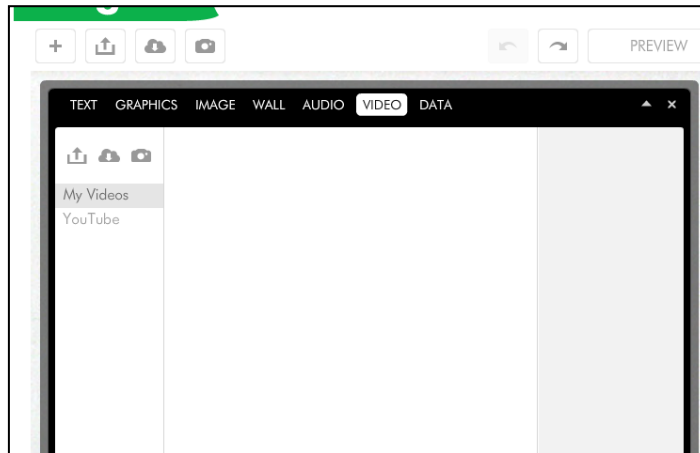
4) Bij de knop **WALL** kan je zelf je achtergrond aanpassen. Je kan een kleurtje kiezen, in de galerij gaan kijken (Gallery) of een afbeelding zoeken, uploaden of maken.

5) Bij de knop **AUDIO** kan je zelf geluiden uploaden.

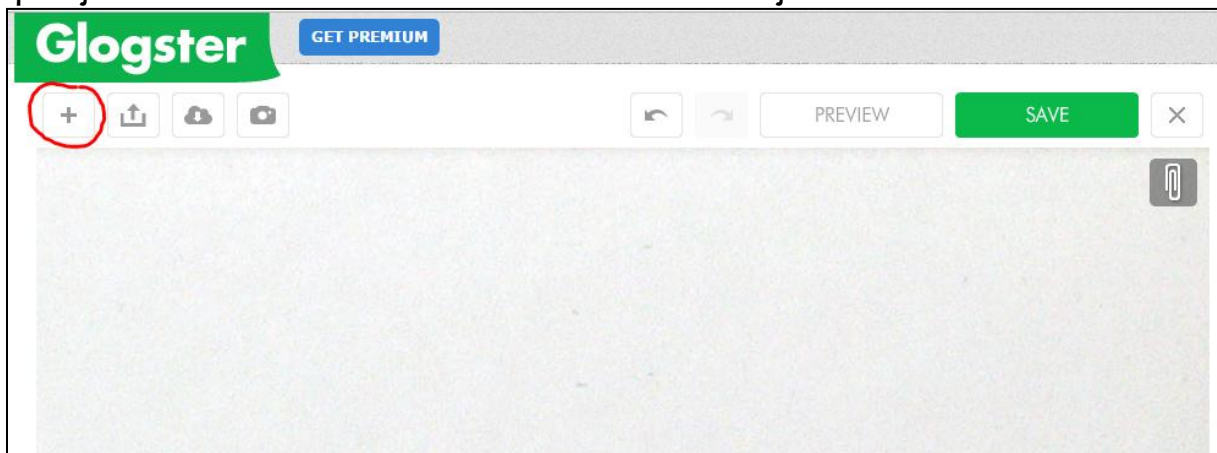

6) Bij de knop **VIDEO** kan je zelf filmpjes uploaden of via YouTube toevoegen.

7) De knop **DATA** neger je bij het maken van deze poster.

Tip! Ben je deze zwarte werkbalk even kwijt? Klik dan even op het 'plusje'. Dan komt de werkbalk weer tevoorschijn.

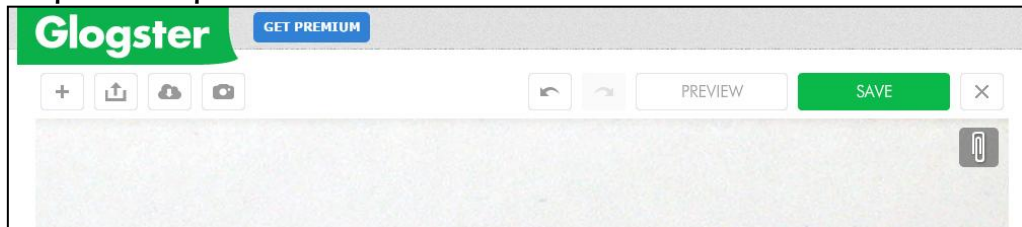

Probeer deze site/app zelf een beetje uit. Als er iets niet lukt, kan je nog steeds hulp vragen aan de leerkracht! Hij of zij zal je met plezier helpen.

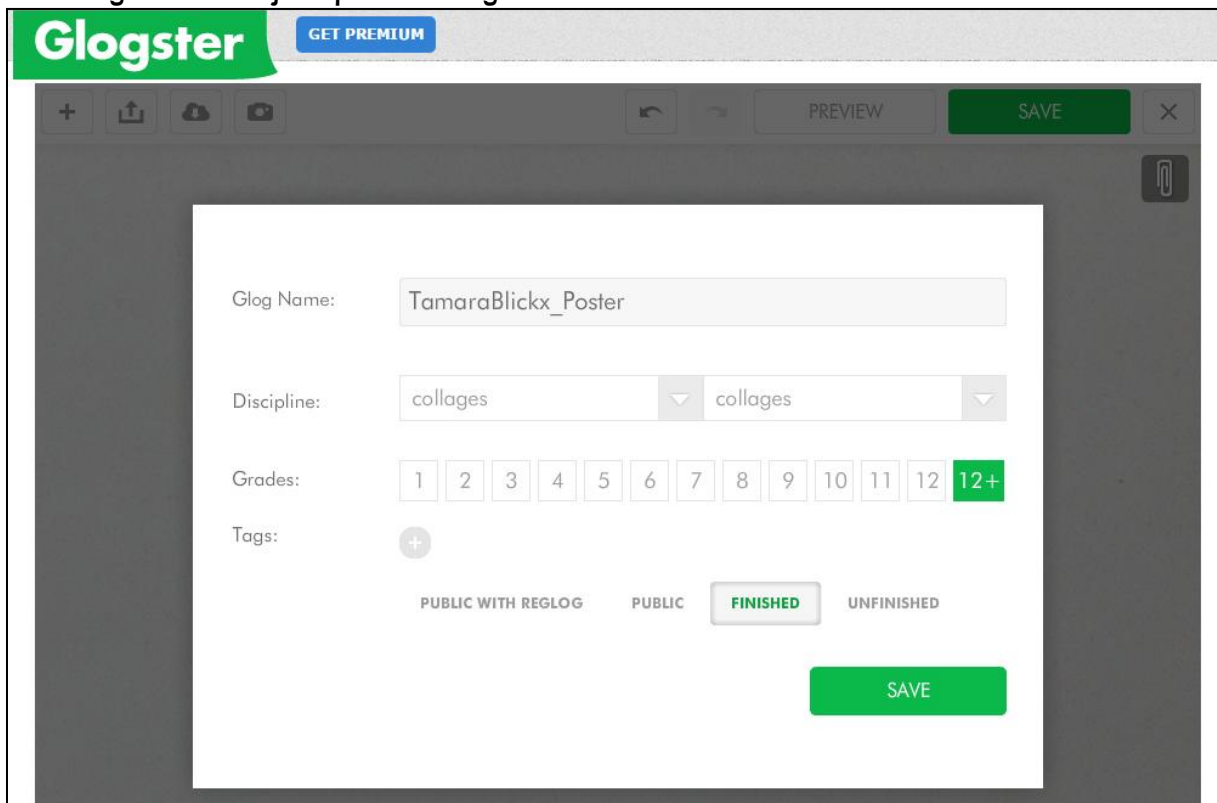
Stap 3: Mijn poster is klaar!

Als je klaar bent met je digitale poster, moet je hem natuurlijk ook opslaan.

- 1) Klik op de knop **SAVE**.

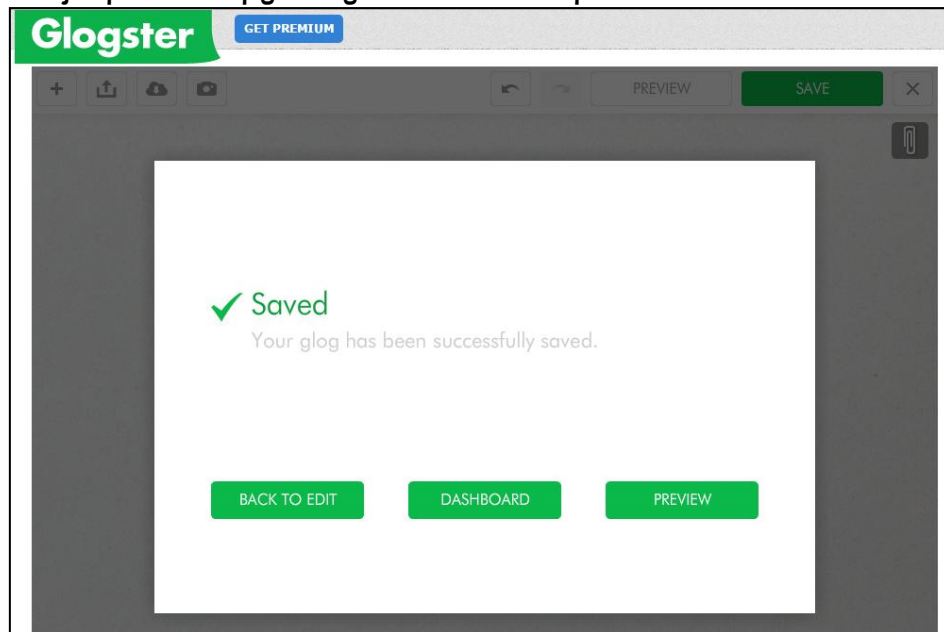

Vervolgens kom je op het volgende scherm:

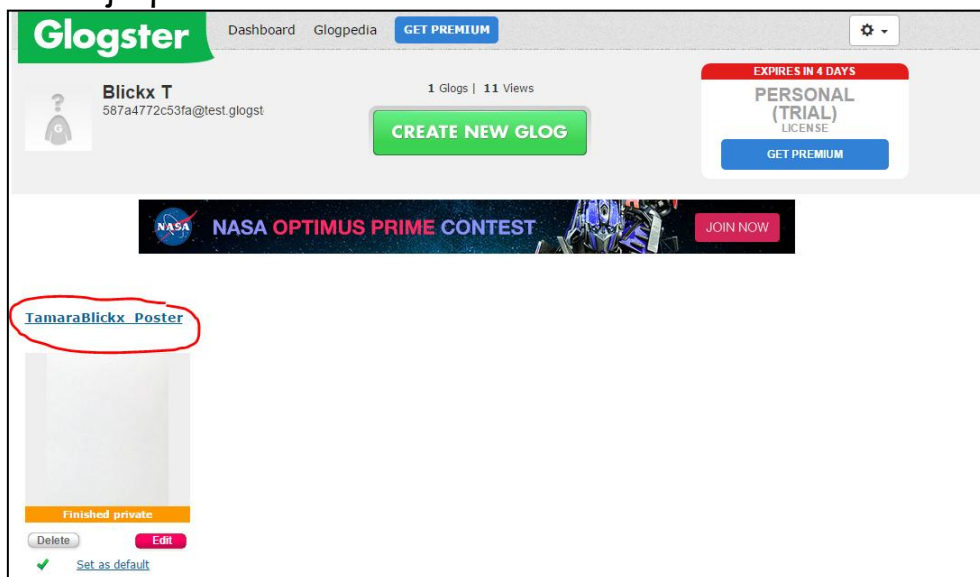
A screenshot of the Glogster 'Save' screen. The form fields are filled out as follows: 'Glog Name' is 'TamaraBlickx_Poster', 'Discipline' is 'collages', 'Grades' is '12+', and 'Tags' is empty. Below the form, there are three radio button options: 'PUBLIC WITH REGLOG', 'PUBLIC', and 'FINISHED'. The 'FINISHED' option is selected. A large green 'SAVE' button is located at the bottom right of the form area.

- 2) Vul de gegevens in:
  - Glog Name: NaamAchternaam_Poster
  - Discipline: collages collages (die moet je aanklikken)
  - Grades: 12+ (duid dit aan).
  - Klik op **FINISHED**.
  - Klik op **SAVE**.

3) Je hebt je poster opgeslagen! Klik nu op **DASHBOARD**.

4) Je ziet je poster nu op je dashboard staan. Klik op de blauwe naam van je poster.

5) Kopieer nu de URL (de websitelink) en stuur dit naar je leerkracht via een mailtje.

6) Je bent klaar!

HOEK 3: Libro Quartetto

Welkom bij hoek nummer 3! Bij deze hoek ga je een kwartet spel spelen. Wat is een kwartet spel? Wel, dat is een kaartspel waar je zoveel mogelijk kwartetten (vier kaarten die bij elkaar horen) probeert te verzamelen. Laten we eens kijken wat je moet doen...

Vorbereiding

- Vorm een groepje van drie à vijf personen.
- Ga samen aan één tafel zitten.
- Neem de kwartetkaarten en schud ze goed door elkaar.
- Deel alle kwartetkaarten uit aan de spelers (als er iemand één kaart meer of minder heeft, is dat niet erg).
- Als jij je kwartetkaarten hebt, zorg je ervoor dat niemand de foto van het boek (op het kaartje) kan zien.
- Leg het kwartetoverzicht in het midden. Zo weet je welke boeken bij een thema horen!
- De jongste speler mag beginnen met het spel.

Hoe speel je het spel?

- De speler die aan de beurt is, vraagt (op een beleefde manier) aan één andere speler of hij een kaart heeft van een bepaald thema. Bijvoorbeeld: “Jana, mag ik van jou een kaart van het thema ‘griezelverhalen?’”
- Als de speler de gevraagde kaart heeft, dan geeft hij één kaart van dit thema aan de persoon die de kaart vraagt. Bijvoorbeeld: “Jana, mag ik van jou een kaart van het thema ‘griezelverhalen?’” → Jana heeft zo’n kaart en geeft één kaart van het thema ‘griezelverhalen’ aan de speler.

De speler die de kaart had gevraagd, mag aan een andere speler nog een kaart vragen. Dit gaat verder totdat een speler een gevraagde kaart niet heeft.

- Als een speler de gevraagde kaart niet heeft, dan gaat de beurt naar de volgende speler. De volgende speler is de persoon die links van de vragende speler zit.

Bijvoorbeeld: Alessandro is aan de beurt. Hij vraagt aan Ömer of hij een kaart heeft van het thema ‘avontuurverhalen’. Ömer heeft van dit thema geen kaart.

De beurt gaat over naar de persoon die links van Alessandro zit.

- Als je een kwartet hebt, leg je de kaarten voor je. Zo kunnen andere spelers kijken of het kwartet juist is.
- Het spel gaat door totdat alle kwartetten verzameld zijn.
- De speler met de meeste kwartetten heeft het spel gewonnen!

Wanneer heb je een kwartet?

Je hebt een kwartet als je vier boeken van hetzelfde thema bezit. Als je een kwartet hebt, leg je deze kwartetkaarten op tafel zodat iedereen kan kijken of het juist is.

Als je klaar bent...

Is het spel uit en heb je geen tijd meer om nog een keer te spelen? Dan kan je de laatste opdracht doen!

Bekijk alle voorbeelden eens.

Welk boek zou jij eens willen lezen? Schrijf de titel en de naam van de auteur op een papiertje (dat bij de doos in het midden ligt). Daarna steek je dit papiertje in de doos zodat de leerkracht kan kijken welk boek jij graag eens wil lezen!

HOEK 4: Maak een boeklegger!

Welkom bij hoek 4! Bij deze hoek ga je een boekenlegger maken. Een boekenlegger gebruik je – nadat je even stopt met lezen – om aan te duiden op welke pagina je zat. Zo kan je de volgende keer snel zien welke pagina je laatst had gelezen.

Wat moet je doen?

1. Bekijk de foto's op je werkblad aandachtig. Daarna lees je de instructies op het knipblad.
2. Knip de instructies uit het knipblad.
3. Plaats de instructies bij de juiste foto. Dit mag je samen met je groepje doen.
4. Volg nu stap voor stap de instructies.
5. Als je boekenlegger klaar is, mag je deze bijhouden.

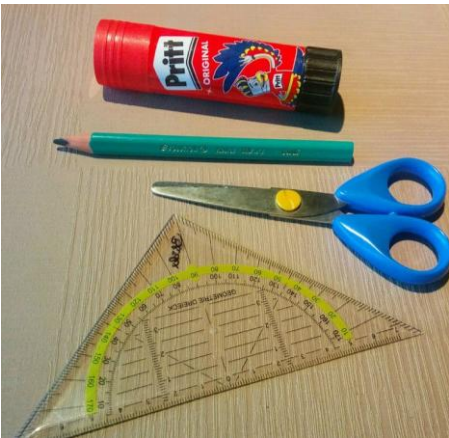

Naam: ..... Klas: .....

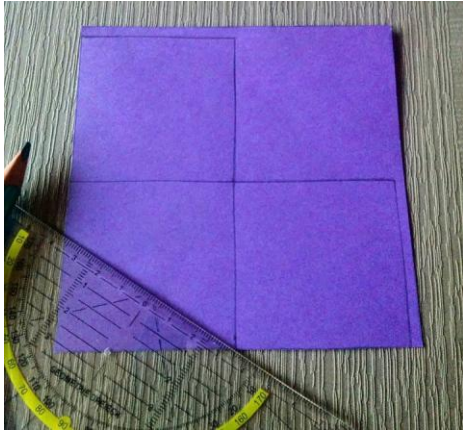
Maak een boeklegger!

Opdracht 1

Bij deze hoek ga je aan de hand van 11 instructies een boekenlegger maken. Maar... De instructies staan nog niet op de juiste plaats!

Knip de instructies uit het knipblad. Daarna ga je samen met je groep de juiste instructies bij de correcte foto plaatsen. Als je klaar bent, roep je de leerkracht even. Hij of zij controleert jullie oplossing. Is je oplossing correct? Dan plak je de instructies op je blad met lijm.

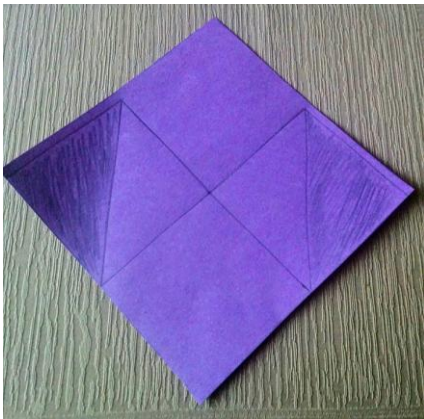
FOTO	INSTRUCTIE
	<p>PLAK HIER</p>
	<p>PLAK HIER</p>

PLAK HIER

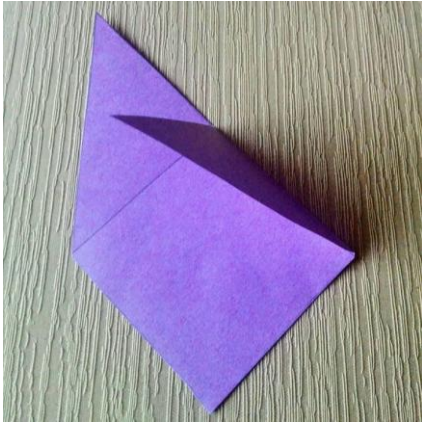
PLAK HIER

PLAK HIER

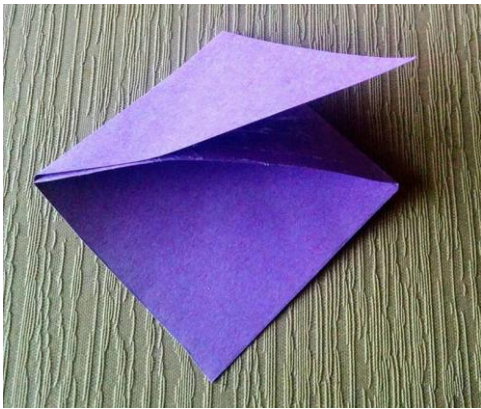
PLAK HIER

PLAK HIER

PLAK HIER

PLAK HIER

PLAK HIER

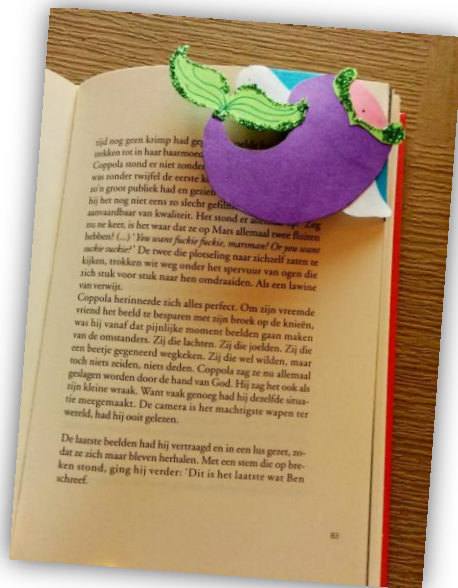

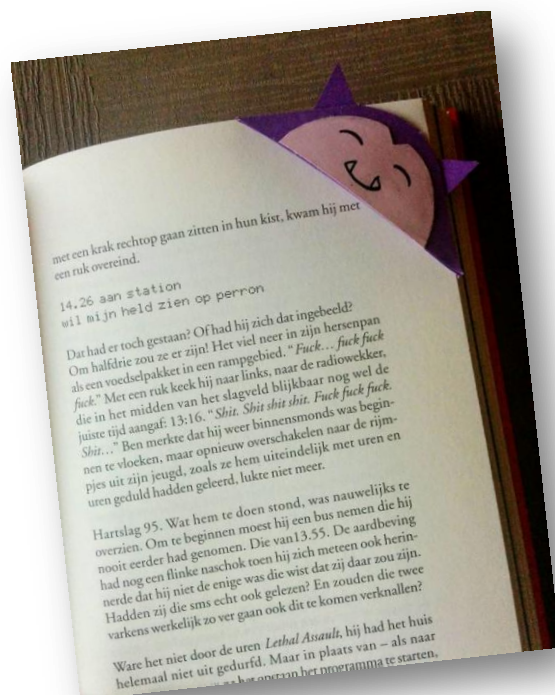
PLAK HIER

Opdracht 2

Je hebt net de instructies bij de juiste foto's geplaatst. Nu kan je zelf aan de slag! Volg de instructies stap voor stap en maak je eigen boekenlegger.

Als je klaar bent, toon jij je boekenlegger even aan de leerkracht. Op het einde van de les mag je deze boekenlegger mee naar huis nemen en gebruiken.

Knipblad!

Kleur in deze twee vierkanten de buitenste driehoeken.

Lijm het bovenzvlak van de rechtse driehoek.

Gebruik je fantasie om je boekenlegger te versieren!

Neem een schaar, een potlood, een lijmstift en een geodriehoek of meetlat.

Kies een gekleurd papier. Dit papieren vierkantje is steeds 12 cm op 12 cm groot.

Plooi daarna de linkse driehoek naar het gelijmde driehoekje.

Teken in de twee buitenste vierkanten een diagonale lijn (op dezelfde manier als op de foto).

Druk de driehoekjes stevig tegen elkaar.

Knip het figuurtje uit. De gekleurde driehoeken horen niet bij het figuurtje.

Teken op dit papier drie vierkanten (op dezelfde manier als op de foto). Elke zijde van elk vierkant is steeds 6 cm lang.

Plooi eerst de rechtse driehoek naar het vierkantje (zorg dat je op de lijn plooit).

info voor de leerkracht

Zet een boek in zijn blootje!

Doel

Dit hoekenwerk heeft meerdere doelen voor ogen. In de eerste plaats wil ik vooral het boekenaanbod op een speelse manier voorstellen aan de leerlingen. Daarnaast is het ook een doel om leerlingen te laten nadenken wat ze graag willen lezen (het genre/thema). Ook de werkvorm (het hoekenwerk) is een doel. Door leerlingen te laten samenwerken bij een bepaalde hoek en verschillende taken te laten uitvoeren, leren ze organisatorisch vlak ook belangrijke zaken bij.

Werkwijze

- **Hoek 1 – Combimatch**

De leerlingen krijgen per groepje enkele foto's van boekomslagen en enkele korte inhouden (van boeken). Het is de bedoeling dat de leerlingen de korte inhouden aandachtig lezen en daarna aan de correcte omslag koppelen. Leerlingen schrijven hun bevindingen op het gegeven werkblad (elke leerling krijgt een werkblad): de juiste combinatie en waarom ze denken dat dit bij elkaar hoort.

Tot slot kiezen de leerlingen tussen de boeken hun favoriet er uit. Ook hier vertellen ze waarom ze dit wel eens willen lezen.

- **Hoek 2 – Spot de Glog!**

Bij hoek drie gaan leerlingen een collage maken aan de hand van de site/app Glogster. Dit doet elke leerling zelfstandig. Ze kiezen een boek uit de verzameling die bij deze hoek klaarliggen. Door gebruik te maken van het gegeven stappenplan proberen leerlingen hun gevoelens/gedachten – die het gekozen boek oproepen – weer te geven op de poster. Wanneer leerlingen hier klaar mee zijn, sturen ze de link van de poster naar de leerkracht (via mail).

- **Hoek 3 – Libro Quartetto**

Bij *Libro Quartetto* leren de leerlingen verschillende thema's (genres) kennen. Door een kwartetspel te spelen, ontdekken de leerlingen verschillende boeken kennen die over verschillende thema's gaan.

De leerlingen moeten bij deze hoek geen werkblad invullen of inleveren. Ze moeten enkel op het einde ook een favoriet boek kiezen, de titel van het boek (en de auteur) op een papiertje schrijven (met hun naam erop) en dit papiertje in de 'favorietendoos' steken. Zo kan u op het einde van de les ook eens kijken welk genre uw leerlingen het liefst zouden lezen!

- **Hoek 4 – We maken een boekenlegger!**

Het maken van een boekenlegger gebeurt aan de hand van instructies. De gegeven instructies zijn door elkaar gehaspeld. Ze moeten deze dus eerst in chronologische volgorde leggen.

Daarna – als u de volgorde gecontroleerd hebt – kunnen de leerlingen zelfstandig aan de slag! De boekenlegger die ze maken, mogen ook houden.

Tijdsduur

Dit lesmateriaal is goed voor twee lessen. Per hoek kan het u best 20 à 25 minuten voorzien. Zo kan u ongeveer 15 minuten voorzien om deze les in te leiden, en 5 minuten om af te sluiten.

Materiaal

- Algemene instructiefiche ⇒ één fiche voor elke leerling
- Administratiefiche ⇒ één fiche voor elke groep

- ❖ Hoek 1 – Combimatch
  - Instructiefiche 'HOEK 1: Combimatch' ⇒ één fiche voor elke leerling
  - Werkblad 'Combimatch' ⇒ één fiche voor elke leerling
  - Korte inhouden van boeken
  - Omslagen van boeken

❖ Hoek 2 – Spot de Glog!

- Instructiefiche ‘Spot de Glog!’ ⇒ één fiche voor elke leerling
- Stappenplan Glogster ⇒ één fiche voor elke leerling
- Computers of tablets met de app Glogster
- De echte boeken (dus geen foto's):
  - *Cherokee* van Chris d'Lacey
  - *De waterduivel van Brugge* van Patrick Lagrou
  - *Avondklok in Ramallah* van Elizabeth Laird
  - *Twee meisjes en het geluk* van Inez van Loon
  - *The giver* van Lois Lowry
  - *De hond die naar de sterren rende* van Henning Mankell
  - *De geest van Oom Kwesi* van Janne Lundström
  - *Het monster van Mariska* van Karin Janssen
  - *Als je dit leest, ben ik dood* van Sally Nicholls
  - *De geboorte van een moordenaar* van Darren Shan

❖ Hoek 3 – Libro Quartetto

- Instructiefiche ‘HOEK 3: Libro Quartetto’ ⇒ één fiche voor elke leerling
- Kwartoverzicht
- Kwartetspel
(opmerking: u moet de voor- en achterkant nog aan elkaar plakken)
- Sjabloonpapier ‘Dit boek wil ik wel eens lezen’

❖ Hoek 4 – Maak een boekenlegger!

- Instructiefiche ‘HOEK 4: Maak een boekenlegger!’ ⇒ één fiche voor elke leerling
- Werkblad ‘Maak een boekenlegger!’ ⇒ één fiche voor elke leerling
- Knipblad ⇒ één fiche voor elke leerling
- Gekleurde, papieren vierkantjes (12x12cm)
- Lijm
- Gekleurd papier,
- Schaar
- Geodriehoek of meetlat
- Potloden

Lesdoelen

- INF: De leerlingen kunnen aan de hand van een combineersysteem een omslag van een boek aan de correcte korte inhoud linken.
- INF: De leerlingen kunnen aan de hand van een kwartetspel de verschillende thema's binnen jeugdliteratuur onderscheiden.
- TV: De leerlingen kunnen aan de hand van minimum één reden motiveren waarom ze een gekozen boek wel eens willen lezen.
- TV: De leerlingen kunnen gegeven instructies in chronologische volgorde leggen.
- TV: De leerlingen kunnen aan de hand van instructies een boekenlegger maken.
- ICT: De leerlingen kunnen aan de hand van een digitale poster (Glogster) hun gedachten/gevoelens in verband met een gekozen boek weergeven.
- A: De leerlingen zijn bereid om in groep samen te werken.
- A: De leerlingen zijn bereid om op een rustige manier een (kwartet)spel te spelen.

Bronnen

- www.pinterest.com *(laatst geraadpleegd op 17-01-17)*
- www.hebban.nl *(laatst geraadpleegd op 17-01-17)*
- Provinciale Bibliotheek Hasselt
- <https://goo.gl/6SFnJ6> *(geraadpleegd op 3-01-17)*

Bijlagen

- Hoek 1 – Combimatch
  - Korte inhoud van boeken
  - Omslagen van boeken
- Hoek 3 – Libro Quartetto
  - Kwartetspel: voor- en achterkant
  - Kwartet overzicht
  - Sjabloon papiertjes
- Correctiesleutel

Beste collega Marcus,

Sorry dat ik u zo familiair durf aan te spreken. U bent een beroemde schrijver, uw werk is in bijna alle talen van de wereld vertaald, duizenden keren is het door geduldige monniken in koele scriptoria van kloosters en abdijen gekopieerd...

Met deze mail begint de schrijver zijn ontdekkingstocht door het Evangelie van Marcus. Wie kan dit boek geschreven hebben? Waar heeft de schrijver zijn vertelstof gehaald? Hoe is zijn boek tot stand gekomen? En wat vond hij zo speciaal aan zijn hoofdpersoon dat hij er een boek aan gewijd heeft dat model gestaan heeft voor tientallen schrijvers na hem?

Myra valt op jongens, dat is altijd zo geweest. Toch...? Maar waarom voelt ze zich dan zo tot Jessica aangetrokken? Ze kan toch niet ineens lesbisch zijn?! Voor Jessica is het eenvoudig, die heeft altijd geweten dat ze op meisjes valt. Ze heeft ook al een echte vriendin gehad. Het kost Jessica de grootste mogelijke moeite en heel veel geduld om Myra ervan te overtuigen dat haar gevoelens niet "raar" zijn, en dat ze zich best mag overgeven aan haar verliefdheid. Maar het is de moeite waard!

'Doe je mee?' vraagt Joannes Luyten meteen. 'Ik denk het wel.'
'Je denkt het.' De stem van Joannes klinkt een beetje geïrriteerd.
'Geef jij het weinige geld dat je verdient liever aan de schout? De pastoor preekt vaak over de armen, maar hebben wij ooit al een duit van hem gekregen?' Philippus knikt eerst aarzelend, dan heftig. 'De edelen en de geestelijken zijn twee handen op een veel te dikke buik', gromt Joannes.

Tijdens de achttiende eeuw maken roversbenden het Limburgse Maasland onveilig. De mensen noemen hen bokkenrijders, omdat ze geloven dat de bendeleden op bokken door de lucht vliegen. Gedwongen door honger en een mensonwaardig bestaan sluit Philippus Creemers zich bij de bende aan. Een beslissing die niet enkel zijn eigen leven zal veranderen, maar ook dat van zijn gezin...

Dagmar heeft een haat-liefdeverhouding met haar oudere zus. Wanneer Femke bij een auto-ongeluk om het leven komt, staat Dagmars leven op zijn kop. Haar ouders verwerken de dood van hun dochter allebei heel verschillend en Dagmar kan niet goed bij hen terecht met haar verdriet. Het gezin valt langzaam uit elkaar. Gelukkig vindt ze steun bij Thor, een jongen die ze leert kennen op school. Beetje bij beetje pakt Dagmar haar leven weer op. Ze gaat in haar eentje logeren bij haar oom in Parijs, waar ze normaal altijd met haar zus naartoe ging, en ze trekt veel op met Beau, die de beste vriendin van Femke was. Dagmar weet haar verdriet een plekje te geven, maar haar leven is voorgoed veranderd.

2

Keet gaat een paar dagen naar een hotel aan zee. Samen met Niek, op wie ze stapelverliefd is. Nu kunnen ze naar het strand, zwemmen en eindeloos zoenen. Maar Keet is geen gewoon meisje met een normaal leven. Bij haar gaat altijd alles anders...

Want waarom stormt het zo rond het hotel?

Wat is er gebeurd in de hotelkamer die al sinds de oorlog leegstaat?

En wie huult daar zo?

De vakantie begint al snel te lijken op een griezelfilm waarin Keet de hoofdrol speelt. Alles wijst erop dat er een geest in het hotel is die Keets hulp nodig heeft. En dat terwijl Keet gezworen heeft dat ze niets meer wil doen met haar gave om geesten te zien.

Maar de geest laat haar niet met rust.

4

Hoe is het om een jonge Palestijn te zijn, dat komt niet in het nieuws. Dit is het verhaal achter de nieuwsberichten. Dit boek gaat over vriendschap, liefde en haat. Het wordt verteld in zinnen net zo krullerig als het Arabisch schrift zelf. Lees dit boek met je hart. Laat je meeslepen door het verhaal over Ibrahim en zijn vrienden.

1

Ze pakten mijn kleren af.

Ze schoren mijn hoofd kaal.

Ik kreeg een nummer.

Ik was geen mens meer.

December 1841, New Bedford. Ismaël heeft net de laatste veerboot gemist richting Nantucket, waar de walvissenvaart op hem wacht. In afwachting van de volgende, verblijft hij enkele dagen in herberg “De Spuitende Walvis”, waar hij de bizarre harpoenier Queequeg ontmoet, die een trouwe vriend van hem wordt.

Het moment breekt aan. Ismaël kiest één van de drie schepen die klaar liggen voor een reis van enkele jaren: een kannibaals schip dat zich tooit met de botten van de vijand en met een merkwaardig botte kapitein Achab. Een avontuurlijke en levensgevaarlijke tocht begint. Een helse zoektocht naar de witte raaf onder de walvissen, Moby Dick...

Stef speelt voetbal en houdt van voetbal. Hij wil dolgraag een keer kampioen worden, maar de ploeg doet het niet zo goed. De Groene Rovers staan bijna op de laatste plaats en tot overmaat van ramp loopt de trainer over naar de concurrentie. Stef hoopt dat de nieuwe trainer beterschap brengt. Lize doet aan atletiek en haat atletiek. Haar ouders willen echter dat ze een kampioene wordt en luisteren niet naar haar. Wanneer ze op een dag een bal tegen haar voeten krijgt, beseft ze dat ze dat spelletje wel leuk vindt. Maar volgens de regels mag ze niet meespelen met de jongens. Lize gaat op zoek naar een oplossing. Ze moet en ze zal voetballen.

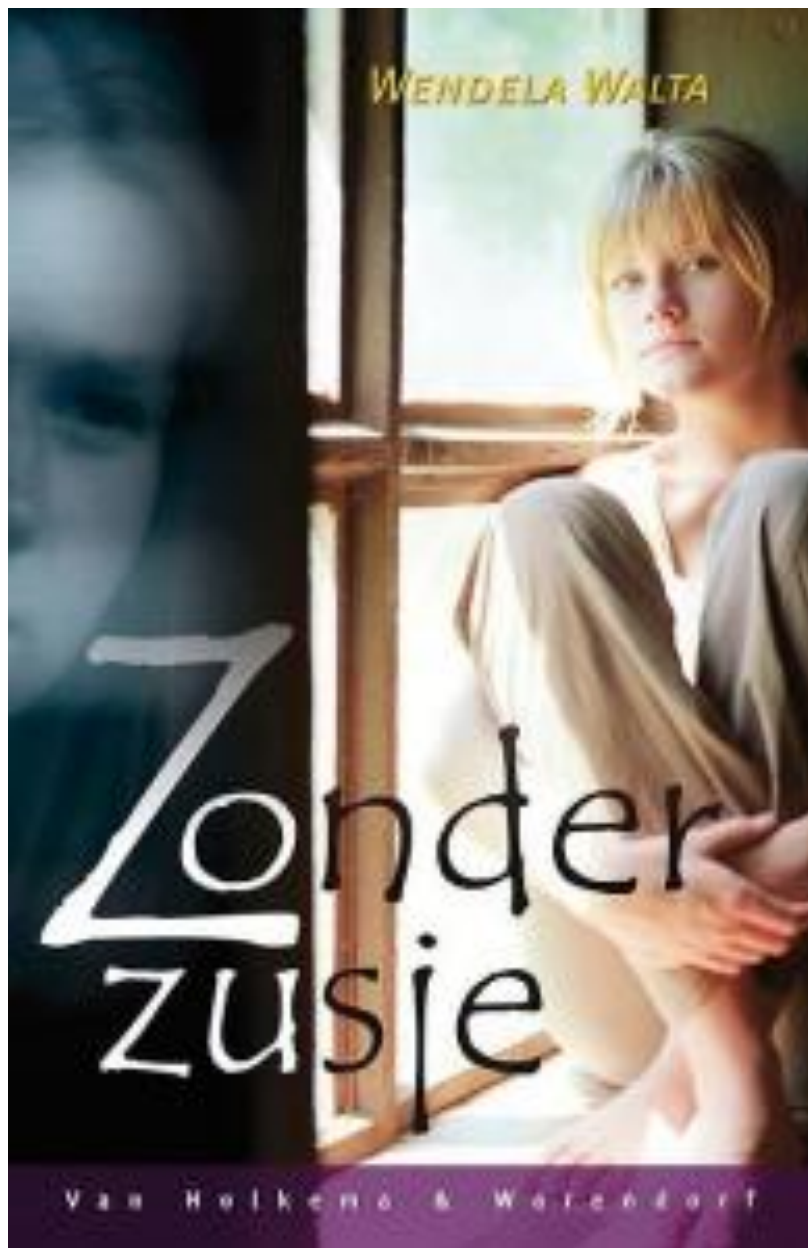
Harde overlevingsstrijd tijdens de IJstijd

Tijdens de IJstijd proberen **Steen** en **Vuurmeisje** te overleven. Maar de machtsstrijd, de kou en de honger maken het er niet gemakkelijker op.

IJstijd. Voor **Steen** is het niet makkelijk om te overleven. Knagende honger, bijtende kou, wilde dieren en onderlinge vetes moeten elke dag opnieuw overwonnen worden. **Steen** is erg bedreven in het maken van bijlen en krabbers, maar hij kijkt uit naar de dag dat hij voor het eerst met de mannen mee op jacht mag.

Gedaan met noten, bessen, knollen zoeken. Niet langer in de veilige omgeving rond de grot. **Steen** is klaar om de gevaren van het steppe te trotseren. Op een dag betreedt een andere stam echter hun jachtgebied. Als eerste merkt **Steen** een meisje op. Ze verrast hem, omdat ze zelf vuur maakt. Het meisje blijft door zijn hoofd spoken. Ze moet wel heel bijzonder zijn... **Steen** besluit haar te redden als zijn stam de hare aanvalt. Van dan af wijkt **Vuurmeisje** geen moment van zijn zijde.

Titel: Zonder zusje

Auteur: Wendela Walta

D

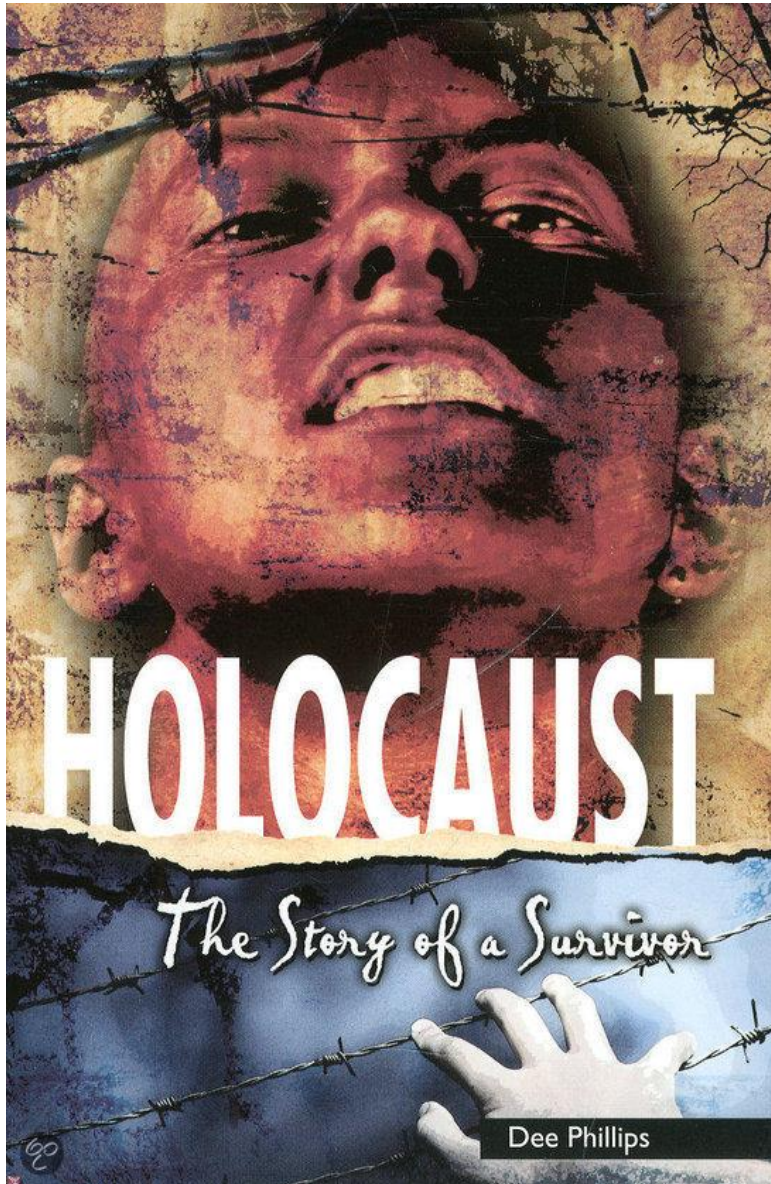
Titel: Niemandskind

Auteur: Tanneke Wigtersma

E

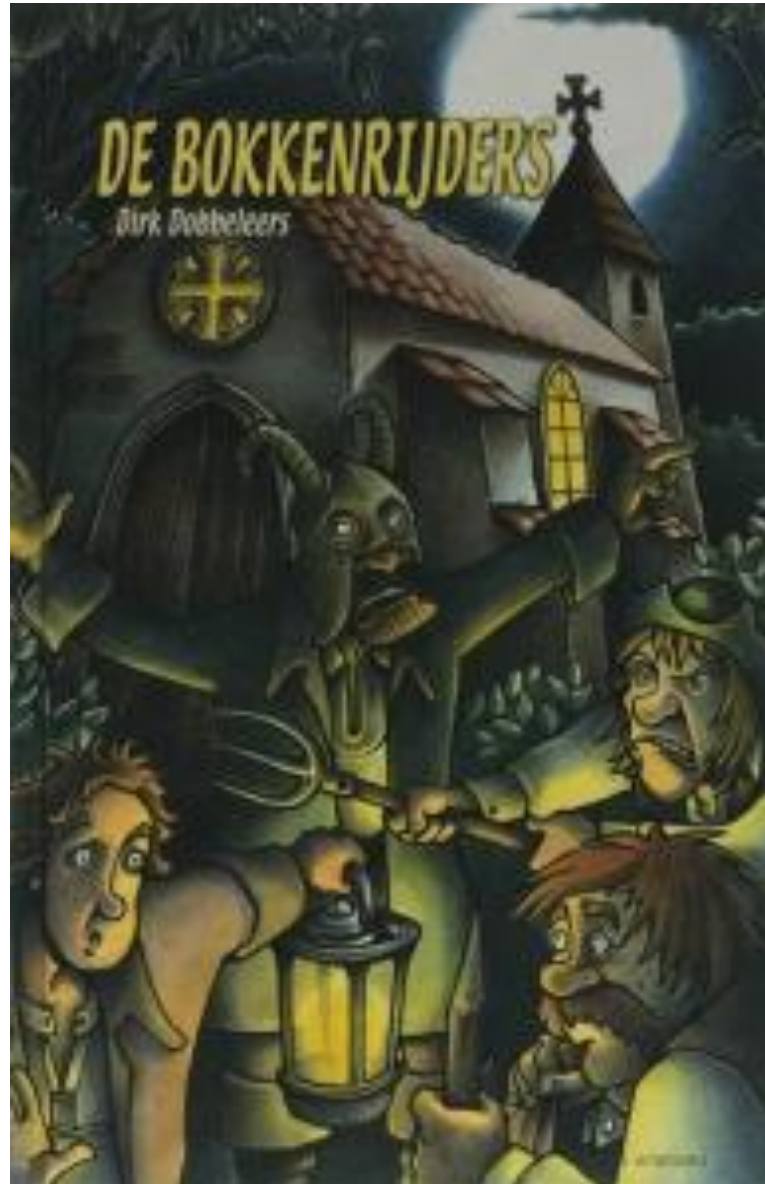

Titel: Holocaust
Auteur: Dee Phillips

G

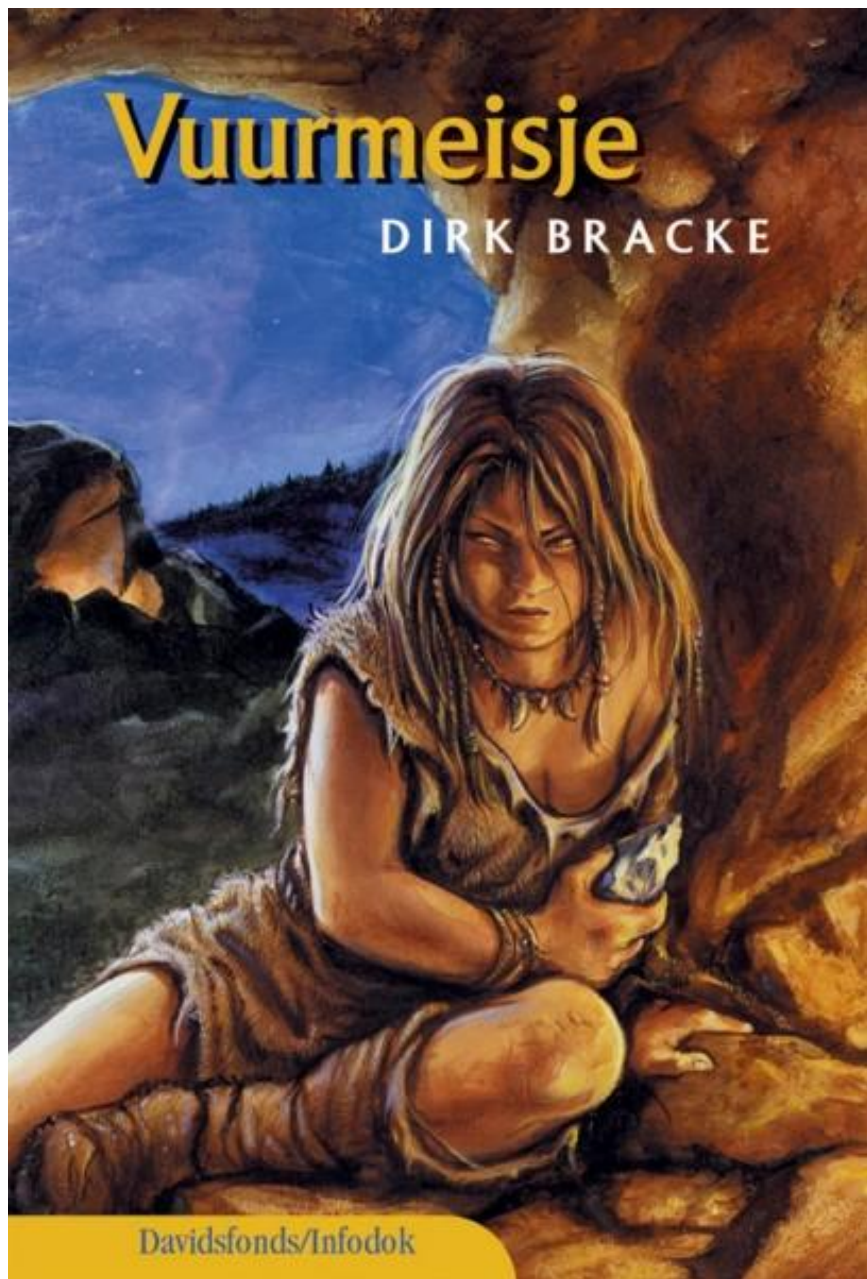

Titel: De bokkenrijders
Auteur: Dirk Dobbeleers

C

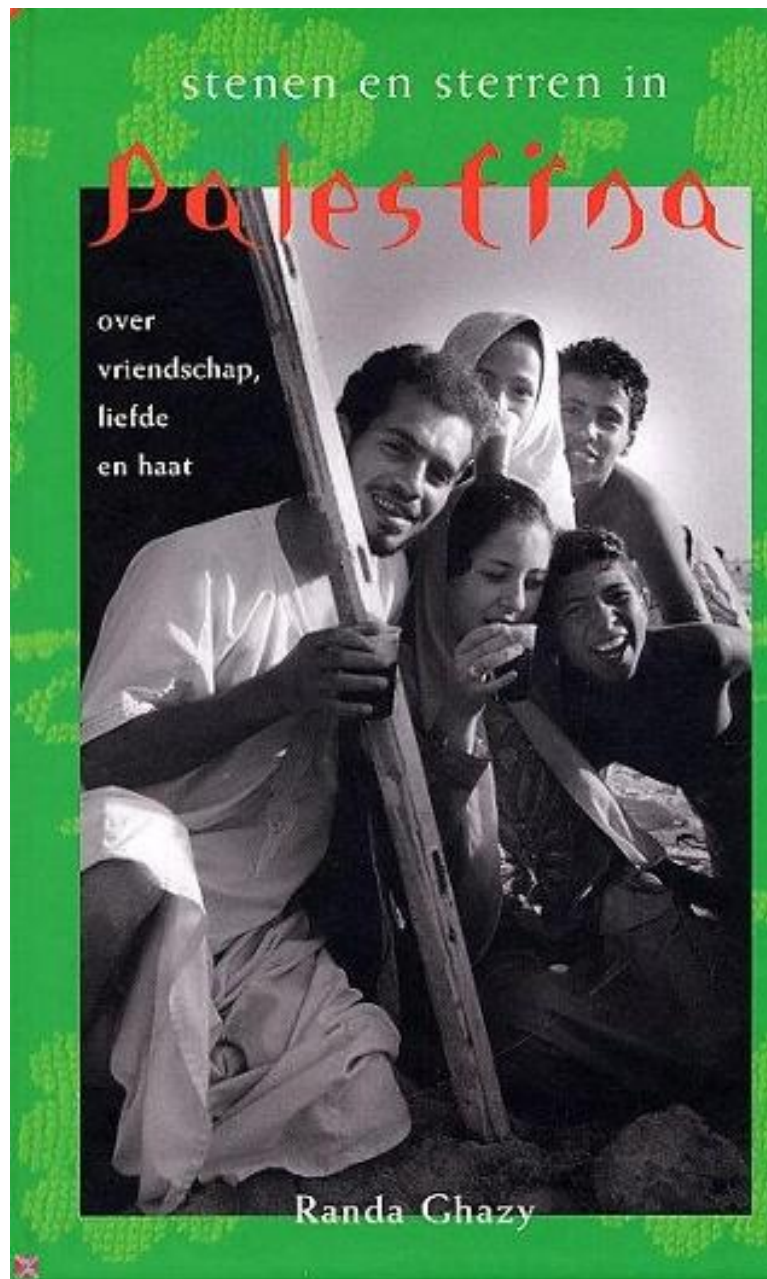

I

Titel: Vuurmeisje
Auteur: Dirck Bracke

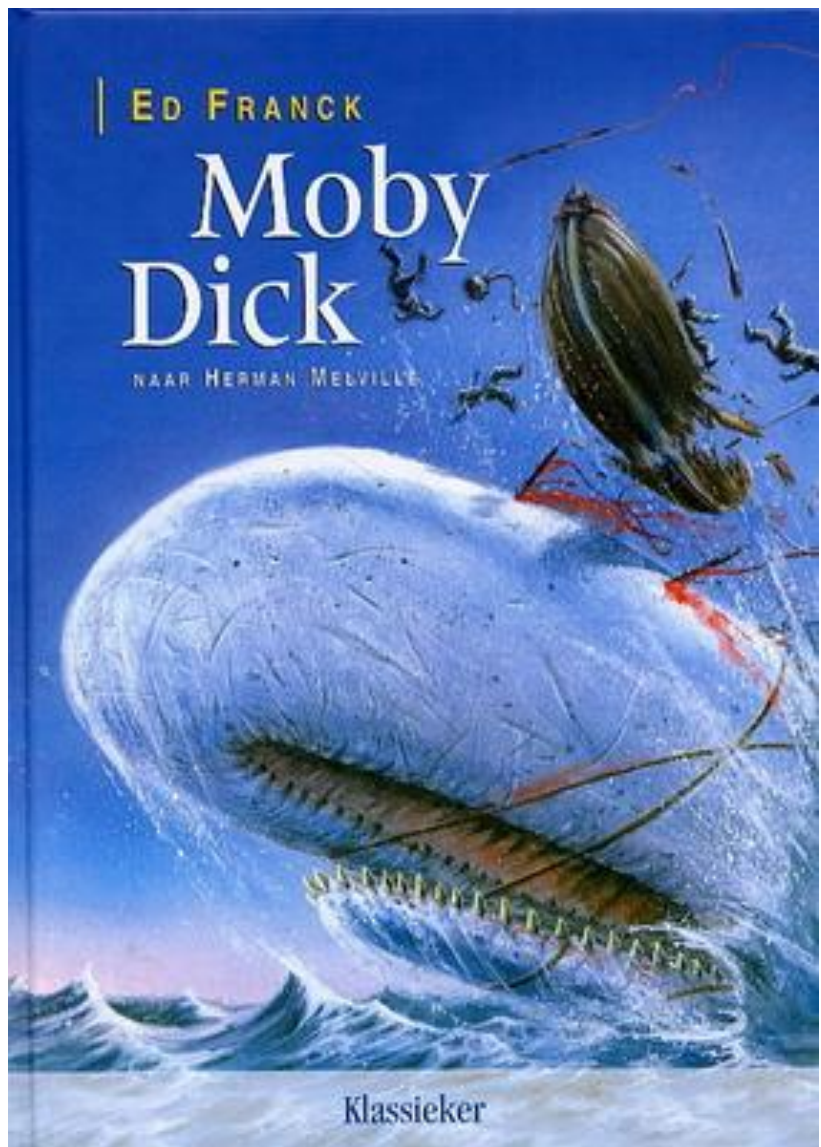

F

Titel: Stenen en sterren in Palestina
Auteur: Randa Ghazy

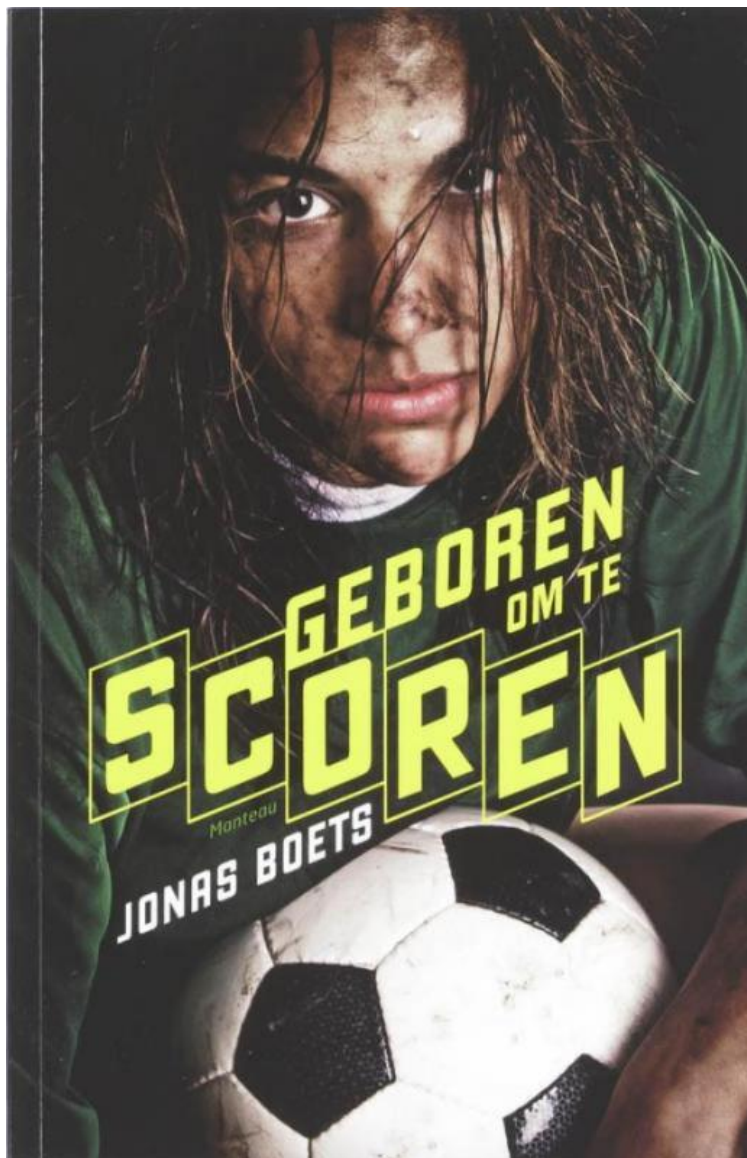

Titel: Moby Dick
Auteur: Ed Franck

H

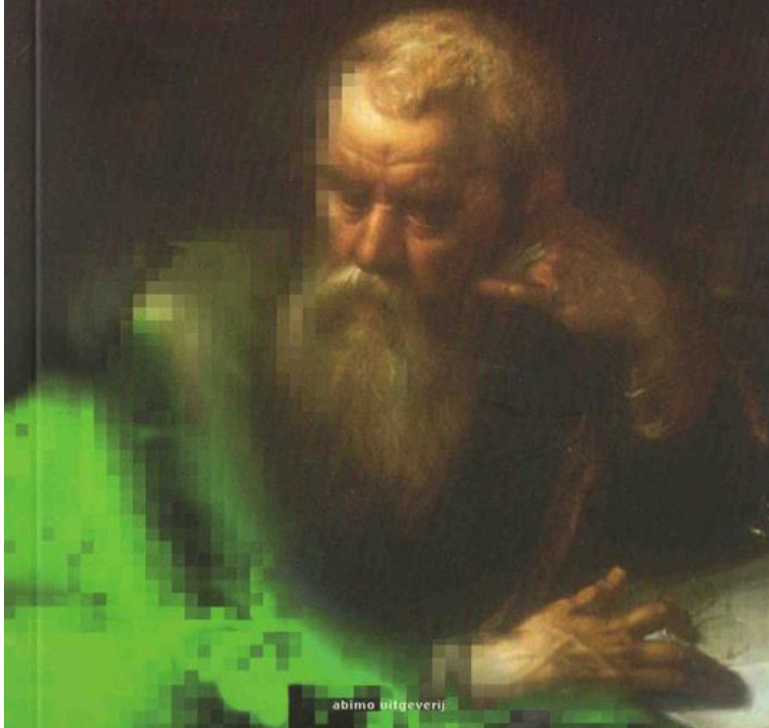
Titel: Geboren om te scoren
Auteur: Jonas Boets

J

Herman Van Campenhout

marcus@godmail.com

A

Titel: marcus@godmail.com

Auteur: Herman Van Campenhout

B

Titel: Verliefd zijn is een ramp!

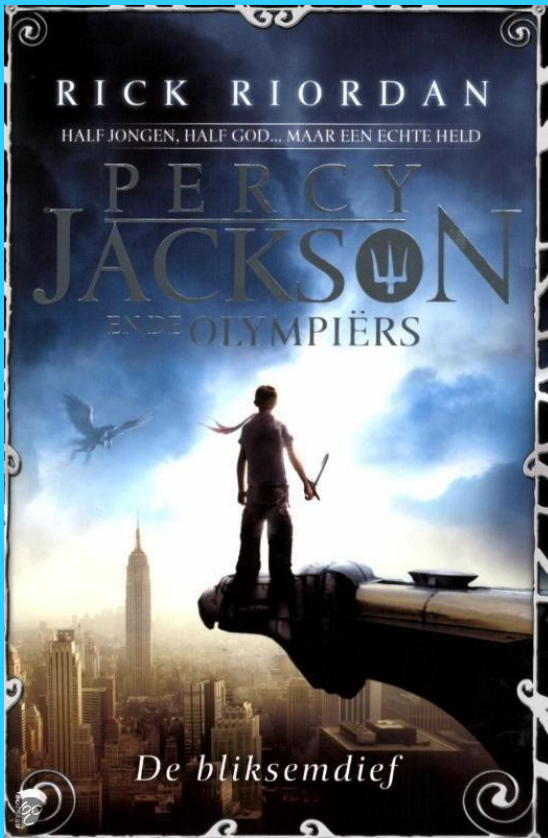
Auteur: Caja Cazemier

DE BLIKSEMDIEF

Rick Riordan

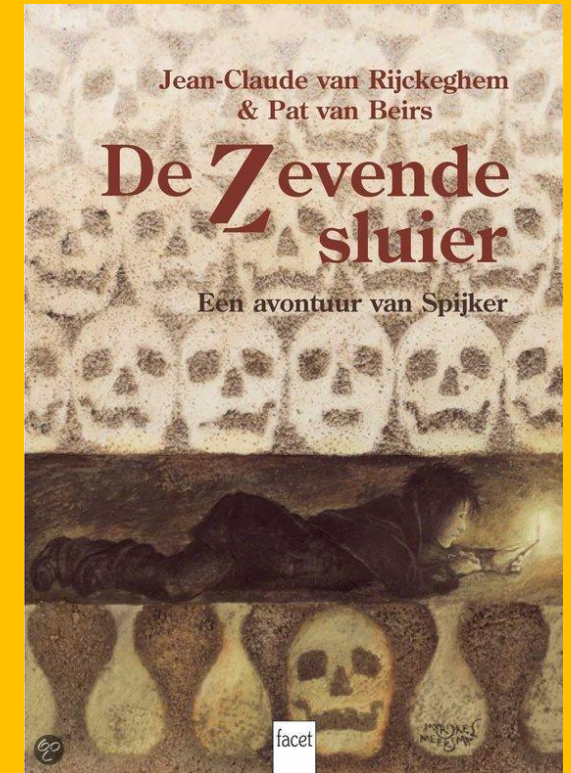
DE TERRORIST

Malcolm Rose

DE ZEVENDE SLUIER

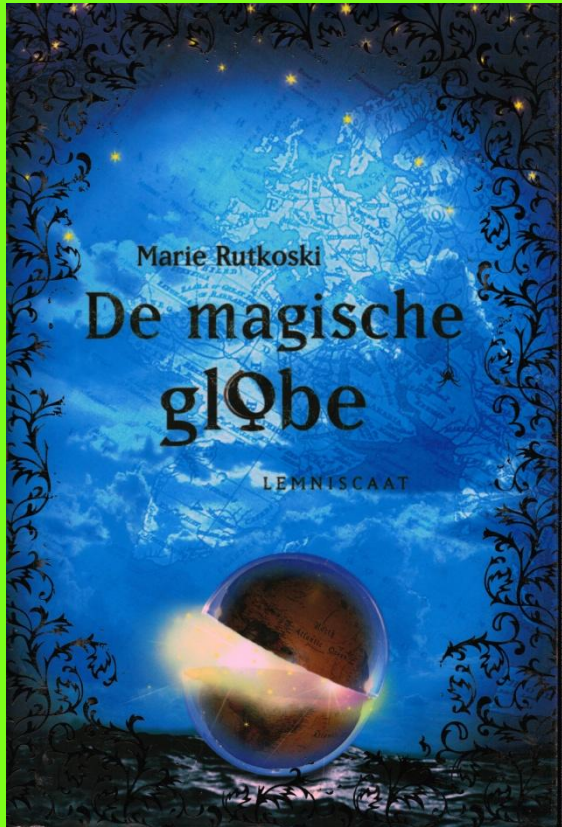
Jean-Claude van Rijckeghem
en Pat van Beirs

DE MAGISCHE GLOBE

Marie Rutkoski

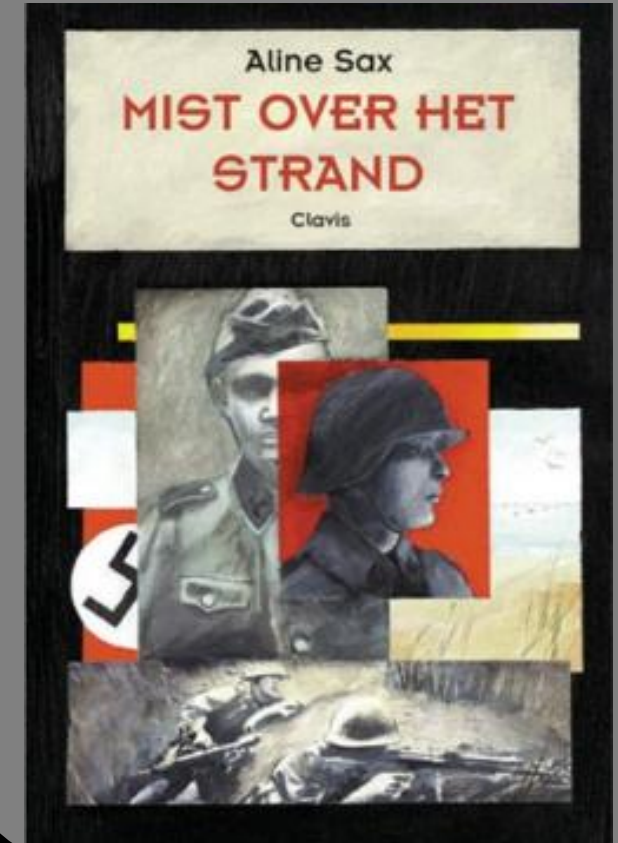
SCHAT ONDER DE STAD

Jowi Schmitz

MIST OVER HET STRAND

Aline Sax

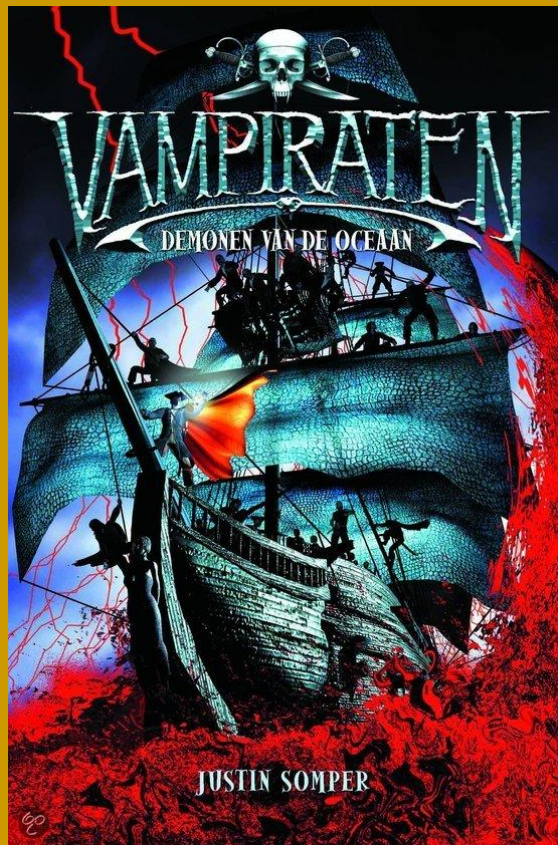

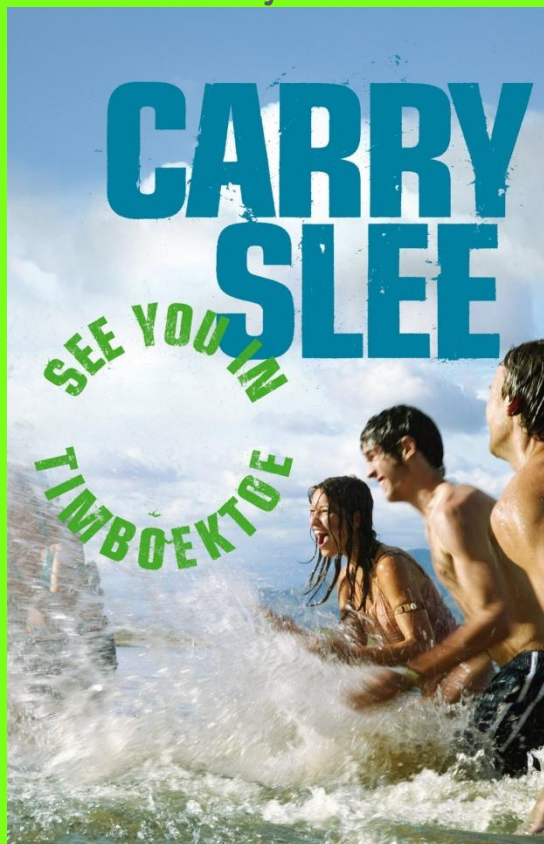
DEMONEN VAN DE OCEAAN

Justin Somper

SEE YOU IN TIMBOEKT OE

Carry Slee

SPROETENLIEFDE

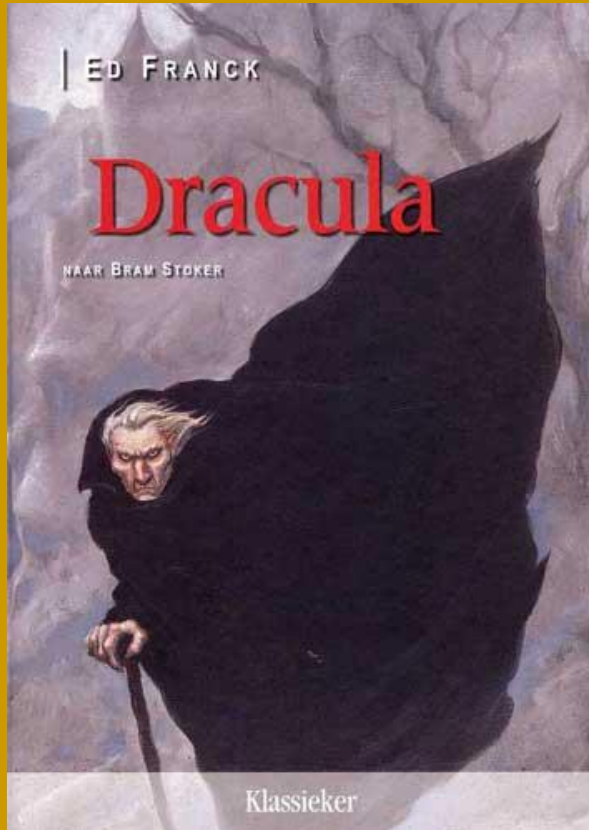
Maren Stoffels

DRACULA

Ed Franck

HET GEHEIME LEGER

Luc Simoen

VOOR WIE DOE JIJ EEN MOORD?

Manon Sikkell

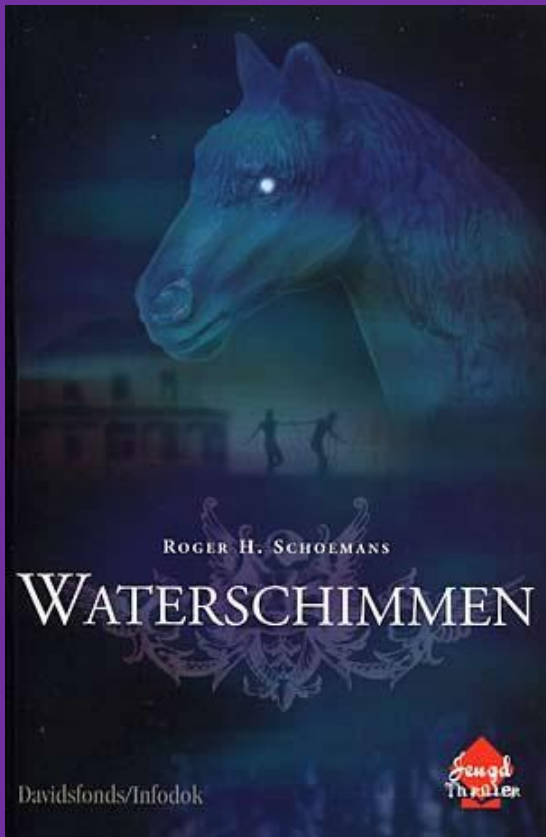

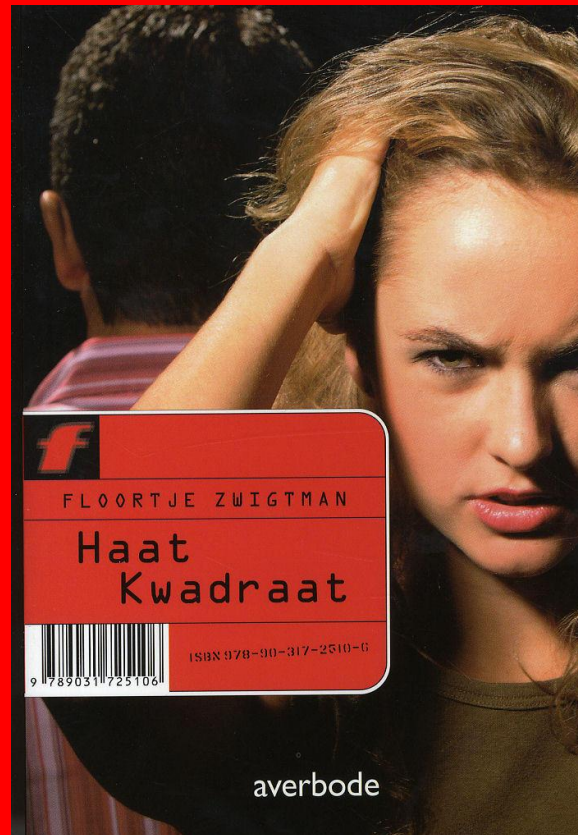
WATERSCHIMMEN

Roger H. Schoemans

HAAT KWADRAAT

Floortje Zwigman

VLUCHT UIT SPARTA

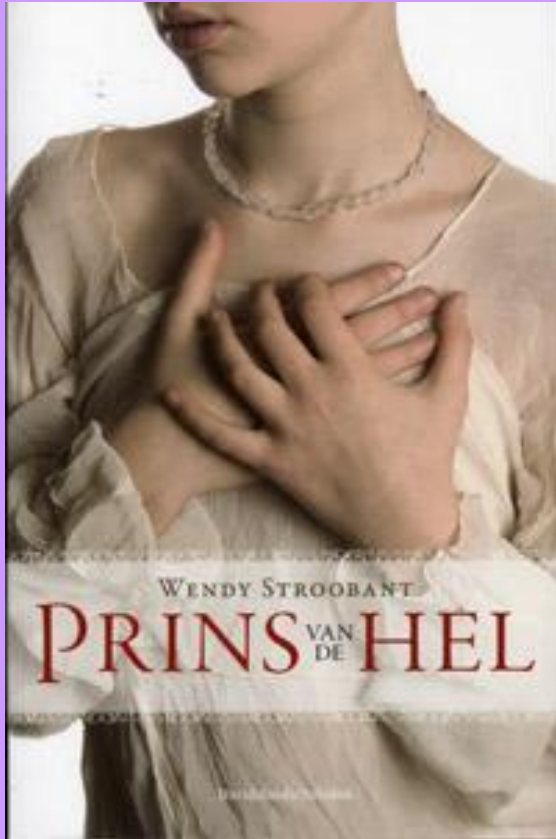
Karen Sergeant

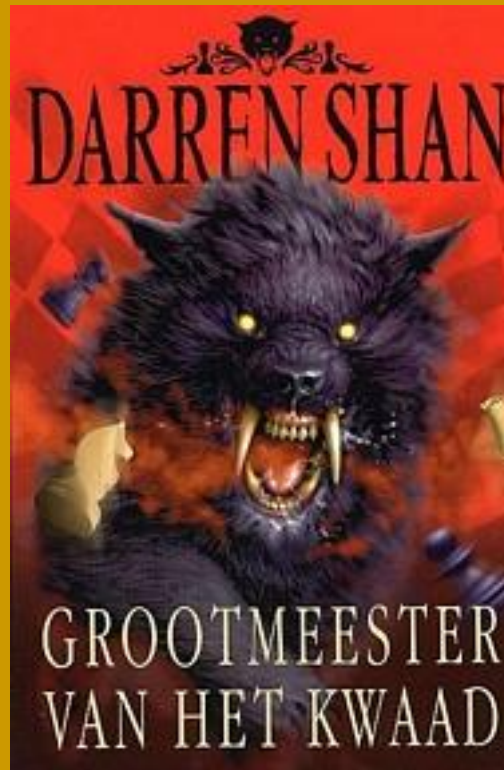
PRINS VAN DE HEL

Wendy Stroobant

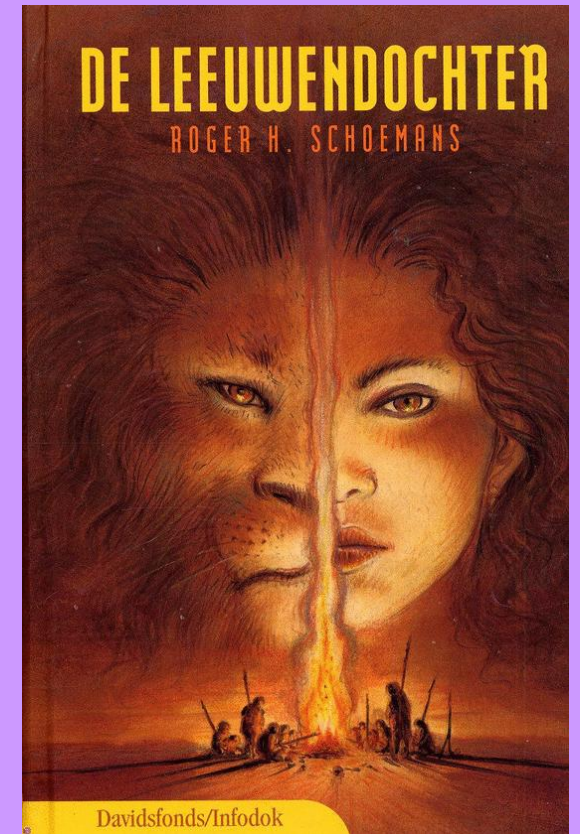
GROOTMEESTER VAN HET KWAAD

Darren Shan

DE LEEUWENDOCHTER

Roger H. Schoemans

ZWAARTEKRACHT

Milou van der Horst

HEIN: DE JONGEN DIE ZIJN MOEDER IN DE VRIEZER STOPTE

Angelo Vergeer

20.000 MIJLEN ONDER ZEE

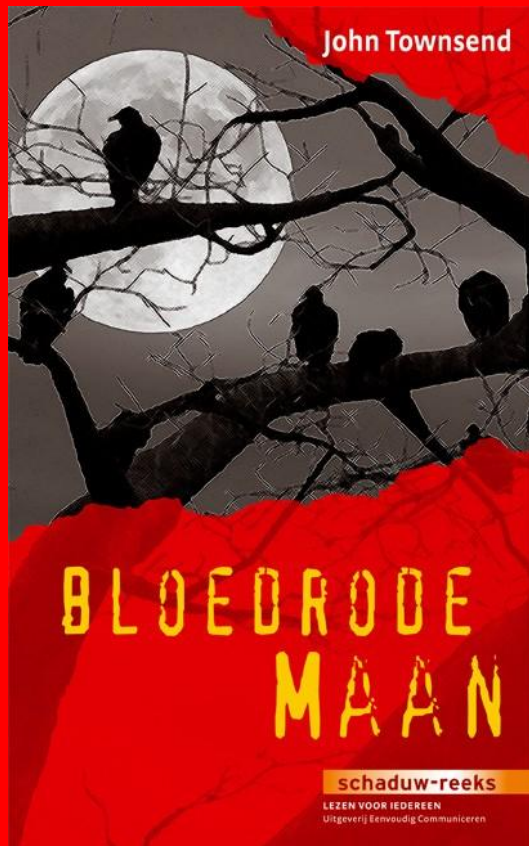
Ed Franck

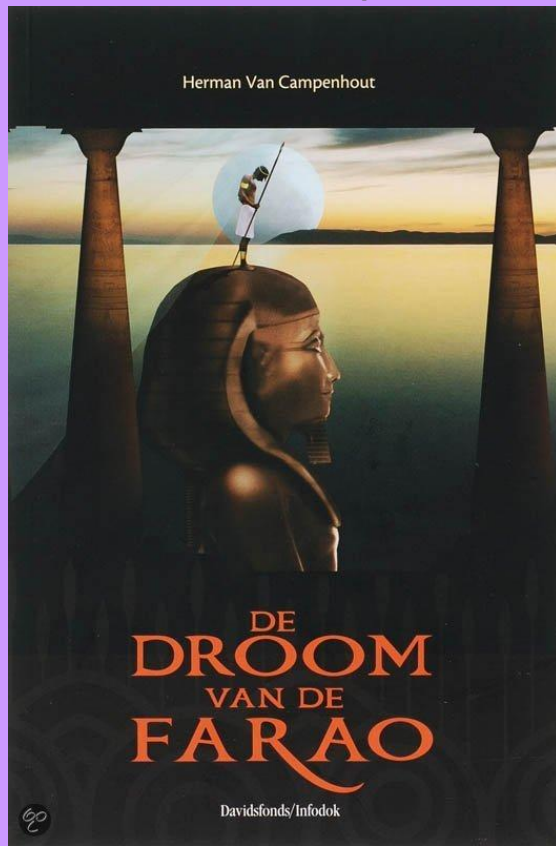
BLOEDRODE MAAN

John Townsend

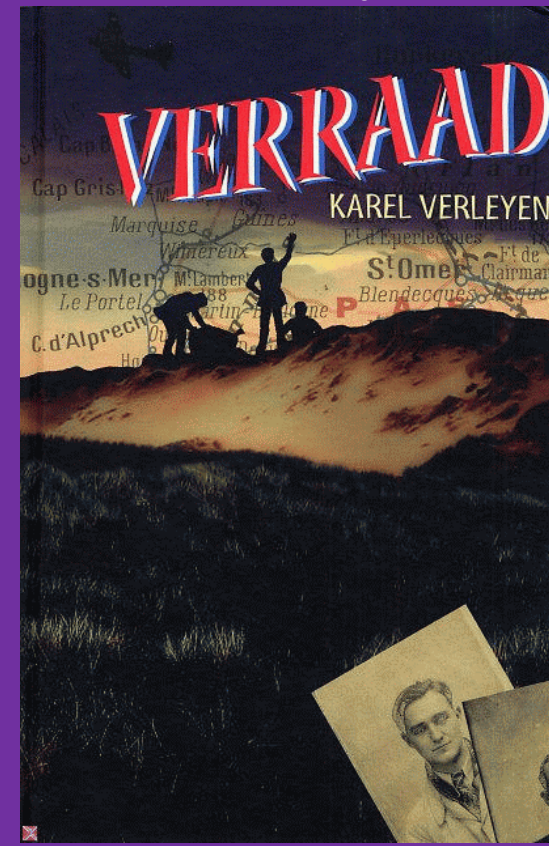
DE DROOM VAN DE FARAO

Herman van Campenhout

VERRAAD

Karel Verleyen

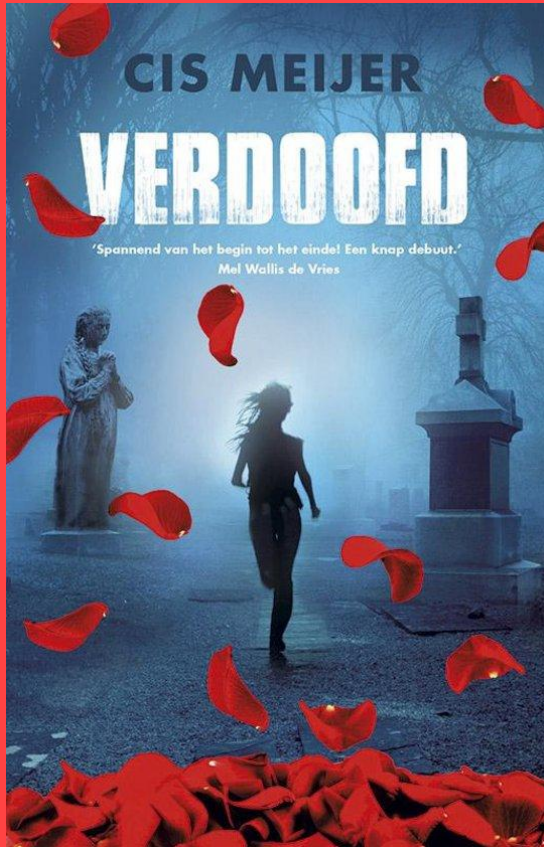

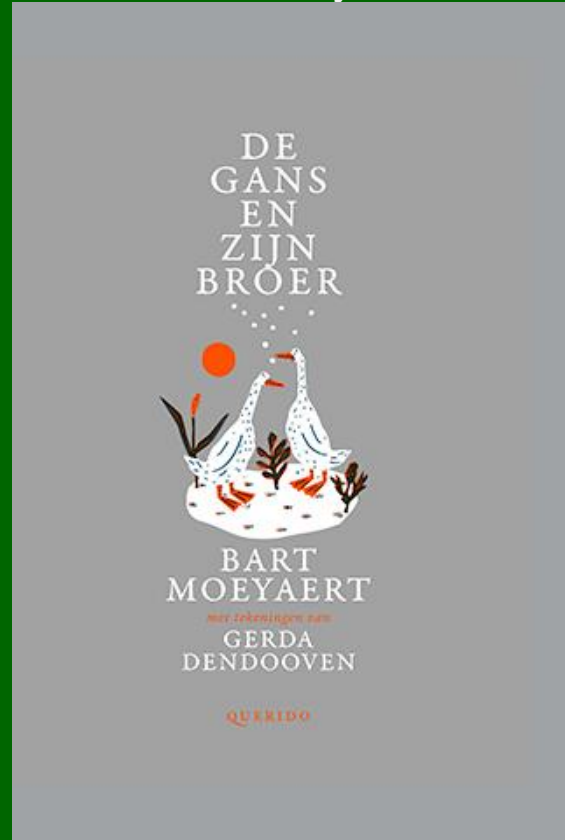
VERDOOFD

Cis Meijer

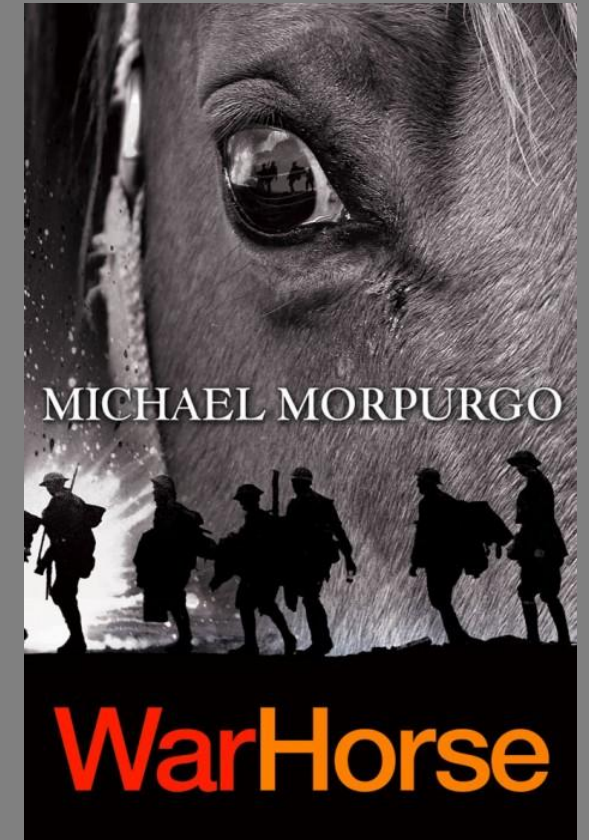
DE GANS EN ZIJN BROER

Bart Moeyaert

WAR HORSE

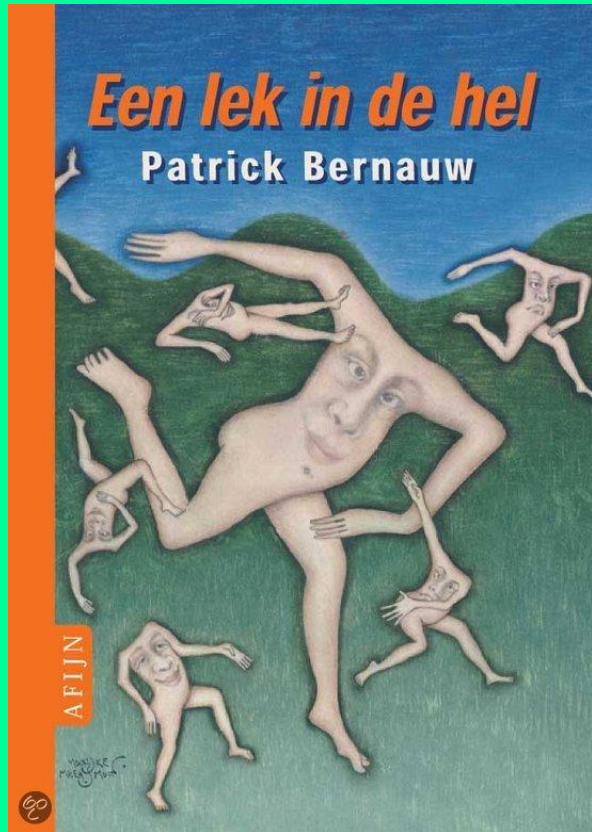
Michael Morpurgo

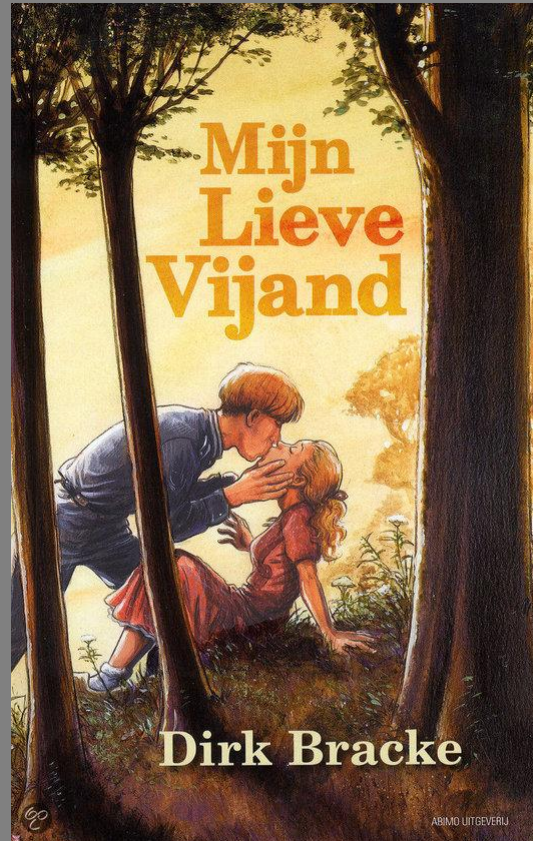
EEN LEK IN DE HEL

Patrick Bernauw

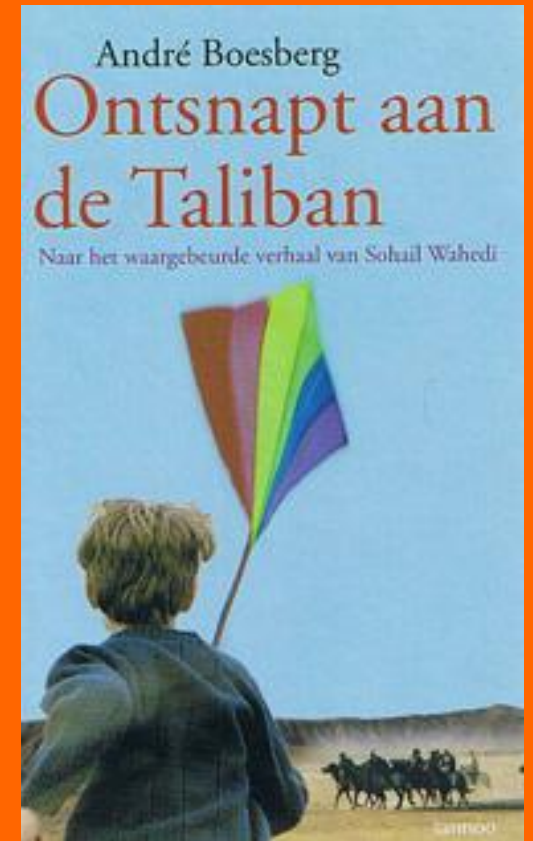
MIJN LIEVE VIJAND

Dirk Bracke

ONTSNAPT AAN DE TALIBAN

André Boesberg

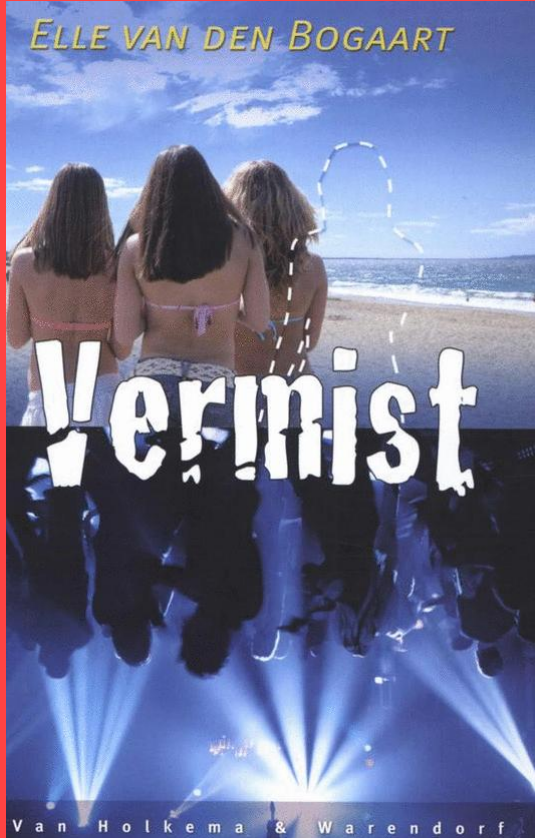

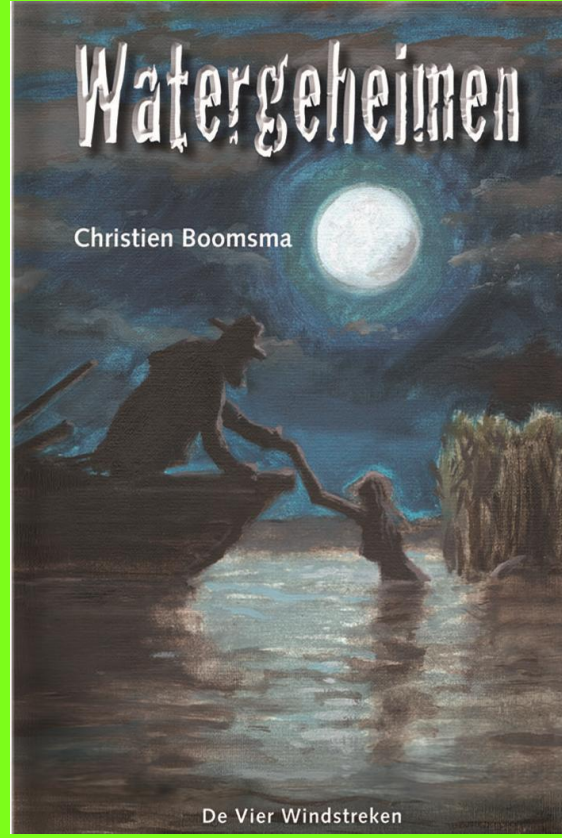
VERMIST

Elle van der Bogaart

WATERGEHEIMEN

Christien Boomsma

JUNKFOOD

Margaret Clark

DAGBOEK VAN EEN VAMPIER/WATJE

Tim Collins

VELDSLAG OM EEN HART

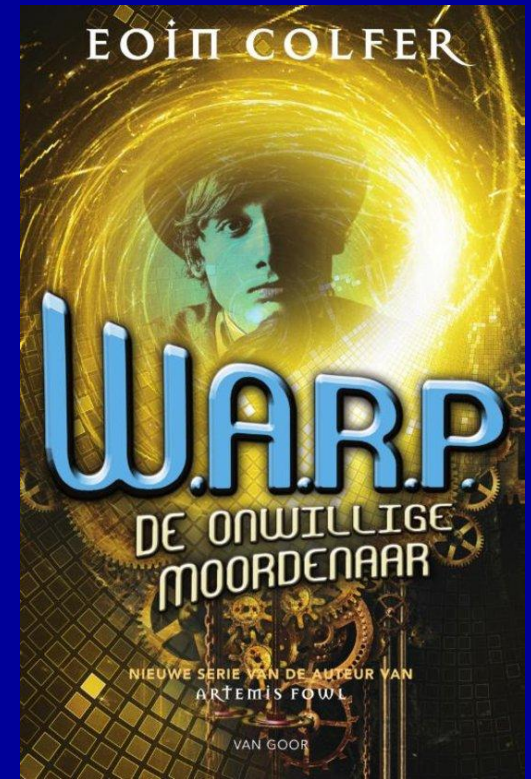
Michael De Cock

DE ONWILLIGE MOORDENAAR

Eoin Colfer

EOIN COLFER

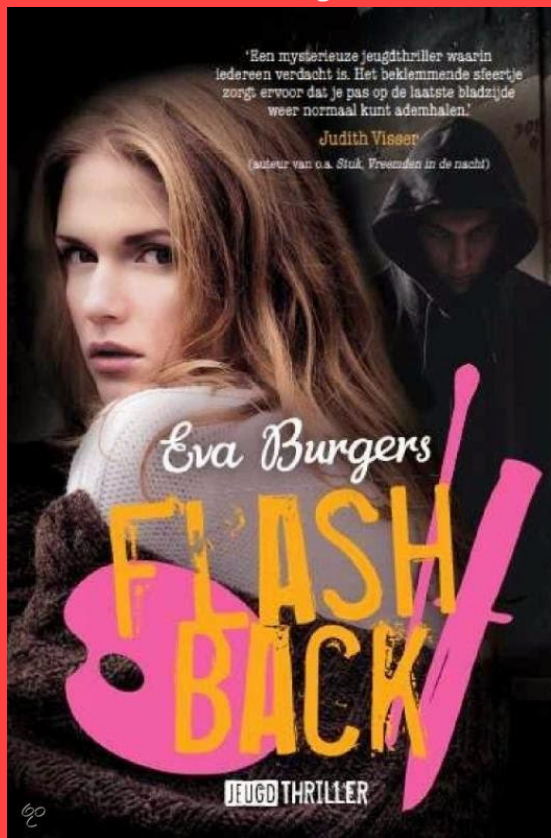

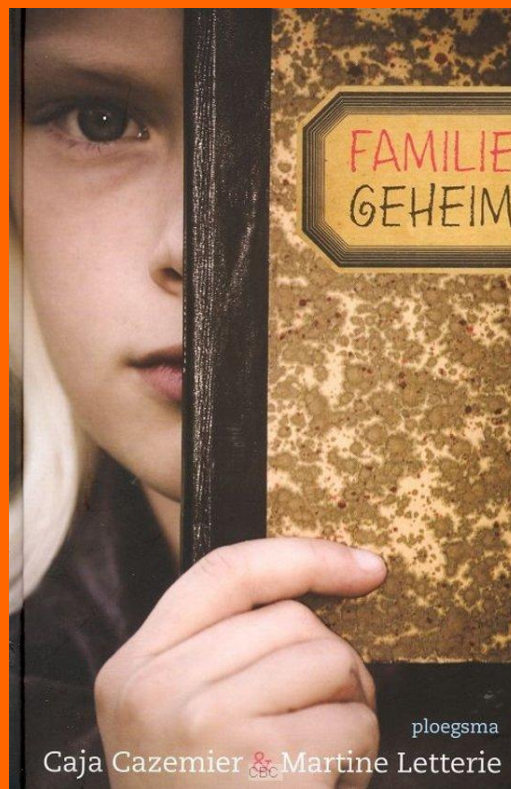
FLASHBACK

Eva Burgers

FAMILIEGEHEIM

Caja Cazemier
en Martine Letterie

HET MAANPAARD

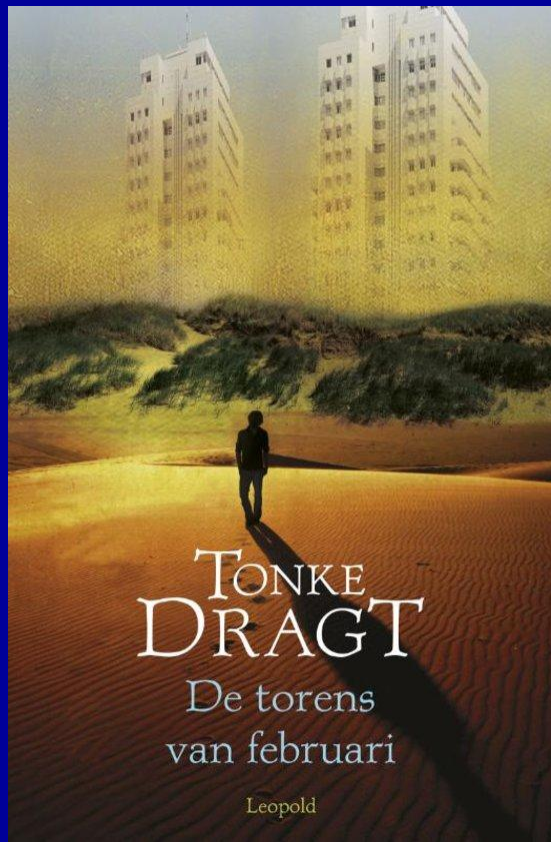
Federica De Cesco

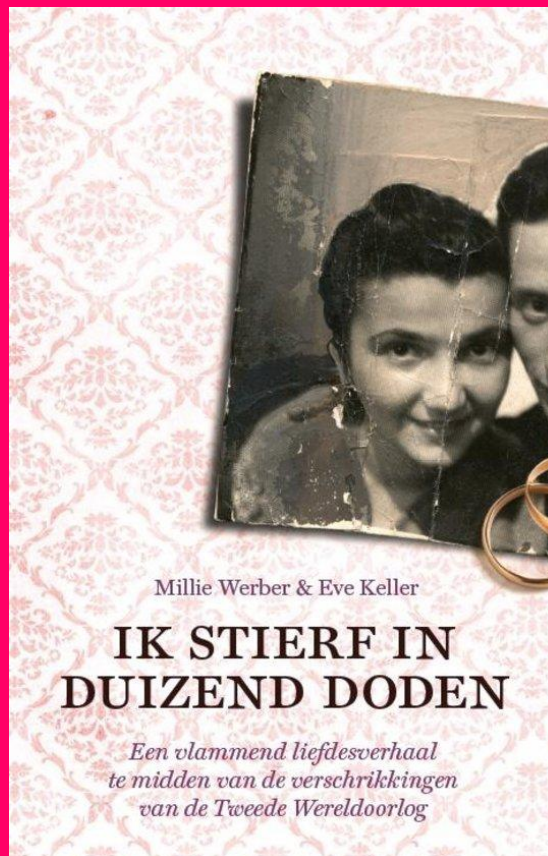
DE TORENS VAN FEBRUARI

Tonke Dragt

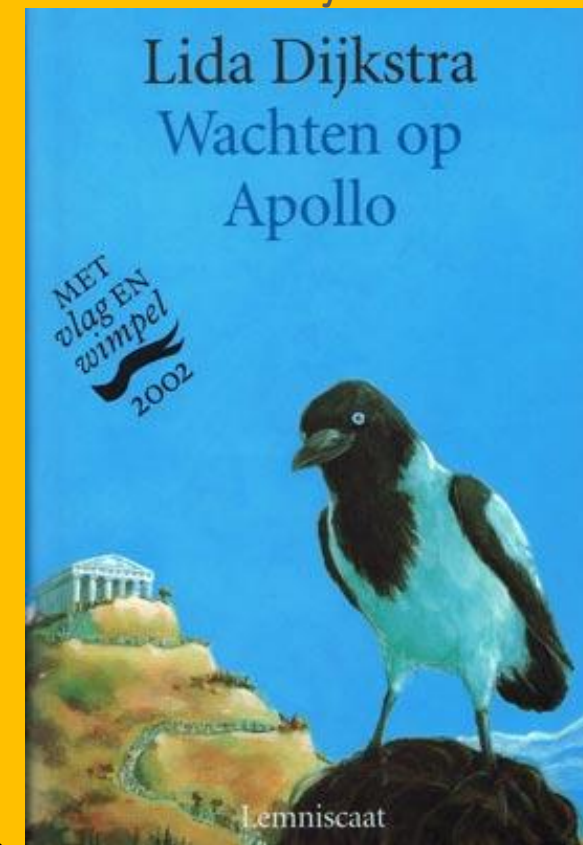
IK STIERF IN DUIZEND DODEN

Eve Keller en Millie Werber

WACHTEN OP APOLLO

Lida Dykstra

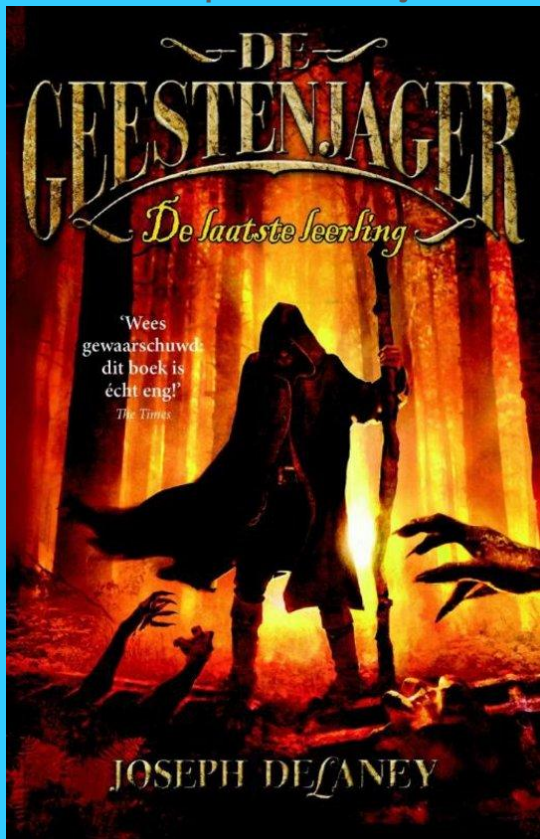

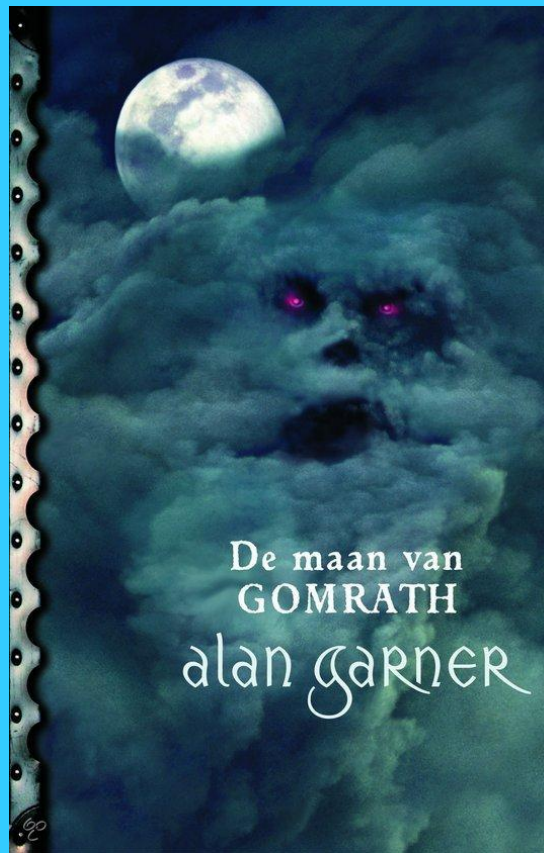
DE LAATSTE LEERLING

Joseph Delaney

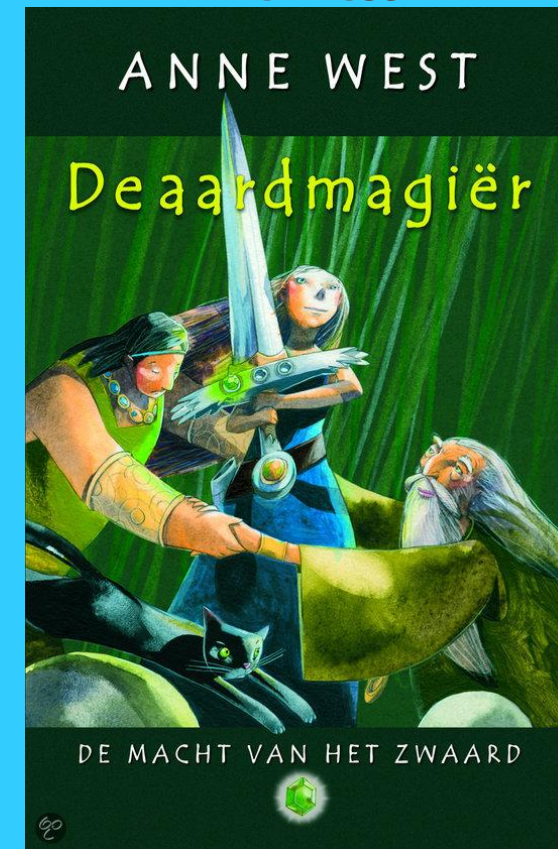
DE MAAN VAN GOMRATH

Alan Garner

DE AARDMAGIËR

Anne West

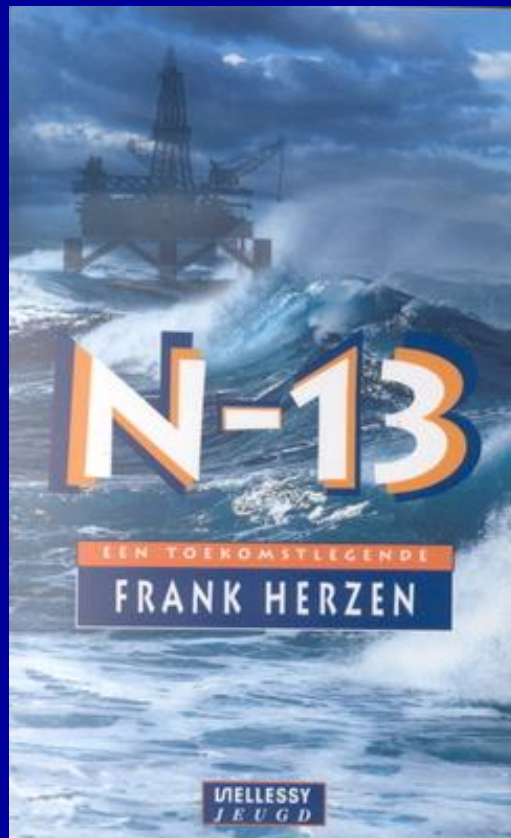
MARKUS EN DIANA

Klaus Hagerup

N-13

Frank Herzen

ADZERK, DE WITTE HENGST

Lin Hallberg

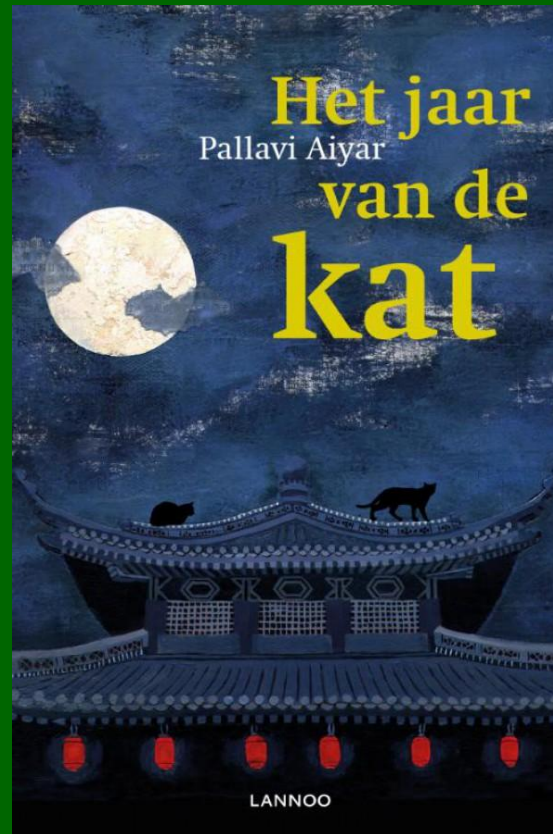
VREEMDE BLIKKEN

Luc Hanegreefs

HET JAAR VAN DE KAT

Pallavi Aiyar

CONDOR

Walter Baele en Erwin Claes

ONDER DRUK

Marian Hoefnagel

HET LOSGELD

Helen Vreeswijk

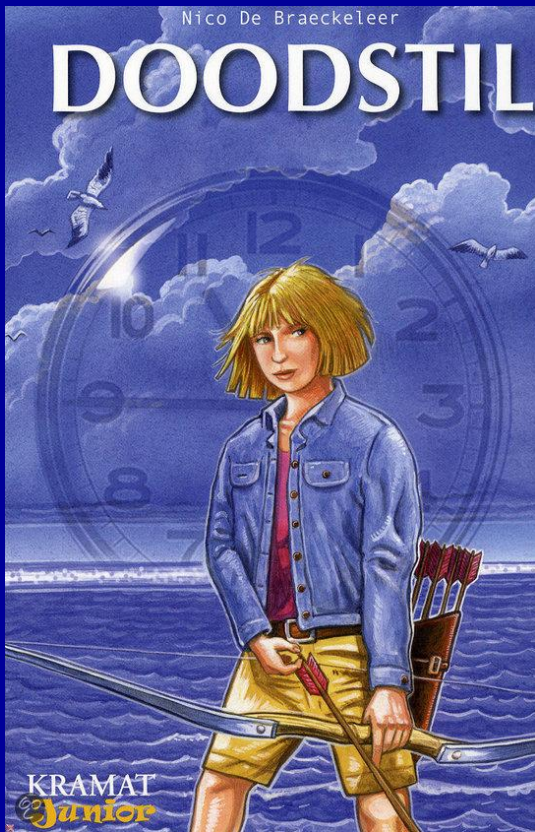
LIBRO QUARTETTO

Speel en ontdek de verschillende
thema's waar je over kan lezen!

DOODSTIL

Nico De Braeckelear

DE ZINGENDE DRUM

Marijke S.C. van Mil

MEIDEN ZIJN GEK... OP JONGENS

Marion van de Coolwijk

Korte inhoud

Echte helden bestaan nog! Stel dat de goden van de Olympus nog bestonden in de 21ste eeuw... Stel dat ze nog steeds mensenkinderen krijgen, helden als Hercules... En stel dat jij een van die kinderen bent... Griekse mythen en modern avontuur - de meest succesvolle jeugdboekenserie van dit moment. Percy Jackson staat op het punt om van school getrapt te worden. Alweer... En dat is nog maar zijn kleinste zorg. Want hij ontdekt dat hij de nakomeling is van een Griekse god. Als de bliksemschicht van Zeus wordt gestolen hebben Percy en zijn vrienden tien dagen de tijd om zijn onschuld te bewijzen en de oorlog op de Olympus tot bedaren te brengen.

Korte inhoud

Als een overstroming zijn huis verwoest, is Jamal woedend. Hij weet zeker dat de overstroming komt door de vervuiling van fabrieken. Want die zorgen ervoor dat de aarde opwarmt en het zeewater stijgt. Jamal wil de aarde redden, en gaat actievoeren. Eerst in z'n eentje, met een spuitbus verf. Maar dan sluit hij zich aan bij een actiegroep, en loopt het vreselijk uit de hand ...

Korte inhoud

'Stop,' riep een stem achter hem, 'Stop!' Aan de stem hoorde hij dat het de blonde Amerikaan was. Maar Spijker was nu te ver om nog te stoppen. Hij fietste de brede Sint-Pietersnieuwstraat in die het hoogste punt van Gent verbond met het laagste. Hij zoefde de straat door. Hij herademde. Nu zou hij zijn achtervolger in een oogwenk kwijt zijn. Hij keek achterom en zag hoe de Amerikaan het steegje uit stormde en hem over het trottoir achternarende. Spijker voelde het bloed tegen zijn slapen beuken. Zijn voeten wikten razendsnel met de trappers mee. Hij schoot vooruit. De omgeving werd een waas van kleuren. Hij zag alleen maar het korrelige asfalt dat onder zijn wielen wegflitste. Nog even, dacht hij. Maar toen zag hij, voor hem, het verkeerslicht op rood springen...

Korte inhoud

De monsters van de prins van Bohemen staan op het punt Petra aan te vallen, als ze net op tijd wordt weggeflitst naar Londen. Wat is er gebeurd? Hoe kan ze zomaar op een heel andere plek op aardbol terecht komen? Gelukkig is Astrophil, haar tinnen spin, bij haar.

Petra's vrienden Tomik en Neel maken zich zorgen en gaan naar haar op zoek. Met een schip vol zigeuners bevaren ze woeste zeeën. Al snel ontdekken ze dat er een magische globe bestaat die een landkaart vormt van poorten in de ruimte. Wie beide helften in zijn bezit heeft, kan de hele wereld over reizen en de machtigste persoon op aarde worden.

Maar ook de prins van Bohemen heeft zijn zinnen gezet op het veroveren van de globe. Petra en haar vrienden doen er alles aan om dat te voorkomen!

Korte inhoud

Als Daan thuiskomt van school vindt ze de assistente van haar vader naast een keukentrapje op de grond. Dood.

Daans vader is archeoloog en zit onder de grond bij de graafwerkzaamheden van de metro. Hij is daar op zoek naar aanwijzingen voor de schat van de Suikerking, een achttiende-eeuwse suikerbakker. Daans vader heeft nog maar een paar dagen om de schat te vinden, voordat de bouw onherroepelijk verder gaat. Zijn assistente Ania had net iets belangrijks ontdekt, nu kan ze alleen niet meer vertellen wat.

Een tragisch ongeluk, denkt Daans vader, maar Daan ziet dat anders. Wat als Ania is vermoord door iemand die de schat ook wil vinden? Wat als haar vader gevaar loopt?

Daan gaat op onderzoek uit. Ze blijkt niet de enige.

Korte inhoud

Sepp en zijn vriend Ralph zijn twee vijftienjarige jongens die vastberaden zijn zich bij het leger van de Führer te voegen. Ze willen strijden voor één rijk en zijn bereid hun leven hiervoor te geven. Vol verwachting beginnen ze eraan, maar al snel ondervindt Sepp dat het leven van een soldaat allesbehalve rozengeur en maneschijn is.

Het aangrijpende verhaal over het leven van een jonge soldaat tijdens WO II ...

Korte inhoud

Grace en Connor wonen met hun vader in een vuurtoren. Voor het slapen gaan zingt hij altijd een oud vampiratenlied voor de tweeling. Wanneer vader overlijdt staan Grace en Connor er alleen voor. Ze verlaten de vuurtoren en kiezen het ruime sop, maar al snel verwoest een verschrikkelijke storm hun boot en ze belanden in het ijsskoude water. Ze vinden elkaar niet meer terug.

Connor wordt uit het water gevist door de bemanning van een van de beruchtste piratenschepen. Hij wordt opgeleid tot piraat, leert schermen en al snel blijkt dat hij over het allerbeste piratenbloed beschikt.

Grace belandt op een nog mysterieuzer schip: een vampiratenschip. Overdag is het doods, maar 's nachts, na het luiden van de bel, komt het schip tot leven.

Wanneer een mysterieuze boodschapper Connor duidelijk maakt dat er werkelijk een vampiratenschip bestaat, koersen de piraten er bloeddorstig op af. Maar wie is die vreemde boodschapper?

Zullen Grace en Connor elkaar ooit in levenden lijve terugzien?

Korte inhoud

De ouders van Isa en Kars hebben een camping in Frankrijk gekocht. Isa en Kars balen daar behoorlijk van: nu moeten ze naar Frankrijk verhuizen! Hoe moet het met hun vrienden en met Justin, op wie Isa smoorverliefd is? En als ze de foto's van de camping op de website bekijken, schrikken ze zich rot. Gaan ze in dat gat wonen? Uit protest noemen ze het Timboektoe.

Met hun vrienden ontwikkelen ze een serie superplannen om daar te kunnen overleven. Maar of hun ouders daar ook blij mee zijn?

Korte inhoud

Ik ben verliefd op een leraar. Wat moet ik nou?

Amber is hopeloos verliefd als ze deze kreet op een wc-muur op school schrijft. Tot haar grote verbazing reageert er iemand op haar noodkreet. Al gauw wordt de anoniemeling de enige aan wie ze via de wc-muur alles durft te vertellen. Vriendin Ezra heeft immers alleen maar aandacht voor haar macho vriendje.

En dan is er nog die opdracht van haar grote liefde zelf: stille Robin weer aan het praten krijgen. Alsof ze dat er nog bij kan hebben! Toch raakt ze geïntrigeerd door deze vreemde jongen met zijn rode haar. Wat is er met hem dat hij al maandenlang geen woord spreekt, ondanks alle pesterijen?

Korte inhoud

Ik hoorde een ketting rammelen, zware grendels wegschuiven en een sleutel knarsen. De deur ging open en ik zag een grote, oude man met een lange, afhanginge witte snor. Van kop tot teen was hij in het zwart gekleed.

De zakenreis van de jonge Engelsman Jonathan Harker naar Transsylvanië loopt niet als gepland. Hij huivert al bij de eerste blik op het kasteel van zijn mysterieuze gastheer, Graaf Dracula. Het lijkt net een gevangenis vol verboden kamers. Waarom ziet Jonathan de graaf enkel als het buiten donker is? Kan hij de poort van het kasteel ontgrendelen? Jonathan zit in de val... en de gruwel begint.

Ondertussen wacht zijn verloofde Mina thuis vol ongeduld op nieuws. Als ook haar beste vriendin Lucy zich vreemd begint te gedragen, besluit Mina op onderzoek uit te gaan.

Korte inhoud

Maurice is dertien jaar als het Duitse leger Oostende binnenvalt. Hij merkt hoe de inwoners verschillend reageren op hun komst.

Sommigen, zoals zijn oom, kijken op naar de Duitsers en hopen dat ze de Vlaamse zaak zullen behartigen. Anderen, zoals zijn vader, sluiten zich meteen aan bij het verzet.

Ook Maurice knapt af en toe kleine, 'ongevaarlijke' klusjes op voor het verzet. Maar is iedereen in het Geheime Leger wel te vertrouwen?

Korte inhoud

Hoe herken je een moordenaar? Ze lopen niet in een gestreept boevenpak met een ijzeren bal en een ketting aan hun been. Iedereen kan een moordenaar zijn, zelfs je buurman.

Isa heeft een vriendje, Jules, waar ze vreselijk verliefd op is. Hij is grappig en knap en het liefst wil ze de hele dag bij hem in de buurt zijn. Maar hij wil liever de hele dag met een verrekijker naar het huis van de buurman kijken. Niet voor niets trouwens, want die buurman is misschien een gevaarlijke moordenaar. Isa wil er niks mee te maken hebben. Tot ze de nieuwe vriend van Jules' moeder ontmoet...

Korte inhoud

Tinne en Clara ontrafelen tijdens de zomervakantie de geheimen van het moeras. Hun zorgeloosheid slaat om in spanning en angst.

Zomervakantie. Tinne geniet met volle teugen van de uurtjes op de boot van haar eigenzinnige oom Ollie. Zorgeloos zonnen, lachen om Ollie's gekke verzinsels. Tot Ollie met een kippenvetverhaal op de proppen komt dat Tinne liever niet gelooft. Maar dan doet ze even later zelf een griezelige ontdekking...

Zo nu en dan pletste een dauwdruppel van de balk in het water. Plots hoorde Tinne een nieuw geluid. Het kwam uit de sloot. Geklots, alsof iets of iemand door het water waadde. Ze rekte haar hals, maar ze zat te ver van de oever vandaan en kon alleen nevelsierten uit de diepe geul zien opstijgen. Voorzichtig sloop ze naar het brugje en staarde in de mistkuil. Wat ze daar zag, deed haar hart een tel overslaan.

Als haar beste vriendin Clara komt logeren, trekken de twee nieuwsgierige en ondernemende meisjes op onderzoek uit. Want spoken bestaan niet. Of toch?

Korte inhoud

Michael en Katleen zijn een tweeling. Maar geen hechte tweeling. Zoals ze zelf zeggen: 'We deelden toevallig een baarmoeder.' Er gaat geen dag voorbij zonder dat ze ruzie maken. Onvermijdelijk zit de grote confrontatie eraan te komen: the big one. Als dat gebeurt, nemen Michael en Katleen een besluit: ze willen een scheiding. Maar hoe regel je dat als je broer en zus bent?

Korte inhoud

Zoals alle Spartaanse jongetjes wordt Melas op zijn zevende bij zijn moeder weggehaald. Hij moet soldaat worden. De legerleiding is woest omdat zijn zwakkere tweelingbroer onvindbaar is.

Melas krijgt het hard te verduren in het leger. Na enkele jaren besluit hij te ontsnappen en Sparta voor altijd te verlaten. Tijdens zijn ontsnapping ontmoet hij echter de liefde van zijn leven. Moet hij weggaan of blijven en zich bij het verzet aansluiten?

Korte inhoud

Frankrijk, 1682. Rose-Angelique de Villefranche geniet van de luxe en de feesten aan het hof van Lodewijk XIV. Dolverliefd is ze op haar knappe minnaar Jean-Jacques. Maar haar vader vindt hem te min. Nee, de minnares worden van de koning, dat is het hoogste wat een hofdame bereiken kan.

Dan moet Rose onverwacht onderduiken. De gevaarlijke vijanden van haar vader hebben het ook op haar gemunt. Ze belandt in een streng klooster als novice en krijgt het er zwaar te verduren. Werken in het lijkenhuis, de harde opmerkingen van de kille nonnen. Rose is er veilig, maar heel ver weg van Versailles en van Jean-Jacques, zijn prachtige liefdessonnetten en zijn zoete kussen...

Korte inhoud

Als Grubs Grady voor het eerst de Grootmeester van het Kwaad en zijn duivelse dienaren ontmoet, leert hij drie dingen: 1) de wereld is verdorven, 2) er is magie en 3) demonen bestaan echt. Grubs kan zich niet voorstellen dat hij ooit nog zo'n afgrijselijke nacht vol dood en verderf zal meemaken. Maar daarin vergist hij zich.

Korte inhoud

15.000 jaar geleden. Het is moeilijk te overleven als de barre wintertijd aanbreekt. Terwijl de mannen op jacht zijn, zorgt stammoeder Tak-Til voor de orde in het kamp. De vrouwen zoeken dagelijks naar eten, waken over het vuur en weren dapper aanvallen af van wilde dieren.

Ank-Thi, de kleindochter van Tak-Til, is een koppig, moedig meisje. Ze staat op het punt een vrouw te worden en dat betekent heel wat voor haar. Want wie zal ze als man krijgen? Een oude weduwnaar? Of de sterke, knappe To-Mbo, die heel wat gevoelens bij haar losmaakt? Vooraleer Tak-Til daarover kan beslissen, duikt een groot gevaar op. De jagers van vijand Kelme liggen op de loer...

Korte inhoud

Nadat Femke uit de anorexiakliniek is ontslagen, moet ze de draad van het gewone leven weer oppakken. Ze gaat naar de brugklas, maar heeft het daar erg moeilijk. Hoe moet ze vrienden maken? Hoe zorgt ze ervoor dat niemand achter haar ziekte komt? Eten is voor haar nog steeds een enorm probleem, en langzaam maar zeker gaat ze toch weer stiekem lijnen... Op survivalskamp in de Ardennen ontdekt Femke dat mensen haar waarderen om wie ze is, niet om hoe ze eruitziet, en leert ze nieuwe grenzen te verkennen én te verleggen!

Korte inhoud

Als de dertienjarige Hein op een dag uit school komt, zit zijn moeder dood op de bank. Na de schrik en de paniek dringt al snel de keiharde werkelijkheid tot hem door. Niet alleen is hij zijn moeder kwijt; ook zijn vertrouwde wereldje van school, de buurt en zijn vrienden zal nooit meer hetzelfde zijn. Hein heeft geen contact met zijn vader en hij beseft dat zijn hond naar het asiel moet en hijzelf naar een weeshuis zal worden gestuurd. Ten einde raad besluit hij gewoon verder te leven, alsof er niets is gebeurd. Alsof zijn moeder nog leeft. Maar waar laat hij haar?

Korte inhoud

'Luister goed, professor, ik zeg het maar één keer', zei kapitein Nemo met een ijzige stem. 'Ik heb met de hele mensenmaatschappij en die zogezegde beschaving van u gebroken, om redenen waarmee u geen zaken hebt. Niemand kan me te pakken krijgen, niemand durft me te volgen naar de diepten van de oceaan, niemand kan me rekenschap vragen om mijn daden. Ik ben mijn eigen rechter... Ik zie maar één oplossing: u moet aan boord blijven, voor altijd. Ik kan niet toelaten dat het geheim van mijn bestaan uitlekt.'

Na een schipbreuk komt Professor Aronnax terecht in een bizar vaartuig. Een langwerpige cilinder, sneller dan een walvis, die de zeeën doorkruist. De Nautilus is het koninkrijk van kapitein Nemo. De man is al even fascinerend als zijn duikboot. In hem leeft een monsterachtige haat. Toch neemt hij Professor Aronnax mee op een wonderlijke, mysterieuze reis onder zee.

Korte inhoud

In *Bloedrode Maan* heeft Nick een bijbaantje als boswachter. Hij is gelukkig met zijn werk in het bos, Maar er gebeuren rare dingen. Dieren raken steeds gewond en overal hangt een vieze geur. En dan krijgt Nick ook nog een vreemd briefje. Wie probeert hem te waarschuwen? En waar moet Nick precies voor oppassen?

Korte inhoud

Egypte, 600 vóór Christus. Smenkes heeft een goed leven als assistent-opzichter van de koninklijke voorraadschuren. Op een dag krijgt hij van farao Necho II een heel bijzondere opdracht. Hij moet de zeereis om Afrika leiden en op zoek gaan naar heel wat rijkdommen: olifanten, goud, zilver en kaneel. Een expeditie die hoogstens een aantal maanden kan duren. En dat is maar goed ook, want Smenkes wil op tijd terug zijn voor de geboorte van zijn tweede kind.

Korte inhoud

Steven en zijn vriend Joeri gaan in de zomervakantie Stevens oom helpen bij de verbouwing van diens hotel in het Franse kustdorp Wissant. De eerste dag al maken ze kennis met de knappe, sportieve Mireille. In een kelder van het hotel vinden de jongens een krant uit 1944. Iemand heeft er met bloed op geschreven: Raymond is de moordenaar van Martin.

Sommige mensen in Wissant stellen het niet op prijs dat de jongens vragen beginnen te stellen over de oude moordzaak, waarbij ook de familie van Mireille betrokken blijkt te zijn. Vieux Jo, de dorpsgek, weet duidelijk meer, maar is te bang om zijn mond open te doen. En iemand deinst zelfs niet terug voor moord en ontvoering om de zaak in de doofpot te houden...

Korte inhoud

Lotte begint in Parijs aan een beklemmende zoektocht naar haar verdwenen zus Nina. In de sinistere catacomben onder de stad belandt Lotte in een levensgevaarlijke situatie. Iemand achtervolgt haar. Wie en waarom? Wordt ze echt aangevallen of hallucineert ze? Tot overmaat van ramp gelooft niemand dat Nina werkelijk in gevaar is. Lotte ontdekt de schaduwzijde van de Parijse kunstwereld. De tijd dringt Zal ze Nina vinden?

Korte inhoud

De gans en zijn broer hebben het goed op hun boerderij. Samen met de kalkoenen, de schapen, een hond, en natuurlijk de boerin is het leven tamelijk zorgeloos. Al worden ze af en toe overvallen door een gedachte die te groot voor ze is. Waarom de wereld voortdurend verandert, bijvoorbeeld. Wanneer precies de nacht begint. En of je het geluk kunt vasthouden.

Korte inhoud

Het speelt zich af in WO I. Min of meer bij toeval is Joey, een schitterende jonge hengst op de boerderij van Alberts vader terechtgekomen. De hechte band tussen Albert en het paard wordt verbroken als het dier met de Engelse troepen naar Frankrijk gaat om zijn aandeel te leveren in de Eerste Wereldoorlog. Na verschrikkelijke oorlogservaringen worden in 1918 Joey en Albert herenigd. Deze geschiedenis van vriendschap tussen mens en dier is beschreven vanuit het paard; de afschuwelijkheden van die loopgravenoorlog worden er niet minder door.

Korte inhoud

Een episode uit het leven van Karel de Grote verteld door een kroniekschrijver die vooral de figuur van ridder Roland van dichtbij volgt. Er gebeuren erg vreemde dingen waarin monsters en engelen voorkomen; rare snuiters zoals Angoulaffre met de Gele Tanden, een verliefde leeuw met de naam Oghris enz. Zoals het in die tijd de gewoonte was trekt men vaak ten strijde; in een toernooi of een veldtocht en vallen er heel wat doden, gewonden en andere slachtoffers. Maar de verteller blijft er opvallend vrolijk bij.

Korte inhoud

'Als de Engelse vliegtuigen dat eens wisten', mijmerde Victor hardop. 'Met een paar bommen kunnen ze al die Duitsers wegblazen.'
'Zwijg!' zei Tilleke huiverig. 'Dan is ook het dorp verwoest.'
Ergens sloeg een granaat in en een eind verderop vlogen pannen van een huis. Soldaten doken weg tegen de gevels.
'Het wordt te gevaarlijk. Jullie moeten naar huis', beval Tilleke.
'Wij?' vroeg Victor. 'En jij dan?'
'Ik blijf nog even', zei ze en ze maakte een handgebaar om hen weg te jagen. Ze had nog steeds Ulrich niet gezien.

Victor woont in een grensdorp tijdens de Tweede Wereldoorlog. Voor hem is de oorlog vooral een boeiende, spannende tijd, zeker als hij met pa mee op smokkeltocht naar Nederland mag. Intussen probeert Victors oudere zus Tilleke de toenaderingspogingen van Jo, een jongen uit het dorp, af te houden. Zelf is ze verliefd op Ulrich, een Duitse grenswachter. Maar verliefd op een Duitser? Kan dat wel?
Langzaam maar zeker krijgen ook Tilleke en Victor te maken met de verschrikkingen van de oorlog...

Korte inhoud

De situatie in Afghanistan is ondraaglijk. Dagelijks worden mensen op straat afgeslacht om de meest onzinnige redenen. Vrouwen worden onderdrukt en mogen niet naar school. In die omstandigheden leeft Sohail met zijn familie. Op een dag doet de Taliban een inval in hun huis. Alleen zijn zus is thuis. Het blijkt dat de Taliban hun vader verdenkt van ondergrondse werkzaamheden. De Taliban dreigt de hele familie uit te moorden als vader zich niet binnen twee dagen heeft gemeld. Sohail moet met zijn familie vluchten, maar waar naartoe?

Korte inhoud

Als ze haar ogen opent, blijft het donker, pikdonker. Haar wimpers glijden langs iets van stof. Het voelt alsof er een zware, natte handdoek strak op haar ogen wordt gedrukt. Wat hoor ik? Voetstappen? Is er iemand, of is het mijn hoofd dat zo bonkt? Ze wil het voorwerp van haar gezicht halen, maar haar rechterarm wordt na een paar centimeter abrupt door iets tegengehouden. De bovenkant van haar pols schrijnt. In paniek probeert ze haar andere hand op te tillen, maar ook deze wordt tegengehouden. Ze beweegt voorzichtig haar handen op en neer en voelt nu duidelijk dat er een touw of een riem om beide polsen zit. Niet alleen haar handen, ook haar voeten zijn strak vastgebonden. Haar hart bonkt in hetzelfde snelle ritme als het gebonk in haar hoofd. Waar ben ik? Wat is er gebeurd?

Vier vriendinnen zijn op vakantie in Kroatië. Overdag liggen ze op het strand en 's avonds feesten ze tot in de late uurtjes. Wanneer Eva na een avondje stappen niet terugkeert naar het vakantiehuisje raakt Kathinka in paniek.

Merel denkt dat Eva gewoon is meegegaan met Dani?, de knappe jongen uit de discotheek. Maar als ze niets meer van Eva horen, beginnen ook de andere meiden zich zorgen te maken.

Waar is Dani? en weet hij meer van Eva's verdwijning?

Korte inhoud

Alle kinderen uit Molenvelt weten het. Er leeft iets in het zwarte water van de rivier. Maar wat? De twaalfjarige Bo trekt zich er weinig van aan. Tot er nieuwe bewoners komen in een huis dat al jaren leegstond. Samen met haar nieuwe buurjongen Rafael onderzoekt Bo het botenhuis in de verwilderde tuin. Waarom is het afgesloten met een zware, ijzeren ketting? En wat betekenen die vreemde geluiden daarbinnen? Als ze de deuren eindelijk open krijgen, stuiten ze op een geheim waarvan ze nooit hadden kunnen dromen. Ze raken verstrikt in een avontuur dat hun vriendschap tot het uiterste op de proef stelt en zelfs hun leven in gevaar brengt.

Korte inhoud

Tijdens een milieu-schoolkamp naar een eilandje voor de Australische kust is het de leerlingen verboden junkfood te consumeren: geen cola, chips, chocolade dus! Dit ontketent een ware revolutie, waarbij de leerlingen op inventieve wijze kans zien dergelijk ongezond eten en drinken het kamp in te smokkelen.

Korte inhoud

Nigel Mullet is vijftien, verliefd, verlegen en... dat zal hij voor eeuwig blijven ook. Want Nigel is een vampier. In zijn hilarische dagboek vertelt hij alles over zijn lastige bestaan. Over zijn onhandige pogingen om contact te leggen met zijn grote liefde Chloë.

Korte inhoud

Ben je ooit zo verliefd geweest dat de grond onder je voeten daverde? Zo verliefd, dat het even duurde voor je begreep, dat het niet de grond was die daverde, maar dat jij het zelf was die op je benen trilde? Als je dat ooit meemaakte, dan kan je geloven wat mij overkwam.

Helena is getrouwd met Menelaos. Op een dag krijgen ze bezoek van Paris, zoon van koning Priamos uit Troje. Helena wordt verliefd op Paris. Nooit eerder voelde ze de liefde zo branden in haar borst. Ze verlaat man en kind en kiest voor de nieuwe liefde. Samen vertrekken ze, als twee dieven in de nacht, op de vleugels van de liefde. Maar Menelaos wil wraak. Met meer dan duizend schepen trekt hij naar Troje. Op zoek naar Helena. Op zoek naar wraak.

Korte inhoud

Victoriaans Londen. De onfortuinlijke wees Riley is in de leer bij illusionist Albert Garrick. Die gebruikt zijn bezwerende vaardigheden om woningen van zijn slachtoffers binnen te dringen. Hij dwingt Riley een moord te plegen. Gelukkig hoeft Riley de gruwelijke daad niet te plegen. Het beoogde slachtoffer blijkt namelijk een wetenschapper uit de toekomst, die hoort bij het FBI-programma W.A.R.P. (Witness Anonymous Relocation Program). Riley wordt via een wormgat naar hedendaags Londen vervoerd. Garrick volgt hem. In modern Londen krijgt Riley hulp van FBI-agent Chevron Savano. Ze moeten Garrick ontwijken. Die is vastbesloten om via Riley naar victoriaans Londen terug te gaan, waar hij de wereld kan veranderen. Maar niet ten goede...

Korte inhoud

Flashback gaat over Lynn die na een avondje shoppen als uit het niets van haar fiets wordt gerukt, in elkaar wordt geslagen en in het ziekenhuis belandt. De volgende dag kan ze zich bijna niets meer van het voorval herinneren, en dan beginnen de vragen. Waarom zij? Wat is er precies gebeurd? Wie was het? Soms zijn de antwoorden dichterbij dan je denkt...

Korte inhoud

Eva is een vrolijke meid van dertien. Ze heeft weinig nagedacht over het feit dat haar moeder haar ouders vrijwel nooit ziet, en dat zij haar familie van moederskant daarom niet kent. Maar Eva's nieuwsgierigheid wordt aangewakkerd als ze naar de begrafenis van opa gaat. Wat was er eigenlijk aan de hand met haar grootouders, en waarom wil haar moeder nooit over vroeger vertellen? Tot haar grote vreugde ontmoet Eva een nichtje van haar leeftijd, Annefloor. Samen duiken ze in de familiegeschiedenis. Ze komen erachter dat hun grootvader in de Tweede Wereldoorlog SS'er was. Hun overgrootvader was NSB'er van het eerste uur en leidde het dorps hotel, waar ook de partijvergaderingen werden gehouden. Het hotel is nog steeds in de familie en wordt inmiddels gerund door de moeder van Annefloor. De familiegeschiedenis is pijnlijk, en heeft tot verwijdering tussen hun moeders geleid. Kunnen Eva en Annefloor daar nog iets aan veranderen?

Korte inhoud

Er hangt onheil in de lucht. Een sjamaan voorspelt de stammen van West-Mongolië date en zware natuurramp hen treffen. Tegen deze achtergrond redt het Mongoolse meisje Anga, met gevaar voor haar eigen leven, de gewonde schimmel Khan van de wolven. Khan heft geen brandmerk, dus mag Anga het edele dier, dat alleen tegenover haar zijn schuwheid aflegt, houden. Maar als de koning van de Chaharen, de machtigste stam, op bezoek komt in het kamp, eist zijn zoon, prins Bantje, Khan op. Anga zal met Bantje moeten strijden om het zilverwitte paard.

Korte inhoud

Ik vroeg: 'Welke dag is het vandaag?' 'Dertig februari,' zei de oude man. Plotseling zag ik de zee... Zee, strand, schelpen, voetsporen in het zand... Hoe kom ik hier? Wat doe ik hier? Ik weet niet wie ik ben...

Dit zijn regels uit een dagboek. De schrijver ervan is zijn geheugen kwijtgeraakt, al roepen enkele dingen vage herinneringen op: Ik zag de torens, grote blokken... bijna lichtend tegen de sombere lucht. Ik ken die torens, ik ken ze. Maar alleen een woord kwam in me op en dat woord hoorde bij de torens: februari.

De jongen die dit dagboek bijhoudt, gaat op zoek naar zijn vergeten verleden. Een ontdekkingsreis in een vreemde wereld waar alles nieuw is. Of lijkt dat maar zo? Wie kan hij vertrouwen? En zal hij vinden wat hij zoekt?

Korte inhoud

Het verhaal van Millie Werber als overlevende van de jodenvervolging is opmerkelijk. Millie kwam in 1940 vast te zitten in het getto van Radom, Midden-Polen, en werd daarna op transport gesteld om dwangarbeid te verrichten in de wapenindustrie. Vervolgens werd ze in 1943 afgevoerd naar Auschwitz, overleefde dat en werd naar een volgende wapenfabriek gestuurd. Daar volgde uiteindelijk de bevrijding in de gedaante van een Amerikaanse parachutist, die als een soort engel uit de hemel kwam vallen. Ze heeft vaak de dood in de ogen gezien; maar overleefde alle ontberingen.

Pas vele jaren na de oorlog heeft Millie Werber haar hele verhaal verteld: over Heniek, de man met wie ze enkele maanden getrouwd was. Hij was een joodse bewaker in de wapenfabriek, die uiteindelijk door een andere bewaker werd verraden. Hij werd vermoord en liet Millie achter met hun trouwringen en één enkele foto die gemaakt was op hun trouwdag. Verder bleef er geen enkel bewijs van zijn bestaan en hun onvoorwaardelijke liefde en passie over. Toen Millie later trouwde met haar nieuwe liefde Jack, vond ze dat ze moest doorgaan met haar leven. Maar de herinnering aan Heniek, wiens foto ze zestig jaar in haar kast verborgen hield, bleef.

Korte inhoud

Het is orakeldag in Delphi. Een lange rij mensen staat te wachten voor de tempel van Apollo. Dan begint de vogel Cornix verhalen te vertellen. In die verhalen weten de mensen steeds de toorn van de goden te wekken ze worden op allerlei manieren gestraft. Maar ook de goden zelf hebben zo hun problemen

Korte inhoud

Thomas is de zevende zoon van een zevende zoon. Hij bezit de 'Gave van zeven keer zeven', de gave om dingen te zien waar anderen blind voor zijn. Op zijn dertiende gaat Thomas in de leer bij de geestenjager, die zijn geld verdient met mensen beschermen tegen de wezens van het duister. Het is een onmogelijk zware baan, de geestenjager is grimmig en Thomas' voorgangers kwamen jammerlijk aan hun einde. Toch moet Thomas het vak leren en zijn gave ontwikkelen. Hij is immers de laatste leerling. Wanneer hij per ongeluk de kwaadaardigste heks uit de wijde omgeving bevrijdt, begint de horror pas écht....

Korte inhoud

Als Colin en Susan hadden geweten dat ze de Oude Magie tot leven zouden wekken door vuur te maken, hadden ze de kou voor lief genomen. Maar tegen de tijd dat ze ontdekken dat het vuur geen warmte geeft, is het al te laat. Een groep magische ruiters is uitgereden in de Wilde Jacht. Colin en Susan raken ongewild verzeild in de strijd tussen de wijze tovenaars Cadellin en de kwaadaardige macht van de Morrigan. Hun leven hangt aan een zijden draadje. Want de beproeving die hen te wachten staat, vergt het uiterste van de twee kinderen. Of ze het zullen overleven, hangt af van hun moed.

Korte inhoud

Cyane, dochter van graaf Osborn, is voorbestemd voor een goed huwelijk. Maar Meroboth, bezitter van de Groene Diamant en de jongste van een tovenaarsdrieling, heeft grootsere plannen met Cyane. De aardmagiër is ervan overtuigd dat alleen Cyane het Magische Zwaard kan hanteren en dat alleen zij de Zwarte Magiër Tronador, alleenheerser van het Rijk der Duisternis, kan verslaan. Cyane verkiest het avontuur boven haar huwelijk. Samen met Meroboth gaat ze op zoek naar diens drielingbroers. Hun krachten zijn nodig om Tronadors zwarte magie te verslaan. In Dwergerland halen ze het zwaard op en via de Groene Diamant geeft Meroboth zijn magische krachten aan het wapen. Dan, langzaam maar zeker, ontdekt Cyane dat de wijze Meroboth dingen verzwijgt. Vooral als het gaat om het lot van zijn oudste broer.

Korte inhoud

Markus Simonsen is bijna overal bang voor, vooral voor meisjes. Maar als hij fanmail schrijft aan beroemdheden verandert hij opeens in iemand anders: een blinde weduwe die niets liever wil dan een handtekening van een bekende schrijver, of een jonge sporter wiens carri is verwoest door doping. En zo lukt het Markus toch om handtekeningen te verzamelen.

Op een dag schrijft hij naar de geliefde Noorse actrice Diana Mortensen. Markus doet zich voor als een miljonair die precies begrijpt wat de nadelen zijn van een leven in de schijnwerpers. Als Diana op zijn brief reageert, komt Markus terecht in een humoristisch avontuur dat hem dwingt steeds meer en steeds absurdere verhalen te verzinnen.

Uiteindelijk realiseert Markus zich dat hij iets wil wat moeilijker is dan doen alsof: hij wil gewoon zichzelf zijn.

Korte inhoud

Het boek is een fantastische reis van drie jonge mensen en een oude kapitein naar het vasteland van Europa van de toekomst. Het oude' Europa is vernietigd, er leven alleen nog mutanten en andere vreemde wezens. Langzamerhand ontdekken ze wat er lang geleden gebeurd is en wat de gevolgen zijn geweest. Onderweg krijgen ze te maken met argwaan en wantrouwen, maar ook ondervinden ze broederschap en vriendschap tussen mensen die er anders uitzien.

Korte inhoud

Wanneer Emma's ouders besluiten om een half jaar naar Mongolië te trekken, is ze daar helemaal niet blij mee. De eerste maanden heeft ze heimwee, tot ze Baska leert kennen, een Mongools meisje dat net als zij dol is op paarden. Emma gaat een tijdje bij Baska logeren op de Mongoolse steppe waar ze voor het eerst de witte hengst Adzerk ziet. Volgens Baska's familie is het dier onberijdbaar, maar Emma is vastberaden om het vertrouwen van het paard te winnen.

Korte inhoud

Het kerkhof jaagt Bram geen schrik aan, maar wanneer hij twee vreemde zwervers in een grafkelder aantreft, ontdekt hij dat er heel wat gebeurt dat het daglicht niet mag zien. Wat doen al die lege blikjes in de grafkelder? Is er misschien een verband met de diefstallen van soepblikken die het dorp al weken teisteren? En wat gebeurt er allemaal in de ijskelder van het verlaten kasteeldomein? Samen met enkele vrienden gaat Bram op onderzoek uit, en dat is niet altijd zonder gevaar. Bovendien kan hij Heleen maar niet uit zijn hoofd zetten, met alle gevolgen vandien. Wat Bram dan ontdekt, zou wel eens verstrekkende gevolgen kunnen hebben. Niet in de laatste plaats voor hemzelf.

Korte inhoud

De katten Sojaboon en Tofu wonen bij een rijk buitenlands gezin in Beijing. Sojaboon is dolblij dat hij mag meespelen in een reclamefilmje voor luxueus kattenvoer. Tofu vertrouwt het zaakje niet. Ze denkt dat de fabrikant van het kattenvoer slechte bedoelingen heeft, maar zal ze dit ook kunnen bewijzen? Ondertussen is de stad in de greep van een mysterieus virus. De bevolking van Beijing is ervan overtuigd dat katten hiervoor verantwoordelijk zijn en het luxeleventje van Sojaboon en Tofu is in gevaar.

Korte inhoud

'... Ook Ben kwam kijken. Hij zag hoe een portier openzwaaide en een man in een zwart uniform uitstapte. De jongen deinsde geschrokken achteruit en trok lijkleek weg ...'

Lisa en Simon zijn onafscheidelijk, maar hun vriendschap komt onder druk te staan wanneer ze Ben leren kennen. Hun nieuwe klasgenoot blijkt een groot geheim met zich mee te dragen. Een geheim dat weleens het lot zou kunnen bepalen van de beroemde Condor-autofabriek. De fabriek zit in grote problemen en de directeur wil Ben gebruiken om Condor van de ondergang te redden. Kunnen Lisa en Simon hun vriend beschermen tegen een man die bereid is tot het uiterste te gaan?

Korte inhoud

De Marokkaanse Aïsha is ongelukkig. Ze weet zeker dat niemand haar kan helpen. Maar zo verder gaan wil ze ook niet. Ze ziet maar één oplossing. Is Aïsha nog te redden?

Korte inhoud

Marloes woont bij haar eigenzinnige vader en heeft daardoor weinig vrienden. Op een ongewone manier raakt ze bevriend met Daan, een schuchtere jongen in een rolstoel. Zijn ouders zijn erg rijk en hebben een schoenenfabriek. Het zijn strenge mensen met nauwgezette regels. Een van die regels is dat hun zoon niet met 'buitenkinderen' mag omgaan. Maar daaraan storen de kinderen zich niet. Marloes neemt Daan mee de straat op, en dan begint de ellende. Daan wordt ontvoerd. Vreemd genoeg blijken de ontvoerders geen onbekenden te zijn...

Korte inhoud

De dertienjarige Sarah zit in een centrum voor jeugdzorg omdat ze volgens haar moeder onhandelbaar is. Sarah vlucht met de trein, op zoek naar een toekomst. Maar daarna is niets meer wat het lijkt. De werkelijkheid breekt aan diggelen. De tijd bevriest en alles en iedereen rondom Sarah staat plotseling stil. Wat is de oorzaak van deze doodse stilte? En waarom kan Sarah zich als enige bewegen?

Korte inhoud

Maali gaat op weg naar de hel om de kostbare zingende drum terug te halen, die de duivel van de mensen heeft gestolen. Hij gelooft dat zijn moeder, die hij nooit heeft gekend, het Kwaad daarbij heeft geholpen, ook al zegt zijn vader van niet. Op zijn tocht neemt hij niet veel meer mee dan een bijzonder omslagdoek, wat amandelen, een waterkruik en, aan zijn voeten, de veel te grote sandalen van zijn vader. Een vreemd meisje met woest, wollig haar geeft hem op de valreep haverkoeken en twee tovereieren mee.

Korte inhoud

Na de dood van haar vader verhuist Nikki met haar moeder naar een andere buurt. In haar nieuwe klas krijgt ze een plekje toegewezen in het groepje van de vriendinnen Janine, Valerie en Saartje. De drie meiden laten duidelijk merken dat ze het jongensachtige gedrag van Nikki maar niks vinden. Als blijkt dat Nikki prima met jongens op kan schieten en zelfs met ze voetbalt, is Saartje stikjaloers. Ze doet van alles om Nikki dwars te zitten en probeert haar vriendinnen daarin mee te trekken.

Tijdens de voorbereidingen voor het schoolfeest is Nikki bij geen enkel groepje welkom, zodat ze gedwongen wordt alleen iets te doen. Maar Nikki laat zich niet kennen en bedenkt een bijzondere act...

De thema's met de bijhorende boeken (kwartetoverzicht)

FANTASIEVERHALEN

= Bij deze verhalen gebeuren ongelofelijke dingen! Je leest over gebeurtenissen die in de werkelijkheid (vaak) niet kunnen gebeuren. Soms verzint een schrijver een heel andere wereld, een wereld die helemaal anders is dan die van ons (denk maar aan de schrijfster van Harry Potter!). De personages kunnen verzonnen wezens zijn zoals elfjes, trollen, hobbits, ...

MYTHEN, SAGEN EN LEGENDEN

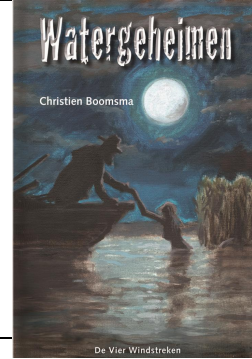
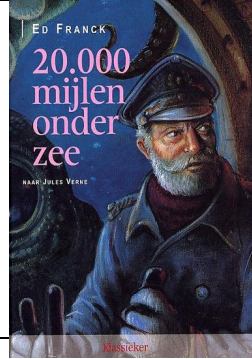
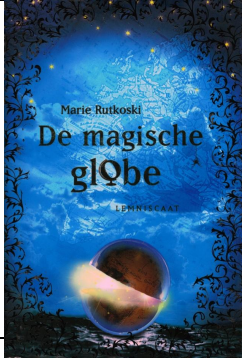
= Deze verhalen zijn eigenlijk al heel oud. Het zijn volksverhalen: verhalen die door het volk (de mensen) worden verteld. Sommige verhalen zijn al duizenden jaren oud. De mythen, sagen en legenden spelen zich vaak af in een andere tijd (bv. de middeleeuwen) en de personages kunnen gewone mensen, halfgoden (mensen waarvan één van de ouders een god was) of heiligen zijn.

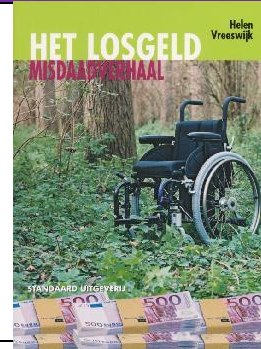
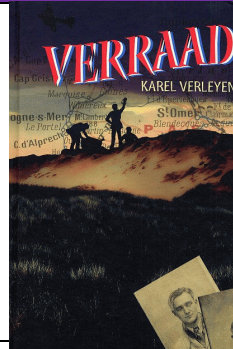
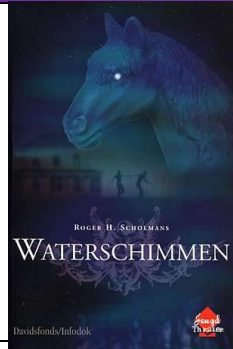
AVONTUURVERHALEN

= In deze verhalen beleven de personages vaak een avontuur. Vaak lees je dat het hoofdpersonage op reis gaat. Tijdens zijn of haar reis gebeuren er spannende en gevaarlijke dingen.

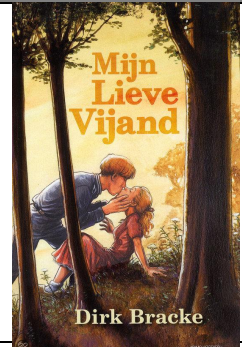
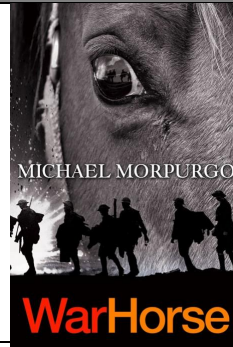
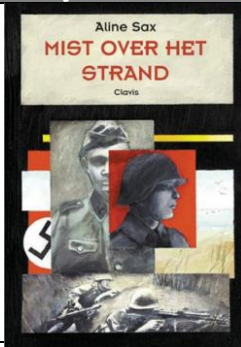
DETECTIVEVERHALEN

= Als je een detectiveverhaal leest, dan zal het verhaal over een mysterie of misdaad gaan. Het hoofdpersonage zoekt (vaak samen met vrienden) naar een oplossing voor dit probleem.

OORLOGSVERHALEN

= Bij deze verhalen zal het steeds over een oorlog gaan. De personages leven in een tijd waar er oorlog heerst.

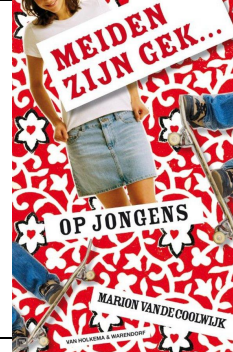
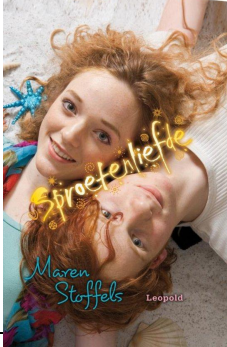

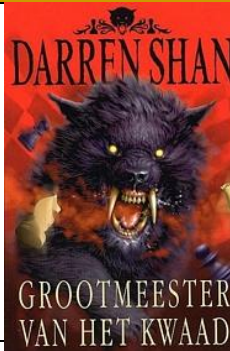
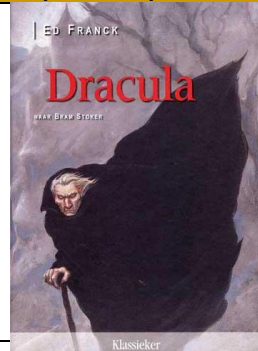
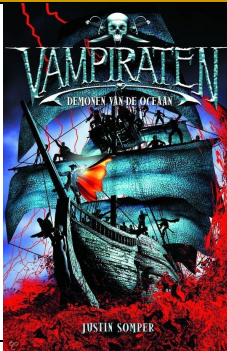
LIEFDESVERHALEN

= Bij deze verhalen is het liefdesverhaal tussen twee (of meerdere) personages het belangrijkste. Het verhaal kan bijvoorbeeld over een verboden liefde gaan, maar ook over de eerste keer dat je verliefd wordt!

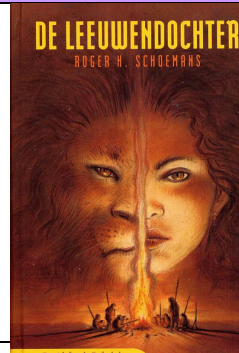
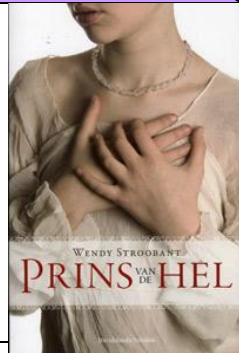
GRIEZELVERHALEN

= Deze verhalen gaan over gebeurtenissen waarvan je kippenvel krijgt! De personages kunnen gewone mensen zijn die zeer enge dingen meemaken, maar ook monsters, demonen, vampiers, spoken,... komen vaak voor in deze verhalen!

HISTORISCHE VERHALEN

= Als je een historisch verhaal leest, dan lees je over de geschiedenis! De verhalen kunnen zich afspelen tijdens de prehistorie (bij de oermensen), de middeleeuwen, 50 jaar geleden,... . De personages in het verhaal kunnen echt hebben bestaan. Denk maar aan koning Karel de Grote of de Egyptische farao's.

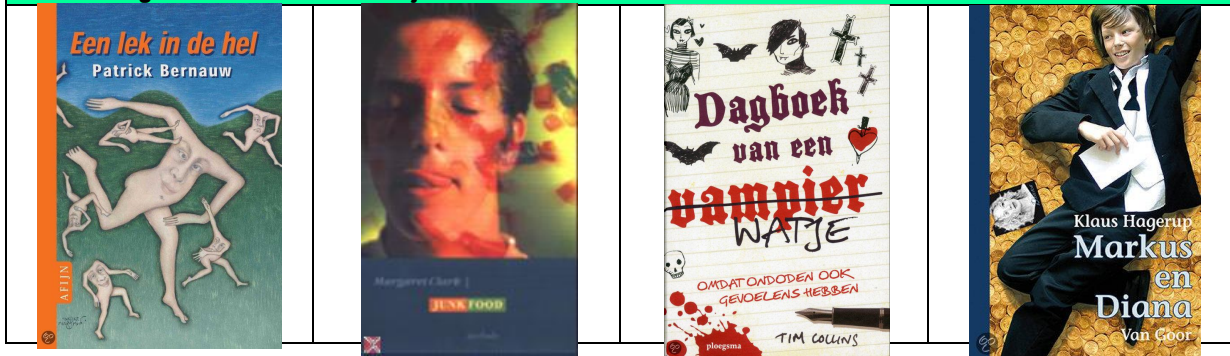
WAARGEBEURDE VERHALEN

= Deze verhalen zijn gebaseerd op gebeurtenissen die echt gebeurd zijn! Het kan wel zijn dat de namen anders zijn of sommige (kleine) dingen zijn in het verhaal verzonnen.

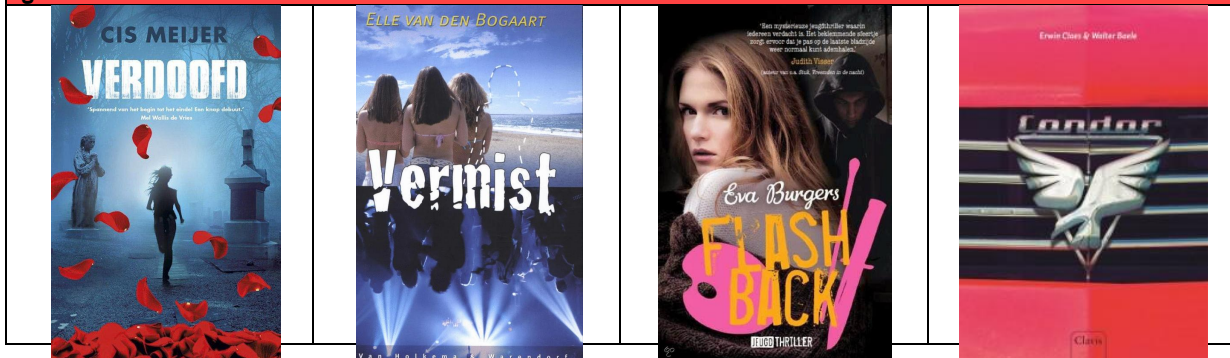
GRAPPIGE VERHALEN

= Bij deze verhalen is het vooral de bedoeling dat je kan lachen. Het onderwerp van het verhaal is steeds heel verschillend, maar door de manier waarop het verhaal geschreven is, zal je ermee moeten lachen!

THRILLERS

= Een thriller is een spannend misdaderverhaal. Deze verhalen zitten vol actie en gevaar.

SCIENCEFICTIONVERHALEN

= Deze verhalen gaan over de toekomst. De gebeurtenissen in het verhaal vinden plaats op onze aarde in de toekomst, in de ruimte (op een andere planeet),... . Soms kunnen er robots, aliens,... in voorkomen.

DIERENVERHALEN

= Bij deze verhalen spelen dieren een grote rol. Vaak zijn zij het hoofdpersonage. In sommige verhalen kunnen de dieren praten, maar in andere verhalen zijn de dieren zoals wij ze kennen (en praten ze niet).

GEMAKKELIJKE VERHALEN

= Deze verhalen zijn op een eenvoudige manier geschreven. Als je het moeilijk hebt met de Nederlandse taal, dan zijn deze boeken perfect voor jou! De thema's waarover deze verhalen gaan, zijn heel verschillend.

Jouw naam: .....

Dit boek wil ik wel eens lezen!

Titel van het boek: .....

Naam van de auteur: .....

Jouw naam: .....

Dit boek wil ik wel eens lezen!

Titel van het boek: .....

Naam van de auteur: .....

Jouw naam: .....

Dit boek wil ik wel eens lezen!

Titel van het boek: .....

Naam van de auteur: .....

Jouw naam: .....

Dit boek wil ik wel eens lezen!

Titel van het boek: .....

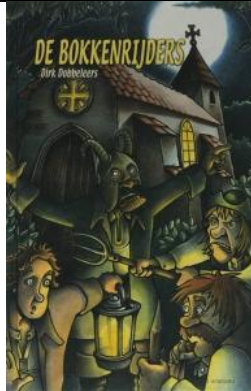
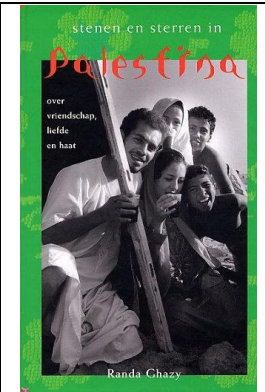
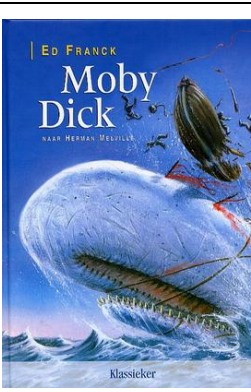
Naam van de auteur: .....

Correctiesleutel

In de correctiesleutel vindt u enkel oplossingen van opdrachten waarbij maar één mogelijkheid correct is. De andere opdrachten zijn eigen mening of hebben uitgebreide oplossingmogelijkheden.

Hoek 1, Combimatch

				
3	10	5	9	2
				
4	1	8	7	6

Hoek 4, Maak een boekenlegger!

FOTO	INSTRUCTIE
	<p>Neem een schaar, een potlood, een lijmstift en een geodriehoek of meetlat.</p>
	<p>Kies een gekleurd papier. Dit papieren vierkantje is steeds 12 cm op 12 cm groot.</p>
	<p>Teken op dit papier drie vierkanten (op dezelfde manier als op de foto). Elke zijde van elk vierkant is steeds 6 cm lang.</p>

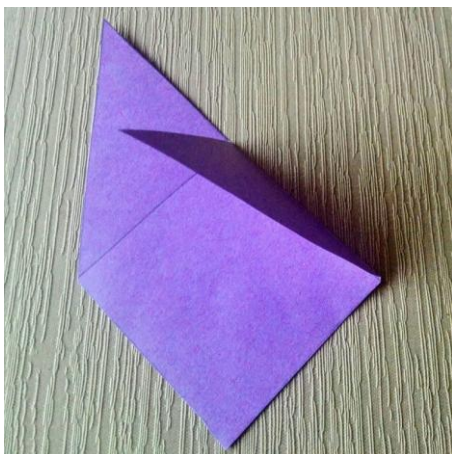
Teken in de twee buitenste vierkanten een diagonale lijn (op dezelfde manier als op de foto).

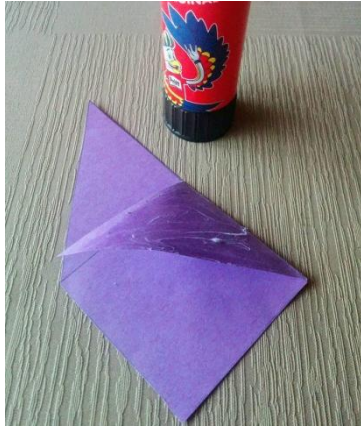
Kleur in deze twee vierkanten de buitenste driehoeken.

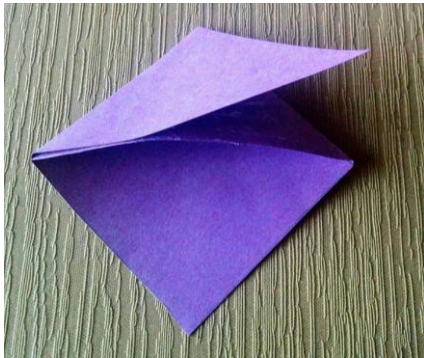
Knip het figuurtje uit. De gekleurde driehoeken horen niet bij het figuurtje.

Plooi eerst de rechtse driehoek naar het vierkantje (zorg dat je op de lijn plooi).

Lijm het bovenzvlak van de rechtse driehoek.

Plooi daarna de linkse driehoek naar het gelijmde driehoekje.

Druk de driehoekjes stevig tegen elkaar.

Gebruik je fantasie om je boekenlegger te versieren!

Spits je oren!

Opdracht 1

We gaan vandaag onze oren oefenen. Dat wil zeggen dat we een luisteroefening gaan doen!

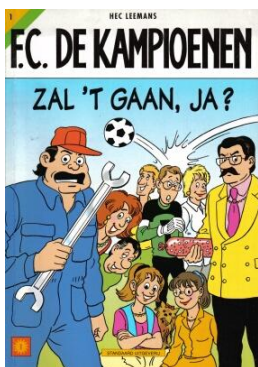
We gaan hiervoor een strip van F.C. De Kampioenen gebruiken. Maar wie of wat zijn F.C. De Kampioenen? Lees onderstaande tekst samen met je leerkracht!

Wat is F.C. De Kampioenen?

F.C. De Kampioenen is een Vlaamse, grappige televisieserie waar heel veel Belgen naar kijken.

Dat merk je ook aan het aantal seizoenen: er zijn 21 seizoenen van deze serie gemaakt!

Het gaat over een café-voetbalploeg, een ploeg die F.C. De Kampioenen heet, die heel slecht kan voetballen. De personages zijn de voorzitter van de ploeg, enkele spelers en hun vrouwen, de cafébazin en haar gezin en de buurman. Ze beleven heel wat avonturen samen die vaak enorm grappig zijn.

De eerste F.C. De Kampioenenstrip werd in 1997 uitgegeven. Het is een stripreeks die heel veel succes heeft! Zo zullen sommigen onder jullie zeker en vast al eens een stripverhaal over hen hebben gelezen!

Ik kende F.C. De Kampioenen al (duid aan).

- Ja
- Neen

Van waar ken je ze dan (duid aan)?

- Ik kijk naar de serie op televisie.
- Ik lees zelf de strips.

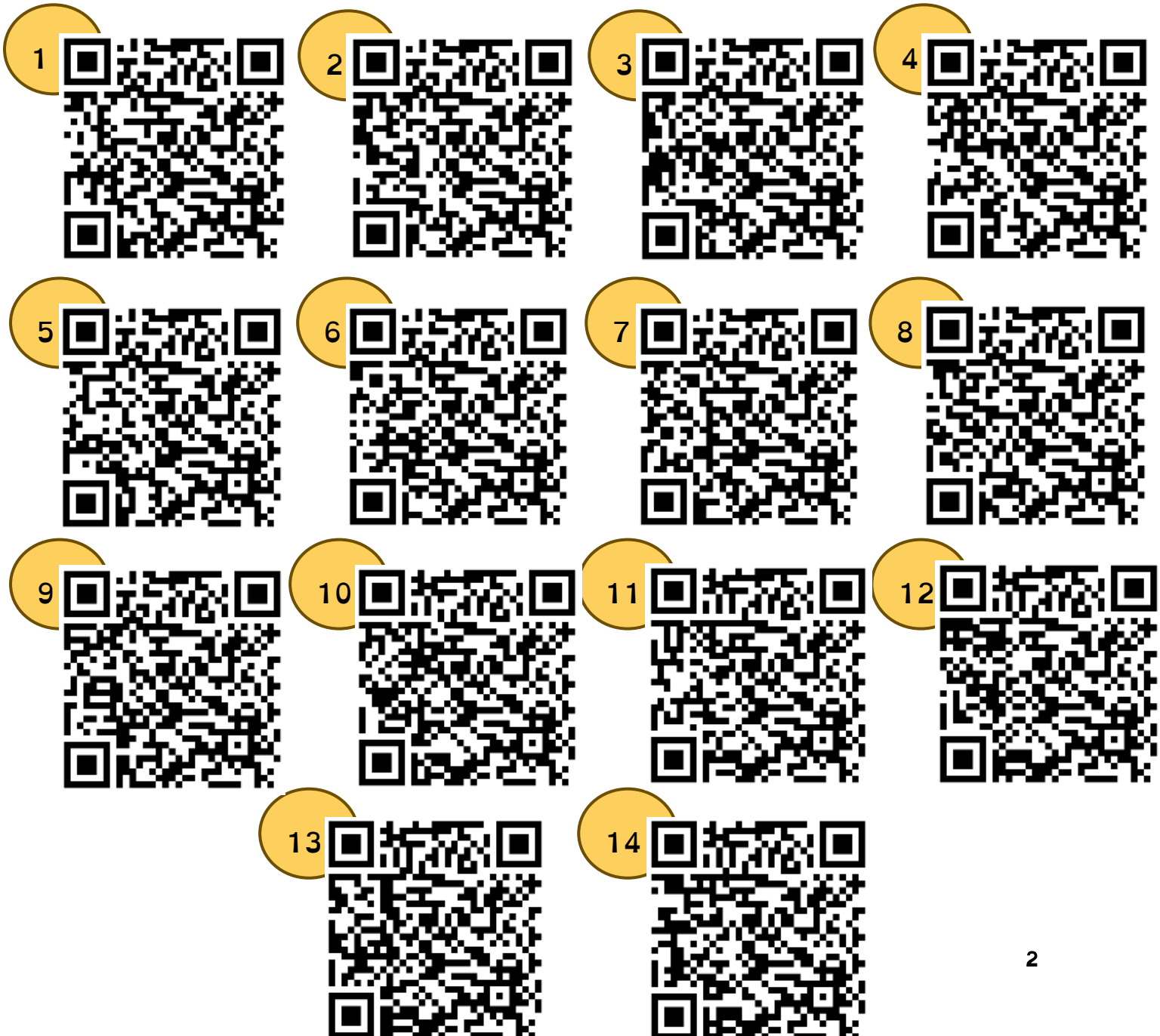
Opdracht 2

In de strips van F.C. De Kampioenen zijn er ook heel veel hoofdpersonages. Tijd om even kennis te maken!

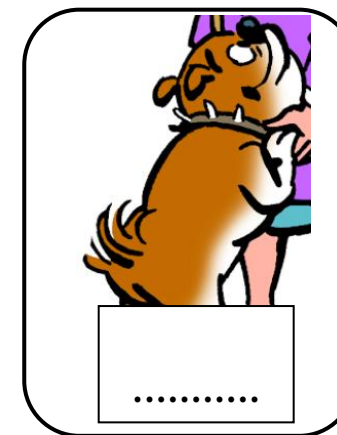
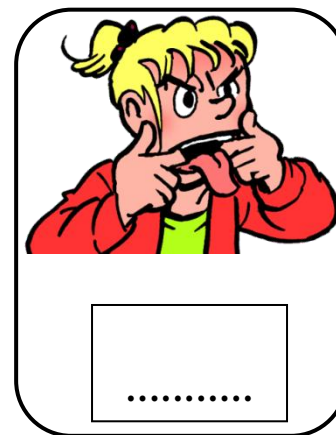
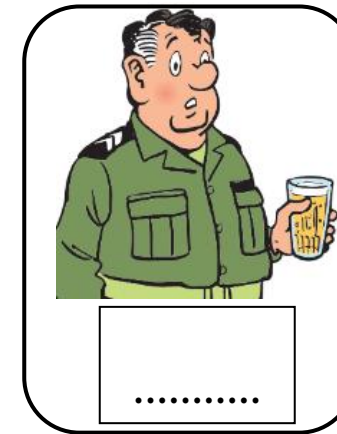
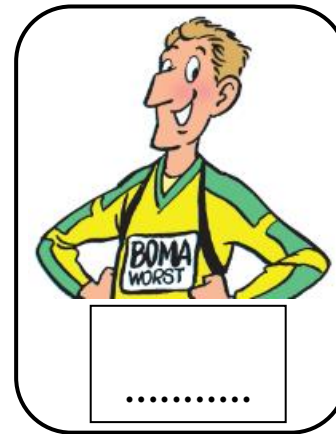
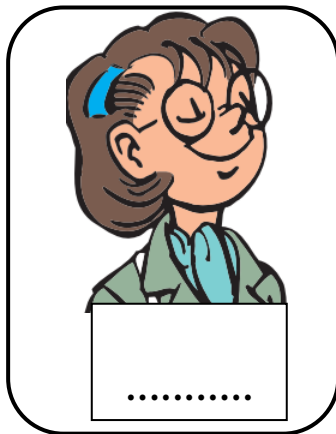
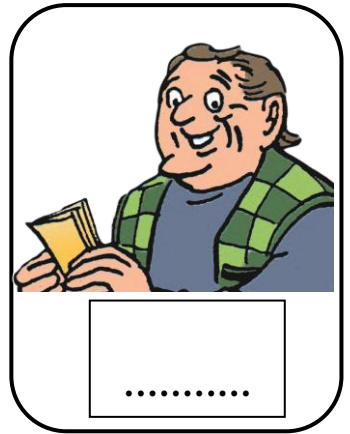
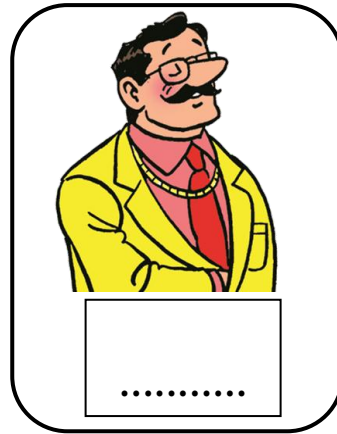
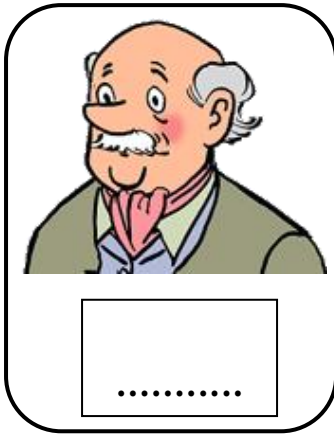
Zoals je kan zien, vind je op deze pagina 14 QR-codes. Elke QR-code bevat de beschrijving van een personage. De personages vind je terug op de volgende pagina.

Scan de QR-codes en luister aandachtig naar elke beschrijving. Combineer het juiste nummer met het correcte personage!

❖ Beschrijving van de personages

❖ De personages

Opdracht 3

Denk eerst even na over de vragen in onderstaand kader. Je mag hier ook in noteren!

Wie is Maurice?

Wat zou die erfenis zijn?

Wat zou er kunnen gebeuren in het verhaal?

Wie is jouw favoriete personage?

Opdracht 4

Nu we even hebben nagedacht over het stripverhaal gaan we het luisterfragment voor de **eerste keer beluisteren**.

Waarover gaat het stripfragment? Leg uit in eigen woorden!

.....

.....

.....

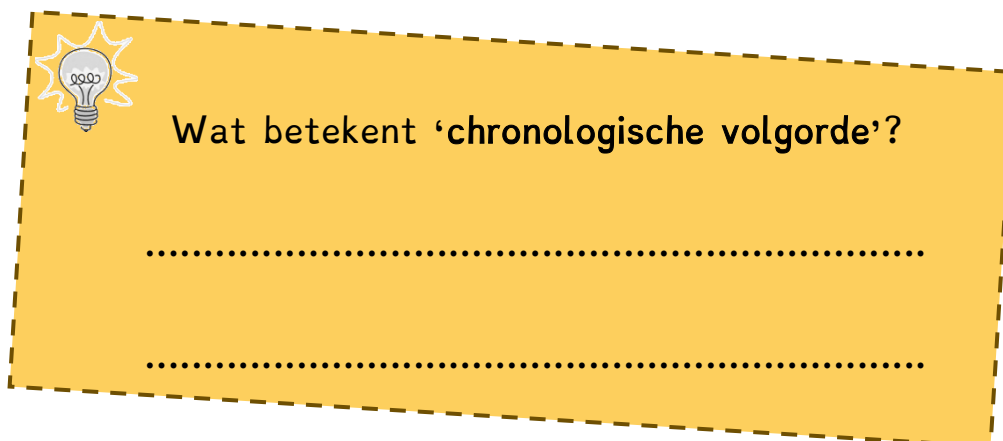
Opdracht 5

Tijd voor actie! Ga per twee/drie aan twee tafels zitten.

Je krijgt zo dadelijk een envelop. Hierin zitten 40 stripkadertjes van de strip *F.C. De Kampioenen*.

Aan de hand van het stripverhaal dat je net hebt beluisterd, proberen jullie de prentjes in **chronologische volgorde** te leggen!

Doe jullie best, want de leerkracht geeft zowel punten op de correcte chronologische volgorde als op samenwerking (dit kan je ook zien op de volgende pagina)!

 Wat betekent 'chronologische volgorde'?

.....

.....

Hoe beoordeelt de leerkracht mij?

Heb je samen met je groepje aandachtig geluisterd? Denk je dat de stripkadertjes in chronologische volgorde liggen? Prima!

Maak nu een duidelijke foto van jullie oplossing en stuur deze naar jullie leerkracht. De leerkracht geeft hier namelijk punten op!

Te behalen score		Resultaat
10	<u>37 à 40</u> stripkadertjes liggen in de juiste, chronologische volgorde.	
9	<u>33 à 36</u> stripkadertjes liggen in de juiste, chronologische volgorde.	
8	<u>29 à 32</u> stripkadertjes liggen in de juiste, chronologische volgorde.	
7	<u>25 à 28</u> stripkadertjes liggen in de juiste, chronologische volgorde.	
6	<u>21 à 24</u> stripkadertjes liggen in de juiste, chronologische volgorde.	
5	<u>17 à 20</u> stripkadertjes liggen in de juiste, chronologische volgorde.	
4	<u>13 à 16</u> stripkadertjes liggen in de juiste, chronologische volgorde.	
3	<u>9 à 12</u> stripkadertjes liggen in de juiste, chronologische volgorde.	
2	<u>5 à 8</u> stripkadertjes liggen in de juiste, chronologische volgorde.	
1	<u>0 à 4</u> stripkadertjes liggen in de juiste, chronologische volgorde.	

Veel succes !

Beoordeel jullie samenwerking!

Het is uiteraard ook belangrijk om na te denken over de samenwerking met je partner. Ga even apart zitten en beoordeel de samenwerking met jouw teamgenoot. Wees eerlijk!

Ik, ... (jouw naam), heb samengewerkt met ..... (naam teamgenoot).

			
Luisteraandacht (ik)	Ik heb aandachtig naar het stripfragment geluisterd.	Ik heb meestal naar het stripfragment geluisterd, maar was soms wat afgeleid.	Ik heb niet naar het stripfragment geluisterd.
Zet een kruisje wat volgens jou van toepassing is.			
Luisteraandacht (teamgenoot)	Mijn teamgenoot heeft aandachtig naar het stripfragment geluisterd.	Mijn teamgenoot heeft meestal naar het stripfragment geluisterd, maar was soms wat afgeleid.	Mijn teamgenoot heeft niet naar het stripfragment geluisterd.
Zet een kruisje wat volgens jou van toepassing is.			

Samen denken	Ik en mijn teamgenoot hebben allebei goed nagedacht over de juiste chronologische volgorde van het stripfragment.	Eén van ons heeft iets meer nagedacht over de juiste, chronologische volgorde van het stripfragment.	Eén van ons heeft alleen nagedacht over de juiste, chronologische volgorde van het stripfragment. De ander heeft niet nagedacht.
Zet een kruisje wat volgens jou van toepassing is.			
Samen overleggen	Ik en mijn teamgenoot hebben steeds overlegd. We hebben dus geen discussies gehad over de volgorde van de stripkadertjes.	Ik en mijn teamgenoot hebben steeds overlegd. We hebben wel af en toe een discussie gehad over de volgorde van de stripkadertjes.	Ik en mijn teamgenoot hebben nooit overlegd. We hebben alleen maar discussies gehad over de volgorde van de stripkadertjes.
Zet een kruisje wat volgens jou van toepassing is.			
Teamsfeer	Ik en mijn teamgenoot waren een goed team. Het was aangenaam om met hem te werken.	Ik en mijn teamgenoot waren een goed team. Toch zou ik volgende keer liever met iemand anders samen werken.	Ik en mijn teamgenoot waren geen goed team. Ik wil nooit meer met hem of haar samenwerken.
Zet een kruisje wat volgens jou van toepassing is.			

Opdracht 6

Je hebt de stripwereld van F.C. De Kampioenen nu een beetje beter leren kennen en... je hebt je oren getraind.

Tijd om te ontspannen!

De leerkracht heeft vooraan enkele stripfragmenten klaarliggen. Zoals je zal zien, staat er niets in de tekstballonnetjes.

Wat moet je doen?

1. Kies één stripfragment.
2. Verzin toffe, originele tekstjes die je in de tekstballonnetjes schrijft. Maak er een leuk verhaal van!
3. Hang jouw stripfragment op de aangewezen muur.
4. Als iedereen in de klas klaar is, bekijk je alle stripverhalen.
5. Kies de drie leukste stripverhalen uit en hang hier een 'vind-ik-leuk-duimpje' bij!
6. De drie beste stripverhalen krijgen een speciaal plekje in de klas zodat iedereen dit kan bewonderen.

info voor de leerkracht

Spits je oren!

Doel

Bij deze les wordt vooral het genietend luisteren benadrukt. Leerlingen leren door aandachtig te luisteren een populaire, Vlaamse strip kennen, namelijk *F.C. De Kampioenen*. Door deze stripreeks aan luisteropdrachten te koppelen, worden ook enkele luistervaardigheidsdoelen behaald.

Werkwijze

- **Opdracht 1**

Bij deze opdracht lezen de leerkracht en de leerlingen samen wie/wat F.C. De Kampioenen zijn a.d.h.v. een korte tekst. De leerkracht probeert hier vooral te achterhalen of de leerlingen deze stripreeks (of de televisieserie) al kennen.

- **Opdracht 2**

Opdracht 2 wil vooral de leerlingen laten kennismaken met de hoofdpersonages die in de strips van *F.C. De Kampioenen* verschijnen. Door gebruik te maken van QR-codes (waar u de beschrijving van de hoofdpersonages hoort) en een combineersysteem zijn leerlingen met luistervaardigheid bezig.

Voor deze opdracht moet u er dus voor zorgen dat er WiFi in de klas aanwezig is, zodat leerlingen de QR-codes met hun smartphone/iphone of schooltablet kunnen scannen en luisteren naar de beschrijving. Qua organisatie is het ook heel nuttig als u aan de leerlingen vraagt om oortjes gebruiken. Zo creëert u rust in de klas en kunnen de leerlingen geconcentreerd werken.

U kan de leerlingen individueel of per twee laten werken. Deze keuze ligt aan u en de klassituatie.

- **Opdracht 3**

Voor de eigenlijke luisteroefening (zie opdracht 4) heb ik gebruik gemaakt van de strip *'De erfenis van Maurice'*. Het is belangrijk dat de leerkracht en de leerlingen eerst gaan brainstormen over het verhaal: Waarover zou dit gaan? Wie is Maurice? Wat zou die erfenis zijn? ...

Deze brainstorm kan u klassiek aanpakken (gebruikmakend van uw krijtbord of met Post-Its werken), maar u kan leerlingen ook laten brainstormen via Padlet. Padlet is een site waarop u een digitaal bord kan aanmaken. Door de leerlingen de code van uw bord te geven, kunnen zij via hun smartphone/Iphone digitaal Post-Its 'plakken' op uw digitale bord. Organisatorisch is dit zeer makkelijk te halen én zo kan u ook makkelijk controleren dat iedereen meedenkt!

TIP: Zorg ervoor dat u het stripverhaal ook kan tonen. Zo worden leerlingen nog nieuwsgieriger naar het stripverhaal!

- **Opdracht 4**

Bij deze opdracht laat u de leerlingen het luisterfragment voor de eerste keer beluisteren (let op dat u niet het bijhorende filmpje laat zien). Na een eerste keer te hebben geluisterd, laat u de leerlingen individueel opschrijven waarover het fragment gaat. Tot slot bespreekt u hun bedenkingen klassikaal.

- **Opdracht 5**

Als de leerlingen het luisterfragment voor de eerste keer hebben beluisterd (zie opdracht 4), verdeelt u de klas in groepjes van twee (of drie). Daarna deelt u de enveloppen uit met hierin de losse stripfragmentjes. Laat de leerlingen eerst de fragmentjes lezen. Als alle groepjes klaar zijn met lezen, start u het luisterfragment voor de tweede keer. De leerlingen mogen tijdens het luisteren de stripfragmentjes in chronologische volgorde leggen. Indien het echt nodig is, laat u het luisterfragment voor een derde keer beluisteren (enkel bij een zeer zwak klasniveau).

Na het beluisteren laat u uw leerlingen een foto nemen van hun definitieve volgorde. Deze foto sturen ze dan naar uw schoolmail zodat u punten kan geven (evaluatie op het onderdeel luisteren).

De leerlingen kunnen maximum 10 punten verdienen.

Na het versturen van hun foto, laat u de leerlingen het filmpje bekijken. Zo zien zij (en ook u) meteen de correcte, chronologische volgorde van het stripfragment!

Tot slot laat u de leerlingen (individueel) de samenwerking beoordelen a.d.h.v. het gegeven evaluatiekadertje. Bij dit onderdeelje kunnen de leerlingen maximum 5 punten bij elkaar sprokkelen. Nadat de leerlingen hun oordeel hebben gegeven, kan u hun gegeven punten bekijken en noteren tijdens opdracht 6 (wanneer de leerlingen zelfstandig aan de slag zijn).

- **Opdracht 6**

De afsluitende opdracht wil leerlingen creatief stimuleren. U heeft als leerkracht enkele stripfragmenten met blanco tekstballonnen vooraan in de klas gelegd. De leerlingen kiezen één van deze fragmenten uit en verzinnen zelf een passende tekst.

Op deze manier wordt ook het creatief schrijven op een kleinschalige manier gestimuleerd. Laat de leerlingen dit individueel proberen. Wanneer u weet dat uw klas hier problemen mee heeft, kan u hen ook per twee laten werken.

Wanneer de leerlingen klaar zijn, zorgt u voor een vrije muur of een schoon bord waar de leerlingen hun stripverhaal tentoon kunnen stellen. Laat de leerlingen alle verhalen lezen en hun drie favorieten kiezen. Ze kiezen hun favorieten door een ‘vind-ik-leuk-duimpje’ bij de stripverhalen van hun keuze te hangen.

De drie verhalen met de meeste likes worden op een speciale plaats in de klas (of in het schoolgebouw) gehangen. Dit is een stimulans om leerlingen hun creatiefste kans te prikkelen.

Tijdsduur

Dit lesmateriaal is goed voor twee à drie lessen. Het kan zijn dat sommige opdrachten wat langer duren (omwille van het klasniveau of eventuele externe factoren).

Geschatte tijd per opdracht:

- opdracht 1 ⇒ 10 minuten
- opdracht 2 ⇒ 20 à 30 minuten
- opdracht 3 ⇒ 10 à 15 minuten
- opdracht 4 ⇒ 10 minuten
- opdracht 5 ⇒ 20 à 30 minuten
- opdracht 6 ⇒ 20 à 30 minuten

Materiaal

- Smartphone/Iphone of klastablet met QR-scanner
- Oortjes
- Stripverhaal 'De erfenis van Maurice'
- Eigen keuze: Post-Its of www.padlet.com
- Luisterfragment: <https://goo.gl/1p83l0>
- Losse stripfragmenten (per groepje één pakketje van 40 afbeeldingen)
- Stripfragmenten met blanco tekstballonnen
- Vind-ik-leuk-duimpjes

Lesdoelen

- K: De leerlingen kunnen het woord ‘chronologische volgorde’ toepassen bij een gegeven opdracht.
- TV: De leerlingen kunnen aan de hand van een ingesproken beschrijving de personages van de stripreeks *F.C. De Kampioenen* herkennen.
- TV: De leerlingen kunnen (kort) samenvatten waarover een gegeven luisterfragment gaat.
- TV: De leerlingen kunnen aan de hand van een gegeven luisterfragment 40 stripfragmenten in chronologische volgorde leggen.
- TV: De leerlingen kunnen aan de hand van een gekozen stripfragment korte, passende tekstjes in een blanco tekstballon schrijven.
- INF: De leerlingen kunnen de verschillende personages van de stripreeks *F.C. De Kampioenen* onderscheiden.
- A: De leerlingen zijn bereid om gebruikt te maken van ICT-toepassingen.
- A: De leerlingen zijn bereid om klasgenoten op een eerlijke manier te beoordelen.

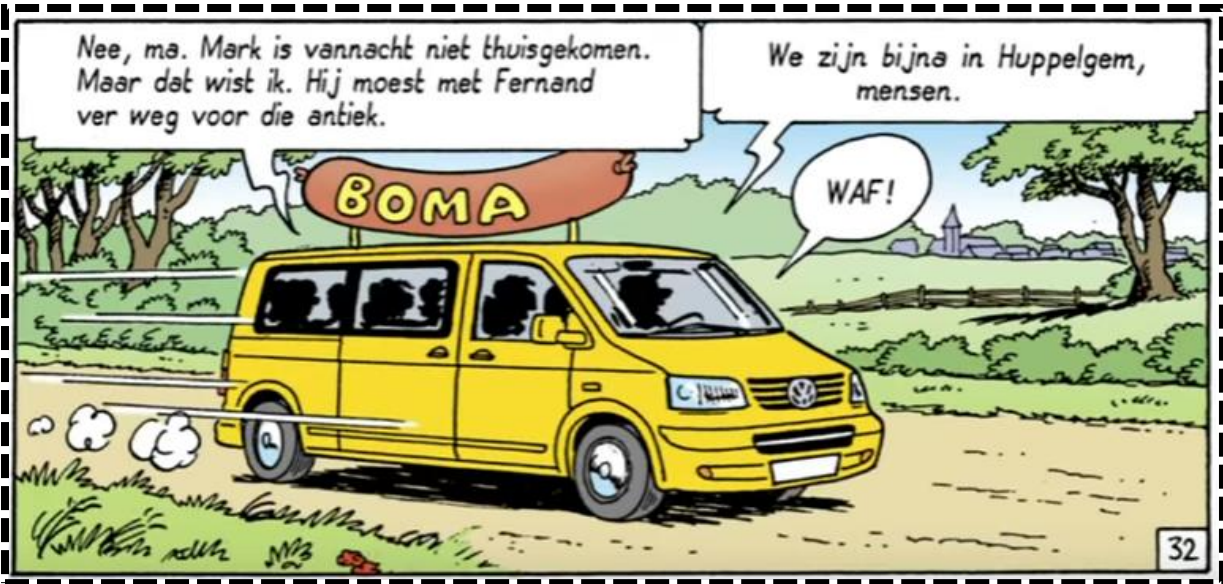
Bronnen

- Stripreeks *F.C. De Kampioenen* (geraadpleegd op 2-01-17)
- Stripreeks *De Kiekeboes* (geraadpleegd op 2-01-17)
- Stripreeks *Tamara* (geraadpleegd op 2-01-17)
- Stripreeks *The Gamercat* (geraadpleegd op 2-01-17)
- <https://goo.gl/uFQNBj> (geraadpleegd op 2-01-17)
- www.zitacomics.be/nl/strips/fc-de-kamioenen/ (geraadpleegd op 2-01-17)

Bijlagen

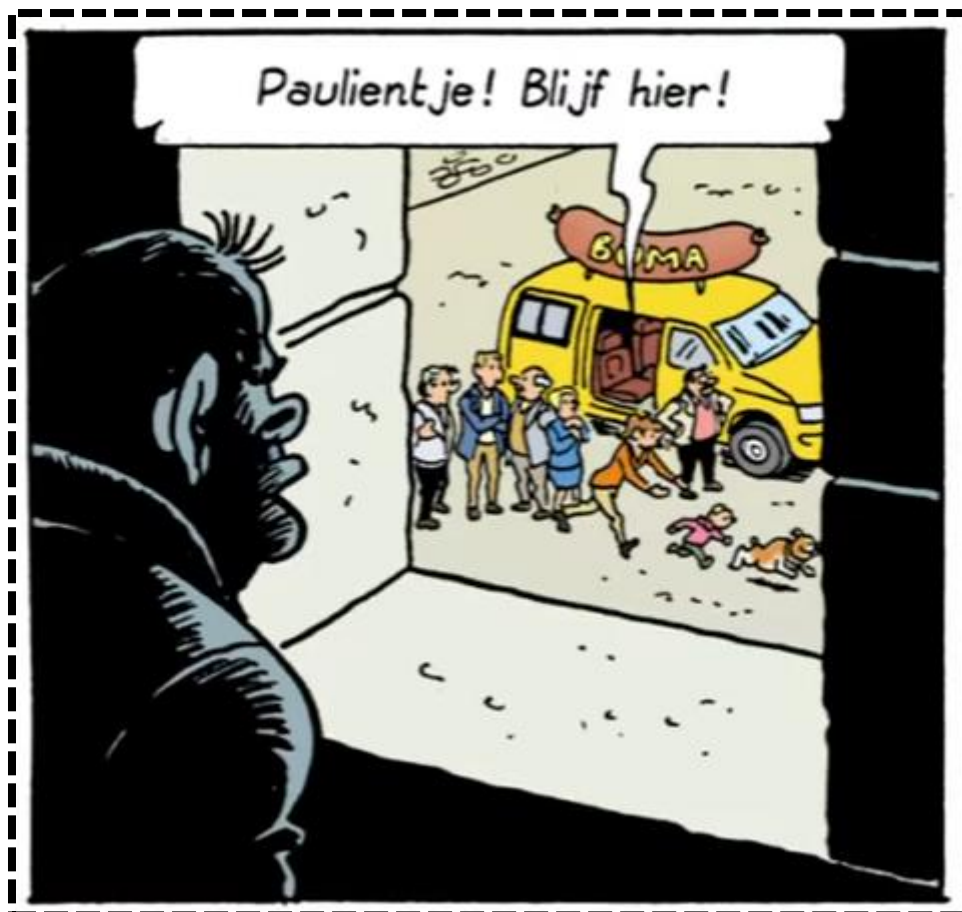
- Grote, losse stripfragmenten (per groepje één pakketje van 40 afbeeldingen)
- Stripfragmenten met blanco tekstballonnen
- Vind-ik-leuk-duimpjes
- Correctiesleutel

We moeten haar ongelooflijk in het oog houden, sinds ze begint te stappen. Hahaha!

Hahaha! Hihhi!

Paulien!
Hier!

Vooruit, Maurice. De kasteelheer gaat als eerste naar binnen.

Ik heb al gezegd dat ik die erfenis niet wil. Wat moet ik nu met een kasteel?!

Oei! Het is hier donker, Maurice!

KRIEIEIEIEP!

Een lichtknop! Ik zeg altijd: als er licht is, verdwijnt de duisternis.

En ik zeg altijd: schiet op, copain! We willen het kasteel zien!

BENG!

Ai!

Oei!

Is me dat verschieten! Wat is er gebeurd?

Het is niets. Gewoon de deur die dichtsloeg.

Er moet hier een flinke tocht staan!

Ja! De wind tussen je twee oren, zeker!

In deze zaal is de tafel feestelijk gedekt. Alsof ze ons verwachten.

Dat is wel heel vreemd, hè Pol?
Niemand weet toch dat we hier zijn?

Laten we nog eens kijken...

Nee, Pol! Ik wil hier weg!
Nu! Onmiddellijk!

Er... er ligt niets meer op die
schotel! Het hoofd is weg!

We... we hebben toch niet gedroomd, hè?

Ik blijf geen minuut langer in dit spookkasteel! Kom, Xavier!

Laten we weggaan, Bea. Dit is geen goede omgeving voor Paulien.

We zouden beter de politie bellen. Er is hier misschien een moord gebeurd.

Maar Pol! Er is geen
bewijs! Dat hoofd is weg!

**AAAH! HET
IS TERUG!**

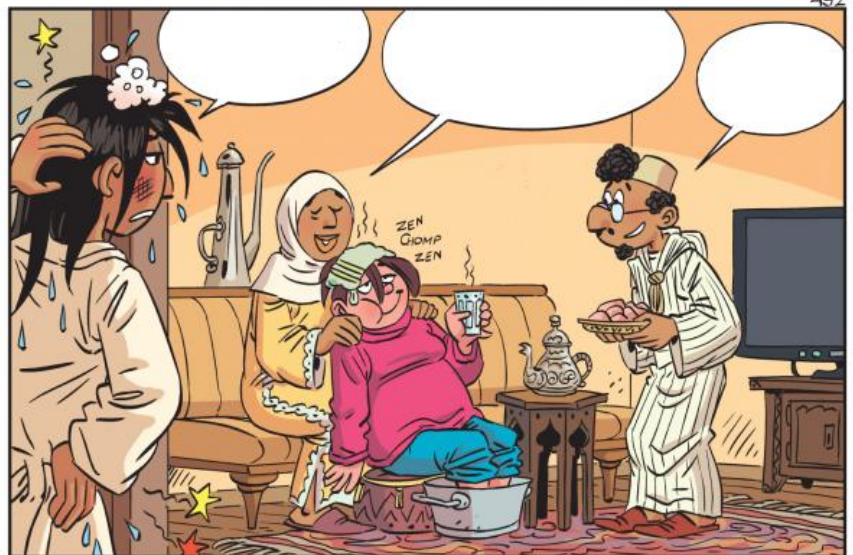
Laat mij eens proberen, voorzitter.
Verdomme, geen beweging in
te krijgen.

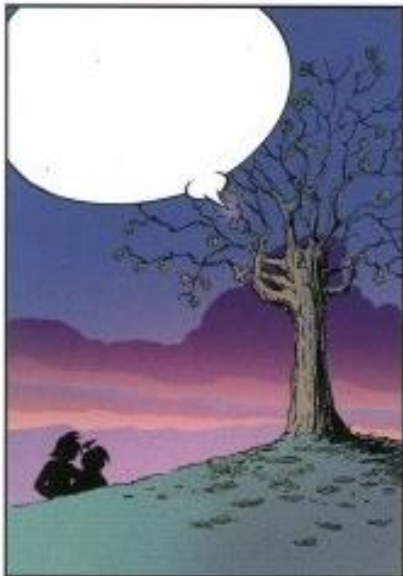
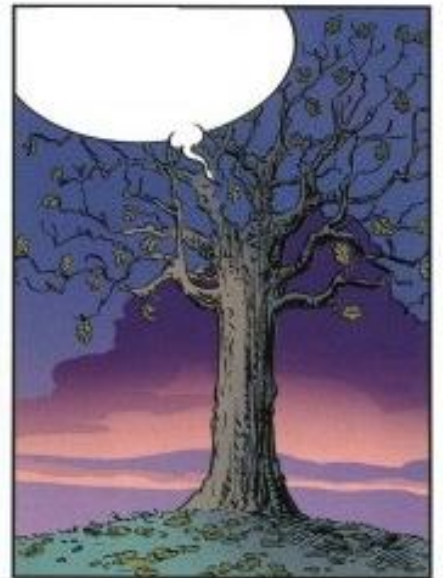
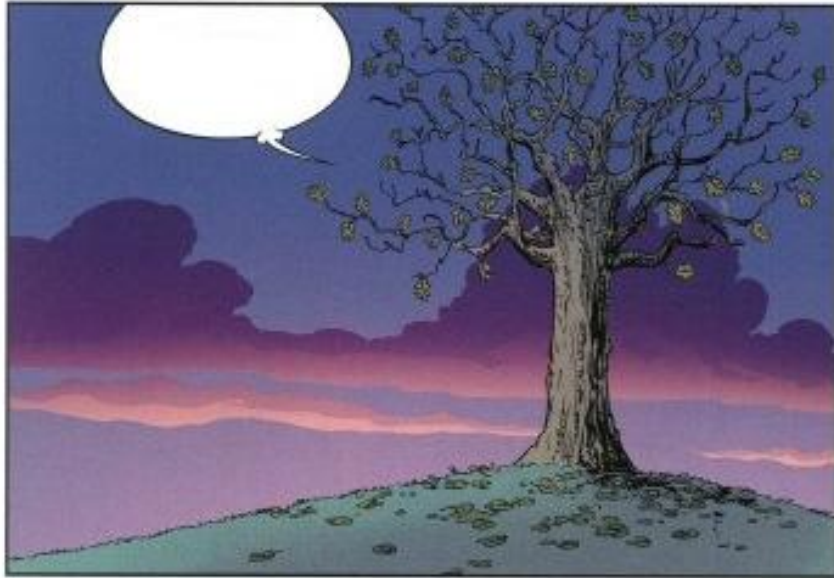
Dat is allemaal jouw schuld, copain!
Het is jouw kasteel!

Ik heb jullie gewaarschuwd.
Mijn oom was een rare kwibus.

the GaMERCaT by Samantha Whitten

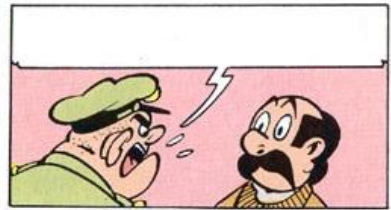
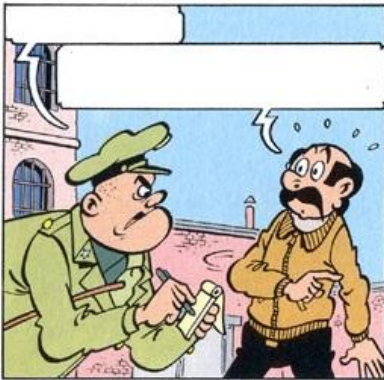
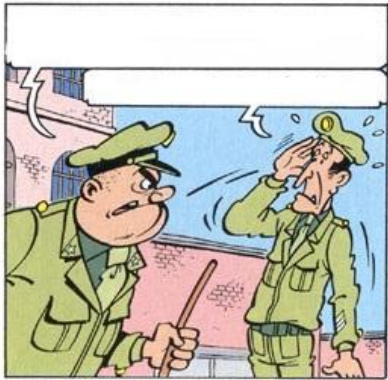
theGaMERCaT.com

the GaMERCaT by Samantha Whitten

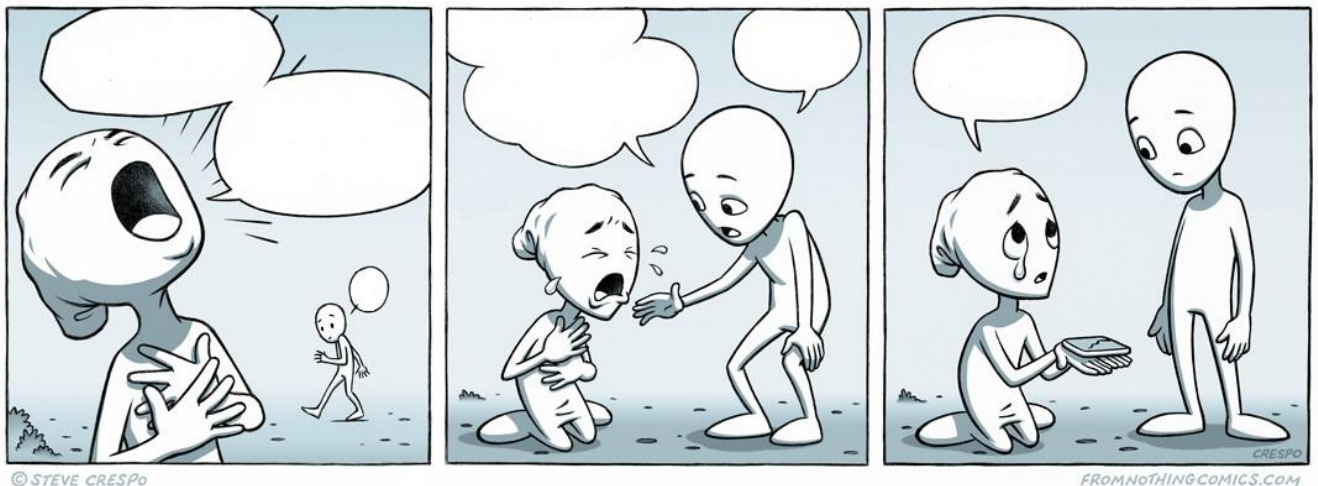
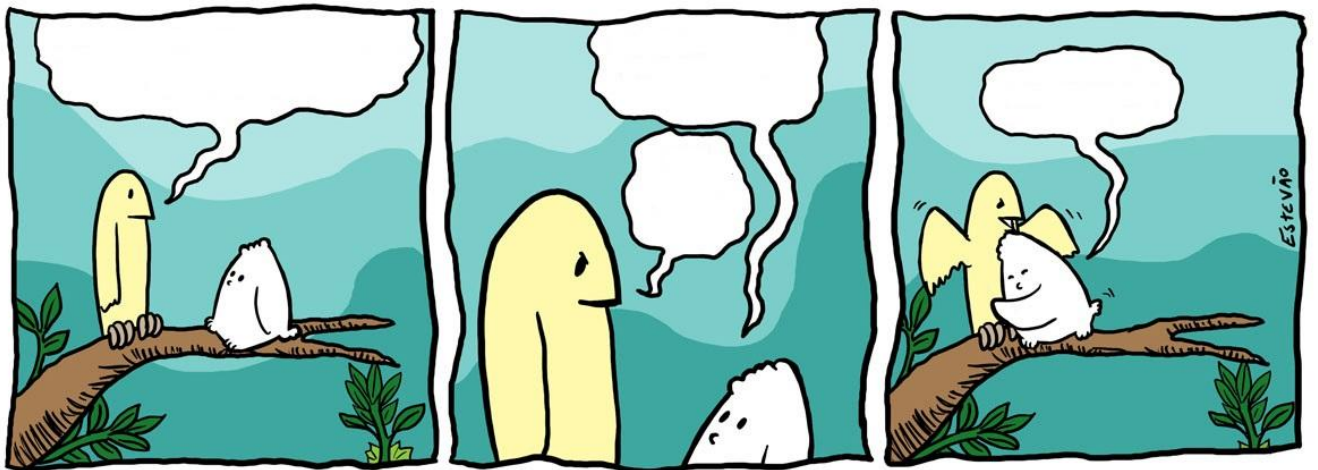
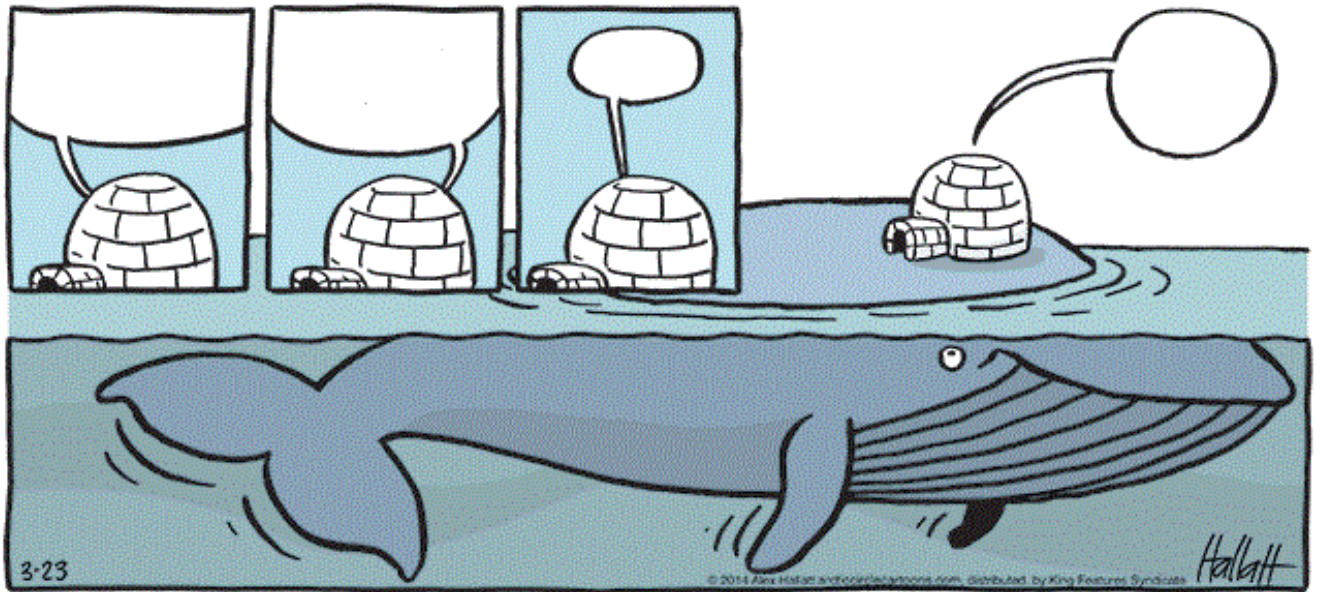
theGaMERCaT.com

Voor een lager klasniveau

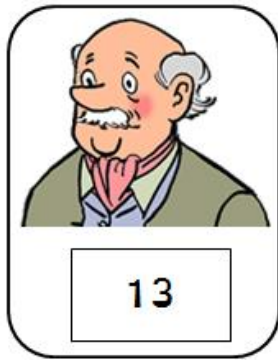

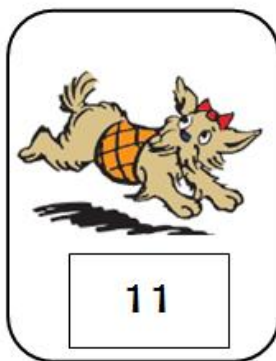

Correctiesleutel

In de correctiesleutel vindt u enkel oplossingen van opdrachten waarbij maar één mogelijkheid correct is. De andere opdrachten zijn eigen mening of hebben uitgebreide oplossingmogelijkheden.

Opdracht 2

 13	 3	 4	 2
 1	 8	 5	 11
 14	 6	 10	 9
 12	 7		

Opdracht 2 – de personagebeschrijvingen

Balthazar Boma

is de voorzitter en sponsor van F.C. De Kampioenen. Ook is hij de baas van de plaatselijke radio, Radio Hallo én heeft hij een fabriek, Boma Vleesindustrie nv, dat de slechtste worsten ter wereld maakt.

Boma heeft vroeger een relatie met Pascale gehad, maar de laatste jaren is hij samen met Goedele, de liefde van zijn leven. Goedele heeft een zoon, Ronald, ook wel Ronaldinho genoemd. Hij is de stiefzoon van Boma.

Beschrijving

Meneer Boma herken je aan zijn zwarte haar en zwarte, krullende snor. Hij draagt een zwarte bril en een gouden halsketting. Ook draagt hij altijd gekleurde kostuums.

Pascale De Backer

is de bazin van het café van de kampioenen.

Pascale was ooit getrouwd met Oscar Crucke. Samen met Oscar heeft ze één dochter, Bieke, gekregen.

De laatste jaren is ze samen met Maurice, de liefde van haar leven.

Ze is ook de trotse oma van Paulien.

Beschrijving

Pascale ziet er uit als een echte dame. Ze draagt ouderwetse kleren. Je herkent Pascale ook aan haar blonde haar.

Bieke Crucke

is de dochter van Pascale De Backer en Oscar Crucke. Haar vader is, toen Bieke een tiener was, naar een sekte in India vertrokken en keerde nooit meer terug.

Bieke is getrouwd met Mark en samen hebben ze een dochter, Paulien.

Beschrijving

Bieke heeft bruine ogen en bruin haar. Je herkent haar altijd aan haar paardenstaart.

Mark Vertongen

is de man van Bieke. Hij is de spits van F.C. De Kampioenen. Marks favoriete drank is chocomelk.

Beschrijving

Je herkent Mark aan zijn korte, bruine haren en zwarte bril. Hij ziet er uit als een onhandig persoon.

Fernand Costermans

is de buurman van F.C. De Kampioenen en een antiekhandelaar die enkel rommel verkoopt.

Beschrijving

Fernand heeft bruine haren, maar ook een kale plek.

Onder zijn ogen heeft Fernand wallen.

Meestal draagt hij een T-shirt met lange mouwen en een groen, geruit jasje.

Maurice de Praetere

is de vaste vriend van Pascale. Ook is hij de materiaalmeester bij de kampioenen.

Beschrijving

Maurice herken je aan zijn grijze haren, maar hij heeft al een kale plek op zijn hoofd. Ook heeft Maurice een grote, grijze snor.

Doortje Van Hoeck

is de vrouw van Pol. Ook is ze de secretaresse van Boma. Met haar ex-man, Pico, heeft ze een zoontje, Billie.

Beschrijving

Doortje heeft bruine haren. Ze draagt altijd speldjes in haar haar. Je herkent Doortje ook aan haar ronde bril en klassieke kledij.

Pol De Tremmerie

is de trainer van F.C. De Kampioenen en de man van Doortje. Hij is ook de stiefvader van Billie.

Pol is ook het neefje van Dimitri De Tremmerie, de man die vroeger een garage had in het gebouw waar Fernand nu zijn winkel heeft.

Beschrijving

Pol is een grote, magere man. Hij heeft bruin haar, maar je herkent hem het beste aan zijn grote neus.

Xavier Waterslaegers

is de keeper van F.C. De Kampioenen. Hij is getrouwd met Carmen. Ook is Xavier sergeant bij het leger en houdt hij enorm veel van bier.

Beschrijving

Xavier heeft zwart-grijs haar. Je herkent hem aan zijn krul vooraan in zijn kapsel. Ook heeft hij heel vaak een pintje bier in zijn handen.

Carmen Waterslaegers

is de poetsvrouw van Boma en de vrouw van Xavier.

Carmen en Xavier hebben geen kinderen, maar hebben wel een hondje, Nero. Nero is het boeleke van Carmen.

Beschrijving

Carmen herken je aan haar rode haren en grote juwelen. Ook haar uitdagende kleren zijn een kenmerk van Carmen.

Nero

is de hond van Carmen. Hij is een echte speurhond die Mark vaak helpt met onderzoeken.

Beschrijving

Nero is een Yorkshireterriër. Hij is klein en heeft altijd een strikje in zijn haar.

Balthasar

is de hond van oma Boma. Maurice is zijn beste maatje, maar met Paulien speelt hij het allerliefst!

Beschrijving

Balthasar is een pitbull. Hij heeft een bruin-witte vacht. Ook heeft hij steeds een halsband met spikes aan.

Oma Boma

is de moeder van Balthazar Boma. Ze is al wat ouder, maar is veel sportiever dan de kampioenen. Samen met Mark, Paulien, Balthasar en inspecteur Porei beleeft ze heel wat avonturen.

Beschrijving

Oma Boma is echt een omaatje met een grote bril. Ze heeft wit haar dat altijd in een dotje zit.

Paulien Vertongen

is de dochter van Mark en Bieke. Omdat haar papa wat onhandig is, helpt ze hem vaak.

Beschrijving

Paulien lijkt heel erg op haar mama. Ze heeft blonde haren en heeft (net zoals haar mama) een paardenstaartje.

Samen lezen in de klas!

Een boek lezen. Je ziet dit mensen doen op de trein, aan de bushalte, in de bibliotheek, in het park ... Maar in de klas is dit een zeldzaamheid! Waarom zouden we niet eens klassikaal een boek lezen? Laten we dat eens proberen!

De leerkracht heeft een boek uitgekozen waaruit hij of zij de volgende weken elke les een hoofdstuk uit zal voorlezen. Tijdens het voorlezen ben je **rustig en luister je aandachtig!**

Bij deze voorleesmomentjes krijg je ook een opdracht, namelijk deze fiche! Lees elke opdracht aandachtig zodat je goed weet wat er van jou wordt verwacht. Je mag hieraan werken tijdens het voorleesmoment, maar je krijgt ook – nadat het boek uit is – een lesuur de tijd om de laatste opdrachten te voltooien!

De keuze van de leerkracht

Titel van het boek (Nederlands):

Het mysterieuze kerkhof

Uitgever van het boek:

De Fontein

Naam van de auteur:

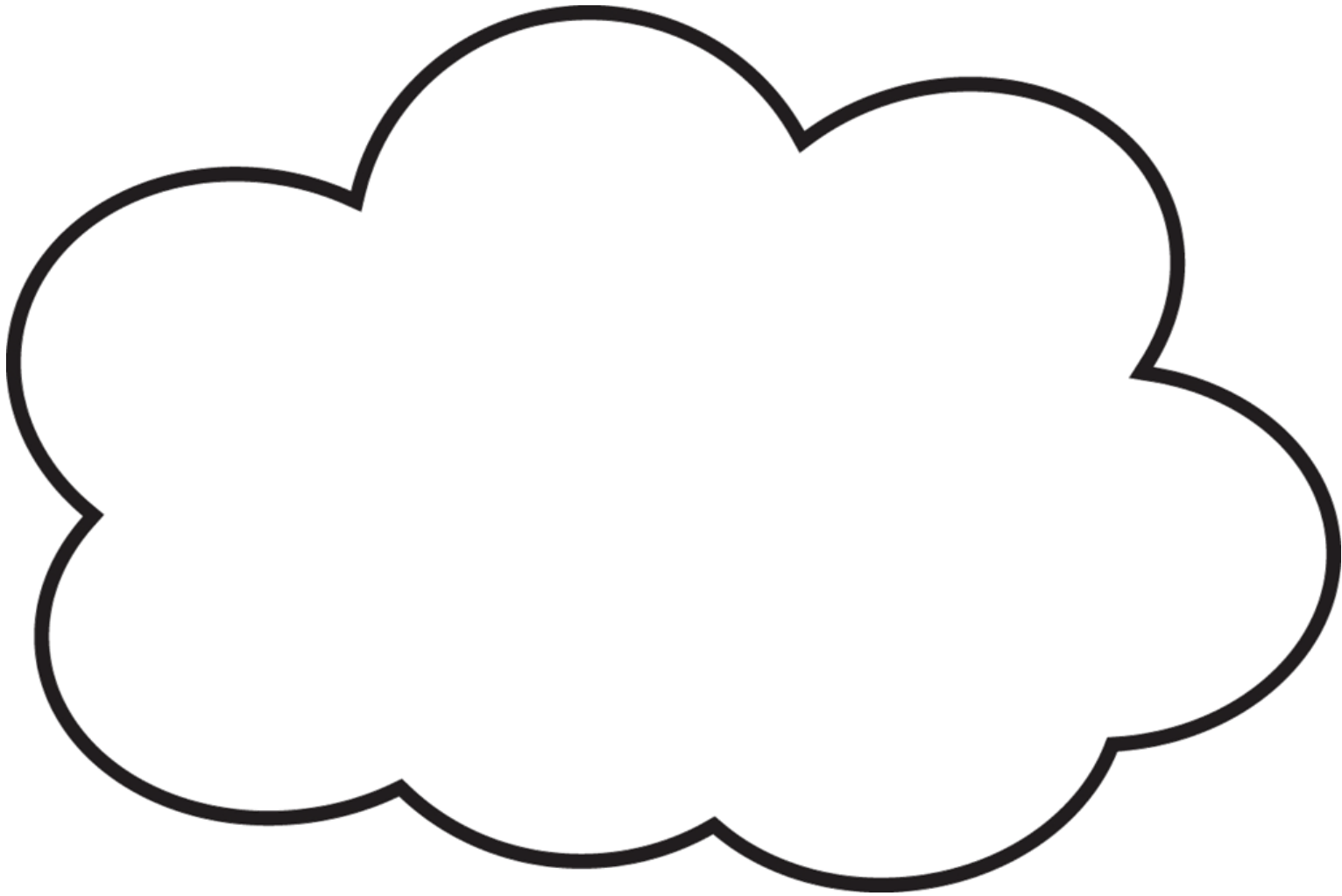
Darren Shan

Opdracht 1 – klassikaal

Bekijk samen met jullie leerkracht naar de omslag van het boek, lees samen de titel ... Waarover zou het boek kunnen gaan?

Brainstorm samen met je klasgenoten! Schrijf jullie ideeën in het onderstaande wolkje.

Heb jij dit boek al ooit gelezen (duid aan)?

- Neen
- Ja

Heb je al ooit een boek van de schrijver gelezen (duid aan)?

- Neen
- Ja, het volgende boek heb ik al gelezen: .....

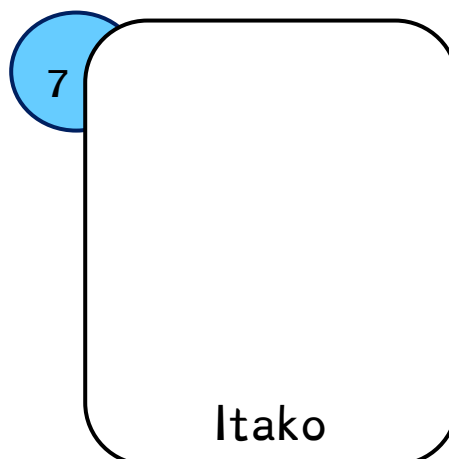
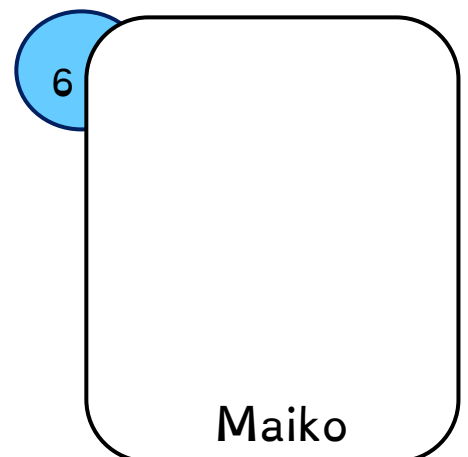
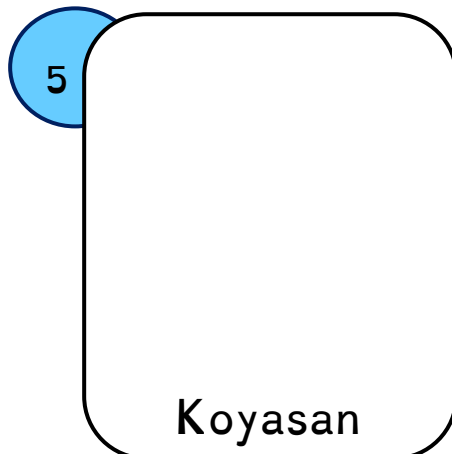
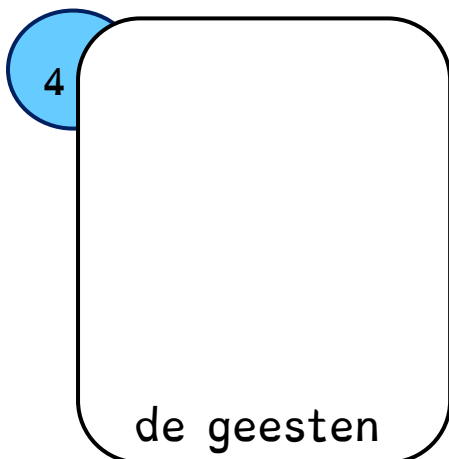
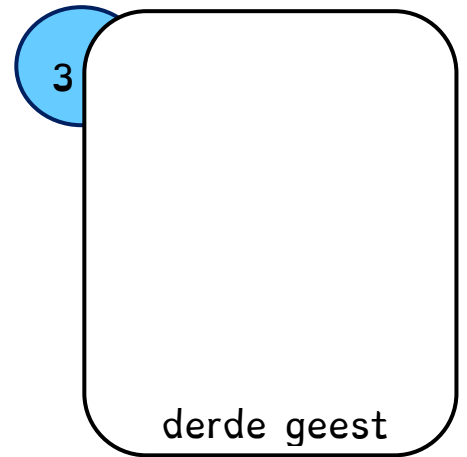
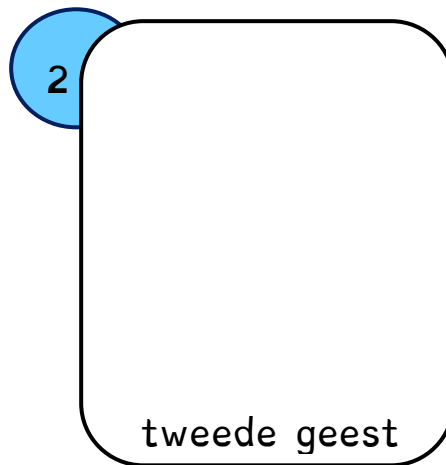
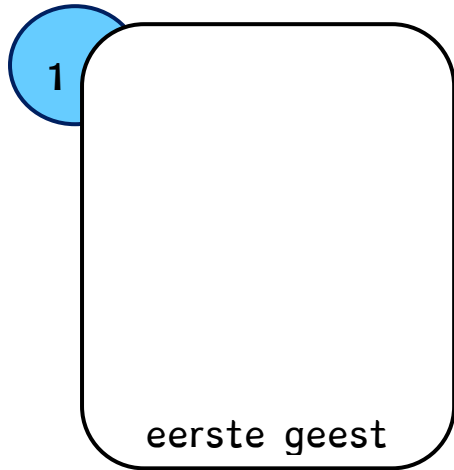
.....

Opdracht 2

De personages in een boek zijn steeds heel belangrijk. Je leert hen per hoofdstukje wat beter kennen. Soms is het wat moeilijk om de personages uit elkaar te houden.

Op deze pagina vind je de personages uit het boek 'Het mysterieuze kerkhof'. De beschrijvingen van de personages vind je op pagina 4 en 5.

- a) Combineer het juiste personage met de correcte beschrijving.
- b) Teken het personage in het gegeven kadertje.

❖ De beschrijving van de personages

A Deze persoon heeft een jonger zusje, Maiko genaamd. Ze is een zeer beleefd meisje en ziet er graag goed uit. Dit meisje is dol op knoflook: ze heeft altijd één of twee teentjes bij zich. In het dorp van het meisje bevindt zich een kerkhof, waar veel kinderen spelen. Zij is er doodsbang van. Op een dag stelen de geesten van het kerkhof de ziel van haar zusje en alleen zij kan Maiko's ziel redden.

B Deze personages hebben geen eigen lichaam. Enkel wanneer een mens hen fysiek aanraakt, kunnen ze een lichaam aannemen. Hun vorm neemt de gedachten van degene met wie ze te maken krijgen aan. Het zijn dus de gedachten van mensen die hen een lichaam geven.

C Dit personage is reusachtig groot. Het heeft het lichaam van een mens, maar het hoofd is een omgekeerde piramide die bijna $2/3^{\text{de}}$ van zijn totale lengte telt. Dit rare hoofd heeft de kleur van klei en rust op de nek met de punt begraven in het vlees van het bovenlichaam. Ook heeft het geen ogen of een mond. Dit personage is de bewaker van Maiko's ziel en vertegenwoordigt de eigenschap 'beleefdheid'.

D Deze persoon is één van de oudste bewoners van het dorp. Deze vrouw is ook de persoon die ontdekt dat de ziel van Maiko is gestolen. Ook vertelt zij aan Koyasan wat ze moet doen om deze ziel in veiligheid te brengen.

E

Deze persoon is het jongere zusje van Koyasan. Ze is nog heel jong: ze zegt vaak ‘keekhof’ in plaats van ‘kerkhof’. Om haar grote zus te pesten, rent ze op een dag het kerkhof op. Daar stelen de geesten haar ziel en moet Koyasan haar redden.

G

Dit personage wordt ook wel het *sneeuwbeest* genoemd. De huid van het sneeuwbeest is glanzend en glinsterend wit. Het heeft een grof en uitdrukkingloos gezicht met een aanzet van ogen, oren en een neus. Ook heeft het een zeer grote mond vol met lange, scherpe, witte tanden. Dit personage vertegenwoordigt de eigenschap ‘knoflook’.

F

Dit personage draagt een chique groenfluwelen broek met een bijpassend jasje, fonkelend rode schoenen en een goudkleurig zijden hemd met enorme glinsterende knopen, die elk met een andere kleur draad zijn vastgezet. Ook draagt het een bruine punthoed die omwikkeld is met een strook gele zijde waar aan de linkerkant een veer is gestoken. Als je beter kijkt, zie je dat het gezicht uit gestolde pus en bloed bestaat. Het heeft ook geen ogen of een mond. Dit personage vertegenwoordigt de eigenschap ‘ijdelheid’.

1	2	3	4	5	6	7
.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....

Opdracht 3

In welk land zou het verhaal zich afspelen? Waarom denk je dat?

.....

.....

Opdracht 4

Nadat je leerkracht het verhaal heeft uitgelezen, kan je eens nadenken over de boodschap die de schrijver wil overbrengen. Wat zou de schrijver ons willen vertellen met dit verhaal?

Schrijf even je eigen idee op. Daarna luisteren we naar ieders ideeën!

.....

.....

.....

.....

De boodschap die ..... (naam van je klasgenoot)
in het verhaal ontdekte, vond ik het mooist!

De boodschap die je klasgenoot ontdekte

.....

.....

Opdracht 5

Wat vond je van het verhaal? Omcirkel in onderstaande kader drie woorden die volgens jou bij het verhaal passen.

Leg ook uit waarom je net voor deze woorden hebt gekozen.

grappig	saai	droevig	
interessant	griezelig	indrukwekkend	
kinderachtig	mooi		
rustgevend	herkenbaar	ontroerend	
leerzaam	zelig	langdradig	sfeervol
origineel	zet me aan het denken		
	laat me koud		
waardevol	moeilijk		

Ik heb voor deze drie woorden gekozen, omdat .....

.....

.....

.....

.....

Woordenboek

Zijn er woorden in het verhaal die je niet begrijpt? Schrijf ze dan zeker even op! Na het voorleesmoment vraag je aan je leerkracht en klasgenoten de betekenis hiervan. De betekenis van jouw moeilijke woord schrijf je dan op de rechtse lijn.

→	.....	=	....
→	.....	=	....
→	.....	=	....
→	.....	=	....
→	.....	=	....
→	.....	=	....

→ ..... = ...

.....

→ ..... = ...

.....

→ ..... = ...

.....

→ ..... = ...

.....

→ ..... = ...

.....

→ ..... = ...

.....

→ ..... = ...

.....

→ ..... = ...

.....

info voor de leerkracht

Samen lezen in de klas!

Doel

Het doel bij deze les is vooral dat leerlingen leren genieten van een verhaal. Doordat de leerkracht elke les één hoofdstukje voorleest, blijft het verhaal spannend. Ook de tijd van het voorleesmoment is van relatief korte duur, wat een voordeel is voor leerlingen uit de B-stroom. Door een korte opdracht te linken aan de voorleesmomentjes, worden de leerlingen gestimuleerd om aandachtig naar het verhaal te luisteren.

Werkwijze

Voor u start met de voorleesmomenten is het belangrijk dat u eerst opdracht 1 klassikaal overloopt.

- **Opdracht 1**

Bij de eerste opdracht gaat u vooral met de leerlingen nadenken waarover het boek zou kunnen gaan. Laat hen aandachtig naar de omslag kijken, naar de titel. Laat hen dingen in hun wolkje schrijven en/of op een online digitaal bord (Padlet).

Lees pas op het einde van de brainstorm de korte inhoud van het boek. Door op deze manier te werken, laat u de fantasie van de leerlingen de vrije loop gaan.

Pas nu kan u overgaan naar de echte voorleesmomenten! Lees per lesuur één hoofdstukje voor. Zo wordt een (voor leerlingen) lang verhaal opgesplitst en kunnen ze zich beter concentreren.

De opdrachten die hierbij horen, worden tijdens het voorleesmoment aangevuld. Maar leerlingen moeten ook minstens één lesuur de tijd krijgen om de laatste opdrachten rustig te vervolledigen. Voorzie dit lesuur nadat alles voorleesmomenten zijn afgerond (na 17 uren dus).

TIP: Projecteer steeds de tekst die u voorleest. Zo kunnen leerlingen makkelijk volgen.

- **Opdracht 2**

Voor leerlingen kan het soms wat chaotisch zijn om alle personages in een boek te onthouden. Bij opdracht twee worden de personages onder handen genomen. De leerlingen moeten eerst de juiste beschrijving bij een correct personage plaatsen.

Wanneer de leerlingen met deze deelopdracht (A) klaar zijn, kunnen ze beginnen aan B na uw goedkeuring. Bij deelopdracht B moeten ze het personage aan de hand van de beschrijving tekenen. Door leerlingen creatieve vrijheid te geven, kunnen ze naar hartenlust fantaseren over het uiterlijk van de personages.

- **Opdracht 3**

Leerlingen proberen bij deze opdracht na te denken in welk land dit verhaal zich zou afspelen. Dit wordt niet expliciet vermeld, maar ook dit is weer een goede oefening om de fantasie van leerlingen te prikkelen.

- **Opdracht 4**

Opdracht 4 is één van de redenen waarom ik voor dit boek heb gekozen. *Het mysterieuze kerkhof* van Darren Shan bevat heel wat boodschappen. Door het verhaal te lezen, kunnen de leerlingen echt wat levenslessen meekrijgen.

Deze opdracht laat leerlingen zelf eens nadenken over de boodschap die de schrijver wil overbrengen. Ook hier zijn geen foute antwoorden. De leerlingen moeten goed kunnen formuleren waardoor ze net die boodschap uit het verhaal hebben gehaald.

Tot slot bespreekt u klassikaal de ideeën van de leerlingen. Deze schrijft u ook op zodat leerlingen hun favoriet kunnen kiezen. Hun favoriete boodschap (van een klasgenoot) schrijven ze ook in het gegeven kadertje.

- **Opdracht 5**

Bij de eindopdracht moeten leerlingen hun beoordeling geven over het verhaal. Laat hen individueel drie woorden aanduiden die volgens hen bij het verhaal passen. Daarna moeten ze ook kunnen verwoorden waarom ze net voor die drie woorden hebben gekozen.

U kan dit klassikaal overlopen of u kan hun antwoorden nalezen nadat u hun opdrachten hebt opgehaald.

- **Woordenboek**

Het woordenboek is vooral voor leerlingen die wat taalzwak zijn.

Als u de tekst – die u voorleest – projecteert, dan kan een taalzwakke leerling een woord dat hij niet begrijpt, opschrijven. Na het voorleesmoment kan hij de leerkracht om hulp vragen.

Na elk voorleesmoment

De opdrachtenfiche van de leerlingen is niet de enige opdracht. Ook is het belangrijk dat elk voorgelezen fragment wordt besproken.

Omdat dit in elke klas anders zal gebeuren (verschillende reacties), geef ik u daarom enkele suggesties die u kan gebruiken.

- Laat leerlingen nadenken over hoe het verhaal verder kan gaan (voorspellend lezen). Geef hen een papiertje en laat hen hun ideeën opschrijven. Als u de volgende les verder leest, kan u de papiertjes op uw bord hangen zodat u na het fragment – samen met de leerlingen – kan kijken wie het meeste aansluit bij het ‘echte verhaal’ en wie fantasierijke ideeën had!

Tip: In plaats van Post-Its te gebruiken, kan u ook weer gebruik maken van Padlet!

- Laat leerlingen nog meer nadenken over de personages. Met welk personage voelen zij een band? Met wie kunnen ze zichzelf vergelijken? Bespreek dit mondeling. U kan misschien – indien de klassituatie dit toelaat – een kringgesprek houden. Zo leren de leerlingen elkaar ook beter kennen.

- Laat leerlingen nadenken over de situatie. Hoe zouden zij reageren als zij hetzelfde als Koyosan zouden ervaren? Zouden zij ook hun zusje redden? Wat zijn de leerlingen hun angsten? Ook hier kan u gebruik maken van een Padlet om een visuele brainstorm te creëren.
- ...

Er zijn enorm veel mogelijkheden hoe u de fragmenten kan nabespreken. Dit onderdeel van deze les laat ik bewust open. Zelf ben ik iemand die vaak wil inspelen op de situatie, op de reacties van de leerlingen. Een fragment voorlezen kan voor heel wat emoties zorgen. Zorg altijd dat u het gesprek kan leiden, maar luister vooral naar de leerlingen. Vaak zorgen zij voor verrassende gesprekken!

Tijdsduur

Voor het eigenlijke voorleesmoment kan u het best steeds 10 minuten per lesuur voorzien.

Het boekje zelf bevat 17 hoofdstukken, dus u kan hier 17 uren aan besteden. Voorzie dan ook nog één uren waar leerlingen hun opdrachten mogen afwerken. Dan heeft u een tijdspanne van 18 uren.

Materiaal

- Leesboek 'Het mysterieuze kerkhof' van Darren Shan
- Eventueel een digitaal bord (www.padlet.com)

Lesdoelen

INF: De leerlingen kunnen aan de hand van een gegeven beschrijving een personage tekenen.

TV: De leerlingen kunnen aan de hand van een voorgelezen verhaal de zeven verschillende personages onderscheiden.

TV: De leerlingen kunnen minstens één levensles uit een verhaal beschrijven.

TV: De leerlingen kunnen aan de hand van minstens één argument beschrijven waarom ze voor drie bepaalde beoordelingswoorden hebben gekozen.

A: De leerlingen zijn bereid om aandachtig naar een verhaal te luisteren.

A: De leerlingen zijn bereid om te genieten van een voorgelezen verhaal.

A: De leerlingen zijn bereid om naar de betekenis van moeilijke woorden te vragen.

Bronnen

- *Het mysterieuze kerkhof* van Darren Shan

Bijlage

- correctiesleutel

Correctiesleutel

In de correctiesleutel vindt u enkel oplossingen van opdrachten waarbij maar één mogelijkheid correct is. De andere opdrachten zijn eigen mening of hebben uitgebreide oplossingmogelijkheden.

Opdracht 2

1	2	3	4	5	6	7
G	F	C	B	A	E	D

A detailed illustration of a grand library. The scene is filled with tall, arched bookshelves packed with books. A prominent feature is a large, ornate spiral staircase that winds through the center of the library. In the foreground, there are several large stacks of books of various colors and sizes, some with visible spines. The overall style is that of a classic, detailed drawing or painting, with a focus on architectural details and the vastness of the book collection.

De wereld van inkt

Een reis door de
bibliotheek!

Naam: ..... **Klas:** .....

Hallo avonturier!

Welkom bij het begin van een ontdekkingsreis door de wereld van inkt! Misschien ken je deze wereld nog niet goed, maar dat is geen probleem. Samen beleven we het avontuur!

De wereld van inkt is eigenlijk een verzameling van duizenden werelden. Elk boek, elk verhaal dat je leest, is een aparte wereld. Een wondermooie verzamelplaats van deze wereld is de bibliotheek. Dit is een plaats waar sommige onder jullie niet vaak komen... Hoe komt dat? Loop jij er een beetje verloren? Weet je niet goed welk boek bij jou past?

Volg deze gids, samen met een medeavonturier, stap voor stap. Ontdek hoe je het gemakkelijkst tot bij de dichtstbijzijnde bibliotheek geraakt, wat de regels in dit gebouw zijn, hoe je een boek moet zoeken, ... Kortom, ik begeleid je tijdens dit avontuur!

Ben je klaar? We gaan op avontuur!

Tot gauw!

Groetjes,

Habbi Rabbit

Gegroet beste avonturier!

Vooraleer we naar de bibliotheek vertrekken, moeten we ons goed voorbereiden. Kies een medeavonturier uit (ja, je mag per twee werken) en maak de eerste vijf opdrachten in de klas!

Groetjes,

Habbi Rabbit

Opdracht 1

We zitten nu op school en niet in de bibliotheek. Maar hoe geraken we tot aan de dichtstbijzijnde bibliotheek?

Vraag 1

Wat is het adres van onze school?

.....

.....

Vraag 2

Wat is het adres van de bibliotheek?

.....

.....

Opdracht 2

Oké, we hebben de adressen van het vertrekpunt (onze school) en de bestemming (de bibliotheek).

Ga naar Google Maps. Vul het adres van het vertrekpunt en dat van de bestemming in. Bekijk daarna de routebeschrijving.

Vraag 1

Welk vervoersmiddel is het beste om naar de bibliotheek te gaan? Duid het antwoord aan.

☐ Met de auto	☐ Het openbaar vervoer
☐ Met de fiets	☐ Te voet

Als je 'het openbaar vervoer' hebt aangeduid, welk(e) vervoersmiddel(en) gebruik je dan?

☐ De bus	☐ De trein
☐ De metro	☐ De tram

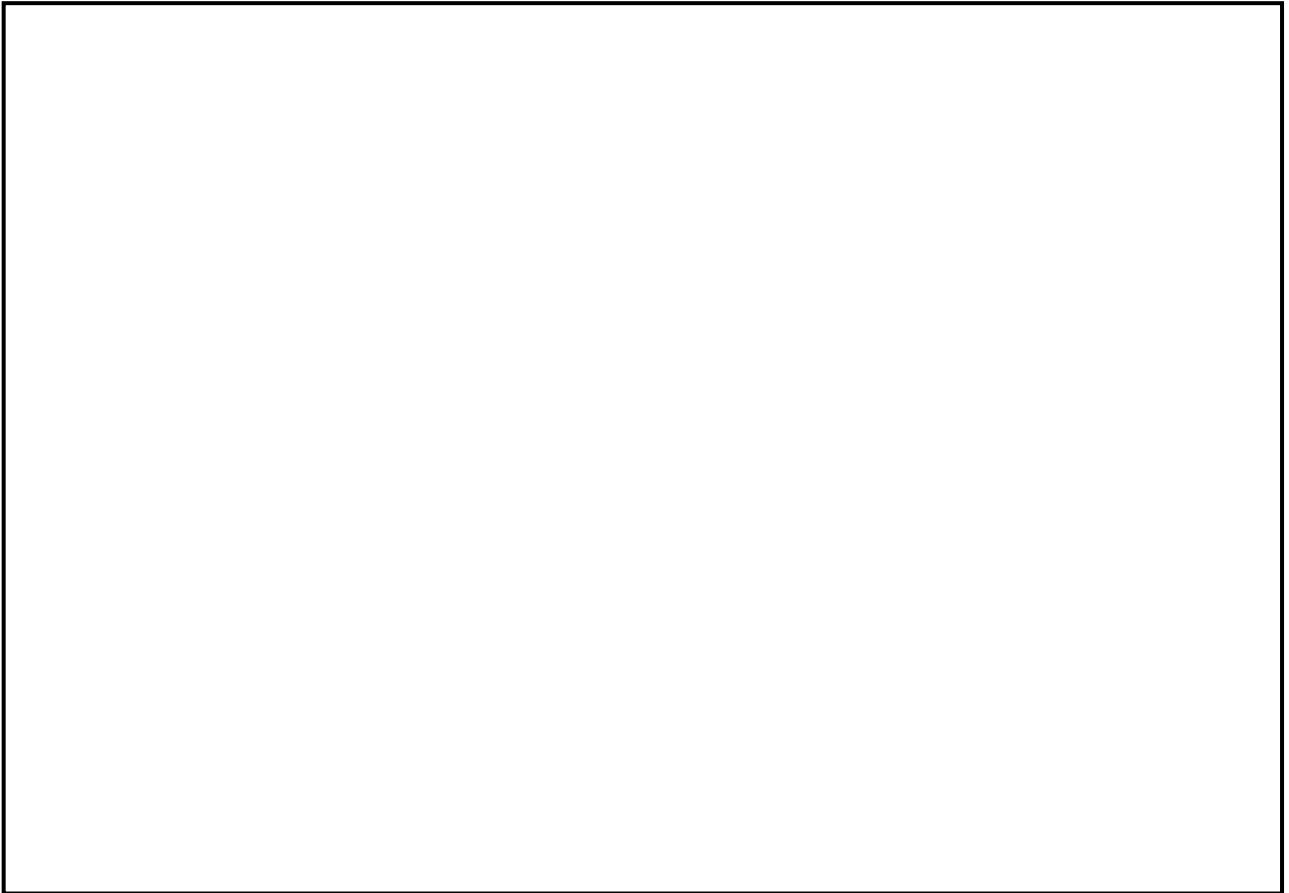
Denk eraan! Probeer de auto zoveel mogelijk te vermijden. In de stad heb je niet zoveel parkeerplaats!

Vraag 2

Neem een printscreen van de kaart waarop je route staat! Vraag aan de leerkracht of zij/hij dit even wil printen.

Plak de route in onderstaand kader.

Vraag 3

Denk ook aan je budget!

Als je het openbaar vervoer neemt, moet je ook je tickets betalen. Zoek online naar de prijzen van het openbaar vervoer!

Hoeveel zou een uitstapje naar de bibliotheek kosten (heen en terug)?

Ik zou in totaal ..... euro moeten betalen.

Opdracht 3

Je hebt met je medeavonturier de route naar de bibliotheek berekend. Super! Maar wanneer is de bibliotheek eigenlijk open?

Vraag 1

Vul de openingsuren aan!

maandag:	.....
dinsdag:	.....
woensdag:	.....
donderdag:	.....
vrijdag:	.....
zaterdag:	.....
zondag:	gesloten

Vraag 2

Op welke dagen is de bibliotheek nog gesloten?

.....

Opdracht 4

Je hebt al heel wat informatie gevonden over de bibliotheek. Toch komen we nu pas aan het belangrijkste: hoe gedraag jij je in de bib? Ga samen met je leerkracht en klasgenoten in een kring zitten. Bekijk onderstaande stellingen.

- In de bibliotheek mag je aan een tafeltje eten en drinken.
- In de bibliotheek moet – als je iets wil zeggen – fluisteren.
- In de bibliotheek mag je aan een groepswork werken.
- In de bibliotheek wandel je rustig rond. Rondrennen doe je niet!
- In de bibliotheek kan je het best tussen de boekenrekken een telefoongesprek houden.
- In de bibliotheek mag je boeken die je gelezen hebt op de tafels achterlaten. Het personeel zet de boeken weer in de rekken.

Kloppen de stellingen wel? Als de leerkracht een stelling voorleest, steek je...

- een **groen kaartje** in de lucht als je akkoord gaat (de stelling is volgens jou dus juist).
- een **rood kaartje** in de lucht als je niet akkoord gaat (de stelling is volgens jou dus niet juist).

Let goed op tijdens dit klasgesprek! Het is belangrijk dat je de juiste regels kent!

Opdracht 5

We zijn bijna voorbereid om een bezoekje aan de bibliotheek te brengen! Als we naar de bibliotheek gaan, kan het zijn dat je een boek wil uitlenen. Dat kan, maar... Dan heb je een bibliotheekkaart nodig!

Ga naar de site van de bibliotheek en zoek even hoe je lid kan worden.

Vraag 1

Als je lid wordt van de bibliotheek, ontvang je een lidkaart. Waar moet jij de lidkaart afhalen?

.....

Vraag 2

Wanneer kan jij je lidkaart afhalen?

.....

Doe-vraag 3

Om lid te worden van een bibliotheek moet je vaak lidgeld betalen. In de bibliotheek van Hasselt betaal je 5 euro om een jaar lid te zijn. Maar als je jonger bent dan 19 jaar kan je gratis lid worden!

Vul het online formulier in om lid te worden. Zo kan je, wanneer we samen naar de bibliotheek gaan, jouw lidkaart al meenemen.

Vraag 4

Hoe lang is jouw lidkaart geldig?

.....

Vraag 5

Wat moet je aan de mensen van het onthaal tonen om jouw bibliotheekkaart te krijgen?

.....

Herinnering!

Op ..... gaan wij samen met de
hele klas naar bibliotheek.

Gegroet beste avonturier!

Ik zie dat je de vorige opdrachten goed hebt uitgevoerd! Het wordt dat we eens echt naar de bibliotheek gaan. Wees voorzichtig tijdens jullie tocht en kom terug met een goed boek!

Groetjes,

Habbi Rabbit

Opdracht 6

We zijn klaar om naar de bibliotheek te gaan! Neem jullie routebeschrijving erbij, want jullie kennen de route.

In het verkeer is het altijd druk. Met welke zaken moet je rekening houden tijdens jullie tocht naar de bibliotheek?

Som minstens drie zaken op!

1. ....

2. ....

3. ....

4. ....

5. ....

Opdracht 7

We zijn aangekomen bij de bibliotheek!

Als jij je het goed herinnert, heb je een lidkaart aangevraagd.

Deze moet je nu ook ophalen aan het onthaal.

De mensen aan het onthaal verwachten dat je beleefd bent. Vul onderstaande kader aan. Als je de kader hebt ingevuld, laat je deze eerst even nalezen door de leerkracht. Daarna vraag je aan het onthaal naar jouw lidkaart (gebruik onderstaand kader hierbij).

Dag mevrouw/meneer,

Mijn naam is .....

Vorige week heb ik via de site van de bibliotheek mijn lidkaart aangevraagd. Deze zou normaal klaarliggen.

Op de site had ik gezien dat ik mijn ..... moet tonen (toon dit kaartje).

(Dit zeg je als jij je lidkaart hebt gekregen)

Dank u wel voor uw hulp, mevrouw/meneer.

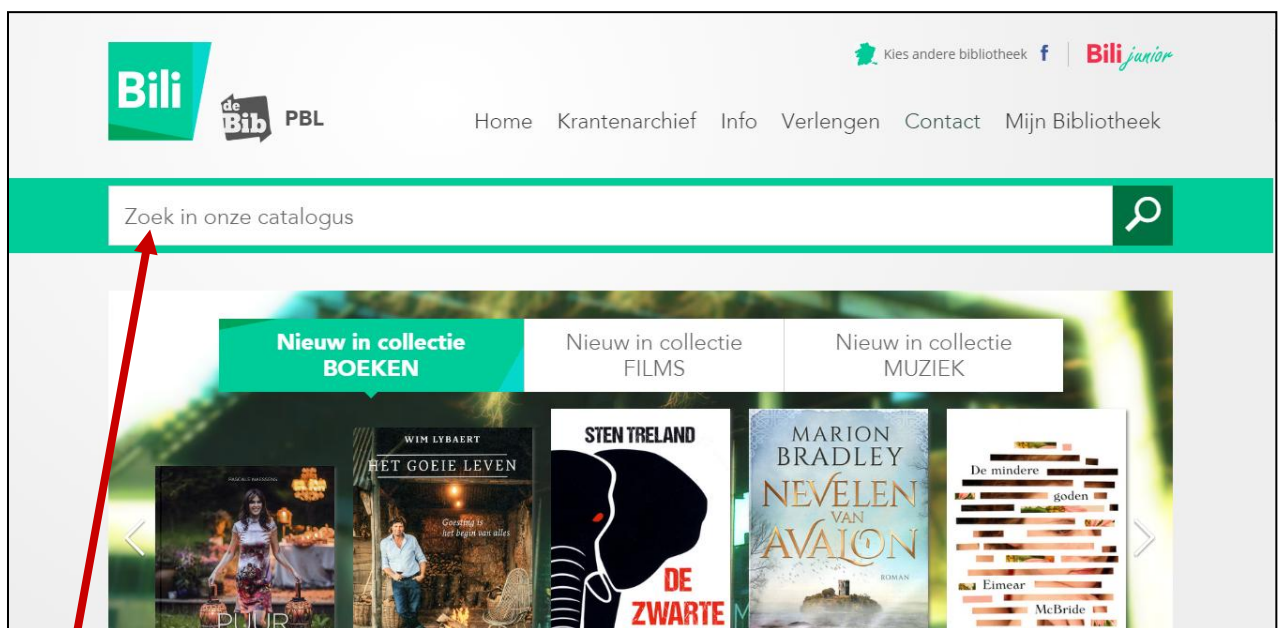
We zijn klaar om wat meer te weten te komen over hoe we nu een boek kunnen vinden. Om een boek te vinden, is er één toestel belangrijk. De computer in de bibliotheek of je smartphone!

Als jij je smartphone gebruikt, ga je naar <http://hasselpbl.bibliotheek.be/Bib/Bibs-pbl>

Dan zie je hetzelfde scherm zoals je ziet bij de uitleg hieronder.

Als je naar de computer in de bibliotheek ga, zal je dit scherm zien:

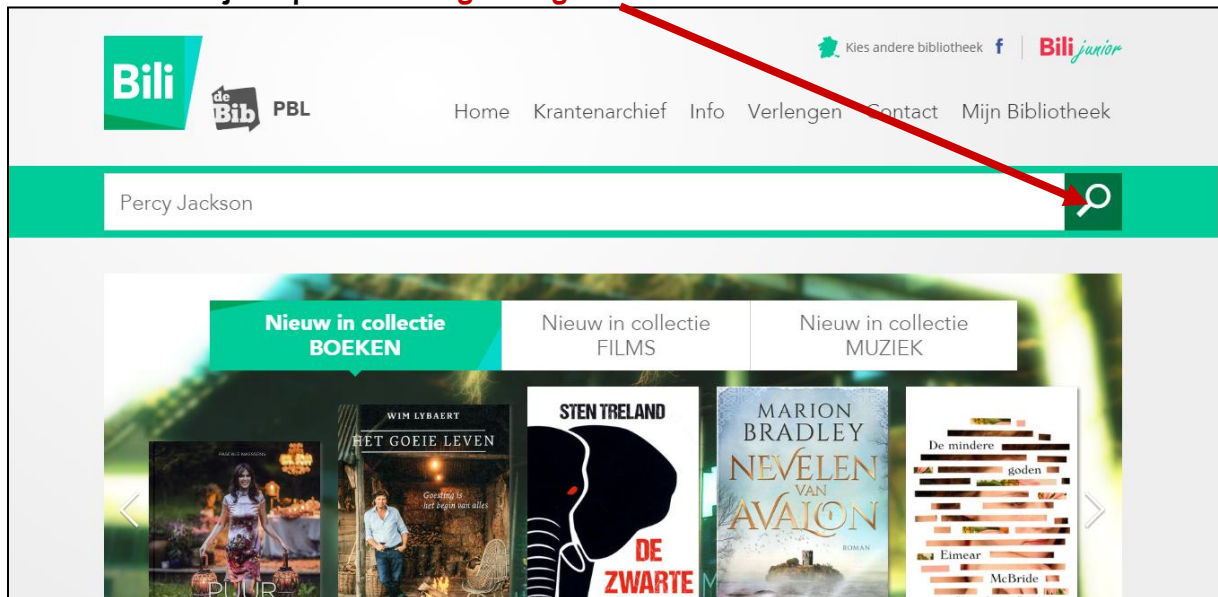
In de witte balk typ je de titel van een boek of de naam van een auteur in. Als je dan op het vergrootglas klikt, vind je info over dit boek of de auteur.

Ik geef je een voorbeeld...

Je hebt net de film *Percy Jackson and the Olympians: The lightning thief* gezien. Een vriend van jou zei dat hier ook een boek over is!

Stap 1: Je typt het woord 'Percy Jackson' in de witte balk. Daarna klik je op het **vergrootglas**.

Stap 2: Je weet dat de Nederlandstalige titel van de film '*Percy Jackson en de Olympiërs: de bliksemdief*' is.

Ga op zoek naar het **boek** dat (ongeveer) dezelfde titel heeft.

Dit is FOUT!

2000-2009
1990-1999
1980-1989

▼ **Doelgroep**
Jeugd

▼ **Onderwerpen**
Griekse oudheid
Verzameling
Soul
Fantastische films
Grieks-Romeinse mytholo...
2 meer...

▼ **Genre**
Fantasy
Mythen, sagen en volksv...
Soul
Verfilmde boeken
Fantastische films
6 meer...

▼ **Auteur**
Rick Riordan
Marce Noordenbos
Brandon T. Jackson
Logan Lerman
Leo Blokhuis
14 meer...

▼ **Componist**
Julia Lee 1928
Charles Brown 1898

Dvd | Engels | 2013
Voeg toe aan selectie

Percy is de zoon van de zee-god Poseidon. Samen met twee vrienden gaat hij naar een eiland in de Zee van Monsters op zoek naar het Gulden Vlies.

Fantastische films | Verfilmde boeken | Speelfilms
> meer informatie

Percy Jackson & the lightning thief
Chris Columbus, Rick Riordan, Christophe Beck, ...
Dvd | Engels | 2010
Voeg toe aan selectie

Percy ontdekt dat hij de zoon is van de god Poseidon. Hij krijgt opdracht om de gestolen bliksemschicht van oppergod Zeus te zoeken om een oorlog tussen de Griekse goden te voorkomen. Fantastische avonturenfilm gebaseerd op het boek (De bliksemdief) van Rick Riordan.

Fantastische films | Verfilmde boeken | Speelfilms
> meer informatie

Percy Jackson and the lightning thief
Rick Riordan
Boek | Engels | 2008
Voeg toe aan selectie

In de reeks: Percy Jackson and the Olympians ; 1

Percy (ik-figuur) is twaalf als hij ontdekt dat hij de zoon van de god Poseidon is. Hij krijgt opdracht om de gestolen bliksemschicht van oppergod Zeus te zoeken om een oorlog tussen de Griekse goden te voorkomen. Vanaf ca. 12 jaar.

Je hebt nu de dvd gevonden. In de bibliotheek kan je dus ook dvd's uitleenen!

Dit is JUUST!

Blues
> meer informatie

De bliksemdief
Rick Riordan, Marce Noordenbos
Boek | Nederlands | 2015
Voeg toe aan selectie

In de reeks: Percy Jackson en de Olympiërs ; 1

Percy (ik-figuur) is 12 als hij ontdekt dat hij de zoon van de god Poseidon is. Hij krijgt opdracht om de gestolen bliksemschicht van oppergod Zeus te zoeken om een oorlog tussen de Griekse goden te voorkomen. Vanaf ca. 12 jaar.

Fantasy | Mythen, sagen en volksverhalen | Verfilmde boeken
> meer informatie

De laatste Olympiër
Rick Riordan, Marce Noordenbos
Boek | Nederlands | 2016
Voeg toe aan selectie

In de reeks: Percy Jackson en de Olympiërs ; 5

Het orakel heeft voorspeld dat Percy op zijn zestiende een beslissing zal moeten nemen waardoor de wereld zal voortbestaan of eindigen. Algauw begint het laatste offensief van de Titanen tegen de goden en halfgoden in Manhattan.

Fantasy | Mythen, sagen en volksverhalen
> meer informatie

Je hebt het boek 'De bliksemdief' gevonden. De film is op dit boek gebaseerd.

Stap 3: Zoek het boek!

Klik op de knop 'WAAR STAAT HET?'.

Blues
> meer informatie

De bliksemdief
Rick Riordan, Marce Noordenbos
Boek | Nederlands | 2015
In de reeks: Percy Jackson en de Olympiërs ; 1
Percy (ik-figuur) is 12 als hij ontdekt dat hij de zoon van de god Poseidon is. Hij krijgt opdracht om de gestolen bliksemschicht van oppergod Zeus te zoeken om een oorlog tussen de Griekse goden te voorkomen. Vanaf ca. 12 jaar.
Fantasy | Mythen, sagen en volksverhalen | Verfilmde boeken
> meer informatie

WAAR STAAT HET?
Voeg toe aan selectie

De laatste Olympiër
Rick Riordan, Marce Noordenbos
Boek | Nederlands | 2016
In de reeks: Percy Jackson en de Olympiërs ; 5
Het orakel heeft voorspeld dat Percy op zijn zestiende een beslissing zal moeten nemen waardoor de wereld zal voortbestaan of eindigen. Algauw begint het laatste offensief van de Titanen tegen de goden en halfgoden in Manhattan.
Fantasy | Mythen, sagen en volksverhalen
> meer informatie

WAAR STAAT HET?
Voeg toe aan selectie

Dan krijg je het volgende scherm:

De bliksemdief - Rick Riordan | Boek

Hasselt (Provinciale Bibliotheek Limburg)

Bibliotheek	Plaats	Uitgave	Beschikbaarheid	
Provinciale Bibliotheek Limburg (hoofdbibliotheek)	Jeugd - Fantasy	RIO 12+	Boekerij, 2015	3 items aanwezig

Vandaag open van 10:00 tot 19:00 (meer informatie)

Zoek andere exemplaren in Vlaamse bibliotheken: **WAAR STAAT HET?**

1 2 3 4 5

SLUIT

Voeg toe aan selectie

Recensie

Meer in dit genre
> Fantasy
> Mythen, sagen en volksverhalen
> Verfilmde boeken

Meer uit deze reeks

Wat wil dit nu zeggen?

1 = Het bolletje is **groen** gekleurd. Dat wil zeggen dat het boek in de bibliotheek **aanwezig** is. Als het bolletje **rood** is, heeft iemand anders dit boek al **ontleend**.

2 = Het boek bevindt zich in **deze bibliotheek**. Soms kan het boek ontleend zijn aan een andere bibliotheek. Kijk dus steeds goed of jouw boek aanwezig is in de bib waar je bent!

3 = Dit is de **plaats waar het boek zich bevindt**. In de bibliotheek zie je heel wat borden staan. Zoek naar het bord van deze plaats. In dit geval moet je naar de eerste verdieping gaan.

4 = Dit is de naam van het boek. Op het boek hangt een **stickertje met RIO** (afkorting van de achternaam van de auteur). Je gaat dus in de afdeling *Jeugd - Fantasy* op zoek naar een boek met het stickertje RIO op.

De boeken zijn steeds op **alfabetische volgorde** geordend. Dit wil zeggen dat je dit boek bij de letter R moet zoeken.

5 = Een bib heeft **soms meerdere exemplaren van één boek**. In dit geval wil dat zeggen dat de bibliotheek drie dezelfde boeken heeft die alle drie aanwezig zijn.

Stap 4: Ga je boek op de juiste plaats halen. Kijk of het interessant is en ontleen het!

Opdracht 8

Tijd om eens te testen of je het opzoeken onder de knie hebt!

Per twee krijg je van de leerkracht vier foto's van drie boeken en één dvd/cd. Het is de bedoeling dat je deze opzoekt!

Om te bewijzen dat je de boeken en dvd/cd echt hebt gevonden, maak een foto van jezelf (en je teamgenoot) met het boek/dvd/cd erbij. Deze foto laat je zien aan de leerkracht en stuur je ook door naar hem/haar.

Maak gebruik van het vorige stappenplan!

Neem steeds een foto als je een boek/dvd/cd hebt gevonden!

Jij en je teamgenoot staan samen met het boek, de dvd/cd op de foto als bewijs.

Boek 1

Titel van het boek: .....

Naam van de auteur: .....

Waar vind je dit boek? .....

Wat staat er op het stickertje? .....

Vind je in deze afdeling een leesboek voor jouw leeftijd (duid aan)?

JA

NEE

Boek 2

Titel van het boek: .....

Naam van de auteur: .....

Waar vind je dit boek? .....

Wat staat er op het stickertje? .....

Vind je in deze afdeling een leesboek voor jouw leeftijd (duid aan)?

JA

NEE

Boek 3

Titel van het boek: .....

Naam van de auteur: .....

Waar vind je dit boek? .....

Wat staat er op het stickertje? .....

Vind je in deze afdeling een leesboek voor jouw leeftijd (duid aan)?

JA

NEE

Dvd/cd

Titel van de dvd/cd: .....

Naam van de regisseur/zanger(es): .....

Waar vind je deze dvd/cd? .....

Wat staat er op het stickertje? .....

Opdracht 9

Het opzoeken van boeken moet nu vlot lukken! Als laatste opdracht ga je op zoek naar boek dat je wel eens wil lezen.

Ga naar de afdeling 'Jeugd'. Daar je boeken vinden die bij jouw leeftijd passen.

Vraag 1

Over welk thema zou je graag eens iets lezen? Als je over een bepaald thema iets wil lezen, zet je een kruisje in de tabel 'JA!'.

	JA!	SYMBOOL
iets over de geschiedenis		
iets over oorlog		
Een sprookje		
Heel oude verhalen die al duizenden jaren door mensen worden verteld		
iets over liefde, roddelen, mode,...		
iets over tovenaars, verzonnen werelden,...		
iets grappig		

Een avontuurlijk verhaal		
Een verhaal over misdaden en mysteries die worden opgelost		
Iets over de toekomst, aliens, andere werelden,...		
Een spannend verhaal		
Iets over spoken, demonen, vampieren,... Een verhaal waar ik kippenvel van krijg!		
Een spannend verhaal over misdaad met actie en gevaar		
Iets over dieren		
Verhalen die echt gebeurd zijn		

Doe-vraag 2

Heb je een keuze gemaakt?

Ga dan naar de afdeling voor 12- en 14-jarigen (vraag desnoods hulp aan het personeel van de bib).

Zoek naar boeken die hetzelfde symbooltje hebben als de thema's die jij hierboven hebt gekozen.

Lees de titels en bekijk de omslagen aandachtig. Als je een interessant boek ziet, neem het dan even vast en doe de 'vijf-vinger-test'!

De vijf-vinger-test!

Hoe kies je een boek?

- Houd vijf vingers in de lucht.
- Kies een bladzijde in het boek en begin bovenaan te lezen.
- Voor elk woord dat je niet begrijpt, doe je een vinger naar beneden.
- Heb je aan het einde van de bladzijde nog vingers omhoog?
Dan zal je dit boek met plezier lezen!

Doe-vraag 3

Heb je een interessant boek gevonden dat je wil lezen? Super!
Toon het boek even aan je leerkracht en houd het dan bij je.

Samen met je leerkracht ga je het boek leren ontlennen.

Dit is het boek dat ik heb ontleend!

Titel van het boek: .....

Naam van de auteur: .....

Op deze datum moet ik het boek terugbrengen: .....

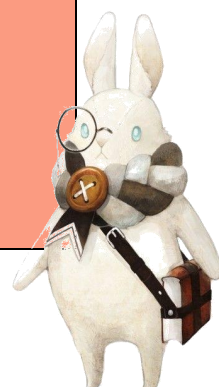
Hoi avonturier van de wereld van inkt!

Proficiat! Je hebt de ontdekkingsreis naar de wereld van inkt overleefd. Hopelijk heb je nieuwe dingen ontdekt en heb je zin om nog meer van deze prachtige wereld te ontdekken.

Helaas moet ik je nu verlaten. Mijn eigen avontuur roept. Ik vond het zeer fijn om je de weg te wijzen in mijn wereld.

Hopelijk tot een volgende keer,

Habbi Rabbit

info voor de leerkracht

Reis naar de bibliotheek!

Doel

Het doel van deze bibliotheekgids is dat de leerlingen aan de hand van enkele korte opdrachten de weg naar de bibliotheek vinden.

In de bibliotheek zelf voeren de leerlingen enkele opdrachten uit in functie van het vinden van een boek.

Uiteindelijk hebben de leerlingen een ingevulde bibliotheekgids die ze functioneel kunnen gebruiken bij een bezoek aan de bibliotheek.

Opmerking: Deze bibliotheekgids is gericht naar de Provinciale Bibliotheek Hasselt. Mits enkele aanpassingen kan u deze gids aanpassen naar de bibliotheek in uw buurt.

Werkwijze

Opdrachten: in de klas

- **Opdracht 1**

Bij opdracht 1 gaan leerlingen per twee (zelfstandig) aan de slag. Ze zoeken met behulp van een computer of tablet de dichtstbijzijnde bibliotheek (in de buurt van de school).

- **Opdracht 2**

Bij deze opdracht berekenen de leerlingen met behulp van Google Maps de makkelijkste route naar de bibliotheek. Ze gaan ook nadenken over welk vervoersmiddel dat zij gaan gebruiken. Tot slot denken ze ook na over de kosten. Kunnen gratis naar de bibliotheek of moeten ze toch een beetje budget voorzien?

- **Opdracht 3**

De leerlingen gaan (nog steeds per twee) de website van de bibliotheek bekijken. Ze gaan op zoek naar de openingsuren van de bib, maar ook naar de sluitingsdagen.

- **Opdracht 4**

Bij deze opdracht gaat u met heel uw klas in een kring zitten. Aan de hand van de gegeven stellingen gaan leerlingen nadenken over de regels van de bibliotheek.

U leest als leerkracht een stelling voor. Daarna steken de leerlingen een rood kaartje (niet akkoord) of een groen kaartje (akkoord) in de lucht. Ze discussiëren in dit kringgesprek over de stelling. Het is uw taak om hen naar de correcte regel te begeleiden. Op het einde van de discussie proberen de leerlingen van de stelling een correcte regel te maken. Deze regel noteert u (bv. op een tablet). Nadat alle stellingen zijn overlopen, slaat u het document op en laat u de regels printen. Zo hebben de leerlingen ook een visueel overzicht.

- **Opdracht 5**

De leerlingen onderzoeken bij deze opdracht de site van de bibliotheek. Hoe kunnen ze lid worden? Ook worden de bijhorende vragen met behulp van de site beantwoord.

Tot slot gaan de leerlingen ook een (gratis) bibliotheekkaart aanvragen!

Opdrachten: de leerlingen naar de bibliotheek gaan

- **Opdracht 6**

De leerlingen gaan de leerkracht de weg naar de bibliotheek wijzen. Vooraleer u vertrekt, moeten leerlingen nadenken over de gevaren van het verkeer. Waar moeten ze op letten? Laat hen minstens drie zaken opschrijven.

Na deze opdracht vertrekt u samen met de leerlingen naar de bibliotheek.

- **Opdracht 7**

Als u aankomt bij de bibliotheek, moeten de leerlingen eerst hun bibliotheekkaart afhalen aan het onthaal.

Laat de leerlingen eerst het (korte) spreekkadertje invullen. Daarna gaan ze zelfstandig hun kaart halen (met behulp van hun spreekkadertje). U gaat als leerkracht in de buurt staan om te controleren of ze dit correct en om bij eventuele problemen te helpen.

- **Opdracht 8**

De leerlingen hebben net het stappenplan – over het opzoeken van het boek – overlopen.

Bij opdracht 8 gaan de leerlingen per twee aan de slag. U heeft voor elk groep vier foto's voorzien. Dit staat er op de foto's:

- een boek uit de informatieve afdeling (bv. geschiedenis)
- een boek uit de afdeling volwassenenliteratuur
- een boek uit de afdeling jeugdliteratuur
- een dvd of cd

Deze boeken selecteert u zelf op voorhand. Het aanbod is groot genoeg om voor elk groepje andere boeken te zoeken.

De leerlingen vullen eerst de gegevens in in het gegeven kadertje. Daarna gaan ze op zoek naar het boek. Al ze het boek gevonden, nemen ze een foto van zichzelf samen met het boek (=bewijs). Dit bewijs laten ze aan u zien. Later sturen ze de foto's ook door naar uw mailadres.

- **Opdracht 9**

Bij deze opdracht gaan de leerlingen op zoek naar een boek dat ze zelf willen lezen. Aan de hand van een themalijst zoeken ze naar een onderwerp dat hen interesseert. Daarna gaan ze op zoek naar deze thema's (met behulp van de symbolen).

Als de leerlingen een interessant boek vinden, slaan ze een bladzijde open en doen ze de vijf-vinger-test. De bedoeling van deze tekst is om het niveau van de leerlingen te bepalen. Als leerlingen op één bladzijde meer dan vijf moeilijke woorden lezen, kan het leesplezier vaak al verdwijnen.

Door deze test preventief (voor het echte lezen) te doen, wordt deze situatie vermeden en is de kans op leesplezier hoger.

Tot slot gaan de leerlingen hun gekozen boek ook uitlenen. Deze stap doe u klassikaal zodat dit een gezamenlijke oefening is.

Tijdsduur

De voorbereiding in de klas duurt ongeveer één lesuur.

Als de leerlingen echt naar de bibliotheek gaan, schat ik dat u hier ongeveer twee (misschien drie) uren nodig gaat hebben (inclusief de tocht naar de bibliotheek). De opdrachten in de bibliotheek zelf zullen een klein uurtje in beslag nemen.

Materiaal

- Bibliotheekgids
- In de klas: computer of tablet
- Bibliotheek in Hasselt (site): <http://www.limburg.be/pbl>
- Groene en rode strookjes ⇒ voor elke leerling één van elke kleur
- Per duo vier foto's van 3 boeken en één dvd/cd
  - een boek uit een informatieve afdeling (bv. geschiedenis)
  - een boek uit de volwassenenliteratuur
  - een boek uit de jeugdliteratuur
  - een dvd of cd

Lesdoelen

- INF: De leerlingen kunnen met behulp van ICT-middelen zelfstandig de dichtstbijzijnde bibliotheek zoeken.
- INF: De leerlingen kunnen met behulp van een gegeven site de openingsuren en sluitingsdagen van de bib opzoeken.
- INF: De leerlingen kunnen met behulp van een gegeven site lid worden van een bibliotheek.
- ICT: De leerlingen kunnen met behulp van Google Maps de gemakkelijkste route naar de dichtstbijzijnde bibliotheek vinden.
- TV: De leerlingen kunnen met behulp van een groen en rood kaartje hun mening over een bepaalde stelling uiten.
- TV: De leerlingen kunnen met behulp van de stellingen en bijhorende discussie de regels in de bibliotheek formuleren.
- TV: De leerlingen kunnen met behulp van een aangevuld spreekkader hulp vragen aan een onbekende volwassene.
- TV: De leerlingen kunnen door middel van de vijf-vinger-test een geschikt boek selecteren.
- TV: De leerlingen kunnen door middel van een gekozen thema een geschikt boek selecteren.
- MBWV: De leerlingen kunnen drie situaties vanuit het verkeer beschrijven waarbij ze moeten opletten.
- ORG: De leerlingen kunnen aan de hand van een gegeven stappenplan een boek, een dvd of een cd zoeken in een bibliotheek.
- A: De leerlingen zijn bereid om deel te nemen aan een kringgesprek/-discussie.
- A: De leerlingen zijn bereid om leesplezier te ontdekken.

Bronnen

- www.hebban.nl (*laatst geraadpleegd op 17-01-17*)
- Provinciale Bibliotheek Hasselt

Leesfiche - leesboeken

Titel van het boek (Nederlands):
.....

Uitgever van het boek:
.....

Naam van de auteur:
.....

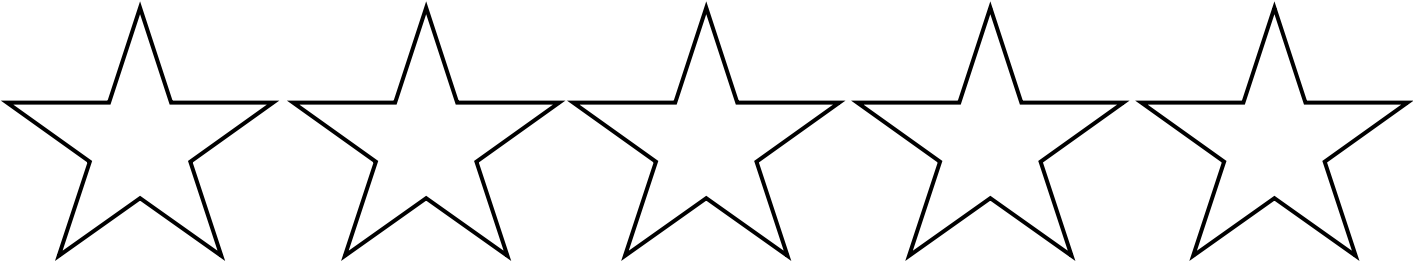

In welke taal heb je het boek gelezen? Duid of vul aan.

- Nederlands   Frans   Engels   Duits
- Italiaans   Arabisch   Turks   .....

Vul de zin aan en kleur het juiste aantal sterren.

Dit boek krijgt van ..... (jouw naam) uit
..... (jouw klas) dit aantal sterren.

Waarom heeft dit boek zoveel sterren gekregen?

Stelling	WAAR	NIET WAAR
De lezer vond dat het verhaal over interessante mensen en dingen ging.		
De lezer vond dat het makkelijk was om het boek te lezen. De lezer begreep (bijna) alle woorden.		
De lezer vond dat het makkelijk was om het boek te lezen, omdat het verhaal logisch was opgebouwd.		
De lezer vond het leuk om het boek te lezen. Het was spannend, ontroerend, aangrijpend,...		
De lezer zou graag nog eens een boek lezen over hetzelfde onderwerp of van dezelfde schrijver (markeer wat past).		

Leesfiche - leesboeken

Titel van het boek (Nederlands):
.....

Uitgever van het boek:
.....

Naam van de auteur:
.....

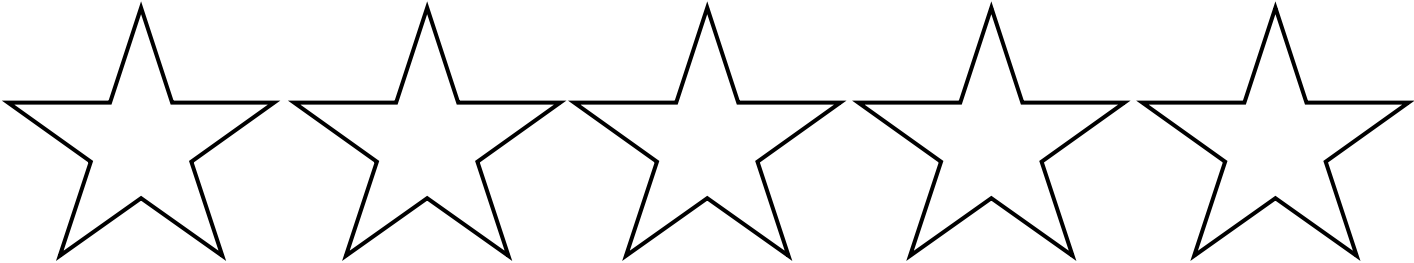

In welke taal heb je het boek gelezen? Duid of vul aan.

- Nederlands   Frans   Engels   Duits
- Italiaans   Arabisch   Turks   .....

Vul de zin aan en kleur het juiste aantal sterren.

Dit boek krijgt van ..... (jouw naam) uit
..... (jouw klas) dit aantal sterren.

Waarom heeft dit boek zoveel sterren gekregen?

Stelling	WAAR	NIET WAAR
De lezer vond dat het verhaal over interessante mensen en dingen ging.		
De lezer vond dat het makkelijk was om het boek te lezen. De lezer begreep (bijna) alle woorden.		
De lezer vond dat het makkelijk was om het boek te lezen, omdat het verhaal logisch was opgebouwd.		
De lezer vond het leuk om het boek te lezen. Het was spannend, ontroerend, aangrijpend,...		
De lezer zou graag nog eens een boek lezen over hetzelfde onderwerp of van dezelfde schrijver (markeer wat past).		

Waarom zou je dit boek iedereen aan- of afraden? Geef minstens 2 redenen waarom je het zou aan- of afraden.

Ik zou dit boek iedereen aanraden / afraden (*schrap wat niet past*),
 omdat .....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Leesfiche - stripverhalen

Titel van het stripverhaal (Nederlands):

.....

Uitgever van het stripverhaal:

.....

Naam van de illustrator(en):

.....

.....

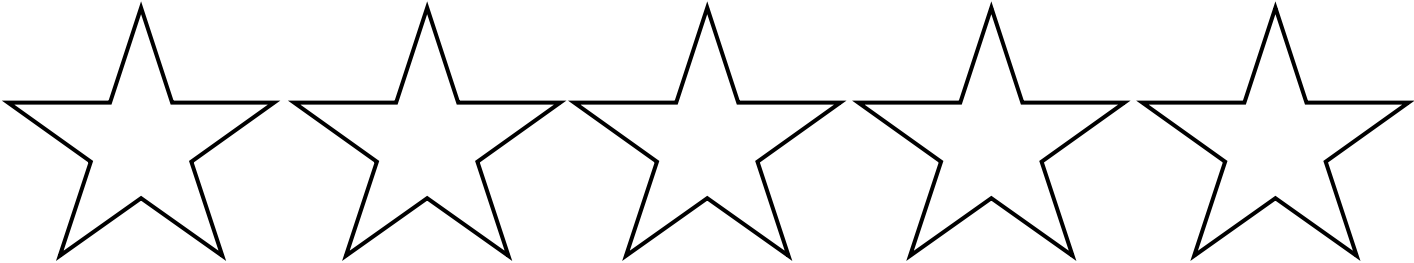
In welke taal heb je de strip gelezen? Duid of vul aan.

- Nederlands   Frans   Engels   Duits
- Italiaans   Arabisch   Turks   .....

Vul de zin aan en kleur het juiste aantal sterren.

Dit stripverhaal krijgt van ..... (jouw naam)

uit ..... (jouw klas) dit aantal sterren.

Waarom heeft dit stripverhaal zoveel sterren gekregen?

Stelling	WAAR	NIET WAAR
De lezer vond dat het verhaal over interessante mensen en dingen ging.		
De lezer vond dat het makkelijk was om de strip te lezen. De lezer begreep (bijna) alle woorden.		
De lezer vond dat het makkelijk was om de strip te lezen, omdat het verhaal logisch was opgebouwd.		
De lezer vond het leuk om de strip te lezen. Het was grappig, spannend, ontroerend, aangrijpend,...		
De lezer vond de tekeningen in het stripverhaal mooi of goed passen bij het verhaal (markeer wat past).		

Leesfiche - stripverhalen

Titel van het stripverhaal (Nederlands):

.....

Uitgever van het stripverhaal:

.....

Naam van de illustrator(en):

.....

.....

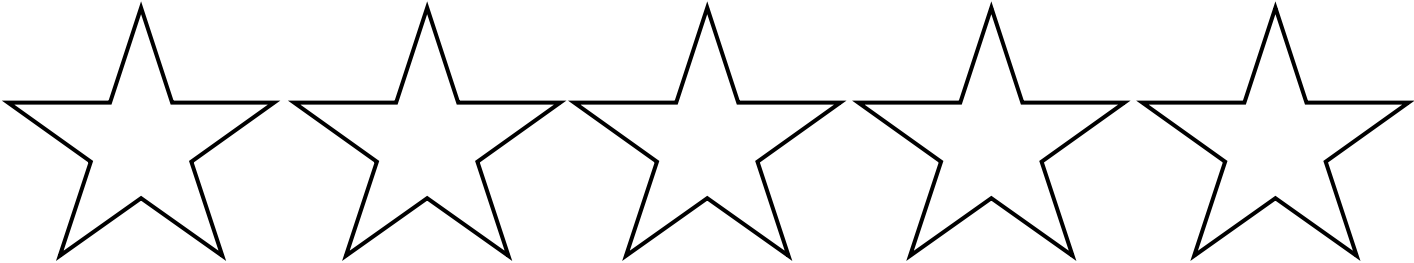
In welke taal heb je de strip gelezen? Duid of vul aan.

- Nederlands   Frans   Engels   Duits
- Italiaans   Arabisch   Turks   .....

Vul de zin aan en kleur het juiste aantal sterren.

Dit stripverhaal krijgt van ..... (jouw naam)

uit ..... (jouw klas) dit aantal sterren.

Waarom heeft dit stripverhaal zoveel sterren gekregen?

Stelling	WAAR	NIET WAAR
De lezer vond dat het verhaal over interessante mensen en dingen ging.		
De lezer vond dat het makkelijk was om de strip te lezen. De lezer begreep (bijna) alle woorden.		
De lezer vond dat het makkelijk was om de strip te lezen, omdat het verhaal logisch was opgebouwd.		
De lezer vond het leuk om de strip te lezen. Het was grappig, spannend, ontroerend, aangrijpend,...		
De lezer vond de tekeningen in het stripverhaal mooi of goed passen bij het verhaal (markeer wat past).		

Waarom zou je dit stripverhaal iedereen aan- of afraden? Geef minstens 2 redenen waarom je het zou aan- of afraden.

Ik zou dit stripverhaal iedereen aanraden / afraden (*schrap wat niet past*), omdat .....

.....

.....

.....

.....

.....

Hoe beoordeel ik een boek (of stripverhaal)?

Bij je leesfiche moet je het boek dat je hebt gelezen beoordelen. Maar hoe moet je dit nu doen?

Sterren geven

Op je leesfiche staan vijf sterren, dus dat betekent dat je deze sterren gaat gebruiken als beoordeling! Bij je beoordeling moet je rekening houden met 5 punten. Bekijk onderstaande stellingen. Duid aan of dit *waar* of *niet waar* is bij jouw boek.

Let op! Er zijn geen correcte antwoorden. Deze stellingen helpen je om je beoordeling te geven!

Stelling	WAAR	NIET WAAR
De lezer vond dat het verhaal over interessante mensen en dingen ging.		
De lezer vond dat het makkelijk was om het boek te lezen. De lezer begreep (bijna) alle woorden.		
De lezer vond dat het makkelijk was om het boek te lezen, omdat het verhaal logisch was opgebouwd.		
De lezer vond het leuk om het boek te lezen. Het was spannend, ontroerend, aangrijpend,...		
De lezer zou graag nog eens een boek lezen over hetzelfde onderwerp of van dezelfde schrijver (markeer wat past).		

Heb je bij elke stelling een antwoord aangeduid? Goed!

Tel nu alle kruisjes op bij de kolom 'waar'. Het aantal kruisjes dat je hier hebt gezet, zijn je aantal beoordelingssterren.

Een voorbeeld

Stelling	WAAR	NIET WAAR
De lezer vond dat het verhaal over interessante mensen en dingen ging.	X	
De lezer vond dat het makkelijk was om het boek te lezen. De lezer begreep (bijna) alle woorden.		X
De lezer vond dat het makkelijk was om het boek te lezen, omdat het verhaal logisch was opgebouwd.	X	
De lezer vond het leuk om het boek te lezen. Het was spannend, ontroerend, aangrijpend,...	X	
De lezer zou graag nog eens een boek lezen over hetzelfde onderwerp of van dezelfde schrijver (markeer wat past).	X	

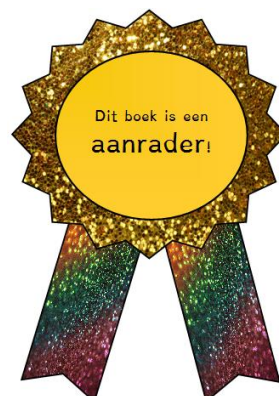
Je hebt een boek gelezen. Het verhaal vond je echt heel leuk, maar soms begreep je niet alle woorden. Daarom heb je ook 'niet waar' bij de tweede stelling gekozen.

Voor de overige stellingen heb je vier keer 'waar' aangeduid. Omdat je vier keer 'waar' hebt aangeduid, is het boek volgens jou vier sterren waard. Je kleurt dus vier sterren op je leesfiche. Zo zien andere leerlingen jouw beoordeling over het boek.

Een 'aanradermedaille' geven

Vond je het boek heel goed geschreven? Was het echt de moeite om te lezen? Dan zal je waarschijnlijk aan iedereen willen vertellen dat ze dit boek zeker moeten lezen.

Vraag aan de leerkracht of je een 'aanradermedaille' mag kiezen. Neem één medaille en plak deze op het plastic hoesje waar je leesfiche in zit. Zo vertel je eigenlijk aan anderen dat ze dit boek zeker eens moeten lezen!

info voor de leerkracht leesfiches & leesvooruitgang

Doel

Het doel is vooral om het lezen te stimuleren. Zowel bij de leesfiches als bij het sjabloon van 'leesvooruitgang' ligt hier de nadruk op.

Werkwijze

❖ **Leesfiche**

Bij de leesfiche is het vooral belangrijk dat de leerlingen boeken en/of stripverhalen gaan ontdekken. Ze lezen een boek of stripverhaal en vullen de gevraagde gegevens in.

Zoals u zal zien, mogen de leerlingen een boek of een strip ook in een andere taal lezen. Het is namelijk de bedoeling dat we leesplezier gaan stimuleren! U kan wel voorstellen om jaarlijks minstens één of twee Nederlandstalige boeken/strips te lezen. Zo oefenen leerlingen ook hun Nederlands.

Na het lezen, gaan de leerlingen het boek/stripverhaal ook beoordelen. Dit doen ze aan de hand van beoordelingssterren en vijf stellingen (die op de achterkant van hun leesfiche staan). De leerlingen bekijken eerst de stellingen en duiden daarna aan of de stelling 'waar' of 'niet waar' is. Bij deze stellingen zijn er geen correcte antwoorden: iedere leerling heeft namelijk zijn of haar eigen mening!

Wanneer de leerlingen klaar zijn met de stellingen, gaan ze tellen hoe vaak ze 'waar' hebben aangeduid. Als een leerling bijvoorbeeld vier keer 'waar' heeft aangekruist, dan is het boek volgens hem of haar vier sterren waard. Dit aantal sterren kleurt de leerling in kwestie op zijn leesfiche.

Als de leesfiche helemaal is ingevuld, steekt u deze in een plastic hoesje. Dan kan u alle leesfiches netjes bewaren en kunnen andere leerlingen deze ook bekijken. Op deze manier worden de beoordelingen ook functioneel gebruikt, want anderen kunnen dit bekijken! Zo leren leerlingen ook omgaan met beoordelingen. U kan de leesfiches in een map bewaren zodat leerlingen makkelijk alles kunnen bekijken of u kan misschien elke week enkele leesfiches selecteren en aan de muur hangen. Zo zijn de leesfiches ook zichtbaar en worden ze meer bekeken. Dit kan u zelf beslissen.

Tot slot kan een leerling u ook vragen naar een 'aanradermedaille'. Deze medaille plakken leerlingen aan hun leesfiche als ze vinden dat anderen dit boek of stripverhaal ook moeten lezen. U vindt na deze instructiefiche enkele voorbeelden van medailles. Natuurlijk kan u ook zelf nog een andere medailles ontwerpen. Leerlingen plakken deze medaille het best op het plastic hoesje. Dit is ordelijker.

Vanaf het tweede jaar kan u leerlingen laten neerschrijven waarom dit boek/stripverhaal een aanrader is (of net niet) aan de hand van twee redenen. Als dit voor uw tweedejaars nog te moeilijk is, kan u gerust de leesfiche voor de eerstejaars blijven gebruiken.

❖ **Leesvoortgang**

Het sjabloon van 'leesvoortgang' is eigenlijk een visueel geheugensteuntje voor een klas. Zo kan een leerling (en uzelf als leerkracht) makkelijk zien hoeveel boeken hij of zij heeft gelezen.

Hang dit sjabloon aan de muur van de klas, samen met twee kleurpotloden aan een touwtje. Zo kunnen leerlingen - wanneer ze een boek of stripverhaal hebben gelezen - een vakje inkleuren. Werk met twee verschillende kleurpotloden. Als leerlingen een Nederlandstalig boek lezen, kleuren ze het vakje bijvoorbeeld blauw. Lezen de leerlingen een anderstalig boek, dan kleuren ze het vakje bijvoorbeeld groen.

Zo heeft u als leerkracht ook een makkelijk overzicht (bijvoorbeeld als u hen verplicht om minstens één Nederlandstalig boek te lezen).

Maar u kan ook vier kleuren gebruiken: een kleur voor een gelezen Nederlandstalig boek, een kleur voor een gelezen niet-Nederlandstalig boek, eentje voor een gelezen Nederlandstalig stripverhaal en een kleurtje voor een gelezen niet-Nederlandstalig stripverhaal. Zo kan u ook wat differentiatie aanbieden.

Ten slotte zorgt u best dat leerlingen een doel hebben. Laat ze bijvoorbeeld minimum drie boeken tijdens het schooljaar lezen (twee leesboeken en één stripverhaal). Voor sommigen zal dit een hele opgave zijn, voor anderen een fluitje van een cent.

Zet op dit doel ook attitudepunten, bijvoorbeeld 10 punten.

- één boek gelezen = 3/10
- twee boeken gelezen = 6/10
- drie boeken gelezen = 10/10

Op deze manier stimuleren we ook de moeilijke lezers om toch even moeite te doen en een boek vast te nemen.

Tijdsduur

Deze opdracht loopt over een heel schooljaar. Zo kunnen leerlingen zelf bepalen wanneer ze een boek of stripverhaal willen lezen.

Ook is deze spreiding heel belangrijk voor leerlingen die niet zo snel kunnen lezen. Door hen een schooljaar de tijd te geven, is de druk niet zo hoog.

Herinner de leerlingen er wel af en toe aan dat ze minimum drie boeken moeten lezen. Verstrooide leerlingen kunnen deze opdracht misschien wel vergeten.

Materiaal

- Leesfiche – leesboeken ⇒ één fiche per boek
- Leesfiche – stripverhalen ⇒ één fiche per stripverhaal
- Instructiefiche ‘Hoe beoordeel ik een boek?’ ⇒ één fiche per leerling
- Sjabloon ‘leesvoortgang’
- Aanradermedailles
- Plastic hoesjes

Lesdoelen

- **A:** De leerlingen zijn bereid om tijdens het schooljaar minstens drie boeken te lezen.
- **A:** De leerlingen kunnen leesplezier ondervinden tijdens het lezen.
- **TG:** De leerlingen kunnen aan de hand van vijf stellingen een kritisch oordeel vellen over een gelezen boek.

Voor de tweedejaars

- **TV:** De leerlingen kunnen aan de hand van twee redenen verwoorden waarom een boek een aanrader is (of niet).

Bronnen

- www.pinterest.be (laatst geraadpleegd op 15-01-2017)
- **GERAERTS, K.** (z.j.). Leesfiche [werkbundel]. Domein 't Speelhof, Sint-Truiden.

Bijlage

- Aanradersmedailles
- Sjabloon leesvoortgang

Leesvoortgang van ..... (klas)

Naam leerling	Aantal gelezen boeken									
.....										
.....										
.....										
.....										
.....										
.....										

- = een leesboek in het Nederlands   = een stripverhaal in het Nederlands
- = een leesboek in een andere taal   = een stripverhaal in een andere taal

2.3 Een terugblik naar de bewogen wereld van inkt

De paden naar de wereld van inkt waren vaak een hobbelige hindernis, maar uiteindelijk hebben we een klein deeltje van het land verkend.

U heeft het goed gelezen. Er is nog maar een klein deeltje van deze oneindig grote wereld verkend. De eerste stappen zijn al gezet door de eerste graad B-stroom te stimuleren om te lezen, om hen leesplezier te laten ervaren.

Maar ben ik geslaagd om een antwoord op mijn onderzoeksvraag te vinden? Kan ik een functionele leerlijn jeugdliteratuur aanbieden die leerlingen van de eerste graad B-stroom motiveert om te lezen, waarbij de leerkracht op een motiverende en creatieve manier aan de slag kan gaan?

Het onderzoek dat ik heb verricht, heeft zeker mijn ogen geopend. De les die ik hieruit heb getrokken, is dat leerkrachten soms te vaak 'resultaatgericht' denken. Door steeds opdrachten aan literatuur te koppelen, verdwijnt het leesplezier vaak bij leerlingen. Als leerkracht moeten we af en toe uit onze comfortzone stappen en nadenken over hoe we weer het plezier kunnen aanwakkeren! Zeker in de eerste graad - waar de basis wordt gevormd - is dit enorm belangrijk.

Wat ik me ook zal blijven herinneren, is het talige gedeelte van leesplezier. Veel leerlingen gaven aan (bij de enquêtes) dat ze (ook) in een andere taal lezen. Als we het over leesplezier hebben, is belangrijk dat we even van onze Nederlandstalige troon afstappen en kijken naar onze leerlingen. Laat hen eerst het plezier van het lezen ontdekken in de taal die zij prefereren. Pas daarna kunnen we hen stap voor stap begeleiden naar Nederlandstalige literatuur.

Kunnen we de poorten van de wereld van inkt sluiten? Zijn we hier al klaar mee? Absoluut niet. Zoals eerder gezegd hebben we nog maar een klein deeltje verkend. De eerste stappen naar leesplezier zijn gezet, maar er is nog een hele wereld te exploreren!

Nieuwe materialen om leesplezier te stimuleren zijn steeds welkom. Maar tijdens mijn onderzoek is er een ander 'leesprobleem' naar boven gekomen.

Toen ik één van de scholen - die deelnam aan de enquêtes - bezocht, vertelde een leerkracht mij dat sommige leerlingen het enorm moeilijk vinden om ondertitels (bijvoorbeeld bij een film) te lezen. Deze ondertitels gaan vaak te snel voor hen. Een constatering waar ik eerlijk gezegd van schrok.

Dit probleem heb ik niet in deze bachelorproef opgenomen omdat dit ons te ver zou leiden. Wel is het interessant om over oplossingen voor dit probleem na te denken. Het zou een toekomstig, waardevol onderzoek zijn waarbij de conclusies zeker gewaardeerd zullen worden.

Tot slot is het ook belangrijk dat we nadenken over een verdere leerlijn voor de tweede en derde graad. Lezen blijft immers een belangrijk onderdeel in ons onderwijs, maar het is ook een cruciale les die we heel ons leven nodig zullen hebben.

Besluit

Leerlingen en lezen... Een combinatie die al heel wat generaties eerder een zeldzaamheid is. Dit negatieve idee over lezen heerst nog steeds onder de leerlingen. Dat merkte ik duidelijk tijdens mijn onderzoek naar leesplezier.

Hoewel ik vaak negatieve uitspraken las over lezen in het algemeen zag ik af en toe een leerling die er toch plezier aan beleefde. Deze leerlingen zorgde ervoor dat ik de moed vond om verder te gaan met mijn ontdekkingsstocht in de wereld van inkt.

Tijdens mijn tocht kwam ik heel wat bijzonderheden tegen die me vaak tegenhielden om verder te gaan en even stil te staan. Bij het talige aspect van leesplezier had ik voor mijn onderzoek nooit stilgestaan. Door me te focussen op het plezier van het lezen, kon ik me openstellen om leerlingen ook in andere talen te laten lezen als stimulus.

Ook had ik niet verwacht dat leerlingen zoveel moeilijkheden hadden bij het kiezen van een boek omdat ze niet weten wat er te lezen valt! Dat was ook een moment waarbij ik even stil bleef staan. Deze twee ontdekkingen vormden de kern bij het uitwerken van mijn materialen.

Uiteindelijk zijn er zes onderdelen uitgewerkt die zowel samen als apart in de lessen Nederlands gebruikt kunnen worden. Door de focus op het leesplezier en het aanbod te leggen, is de prestatiedrang van onze leerlingen minder. Het uitgewerkte materiaal haalt leerkrachten uit hun comfortzone (geen uitgebreide leesopdrachten) en dat kan ook voor hen een nieuwe ervaring zijn.

Als leerlingen aan deze tocht - die anders is dan andere - beginnen, hebben ze de hulp nodig van een leerkracht met ondersteund materiaal. Materiaal dat hen laat nadenken over hun leesmaak, maar hen ook de vrijheid geeft om zichzelf te ontwikkelen tot kritische zielen die de wereld telkens met nieuwe ogen aanschouwen na een magisch tocht door een wereld van inkt waar zij vrijwillig voor hebben gekozen.

Want zeg nu eerlijk... Lezen zorgt toch altijd voor een beetje magie?

*“A book, too, can be a star, a living fire
to lighten the darkness, leading out into
the expanding universe.”*

- Madeleine L'Engle

Literatuurlijst

- ∞ B-stroom eerste graad 1B - BVL. Vak Nederlands. Geraadpleegd op 14 juli 2016 via <http://pedago.rago.be/pbddoc/lrplso/9001/97168.pdf>
- ∞ Chambers, A. (vertaling: 2002). *De leesomgeving. Hoe volwassenen kinderen kunnen helpen van boeken te genieten*. Leuven: Davidsfonds Uitgeverij NV.
- ∞ Chambers, A. (vertaling: 2002). *Vertel eens. Kinderen, lezen en praten*. Leuven: Davidsfonds Uitgeverij NV.
- ∞ Hendrickx, M. (2012). *Nederlands module C. Nederlands in het beroepsonderwijs* [cursustekst]. XIOS Hogeschool Limburg, Hasselt.
- ∞ Hendrickx, M. (2012). *Nederlands module C. Omgaan met fictie - een praktische handleiding* [cursustekst]. XIOS Hogeschool Limburg, Hasselt.
- ∞ Onbekend. (2011). Leestechiek supertop, leesplezier superflop. *Klasse, 211*, 20-23
- ∞ *PISA2009 resultaten Vlaanderen*. Geraadpleegd op 14 juli 2016 via <http://www.pisa.ugent.be/nl/resultaten/vlaanderen/pisa2009vl>
- ∞ *PISA2012 resultaten Vlaanderen*. Geraadpleegd op 14 juli 2016 via <http://www.pisa.ugent.be/nl/resultaten/vlaanderen/pisa-2012-2>
- ∞ *PISA2015 resultaten Vlaanderen*. Geraadpleegd op 14 juli 2016 via <http://www.pisa.ugent.be/nl/resultaten/vlaanderen/pisa-2015>
- ∞ Rosius, H. (2015). *PAV 2B. Leesplezier bevorderen in PAV* [cursustekst]. PXL Hogeschool Education, Hasselt.
- ∞ Stichting Lezen (2015). *Lezing praten over boeken door Aidan Chambers*. Geraadpleegd op 5 mei 2016 via https://www.youtube.com/watch?v=Ck-lu0RAmYw&list=LLDgkeYwa_sK2P594p8wUhMw&index=25
- ∞ Stichting Lezen (2015). *Workshop praten over boeken door Aidan Chambers*. Geraadpleegd op 5 mei 2016 via https://www.youtube.com/watch?v=l7aFGTYcvfI&index=24&list=LLDgkeYwa_sK2P594p8wUhMw

Geraadpleegde werken

- ∞ Coillie, J., Van (2007). *Leesbeesten en boekenfeesten. Hoe werken (met) kinder- en jeugdboeken?*. Leuven: Davidsfonds Uitgeverij NV.
- ∞ Kraaijeveld, R. (1995). *Net echt en toch verzonnen. Jeugdliteratuur en fictie voor de basisvorming*. Zutphen: Uitgeverijmaatschappij Thieme.
- ∞ Meelis-Vormna, Moolenaar en Overmeijer (2012). *Jeugdliteratuur voor de beroepspraktijk*. Groningen: Noordhoff Uitgevers bv.

Bijlagen

Zie volgende pagina's.

Bijlage 1: Blancoverisie - Enquête voor leerlingen

Jij en lezen... Een goede combinatie? Of vind je lezen toch niet zo leuk? Dat wil ik van jou te weten komen!

Tijdens mijn laatste jaar aan de lerarenopleiding heb ik besloten om een onderzoek te doen naar 'boeken in de klas'. Dat wil zeggen dat ik nieuwsgierig ben naar jouw ervaring met boeken!

Vul de onderstaande vragen eerlijk in. Je zou me enorm helpen! 😊

1. Ik zit in het 1ste jaar / 2de jaar (omcirkel het juiste).

2. Wat doe jij in je vrije tijd?

.....
 .....

3. Waar houd jij van? Je mag meer dan één vakje aanvinken!

- dieren
- de natuur
- muziek
- geschiedenis
- wetenschap
- kunst
- films
- games
- lachen
- aardrijkskunde
- reizen
- iets anders, namelijk .....

4. Vind je Nederlands een moeilijke taal?

Ja, omdat.....
 .....

Nee, omdat.....
 .....

5. Lees je in je vrije tijd wel eens voor je plezier? Wat lees je dan?

- een verzonnen verhaal
- een waargebeurd verhaal
- een weetjes-boek (over bv. dieren, het heelal, auto's, WO I,...)
- strips
- tijdschriften
- kranten
- artikels op het internet
- iets anders, namelijk .....

Geef enkele voorbeelden

(bv. Ik lees heel graag de strips van *F.C. De Kampioenen*.)

.....

.....

.....

6. Lees jij ook wel eens iets in een andere taal?

- Ja, ik lees ook wel eens iets in het .....
- Nee, ik lees enkel in het Nederlands.

7. Lees jij graag?

- Ja, want.....
- .....
- Nee, omdat.....
- .....

8. Moet je soms verplicht van iemand een boek lezen?

- Nee, ik lees als ik dat wil.
- Ja, ik moet van .....
- soms een boek lezen, omdat.....
- .....

9. Zou je het leuk vinden als je leerkracht Nederlands elke week een kwartiertje zou voorlezen?

- Ja, want .....
- .....
- Nee, omdat.....
- .....

10. Dit wil ik wel eens lezen (je mag meer dan één vakje aanvinken):

- iets spannends
- iets grappigs
- een fantasieverhaal (over draken, tovenaars, vampiers, magie...)
- iets over de toekomst (over aliens, een andere wereld,...)
- iets over de liefde
- iets over problemen
- iets over de geschiedenis
- iets over sport
- iets over oorlog
- een weetjes-boek
- iets anders, namelijk .....

11. Gebeurt het soms dat je in een boek begint te lezen, maar het dan niet uitleest?

- Nee, ik lees een boek steeds uit.
- Ja, soms lees ik een boek niet uit, omdat.....
- .....

12. Schrijf je bij het lezen soms moeilijke woorden op?

- Nee
- Ja

Wat doe je dan met deze moeilijke woorden?

.....

.....

13. Ben je al eens in een bibliotheek geweest?

- Nee
- Ja

14. Ga je soms zelf naar een bibliotheek?

- Nee
- Ja, ik ga ..... keer per week/maand/jaar (*omcirkel het juiste*) naar de bibliotheek.

15. Wat is jouw favoriete leesplek? Maak een schets van jouw leesplekje in de onderstaande kader.

Bedankt om deze vragen te beantwoorden!

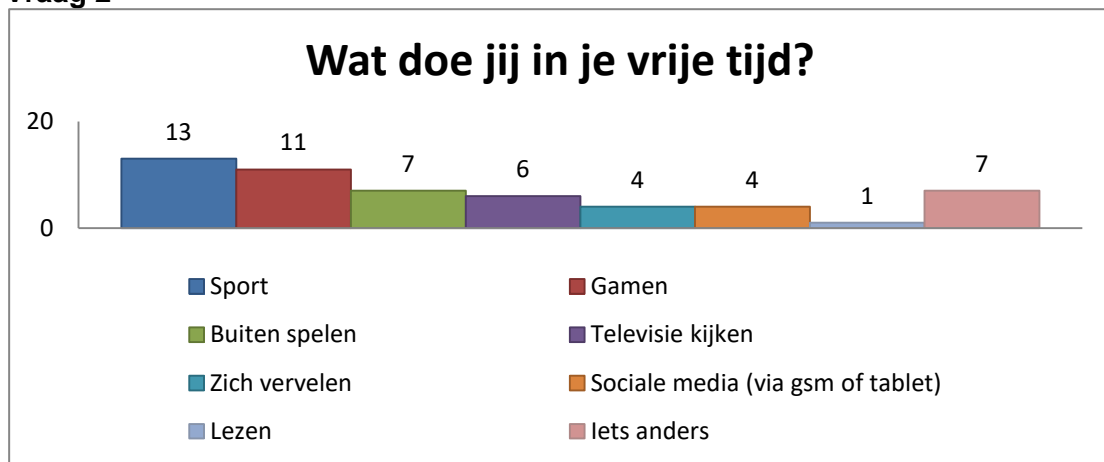
Bijlage 2: Resultaten van de enquêtes

Datum: dinsdag 15 maart 2016   **School:** middenschool Prins van Oranje, Diest
Jaar: 1 B   **Aantal leerlingen:** 25

∞ **Vraag 1**

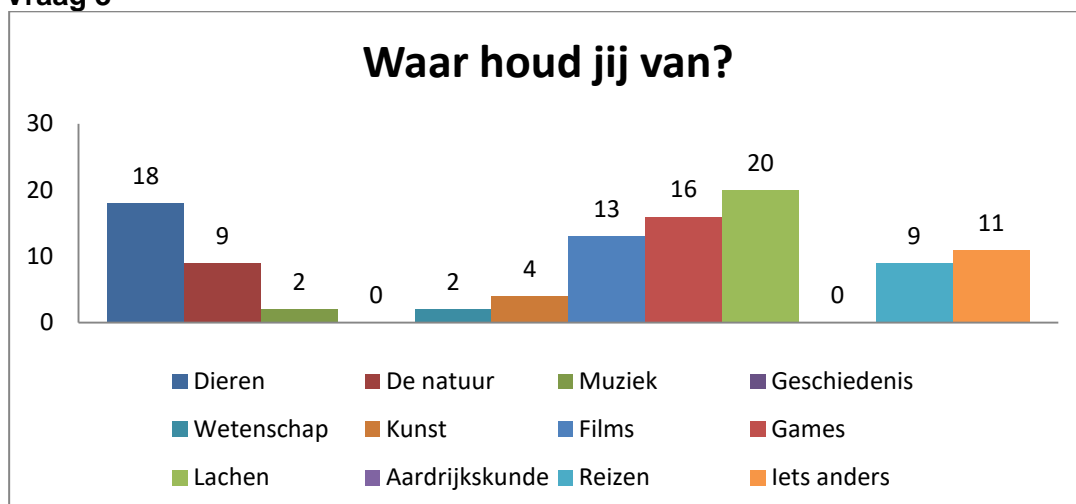
Bij deze vraag wordt gevraagd of de leerling in kwestie in jaar één of twee zit.

∞ **Vraag 2**

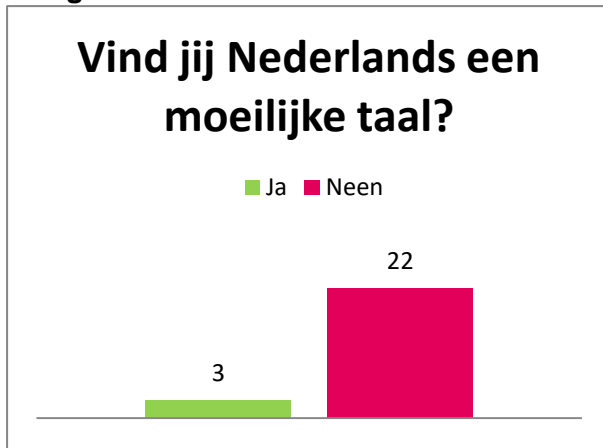
De meeste leerlingen houden zich graag bezig met sport en gamen. Maar ook buiten spelen scoort goed! Bij 'iets anders' schrijven leerlingen het volgende: knutselen, DJ-liedjes maken, koken, zingen, tekenen, muziek luisteren en naar de muziekschool gaan.

∞ **Vraag 3**

De hoogste scores zien we bij 'lachen', 'dieren' en 'games'. Andere gegevens die onder 'iets anders' staan, zijn volgende zaken waar leerlingen van houden: in de zon liggen, zingen, dansen, sporten, voetbal, stuntsteppen, mijn gsm, hun liefje, de mensen waar ze om geven.

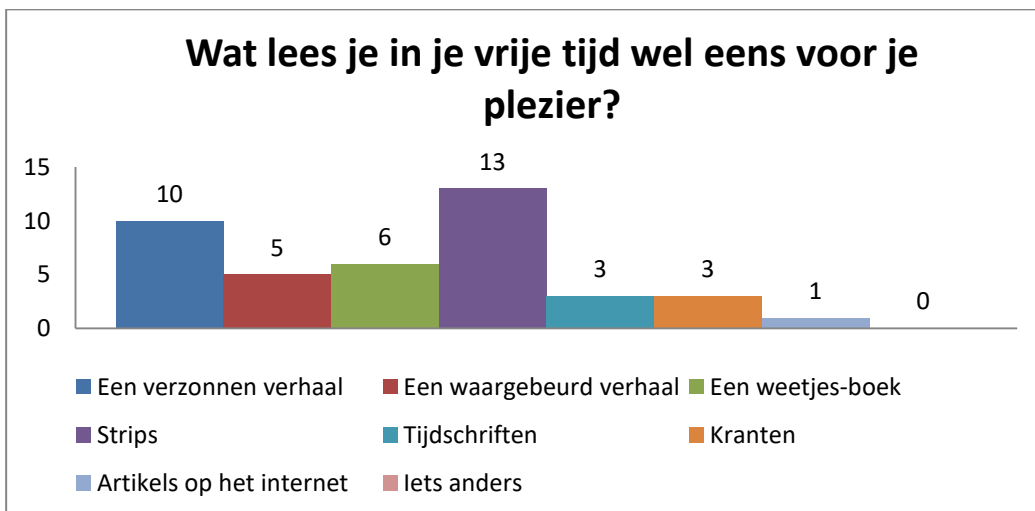
☞ **Vraag 4**

De grote meerderheid duidt aan dat ze Nederlands geen moeilijke vinden omdat het hun moedertaal is (hoewel ik veel spellingsfouten op hun enquêtes vind).

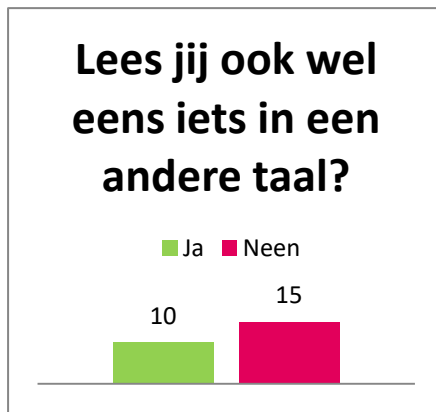
De drie leerlingen die deze taal moeilijk vinden, geven aan dat dit komt omdat ze anderstalig zijn (1) of dyslexie hebben (1). Ook de moeilijke woorden en hun betekenis zijn vaak onduidelijk (1) voor hen.

☞ **Vraag 5**

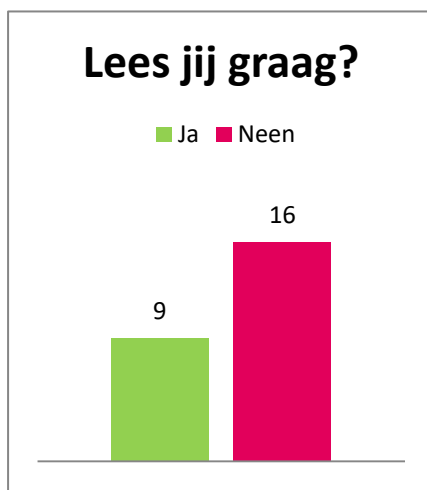
De hoogste resultaten vinden we bij 'strips' en 'een verzonnen verhaal'. De meeste leerlingen lezen graag de strips van F.C. De Kampioenen (7), maar ook de strips van Samsom en Gert (1), Marsupilami (1), Suske en Wiske (4) en Jommeke (3) zijn nog populair. De boeken die ze graag lezen zijn de volgende: *Geronimo Stilton* (3), *Het leven van een loser* (1), over paarden (1), over auto's, *Thea Stilton* (1), *Het hobbende harnas* (1) en *Harde noten* (1). Daarnaast lezen leerlingen de krant (1) en de Joepie (1).

∞ **Vraag 6**

Een groter aantal dan verwacht, leest ook wel eens iets in een andere taal. De meeste lezen dan in het Engels (9), maar Frans (1) is ook een taal die tevoorschijn kwam in de enquête.

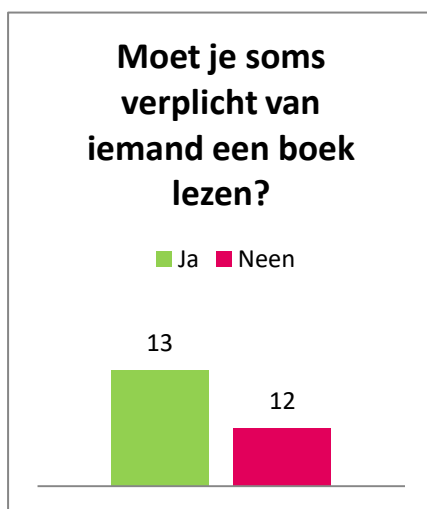
∞ **Vraag 7**

De meesten leerlingen lezen niet graag. Lezen is saai (11) volgende de meesten. Ook zijn er die toegeven dat ze het gewoon niet goed kunnen (1), er geen tijd voor hebben (1) of dat ze niet kunnen stilzitten (2).

Gelukkig zijn er negen leerlingen die toch graag eens een boek in de hand nemen. Zij vinden het nuttig (2) omdat ze leren uit boeken of om hun Engels te oefenen (1). Ook is het voor hen een leuke afwisseling (2) waar vaak grappige (1) of spannende (1) boeken aan te pas komen. Een boek kan hen ook gewoon blij maken (1).

∞ **Vraag 8**

De leerkracht (6) is vaak de persoon die de leerlingen verplicht een boek laat lezen om een boekbespreking te maken. Verder zijn het vaak de ouders (6) of de zus (1) die hen verplichten om zo hun Nederlands te oefenen.

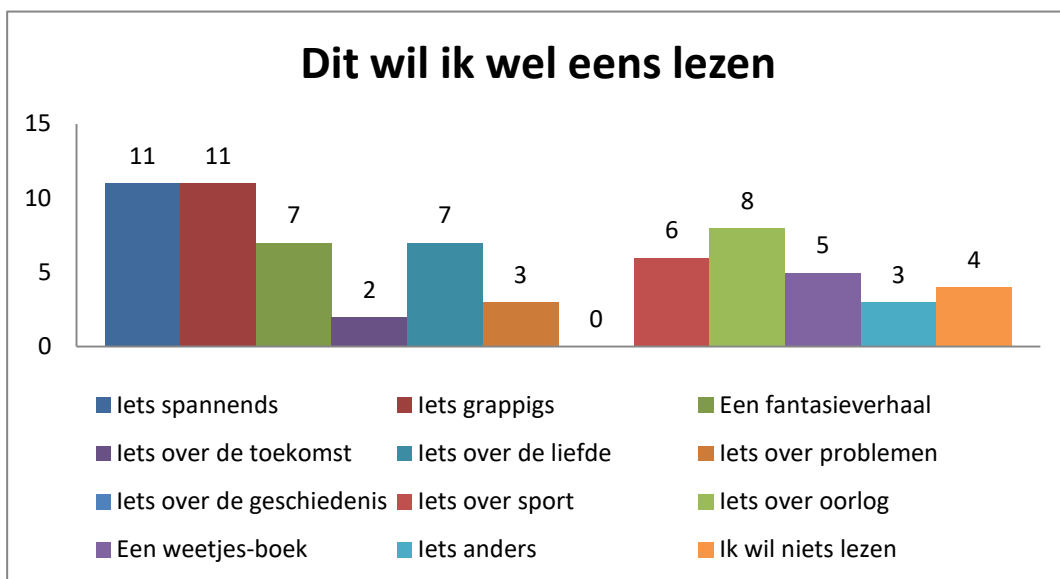
∞ **Vraag 9**

De grote meerderheid zou dit niet willen. Ze vinden het saai (7) of zelfs kinderachtig (4) als de leerkracht dit zou doen. Er zijn zelfs leerlingen die zeggen dat ze geen tijd hebben door hun weekplanning (3). Twee andere leerlingen hebben niet de moed om even stil te zitten (1) of lezen liever zelf (1).

Zij die dit dan wel leuk zouden vinden, vinden het gewoon leuk om naar zo'n verhaal te luisteren (6) of vinden het gewoonweg gezellig (1). Iemand anders zou het tof vinden omdat hij of zij dan geen les (1) zou hebben.

∞ **Vraag 10**

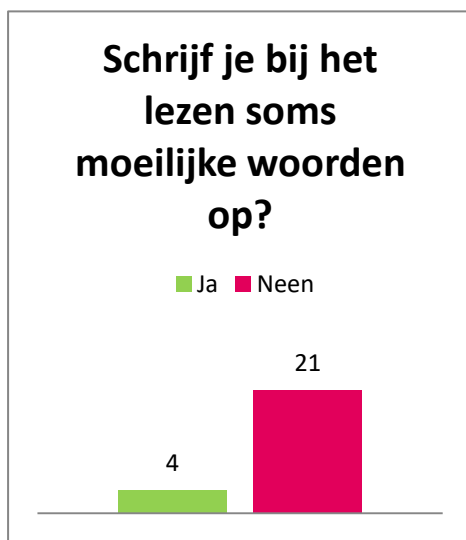
De top drie bestaat uit: iets spannends, iets grappigs en iets over oorlog. De leerlingen die kozen voor de optie 'iets anders' zouden graag iets over dieren (1) of iets avontuurlijks (1) lezen. Eén iemand zou het liefst de krant willen lezen.

∞ **Vraag 11**

Een enkeling leest zijn boek helemaal uit. De meeste leerlingen durven hun boek weg te leggen als het hen niet bevalt. De voornaamste reden hiervoor is dat het te saai zou zijn (9) of niet leuk is (3). Voor anderen is het dan weer te veel (2) om te lezen, hebben er geen geduld (1) of tijd (1) voor of hun ogen doen pijn (1). Tot slot zijn er ook nog leerlingen die - na een tijdje - liever iets anders gaan doen (5) en het boek uit het oog verliezen.

∞ **Vraag 12**

De meesten schrijven moeilijke woorden niet op en lezen gewoon door.

De vier leerlingen die de woorden wel opschrijven, vragen aan iemand (vaak hun ouders) wat het woord betekent (4) of zoeken het ook vaak zelf op (4).

∞ **Vraag 13**

Alle leerlingen uit het eerste jaar zijn (gelukkig) al eens in een bibliotheek geweest.

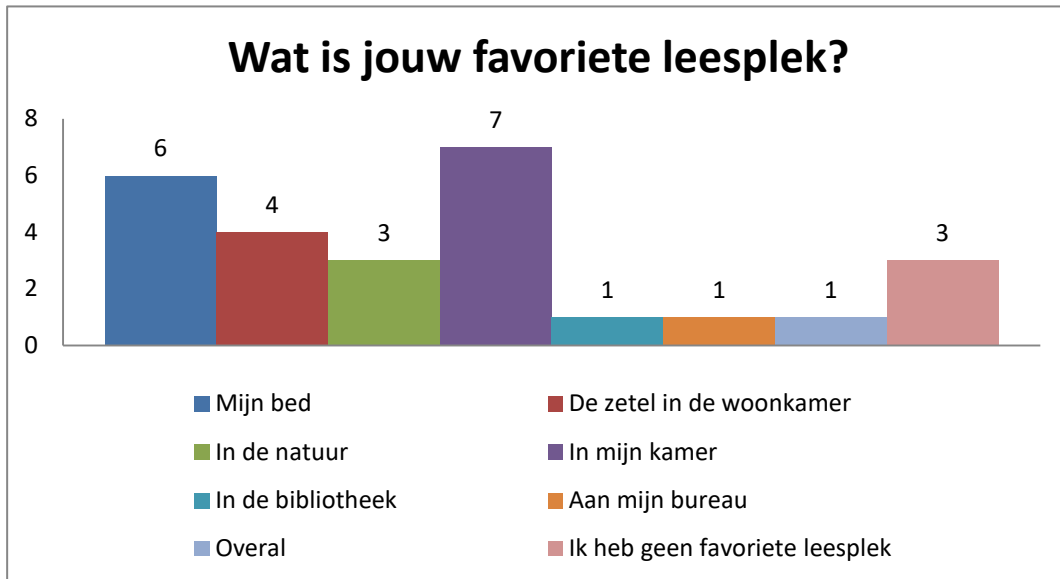
∞ **Vraag 14**

Het merendeel van de leerlingen gaat zelf niet naar de bibliotheek. De zes die dan wel gaan, gaan twee keer per week (1), één keer per week (1), één keer per maand (2) of één keer per jaar (2) naar de bib.

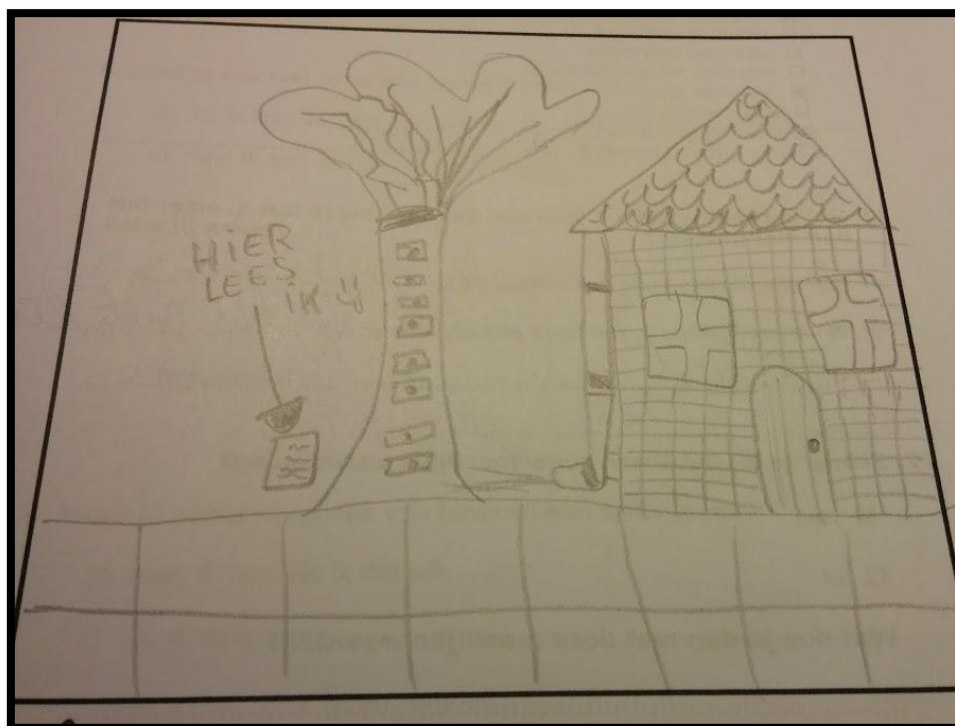

∞ **Vraag 15**

De leerlingen hun bed en hun kamer zijn de meest favoriete plekjes om te lezen.

Een kunstwerk van één van de leerlingen

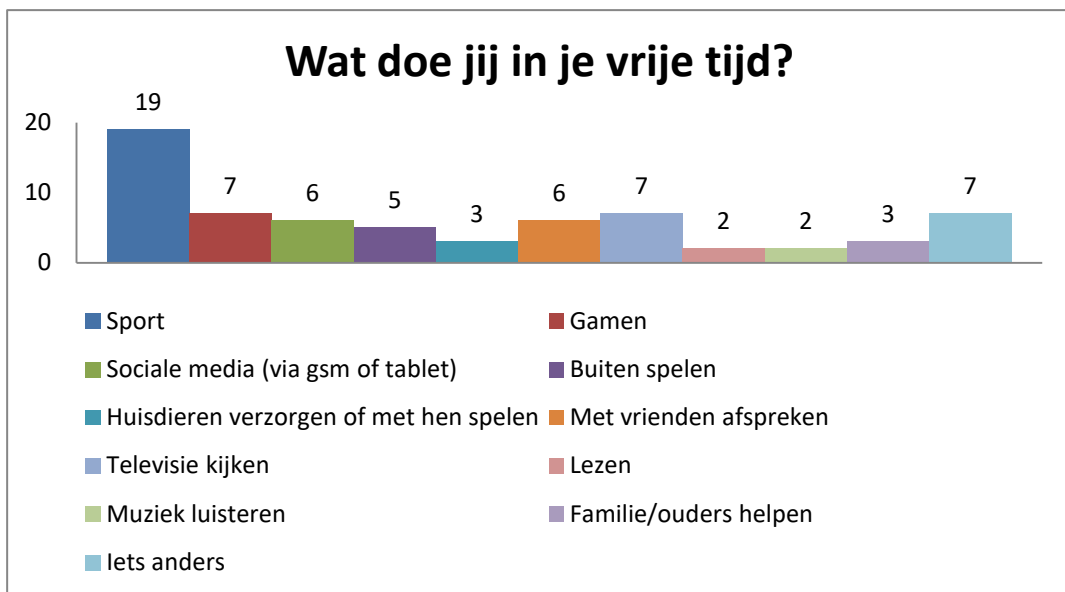
Datum: dinsdag 15 maart 2016
Jaar: 2 B

School: middenschool Prins van Oranje, Diest
Aantal leerlingen: 28

∞ **Vraag 1**

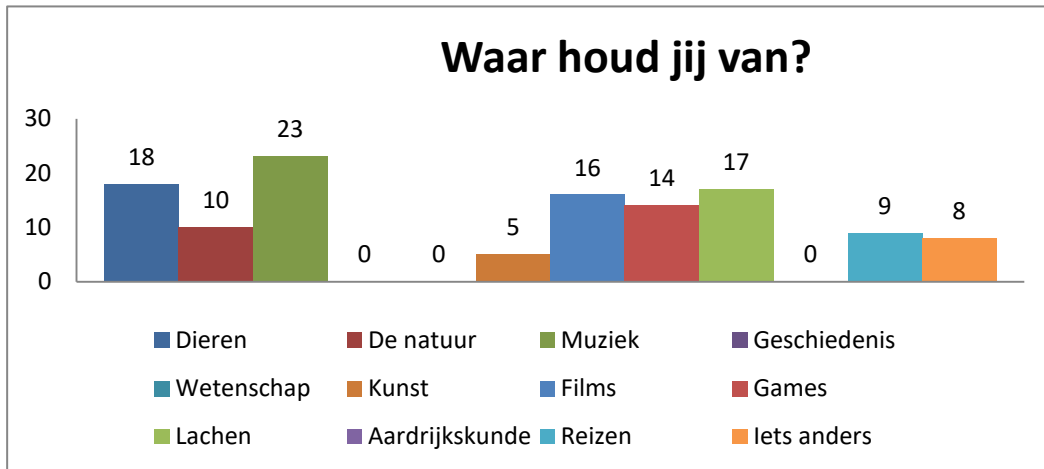
Bij deze vraag wordt gevraagd of de leerling in kwestie in jaar één of twee zit.

∞ **Vraag 2**

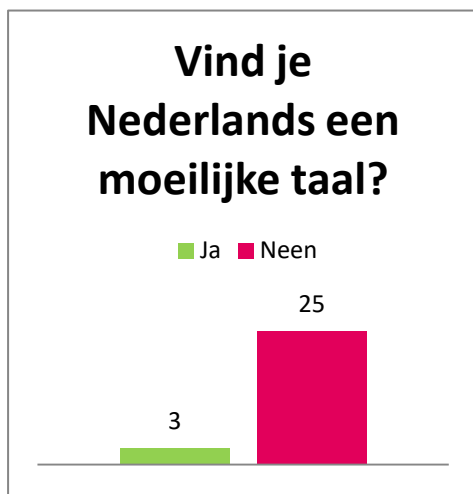
De leerlingen uit het tweede jaar houden zich het liefst met sport, gamen of televisie kijken in hun vrije tijd bezig. Bij 'iets anders' schrijven leerlingen het volgende: films kijken (1), gitaar spelen (1), de jeugdvereniging (1), naar optredens gaan (1), shoppen (1), zingen (1) of zich vervelen (1).

☞ **Vraag 3**

De top drie bestaat hier uit dieren, muziek en lachen. Bij 'iets anders' noteerden de leerlingen dat ze houden van dansen (2), sporten (1), voetbal (1), hun familie (1), hun vrienden (1), hun liefje (1) en hun televisie (1).

☞ **Vraag 4**

De meerderheid van de leerlingen vinden de Nederlandse taal gemakkelijk omdat het hun moedertaal is.

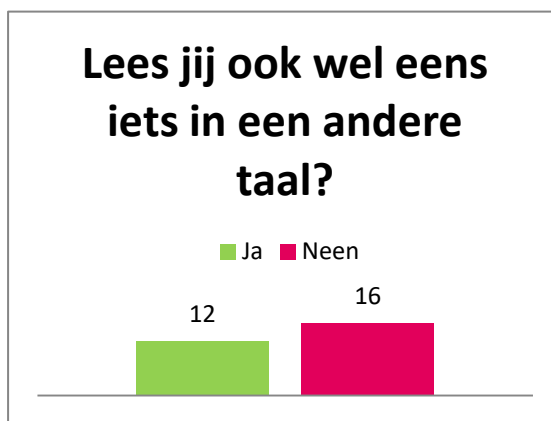
Drie leerlingen geven toe dat ze het toch niet zo gemakkelijk vinden. Ze vinden het een moeilijke taal (1) of het is gewoon moeilijk omdat ze anderstalig zijn (1). Een andere leerling heeft wat moeilijkheden met het Nederlands omdat hij normaal het Geelse dialect spreekt.

∞ **Vraag 5**

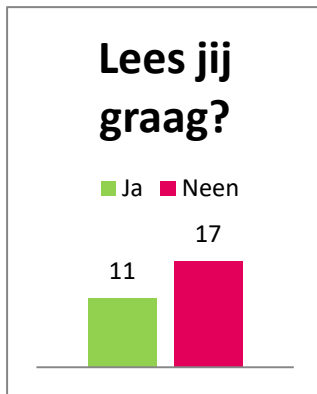
De strips en een verzonnen verhaal hebben hier het meeste succes. F.C. De Kampioenen (4) is onder de strips weer een kampioen. Maar ook Suske en Wiske (2), Kiekeboe (3) en Urbanus (1) lezen leerlingen graag. Bij de boeken zijn *Vertrouw nooit een heks* (1), *In de ban van het onbekende* (1), *Heartland* (2), *Het leven van een loser* (2) en *Geronimo Stilton* (1) mooie voorbeelden. Joepie (3) en For Girls Only Magazine (1) worden ook graag gelezen.

∞ **Vraag 6**

Hoewel de meeste leerlingen nog het meest in het Nederlands lezen, zijn er toch heel wat die ook in een andere taal lezen. De volgende talen worden in de 2B-klas gebruikt om te lezen: Engels (4), Spaans (2), Frans (4), Turks (2), Portugees (1) en Italiaans (1).

∞ **Vraag 7**

De meeste leerlingen lezen niet graag, vooral omdat zij het saai (13) of tijdverlies (2) vinden. Anderen kunnen niet goed lezen (1) of hebben dyslexie (1) en beschouwen daarom lezen niet als hun favoriete bezighouden.

∞ **Vraag 8**

De grote meerderheid moet vooral van de leerkracht verplicht (17) lezen om daarna een boekbespreking te maken. Anderen moeten van hun ouders (3) verplicht een boek in hun handen nemen om zo hun Nederlands te oefenen en te verbeteren.

∞ **Vraag 9**

De meerderheid van de leerlingen zouden dit niet willen. De redenen waarom zijn bijna identiek aan de antwoorden van de eerstejaars: het zou saai (10) zijn, kinderachtig (3), ze lezen liever zelf (6) of ze krijgen anders hun weekplanning niet af (2). Iemand anders zou liever naar een film kijken.

Zeven leerlingen zouden wel graag een voorleeskwartiertje hebben. Dit zouden ze echt leuk (3) vinden en zou het stil in de klas (1) zijn. Anderen zouden het feit toejuichen dat ze minder les (2) hebben. Eén leerling zou het een fijne afwisseling vinden.

∞ **Vraag 10**

De leerlingen zouden het liefst eens iets spannends, iets grappigs, een fantasieverhaal of iets over liefde willen lezen.

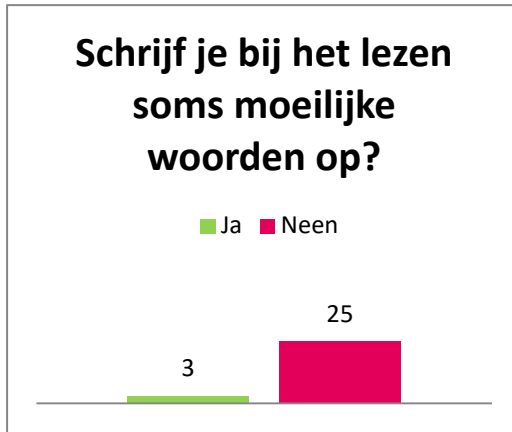
∞ **Vraag 11**

Bij de meeste leerlingen kan het gebeuren dat ze een boek niet uitlezen. De meest beschreven reden hiervoor is dat ze het boek saai (8) vinden of er geen tijd (1) voor hebben. Maar soms is het ook gewoon te voorspelbaar (1), niet interessant (1) of niet zoals verwacht (5).

🌀 **Vraag 12**

De meeste leerlingen schrijven geen moeilijke woorden op.

Zij die dit wel doen zoeken daarna zelf de betekenis op (3) of vragen het aan hun ouders (3).

🌀 **Vraag 13**

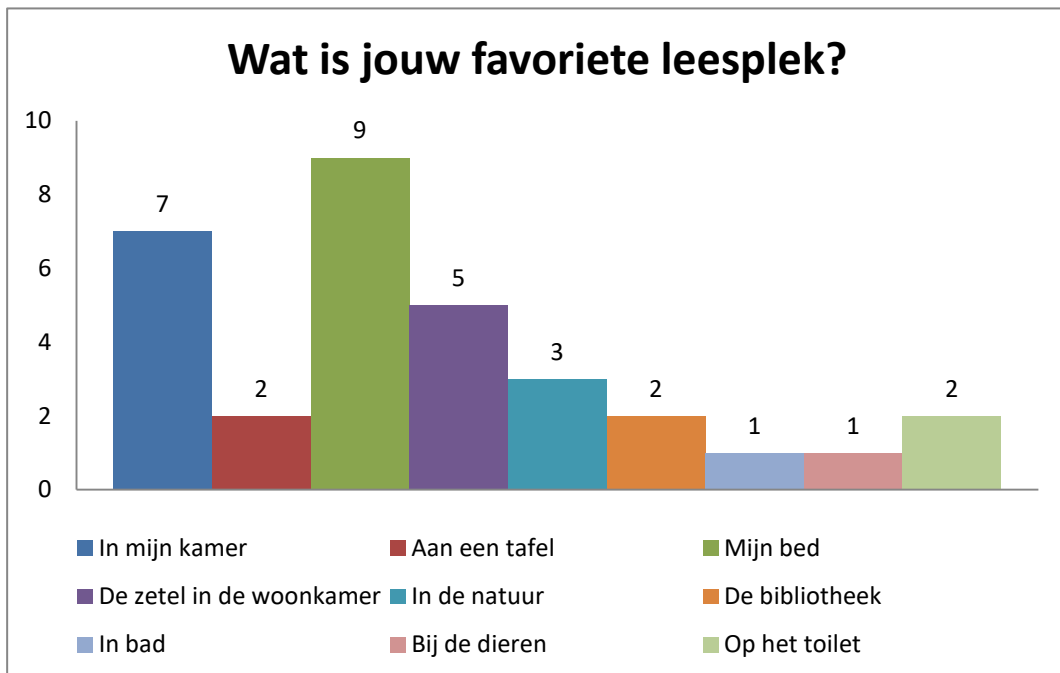
Alle leerlingen uit de 2B-klas zijn al eens in de bibliotheek geweest.

🌀 **Vraag 14**

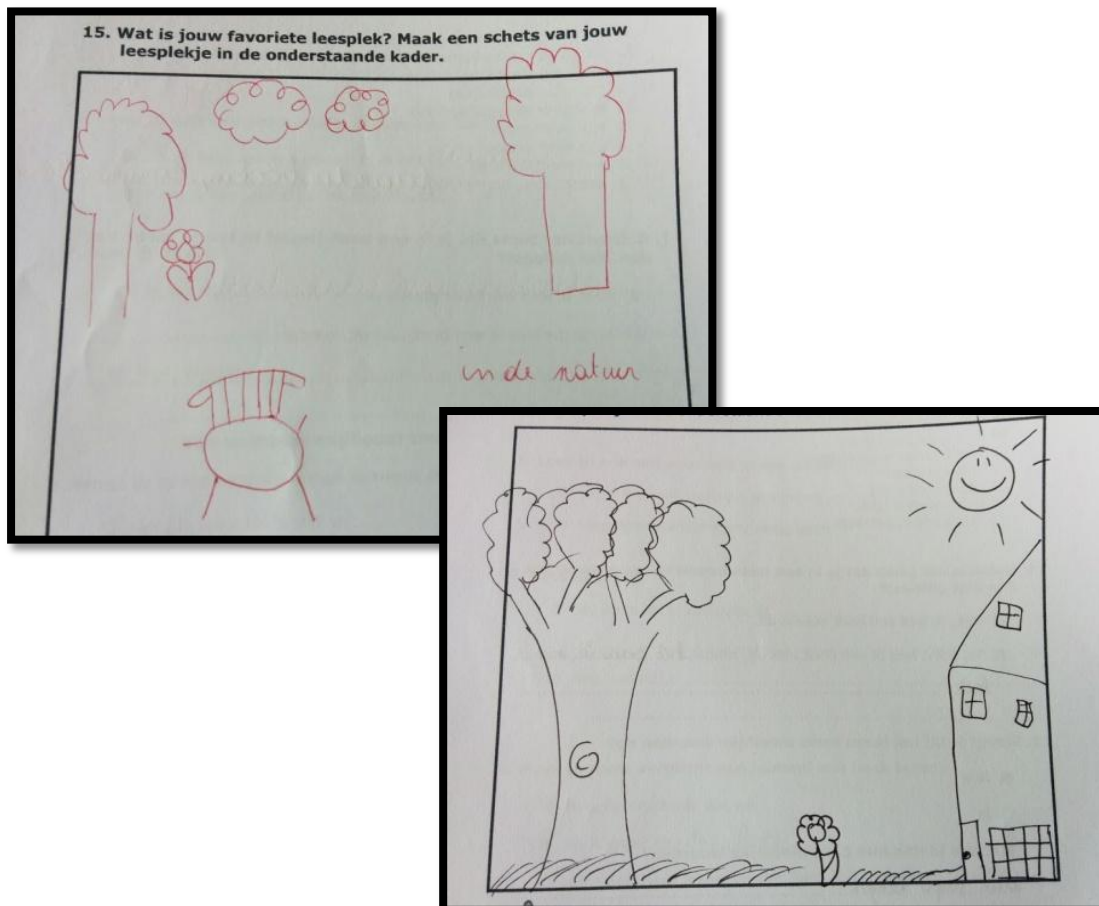
De meerderheid van de leerlingen gaan zelf eens de bibliotheek. Eén keer per week (1), twee keer per week (1), één keer per maand (4), twee keer per maand (1), één keer per jaar (4) en twee keer per jaar (2) is de frequentie hoe vaak leerlingen naar de bib gaan.

∞ **Vraag 15**

De leerlingen lezen het liefst in hun kamer en hun bed, dat is hun favoriete plekje.

Kunstwerkjes van de leerlingen

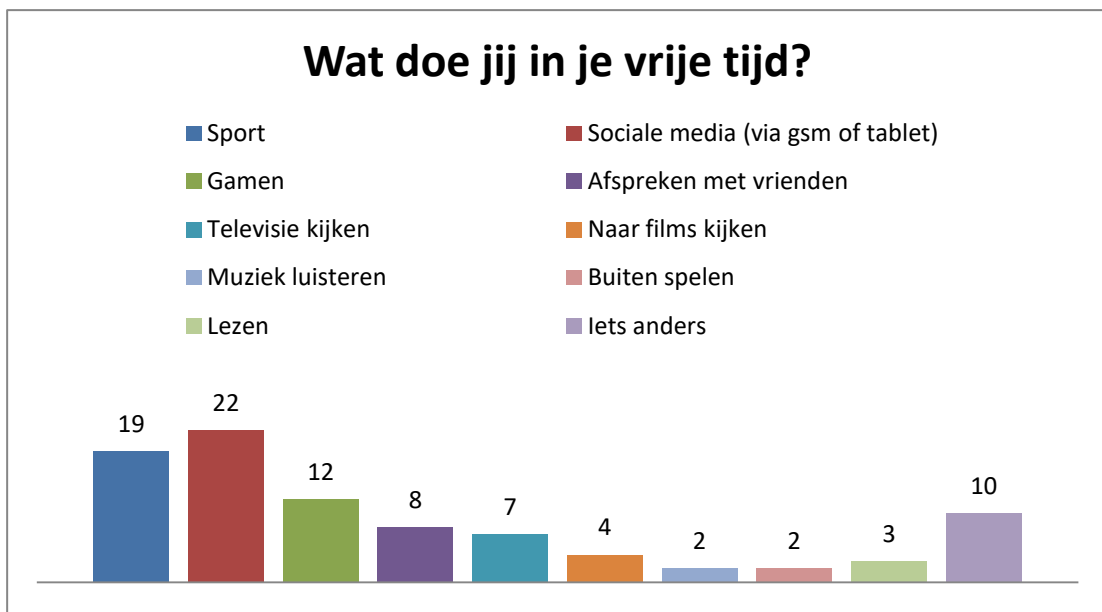
Datum: maandag 18 april 2016
Jaar: 1 DOE

School: scholengroep domein Speelhof, Sint-Truiden
Aantal leerlingen: 40

∞ **Vraag 1**

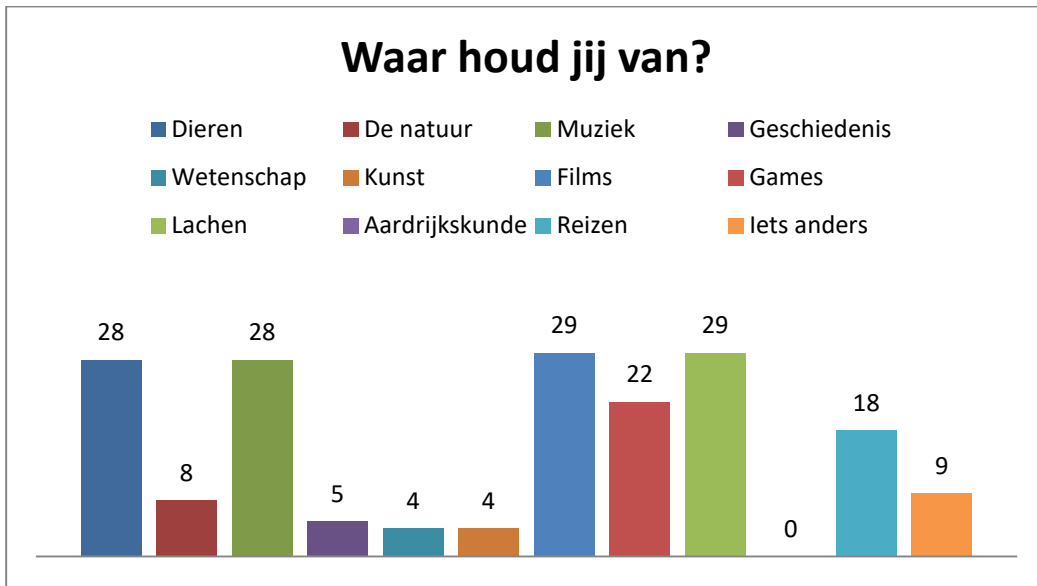
Bij deze vraag wordt gevraagd of de leerling in kwestie in jaar één of twee zit.

∞ **Vraag 2**

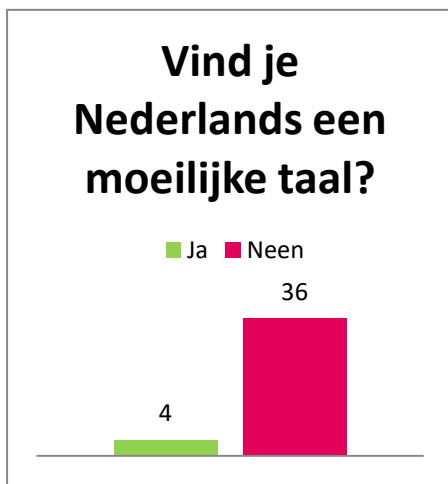
De top drie van deze vraag bestaat uit sport, gamen en sociale media. Met deze drie dingen houden leerlingen zich het liefst bezig in hun vrije tijd. Bij 'iets anders' noteerden de leerlingen volgende zaken: klusjes (1), huisdieren verzorgen (1), slapen (1), knutselen (1), koken (1), familie (1), chiro (1), carnaval (1) en me vervelen (1).

∞ **Vraag 3**

De scores die het meest de hoogte inschoten waren die van 'dieren', 'muziek', 'films' en 'lachen'. Bij 'iets anders' noteerden de leerlingen de volgende dingen: steppen (1), voetballen (3), carnaval (1), eten (1), afspreken (1), shoppen (1) gsm en Ipad (1).

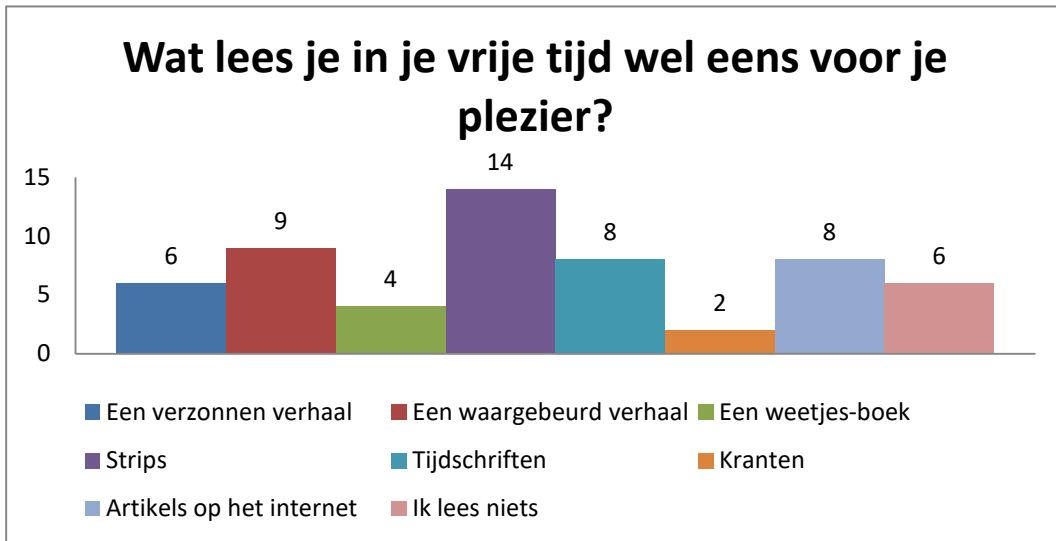
∞ **Vraag 4**

De meeste leerlingen vinden Nederlands geen moeilijke taal, simpelweg omdat het hun moedertaal is (36).

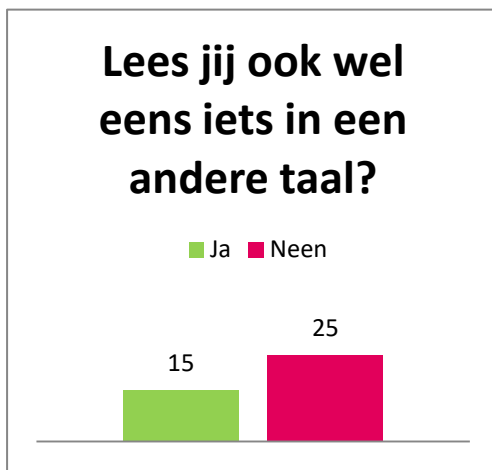
De vier andere leerlingen vinden het wel moeilijk doordat zij anderstalig zijn (1) of dyslexie hebben (1). Maar ook de moeilijke woorden binnen deze taal (2) maken het voor hen niet zo gemakkelijk.

∞ **Vraag 5**

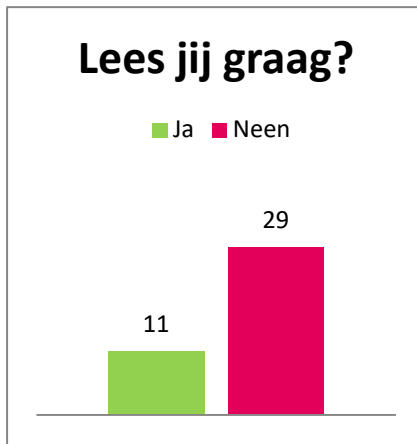
De meeste leerlingen lezen zeer graag strips, een waargebeurd verhaal, tijdschriften en artikels op het internet. Deze leerlingen zijn fan van F.C. De Kampioenen (10), Suske en Wiske (3), Jommeke (1), W817 (1), Urbanus (1), Mr. Bean (1) en Kiekeboe (1). Ook van boeken kunnen ze heel wat titels als voorbeeld geven: Code 37, Pompoenmoorden, Mathilda, De brief van de koning, Black, Warrior Cats, Stad van vuur, Superjuffie, Het dagboek van Anne Frank, Aspe en Het huis Anubis. Voor de rest worden Joepie (5), Stoer (1) en artikels op Facebook (3) vaak gelezen.

∞ **Vraag 6**

Heel wat leerlingen lezen nog steeds het liefst in het Nederlands, maar heel wat jongeren wagen zich aan een andere taal. Engels (10), Frans (2), Duits (2) en Turks (1) worden in de 1 DOE-klassen vaak geoefend.

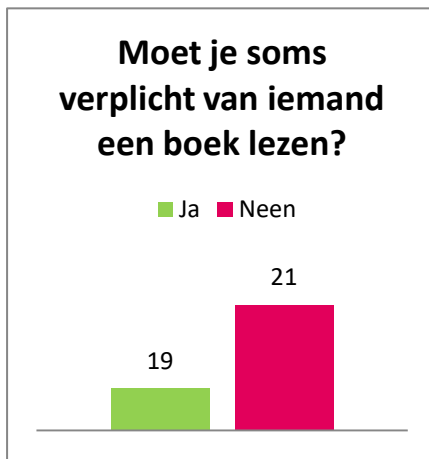
∞ **Vraag 7**

De meeste leerlingen lezen niet graag omdat het saai (20) is of ze het niet leuk (6) vinden. Sommigen kijken liever naar een film (1), worden van lezen snel moe (1) of vinden dat lezen iets voor oudere mensen is (1).

De elf andere leerlingen die wel graag lezen doen dit omdat ze het leuk (2), interessant (1) en inspirerend (1) vinden. Ook het bijleren in het algemeen (2) is een reden om te lezen. Maar de mooiste verwoording waarom een leerling graag leest, is de volgende: "Lezen brengt je naar een onbekende wereld!"

∞ **Vraag 8**

De meeste leerlingen kiezen zelf of ze een boek lezen.

Maar vaak moeten de leerlingen van de leerkracht (17) of hun ouders (1) verplicht een boek lezen om hun Nederlands te oefenen (14) en omdat de leerkracht er op hamert dat lezen belangrijk (5) is.

∞ **Vraag 9**

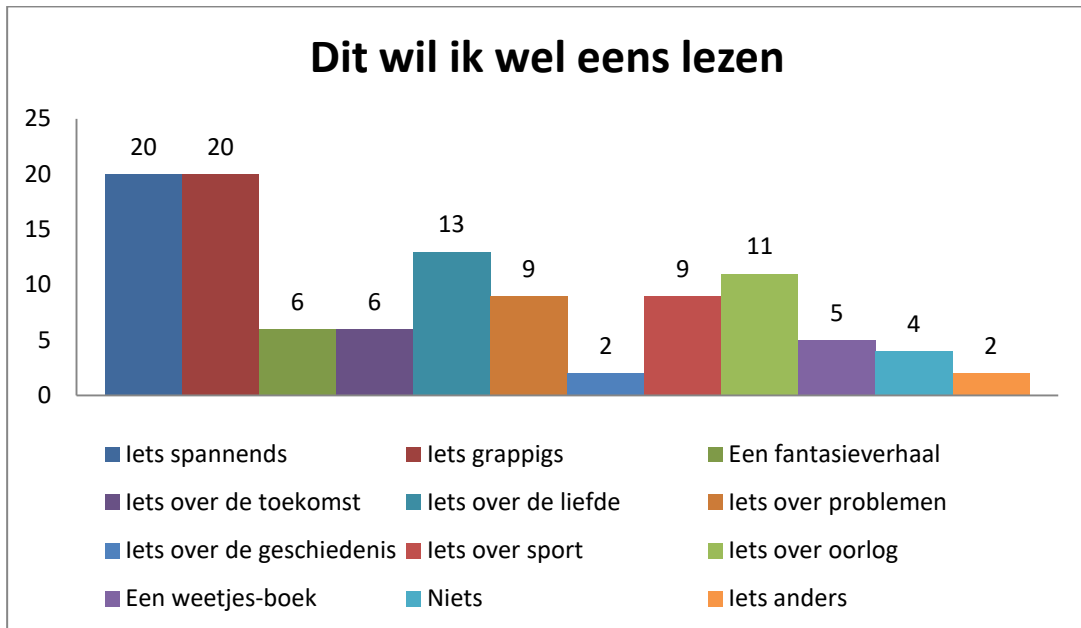

De meeste leerlingen vinden dit een heel fijn idee! Ze zouden het leuk vinden (12) omdat hun leerkracht heel goed kan voorlezen (4). Maar ook het hebben van minder les (10) is een goede reden volgens de leerlingen.

Zij die dit niet zien zitten, zouden dit niet leuk (7) vinden omdat dit saai (7) zou zijn. Sommigen zouden in slaap vallen (2) en hebben liever les (1).

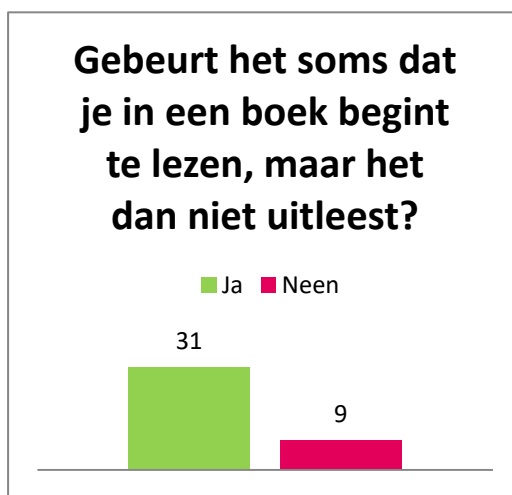

∞ **Vraag 10**

In de top drie zitten 'iets spannends', 'iets grappigs' en 'iets over de liefde'. Ook zouden de leerlingen graag waargebeurde verhalen (1) of een moordverhaal (1) willen lezen.

∞ **Vraag 11**

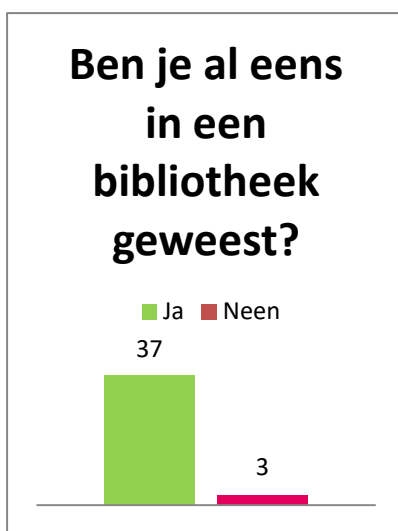
De meeste leerlingen leggen een boek aan de kant als het saai (14), te ingewikkeld (1) of als het niet meer leuk (12) is. Soms hebben ze ook geen tijd (1) meer om het boek uit te lezen of zijn ze het boek zelfs vergeten (1).

∞ **Vraag 12**

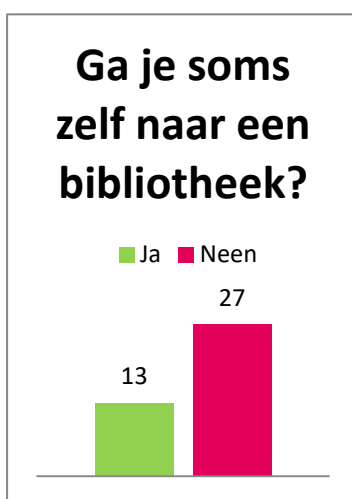
De meeste leerlingen schrijven geen moeilijke woorden op. Zij die dit wel doen, zoeken de betekenis ervan zelf op (4) of vragen het aan hun ouders (4).

∞ **Vraag 13**

De meeste leerlingen zijn al in de bibliotheek geweest. Drie enkelingen zijn in dit gebouw nog nooit binnengewest.

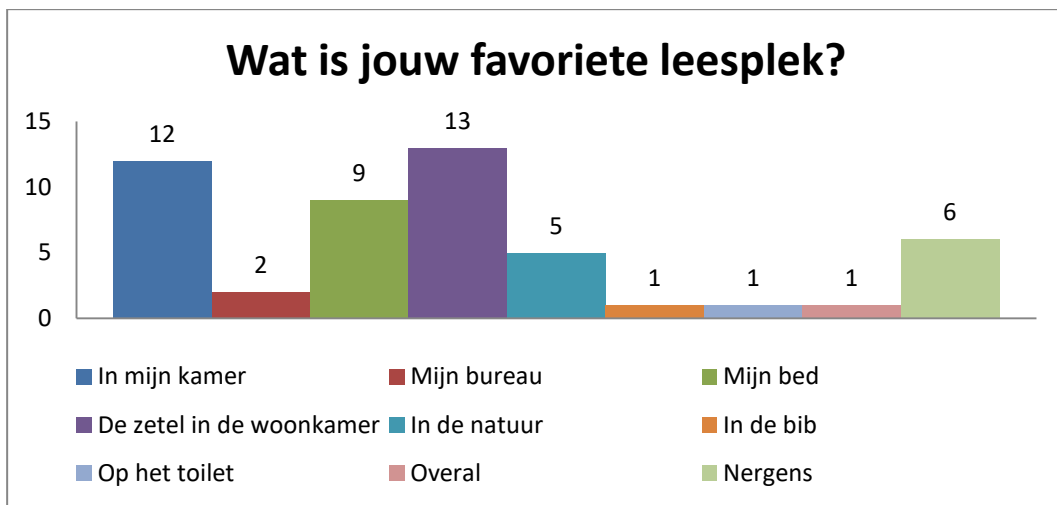
∞ **Vraag 14**

De meesten gaan niet zelf naar de bibliotheek.

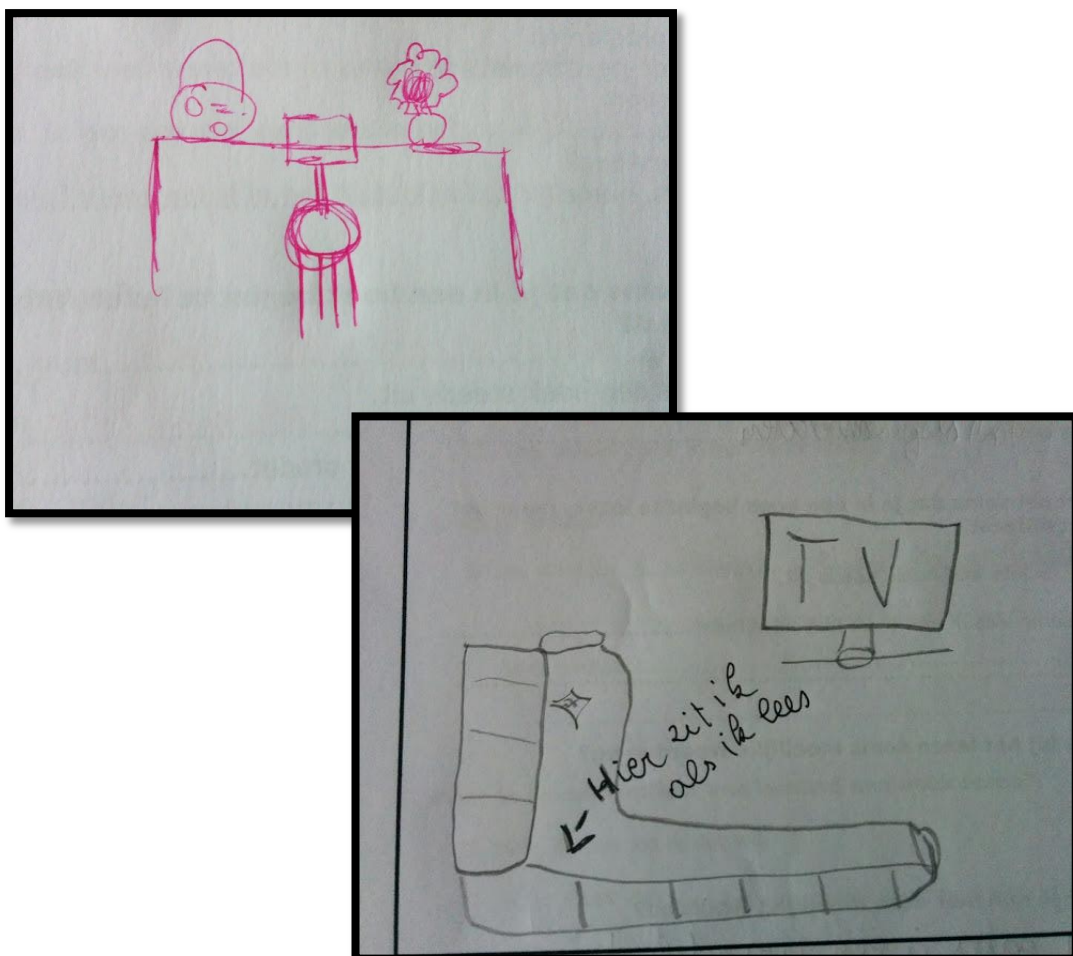
Eén keer per week (3), twee keer per week (2), twee keer per maand (1), vier keer per maand (1), één keer per jaar (3) en vier keer per jaar (1) gaan de anderen naar de bib. Eén leerling gaat wanneer zij of hij zelf wil.

∞ **Vraag 15**

De favoriete leesplek van de leerlingen zijn hun kamer, hun bed en de zetel in de woonkamer.

Kunstwerkjes van de leerlingen

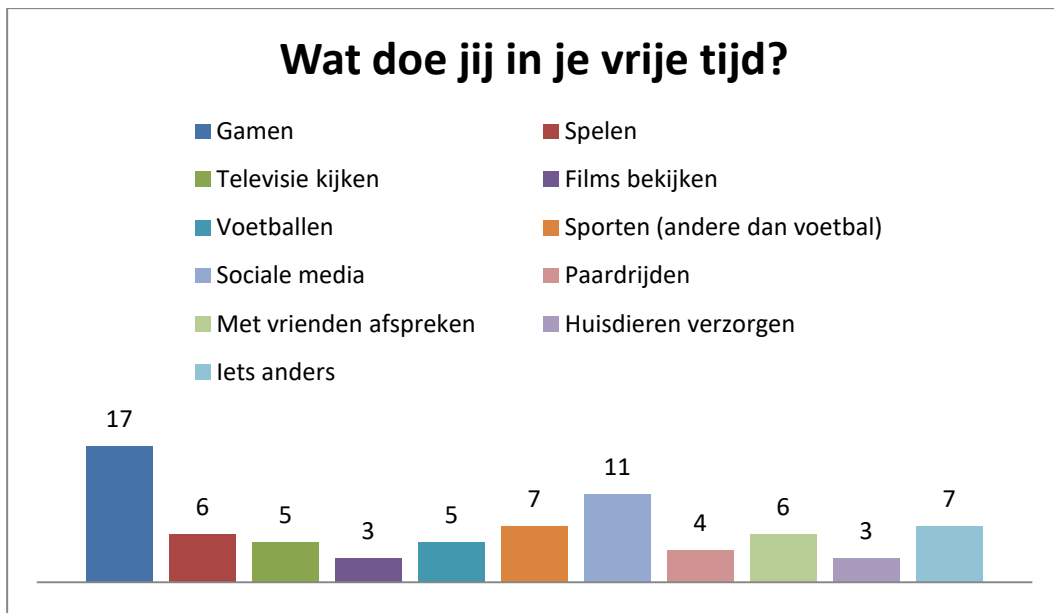
Datum: maandag 18 april 2016
Jaar: 2B

School: scholengroep domein Speelhof, Sint-Truiden
Aantal leerlingen: 42

∞ **Vraag 1**

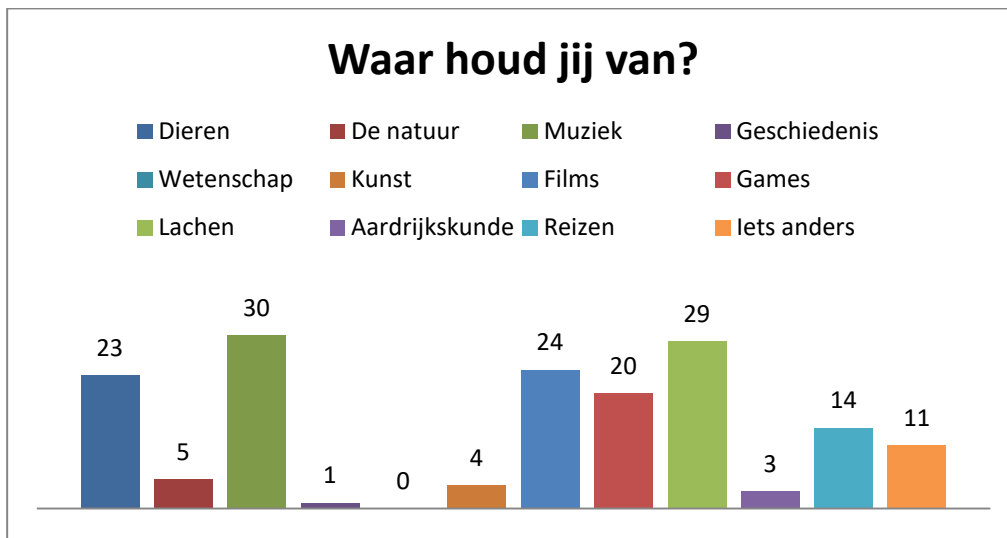
Bij deze vraag wordt gevraagd of de leerling in kwestie in jaar één of twee zit.

∞ **Vraag 2**

De meeste leerlingen houden zich graag bezig met gamen, sporten en sociale media. Bij 'iets anders' noteerden zij het volgende: puzzelen (1), carnaval (1), zich vervelen (1), shoppen (1), fuiven (1), het huishouden (1).

∞ **Vraag 3**

De top drie bestaat uit 'lachen', 'muziek' en 'films'. Bij 'iets anders' noteerden de leerlingen het volgende: sport (1), voetbal (2), kickboxen (2), fuiven (1), metal (1), haaien (1), vrienden (1), dansen (1), Iphone (1).

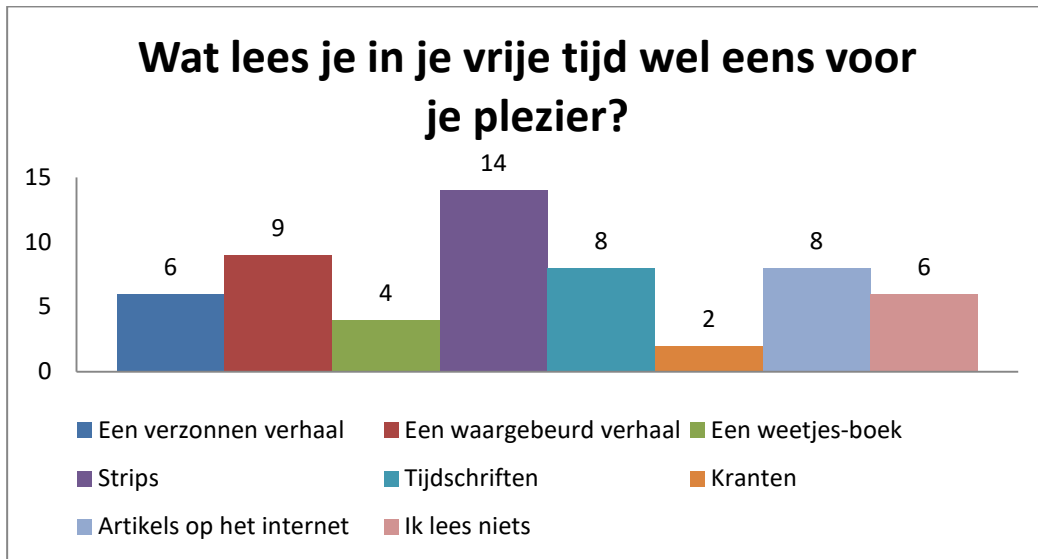
∞ **Vraag 4**

De meeste leerlingen vinden Nederlands geen moeilijke taal omdat het hun moedertaal (35) is.

Voor zeven andere leerlingen is het soms wel moeilijk. Ze zijn anderstalig (2) of hebben dyslexie (1). Ook bevat de taal veel moeilijke woorden (4) en is ze ingewikkeld (1).

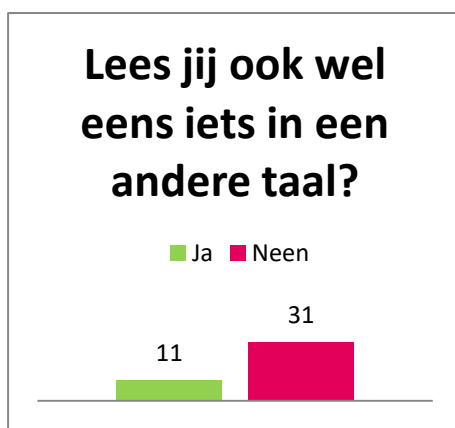
∞ **Vraag 5**

Strips, een waargebeurd verhaal, tijdschriften en artikels op het internet zijn populair bij deze leerlingen. Veel leerlingen zijn fan van F.C. De Kampioenen (12), manga's (1), Kuifje (3), Suske en Wiske (2), Jommeke (2), Kiekeboe (1), Marvel Avengers (1), Urbanus (2) en de Smurfen (1). Ook kunnen ze veel titels van boeken als voorbeeld geven: Sara (1), De boekendief (1), De hongerspelen (2), Harry Potter (1), Tiny (1) en Vijftig tinten grijs (1).

Voor de rest lezen deze leerlingen ook graag Flair (1), Story (1), Joepie (7), Libelle (1), Dag Allemaal (2), modetijdschriften (2) en artikelen op Facebook (1).

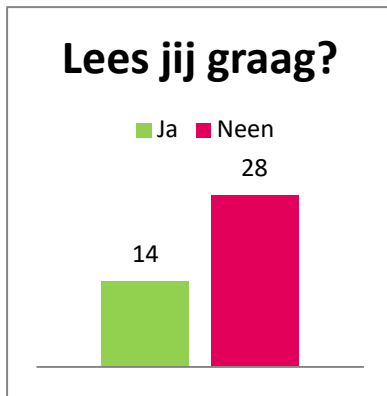
∞ **Vraag 6**

De meeste leerlingen lezen in het Nederlands. De elf andere oefenen vaak hun Engels (9) en hun Frans (3).

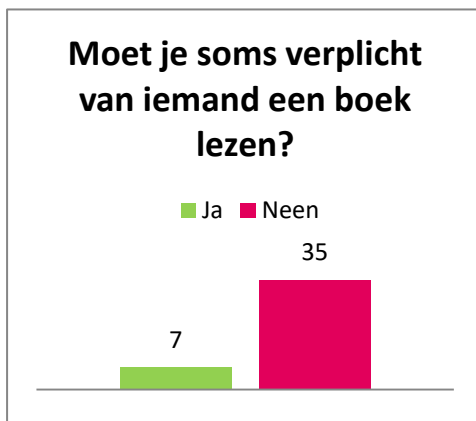

∞ **Vraag 7**

De meeste leerlingen lezen niet graag. Ze vinden het saai (17), niet leuk (4) of gewoon tijdsverspilling (2). Sommige leerlingen doen liever iets anders (3), kunnen niet goed lezen (1) of krijgen na een tijdje hoofdpijn (1).

∞ **Vraag 8**

De meesten beslissen zelf wanneer ze een boek lezen. Zij die toch verplicht een boek moeten lezen, krijgen hier de opdracht toe van hun ouders (1) of leerkracht (6) om zo hun Nederlands te oefenen.

∞ **Vraag 9**

Het merendeel van de leerlingen zouden dit niet leuk vinden omdat ze dit saai (13) en niet leuk (8) vinden. Sommigen zeggen dat ze hier geen behoefte (1) aan hebben en liever les (1) hebben of zelf lezen (2). Eén leerling zou zelfs in slaap vallen.

Zij die 'ja' aankruisten, zouden dit leuk (7) vinden en ontspannend (1). Anderen zouden dit ideaal vinden om zo minder les (13) te hebben.

∞ **Vraag 10**

De top drie bestaat uit 'iets spannends', 'iets grappigs' en 'iets over de liefde'. Bij 'iets anders' noteerden de leerlingen het volgende: iets over dieren, over de natuur, de ruimte of een horrorverhaal.

∞ **Vraag 11**

De meeste leerlingen leggen een boek wel eens aan de kant als het niet interessant (4) of saai (12) is. Anderen hebben er dan weer geen zin in (9), hebben geen tijd (4) of kijken liever naar de film (1).

∞ **Vraag 12**

De meerderheid van de leerlingen schrijft geen moeilijke woorden op. Zij die dat wel doen, zoeken de betekenis op (3) of vragen het aan hun ouders (4). Een andere techniek is om deze woorden nogmaals hardop te zeggen (2) en enkele keren opnieuw te lezen (1).

∞ **Vraag 13**

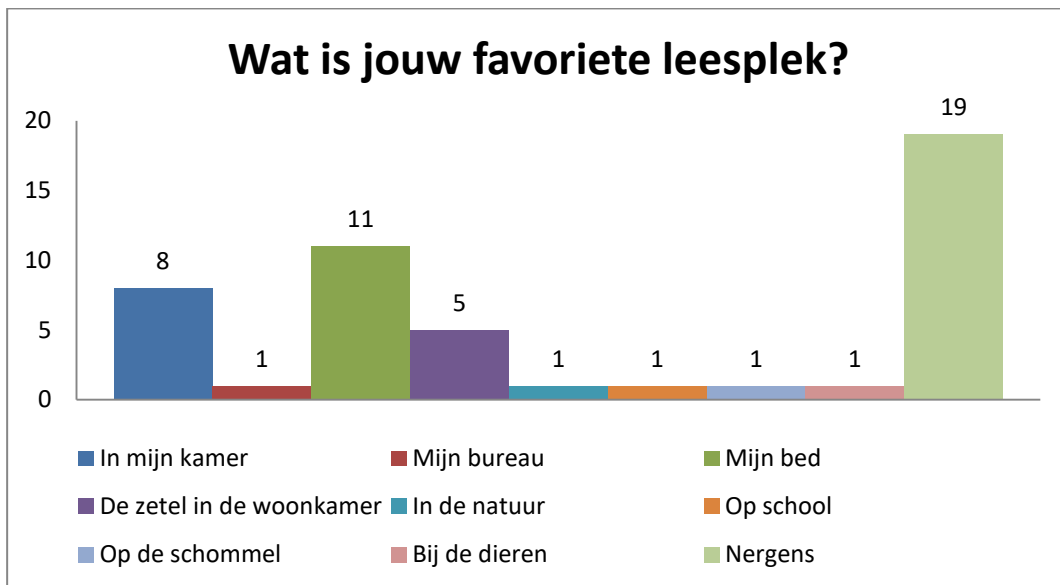
De meeste leerlingen zijn al naar de bib geweest. Slechts twee leerlingen zijn nog nooit in de bib geweest.

∞ **Vraag 14**

Het merendeel van de leerlingen gaat zelf niet naar de bibliotheek. De twaalf die dan wel gaan, gaan drie keer per week (1), één keer per week (3), één keer per maand (4), twee keer per maand (1), één keer per jaar (4) en drie keer per jaar (1) naar de bib.

∞ **Vraag 15**

De favoriete leesplekjes van de leerlingen zijn hun kamer en hun bed. Het merendeel van de leerlingen heeft geen favoriet omdat zij niet graag lezen.

Bijlage 3: Online bevraging leerkrachten - Printscreens

Bachelorproef 'Leesplezier in de eerste graad B-stroom'

Beste leerkracht

Mijn naam is Tamara Blickx, ik ben een laatstejaarsstudente lerarenopleiding secundair onderwijs. Tijdens mijn laatste jaar werk ik aan mijn bachelorproef. Het onderwerp dat ik behandel, is leesplezier in de eerste graad B-stroom. Graag zou ik omtrent dit onderwerp een lessenpakket ontwerpen dat onze jongste leerlingen stimuleert om te lezen.

De leerkracht Nederlands is vaak dé persoon die leesplezier bij leerlingen moet stimuleren. Maar hoe gaat dat in de praktijk? Aan de hand van onderstaande stellingen wil ik de beginsituatie schetsen omtrent leesplezier in de eerste graad B-stroom. Met behulp van jullie antwoorden ben ik in de mogelijkheid om functioneel materiaal te ontwikkelen, dat zowel de leerling als de leerkracht kan bekoren.

Alvast bedankt voor uw medewerking!

Tamara Blickx
LSO Nederlands en PAV
Hogeschool PXL Hasselt

Naam en voornaam *

Korte antwoordtekst

School *

Naam van de school waar u momenteel werkt

Korte antwoordtekst

Ik ben afgestudeerd als... *

bv. leerkracht Nederlands en wiskunde

Korte antwoordtekst

Ik ben in dit academiejaar afgestudeerd. *

1. Ik ben afgestudeerd voor het vak Nederlands, maar nog steeds in opleiding (voor een ander vak).
2. 2014 - 2015
3. 2013 - 2014
4. 2012 - 2013
5. 2011 - 2012
6. 2010 - 2011
7. 2009 - 2010
8. 2008 - 2009
9. 2007 - 2008
10. 2006 - 2007

---

11. 2005 - 2006
12. 2004 - 2005
13. 2003 - 2004
14. 2002 - 2003
15. 2001 - 2002
16. 2000 - 2001
17. 1999 - 2000
18. 1998 - 1999
19. 1997 - 1998
20. 1996 - 1997
21. 1995 - 1996

22. 1994 - 1995

23. 1993 - 1994

24. 1992 - 1993

25. 1991 - 1992

26. 1990 - 1991

27. 1989 - 1990

28. 1988 - 1989

29. 1987 - 1988

30. 1986 - 1987

31. 1985 - 1986

32. 1984 - 1985

---

33. 1983 - 1984

34. 1982 - 1983

35. 1981 - 1982

36. 1980 - 1981

37. 1979 - 1980

38. 1978 - 1979

39. 1977 - 1978

40. 1976 - 1977

41. 1975 - 1976

42. 1974 - 1975

43. 1973 - 1974

44. 1972 - 1973

45. 1971 - 1972

46. 1970 - 1971

47. 1969 - 1970

Ik heb al x-tal maanden/ jaren ervaring in de B-stroom. *

bv. 3 maanden (stage) of 11 jaar

Korte antwoordtekst
.....

De 11 stellingen

OPDRACHT

Ik heb voor u elf stellingen opgesteld.

Allereerst mag u vermelden of u (niet) akkoord gaat door AKKOORD of NIET AKKOORD aan te vinken.

Vervolgens staaft u ook uw antwoord door even (kort) toe te lichten waarom u (niet) akkoord gaat.

Succes :-)

---

1. Ik lees zelf graag en spreek graag over boeken in de klas. *

Akkoord

Niet akkoord

Toelichting stelling 1 *

Tekst lang antwoord
.....

2. Ik ga op zoek naar geschikte boeken voor mijn leerlingen en stel die boeken *
dan aan hen voor.

- Akkoord
- Niet akkoord

Toelichting stelling 2 *

Tekst lang antwoord

---

3. Leerlingen uit de B-stroom vinden een boek lezen niet zo leuk. *

- Akkoord
- Niet akkoord

Toelichting stelling 3 *

Tekst lang antwoord

---

4. Ik besteed geen tijd aan het lezen van boeken in mijn lessen omdat ik weet *
dat leerlingen dit toch niet interessant vinden.

- Akkoord
- Niet akkoord

Toelichting stelling 4 *

Tekst lang antwoord

---

5. Ik zou graag meer tijd besteden aan literatuur in mijn lessen, maar ik weet niet goed hoe ik dit moet aanpakken. *

- Akkoord
- Niet akkoord

Toelichting stelling 5 *

Tekst lang antwoord

---

6. Leerlingen weten vaak niet welk genre bij hen past. *

- Akkoord
- Niet akkoord

Toelichting stelling 6 *

Tekst lang antwoord

---

7. Leerlingen lezen niet graag omdat ze veel problemen hebben met de Nederlandse taal. *

- Akkoord
- Niet akkoord

Toelichting stelling 7 *

Tekst lang antwoord

---

8. Het lezen van boeken helpt leerlingen bij hun taalontwikkeling. *

Akkoord

Niet akkoord

Toelichting stelling 8 *

Tekst lang antwoord

---

9. Als leerlingen doorstromen naar de tweede graad, zou het vak PAV ook voldoende tijd moeten spenderen aan literatuur. *

Akkoord

Niet akkoord

Toelichting stelling 9 *

Tekst lang antwoord

---

10. Een kwartiertje voorlezen per week zou de houding van leerlingen ten opzichte van lezen positief veranderen. *

Akkoord

Niet akkoord

Toelichting stelling 10 *

Tekst lang antwoord

---

11. Een lessenpakket rond het thema leesplezier zou ik wel willen gebruiken in * mijn lessen.

- Akkoord
- Niet akkoord

Toelichting stelling 11 *

Tekst lang antwoord

Benieuwd naar het eindresultaat?

Pas in januari 2017 studeer ik af als leerkracht Nederlands en PAV.
Bent u toch nieuwsgierig geworden naar het lessenpakket?
Wilt u meer te weten komen?

Dat is mogelijk!

Tijdens de presentatie van mijn bachelorproef is er ook publiek in het lokaal aanwezig. De jury, enkele medestudenten, lectoren zijn aanwezig, maar ook geïnteresseerden zijn hartelijk welkom!

Wilt u graag van de partij zijn?

Vul dan in het onderstaande veld zeker uw e-mailadres in. Dit is (uiteraard) niet verplicht.

Ik wil graag per mail een uitnodiging krijgen wanneer deze bachelorproef wordt gepresenteerd.

Vul dan in het onderstaande veld uw e-mailadres in. Ik zal u dan te gepasten tijde een uitnodiging sturen (november 2016).

Korte antwoordtekst

Bijlage 4: Reacties online bevraging**Naam en voornaam:** Schurmans An**Naam van de school waar u momenteel werkt:** student - Hogeschool PXL**Ik ben afgestudeerd als** leerkracht Nederlands (studeert nog voor het vak PAV)**Ik ben in dit academiejaar afgestudeerd:** 2014 - 2015 (Nederlands)**Ik heb al 1 maand ervaring in de B-stroom.****☞ Stelling 1**

Ik lees zelf graag en spreek graag over boeken in de klas.

Akkoord - Lezen is een belangrijk onderdeel in het vak Nederlands. Taalverrijking, spelen met taal, lezen maakt leerlingen taalvaardig...

☞ Stelling 2

Ik ga op zoek naar geschikte boeken voor mijn leerlingen en stel die boeken dan aan hen voor.

Akkoord - Ik zou het zeker later proberen. Verschillende genres aanreiken, inspelen op ieders interesse en mijn leerlingen motiveren om te lezen. Helaas heb ik het zelf nog nooit kunnen doen, want tijdens mijn stages heb ik een klas slechts enkele uren en deze tijd is te beperkt om dit alles te kunnen realiseren.

☞ Stelling 3

Leerlingen uit de B-stroom vinden een boek lezen niet zo leuk.

Niet akkoord - Indien je op de juiste manier kan inspelen op de leerlingen (interesse, motivatie enz.) kan je dit zeker en vast bereiken. Hoe dit momenteel is weet ik niet, het zal afhangen van de aanpak van de leerkracht, de klas, de aanbiedingen...

☞ Stelling 4

Ik besteed geen tijd aan het lezen van boeken in mijn lessen omdat ik weet dat leerlingen dit toch niet interessant vinden.

Niet akkoord - We moeten steeds proberen om dit naar de leerlingen te brengen, ook hun taal zal hierdoor verbeteren, ... Als de leerlingen het niet interessant vinden, moet de leerkracht misschien eens de fragmenten, boeken,...aanpassen.

☞ Stelling 5

Ik zou graag meer tijd besteden aan literatuur in mijn lessen, maar ik weet niet goed hoe ik dit moet aanpakken.

Akkoord - Ik kan eerlijk toegeven dat het complexer is dan het lijkt. Hoe vinden we het juiste boek, hoe kunnen we ze motiveren om te lezen, hoe beginnen hieraan, ...

☞ Stelling 6

Leerlingen weten vaak niet welk genre bij hen past.

Akkoord - Vaak hebben ze een slechte leeservaring, weten ze niet eens dat er boeken bestaan die ze wel leuk zouden vinden, hierdoor is de motivatie snel zoek,...

☞ Stelling 7

Leerlingen lezen niet graag omdat ze veel problemen hebben met de Nederlandse taal.

Akkoord - De boeken mogen niet te makkelijk en niet te moeilijk geschreven zijn. Ook hierbij moeten we een passend niveau vinden. Vaak is het zo dat leerlingen een boek te moeilijk vinden en het inderdaad niet begrijpen.

☞ Stelling 8

Het lezen van boeken helpt leerlingen bij hun taalontwikkeling.

Akkoord - Zeer zeker. Daarom is het zo belangrijk om boeken aan te reiken, fragmenten,... Leerlingen leren nieuwe woorden, zinnen, hoe een verhaal goed geschreven is... Dit alles helpt hun later ook als ze zelf eens iets moeten schrijven.

☞ Stelling 9

Als leerlingen doorstromen naar de tweede graad, zou het vak PAV ook voldoende tijd moeten spenderen aan literatuur.

Akkoord - Ik denk dat we literatuur zeker mogen zien als een rode draad, die we langzaam opbouwen doorheen de jaren, steeds een stapje verder,...

☞ Stelling 10

Een kwartiertje voorlezen per week zou de houding van leerlingen ten opzichte van lezen positief veranderen.

Akkoord - Hier ben ik een enorme voorstander van. Je maakt hun nieuwsgierig, de leerlingen zullen uitkijken naar een volgende voorleesbeurt. Zo kan je hen aansporen om zelf eens een boek te lezen.

☞ Stelling 11

Een lessenpakket rond het thema leesplezier zou ik wel willen gebruiken in mijn lessen.

Akkoord - Dit zou zeer handig zijn!

Naam en voornaam: Coomans Lotte

Naam van de school waar u momenteel werkt: Technisch Heilig-Hartinstituut Tessenderlo

Ik ben afgestudeerd als leerkracht Engels, Nederlands en informatica

Ik ben in dit academiejaar afgestudeerd: 2004 - 2005

Ik heb al 8 jaar ervaring in de B-stroom.

∞ **Stelling 1**

Ik lees zelf graag en spreek graag over boeken in de klas.

Akkoord - Vooral lezen.

∞ **Stelling 2**

Ik ga op zoek naar geschikte boeken voor mijn leerlingen en stel die boeken dan aan hen voor.

Niet akkoord - Ik heb met de leerlingen van 1B nog geen concrete leesopdracht gedaan.

∞ **Stelling 3**

Leerlingen uit de B-stroom vinden een boek lezen niet zo leuk.

Akkoord - Ze kunnen het niet goed, dus doen ze het niet graag.

∞ **Stelling 4**

Ik besteed geen tijd aan het lezen van boeken in mijn lessen omdat ik weet dat leerlingen dit toch niet interessant vinden.

Niet akkoord - Ik gebruik enkel fragmenten in de les.

∞ **Stelling 5**

Ik zou graag meer tijd besteden aan literatuur in mijn lessen, maar ik weet niet goed hoe ik dit moet aanpakken.

Akkoord - Tips zijn altijd welkom.

∞ **Stelling 6**

Leerlingen weten vaak niet welk genre bij hen past.

Akkoord - Ze hebben niet genoeg ervaring waardoor het kiezen moeilijk wordt.

∞ Stelling 7

Leerlingen lezen niet graag omdat ze veel problemen hebben met de Nederlandse taal.

Akkoord - Wat je niet goed kunt, doe je vaak niet graag.

∞ Stelling 8

Het lezen van boeken helpt leerlingen bij hun taalontwikkeling.

Akkoord - Ze pikken heel wat woordenschat op en leren veel over zinsbouw.

∞ Stelling 9

Als leerlingen doorstromen naar de tweede graad, zou het vak PAV ook voldoende tijd moeten spenderen aan literatuur.

Akkoord - Helaas gebeurt dat nu echt niet.

∞ Stelling 10

Een kwartiertje voorlezen per week zou de houding van leerlingen ten opzichte van lezen positief veranderen.

Akkoord - Waarschijnlijk wel...

∞ Stelling 11

Een lessenspakket rond het thema leesplezier zou ik wel willen gebruiken in mijn lessen.

Akkoord - Heel graag!

Naam en voornaam: Vautmans Sofie

Naam van de school waar u momenteel werkt: Middenschool Kindsheid Jesu Hasselt

Ik ben afgestudeerd als leerkracht Nederlands en geschiedenis

Ik ben in dit academiejaar afgestudeerd: 2014 - 2015

Ik heb al 1 maand ervaring in de B-stroom.

∞ **Stelling 1**

Ik lees zelf graag en spreek graag over boeken in de klas.

Akkoord - Boeken zijn spannender dan films. Ik wil mijn leerlingen dat ook laten ervaren. Door het aanreiken van verschillende soorten boeken, wil ik de leerlingen hun eventuele 'leesdrempel' verlagen.

∞ **Stelling 2**

Ik ga op zoek naar geschikte boeken voor mijn leerlingen en stel die boeken dan aan hen voor.

Akkoord - Vaak zijn dat ook boeken die mijn vak geschiedenis inhoudelijk steunen, op een leuke en toegankelijke manier.

∞ **Stelling 3**

Leerlingen uit de B-stroom vinden een boek lezen niet zo leuk.

Niet akkoord - Ik verwacht weinig onderscheid wat betreft leesattitudes tussen ASO, TSO, BSO.

∞ **Stelling 4**

Ik besteed geen tijd aan het lezen van boeken in mijn lessen omdat ik weet dat leerlingen dit toch niet interessant vinden.

Niet akkoord - Niet alle leerlingen vinden boeken interessant, maar dat is geen reden om ze niet te gebruiken (zie ook toelichting stelling 1).

∞ **Stelling 5**

Ik zou graag meer tijd besteden aan literatuur in mijn lessen, maar ik weet niet goed hoe ik dit moet aanpakken.

Niet akkoord - Ik ken diverse manier om hiermee om te gaan.

∞ **Stelling 6**

Leerlingen weten vaak niet welk genre bij hen past.

Niet akkoord - Leesvoorkeur is volgens mij zeker al zichtbaar in de lagere school.

∞ Stelling 7

Leerlingen lezen niet graag omdat ze veel problemen hebben met de Nederlandse taal.

Niet akkoord - Iedereen kan toch een boek lezen in zijn eigen taal?

∞ Stelling 8

Het lezen van boeken helpt leerlingen bij hun taalontwikkeling.

Akkoord - Je verrijkt je woordenschat door veel te lezen.

∞ Stelling 9

Als leerlingen doorstromen naar de tweede graad, zou het vak PAV ook voldoende tijd moeten spenderen aan literatuur.

Akkoord - Literatuur 'doorworstelen' wakkert interesse aan en nodigt uit tot studeren indien dit goed wordt aangepakt. Lees: boeiend en op niveau van de leerlingen.

∞ Stelling 10

Een kwartiertje voorlezen per week zou de houding van leerlingen ten opzichte van lezen positief veranderen.

Akkoord - Leerlingen die van thuis uit weinig in contact kwamen met boeken, kunnen op die manier gestimuleerd worden.

∞ Stelling 11

Een lessenpakket rond het thema leesplezier zou ik wel willen gebruiken in mijn lessen.

Akkoord - Zeker, zie ook antwoord vorige stelling.

Naam en voornaam: Geraerts Kristel

Naam van de school waar u momenteel werkt: Middenschool 2 Sint-Truiden

Ik ben afgestudeerd als leerkracht Nederlands, aardrijkskunde en biologie

Ik ben in dit academiejaar afgestudeerd: 1991 - 1992

Ik heb al 23 jaar ervaring in de B-stroom.

∞ **Stelling 1**

Ik lees zelf graag en spreek graag over boeken in de klas.

Akkoord - Ik gebruik heel veel jeugdboeken in de klas.

∞ **Stelling 2**

Ik ga op zoek naar geschikte boeken voor mijn leerlingen en stel die boeken dan aan hen voor.

Akkoord - Aangepaste boeken per kind zorgen voor meer leesplezier.

∞ **Stelling 3**

Leerlingen uit de B-stroom vinden een boek lezen niet zo leuk.

Akkoord - Heel veel leerlingen lezen niet graag. Gelukkig zijn er nog uitzonderingen.

∞ **Stelling 4**

Ik besteed geen tijd aan het lezen van boeken in mijn lessen omdat ik weet dat leerlingen dit toch niet interessant vinden.

Niet akkoord - Ik vind lezen heel erg belangrijk.

∞ **Stelling 5**

Ik zou graag meer tijd besteden aan literatuur in mijn lessen, maar ik weet niet goed hoe ik dit moet aanpakken.

Niet akkoord - Ik besteed heel veel tijd aan literatuur : jeugdboeken, teksten, krantjes, gedichten.

∞ **Stelling 6**

Leerlingen weten vaak niet welk genre bij hen past.

Akkoord - Ze kennen nog niet veel, schrijvers en lezen bijna niet. Een beetje hulp om hen wegwijs te maken is welkom.

∞ Stelling 7

Leerlingen lezen niet graag omdat ze veel problemen hebben met de Nederlandse taal.

Akkoord - Er zijn heel wat kinderen die problemen hebben met technisch lezen. Een boek lezen kost dan ook heel veel moeite en veel van de inhoud gaat verloren.

∞ Stelling 8

Het lezen van boeken helpt leerlingen bij hun taalontwikkeling.

Akkoord - Ze ontwikkelen een veel rijkere woordenschat en krijgen een beter woordbeeld.

∞ Stelling 9

Als leerlingen doorstromen naar de tweede graad, zou het vak PAV ook voldoende tijd moeten spenderen aan literatuur.

Akkoord - Lezen blijft belangrijk.

∞ Stelling 10

Een kwartiertje voorlezen per week zou de houding van leerlingen ten opzichte van lezen positief veranderen.

Akkoord - Leerlingen vinden het heel leuk wanneer ik voorlees. Ze vragen er zelfs naar. Toch blijft die drempel om zelf een boek, vast te nemen hoog.

∞ Stelling 11

Een lessenpakket rond het thema leesplezier zou ik wel willen gebruiken in mijn lessen.

Akkoord - Ik ben steeds op zoek naar andere manieren om de leerlingen aan het lezen te krijgen.

Naam en voornaam: Aerts Andries

Naam van de school waar u momenteel werkt: Middenschool 2 Sint-Truiden

Ik ben afgestudeerd als leerkracht LO - PAV

Ik ben in dit academiejaar afgestudeerd: 2009 - 2010

Ik heb al 7 jaar ervaring in de B-stroom

∞ **Stelling 1**

Ik lees zelf graag en spreek graag over boeken in de klas.

Niet akkoord - Ik lees eerder strips, magazines,...

∞ **Stelling 2**

Ik ga op zoek naar geschikte boeken voor mijn leerlingen en stel die boeken dan aan hen voor.

Akkoord - Ik heb een boekenkast met materiaal voor de leerlingen.

∞ **Stelling 3**

Leerlingen uit de B-stroom vinden een boek lezen niet zo leuk.

Akkoord - Lezen niet graag en geven zelf ook niet aan dat ze willen lezen.

∞ **Stelling 4**

Ik besteed geen tijd aan het lezen van boeken in mijn lessen omdat ik weet dat leerlingen dit toch niet interessant vinden.

Akkoord - Lezen is eerder voor thuis te doen.

∞ **Stelling 5**

Ik zou graag meer tijd besteden aan literatuur in mijn lessen, maar ik weet niet goed hoe ik dit moet aanpakken.

Akkoord - Misschien bekende goede boeken bespreken en laten lezen.

∞ **Stelling 6**

Leerlingen weten vaak niet welk genre bij hen past.

Akkoord - Dit kennen ze niet nee.

∞ Stelling 7

Leerlingen lezen niet graag omdat ze veel problemen hebben met de Nederlandse taal.

Akkoord - Velen hebben geen boeken en kunnen vaak niet goed lezen.

∞ Stelling 8

Het lezen van boeken helpt leerlingen bij hun taalontwikkeling.

Akkoord - Lezen helpt altijd met de ontwikkeling van taal.

∞ Stelling 9

Als leerlingen doorstromen naar de tweede graad, zou het vak PAV ook voldoende tijd moeten spenderen aan literatuur.

Niet akkoord - Moet aan bod komen, maar niet overmatig.

∞ Stelling 10

Een kwartiertje voorlezen per week zou de houding van leerlingen ten opzichte van lezen positief veranderen.

Akkoord - Dit is persoonlijk.

∞ Stelling 11

Een lessepakket rond het thema leesplezier zou ik wel willen gebruiken in mijn lessen.

Akkoord - Lijkt me een leuk thema

Naam en voornaam: Lemkens Lies

Naam van de school waar u momenteel werkt: Scholengroep Domein Speelhof (Sint-Truiden)

Ik ben afgestudeerd als leerkracht Frans, geschiedenis en PAV

Ik ben in dit academiejaar afgestudeerd: 2008 - 2009

Ik heb al 5 jaar ervaring in de B-stroom

∞ **Stelling 1**

Ik lees zelf graag en spreek graag over boeken in de klas.

Akkoord

∞ **Stelling 2**

Ik ga op zoek naar geschikte boeken voor mijn leerlingen en stel die boeken dan aan hen voor.

Akkoord

∞ **Stelling 3**

Leerlingen uit de B-stroom vinden een boek lezen niet zo leuk.

Akkoord

∞ **Stelling 4**

Ik besteed geen tijd aan het lezen van boeken in mijn lessen omdat ik weet dat leerlingen dit toch niet interessant vinden.

Niet akkoord - De leerlingen staan wel open voor voorlezen.

∞ **Stelling 5**

Ik zou graag meer tijd besteden aan literatuur in mijn lessen, maar ik weet niet goed hoe ik dit moet aanpakken.

Akkoord

∞ **Stelling 6**

Leerlingen weten vaak niet welk genre bij hen past.

Akkoord

☞ Stelling 7

Leerlingen lezen niet graag omdat ze veel problemen hebben met de Nederlandse taal.

Akkoord

☞ Stelling 8

Het lezen van boeken helpt leerlingen bij hun taalontwikkeling.

Akkoord

☞ Stelling 9

Als leerlingen doorstromen naar de tweede graad, zou het vak PAV ook voldoende tijd moeten spenderen aan literatuur.

Akkoord

☞ Stelling 10

Een kwartiertje voorlezen per week zou de houding van leerlingen ten opzichte van lezen positief veranderen.

Akkoord - Op deze manier worden de leerlingen nieuwsgierig naar de rest van het verhaal.

☞ Stelling 11

Een lessenpakket rond het thema leesplezier zou ik wel willen gebruiken in mijn lessen.

Akkoord